

JUDr. Ivetta Macejková, PhD., LL.M.
predsedníčka Ústavného súdu
Slovenskej republiky

OCHRANA ÚSTAVNOSTI A ÚSTAVY SLOVENSKEJ REPUBLIKY ZA ROK 2017

**Prehľad rozhodovacej a ďalšej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky
za rok 2017**

Košice máj 2018

OBSAH

2017

PREDSLOV	7
-----------------------	----------

VŠEOBECNÁ ČASŤ

1. Rozhodovacia činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky	13
1.1 Doručené a rozhodnuté podania v roku 2017	15
2. Štatistický prehľad rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky v roku 2017	19
2.1 Konanie o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 Ústavy Slovenskej republiky	21
2.2 Konanie o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky	23
2.3 Konanie vo volebných veciach podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky	41
2.4 Konanie o súlade uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení amnestie alebo individuálnej milosti podľa čl. 129a Ústavy Slovenskej republiky.....	43
2.5 Konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení zákona č. 545/2005 Z. z.	45
2.6 Konanie o zjednocovaní právnych názorov podľa § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov	47
2.7 Procesné rozhodnutia v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky	49

OSOBITNÁ ČASŤ

1. Vybrané rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky za rok 2017	53
1.1 Vybrané rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaniach o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 Ústavy Slovenskej republiky	53
1.2 Vybrané rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaniach o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky	71
1.3 Vybrané rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaniach vo volebných veciach podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky	103
1.4 Rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaní o súlade uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení amnestie alebo individuálnej milosti podľa čl. 129a ústavy ...	107
1.5 Vybrané rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaniach o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení zákona č. 545/2005 Z. z.	111
1.6 Rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaniach o zjednotení právnych názorov podľa § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov	119
2. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky	123
3. Zbierka zákonov Slovenskej republiky	131

PROJEKT

1. Efektívnosť výkonu rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaní o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb v kauzálnej súvislosti s princípom prezumpcie zavineného konania štátu	135
---	-----

ČINNOSŤ KANCELÁRIE ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1. Organizačná štruktúra Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky	159
1.1 Činnosť odboru súdnych a analytických činností	163
1.2 Činnosť odboru zahraničných vzťahov a protokolu	167
1.3 Činnosť odboru hospodárskej správy	173
1.4 Činnosť odboru tlačového a informačného	175
2. Projekty Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky financované z prostriedkov Európskej únie	177
2.1 Projekt „Elektronizácia služieb Ústavného súdu Slovenskej republiky“	177
2.2 Projekt „Digitalizácia objektov Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky“	178
3. Významné udalosti na Ústavnom súde Slovenskej republiky	181

PREDSLOV

2017

PREDSLOV

Podľa čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) je Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý od svojho vzniku v roku 1993 plní úlohu exkluzívneho nositeľa ochrany ústavnosti v Slovenskej republike. Pri svojom rozhodovaní má na zreteli ochranu základných práv a slobôd každého občana demokratického právneho štátu a uplatňovanie európskych štandardov ochrany základných práv a slobôd, pričom sa pri rozhodovaní opiera o svoju vlastnú judikatúru, ako aj o judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, Súdneho dvora Európskej únie a taktiež o rozhodnutia iných ústavných súdov.

Činnosť ústavného súdu sa systematicky monitoruje už od roku 2009 a od roku 2010 sa pravidelne prezentuje laickej a odbornej verejnosti, ako aj médiám prostredníctvom publikácie s názvom „**Ochrana ústavnosti a Ústavy Slovenskej republiky v rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky**“ (ďalej aj „Ochrana ústavnosti a Ústavy Slovenskej republiky“), ktorej hlavným cieľom a poslaním je transparentné, jasné, zreteľné a jednoznačné informovanie verejnosti o rozhodovacej činnosti ústavného súdu.

Spomínaná publikácia za rok 2017 obsahuje štyri na seba nadväzujúce časti – všeobecná časť, osobitná časť, projekt a časť o činnosti Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky.

1. **Všeobecná časť** obsahuje štatistický prehľad a zhodnotenie celej rozhodovacej činnosti ústavného súdu v danom roku, t. j. v roku 2017, a to jednak z celkového pohľadu, ako aj podľa jednotlivých typov právomocí ústavného súdu. Osobitnú pozornosť ústavný súd venuje opakovaným a extrémnym prieťahom, ako aj porušeniu práv maloletých detí a porušeniu práva na osobnú slobodu.

Rozhodovacia činnosť ústavného súdu bola aj v roku 2017 ovplyvnená neúplným zložením pléna ústavného súdu, a to od 4. júla 2014 až do 14. decembra 2017, kedy prezident Slovenskej republiky vymenoval nových troch ústavných sudcov: Janu Laššákovú, Mojмира Mamojku a Miroslava Duriša. V roku 2017 zaznamenal ústavný súd v dôsledku neúplnosti pléna (do 14. decembra 2017) vysoký počet nevybavených podaní, minimálne skrátenie priemernej dĺžky konania pred ústavným súdom a vysoký počet návrhov zamietnutých plénom ústavného súdu z procesných dôvodov.

V súvislosti s rozhodovacou činnosťou ústavného súdu za rok 2017 je pritom potrebné osobitne poukázať na nález sp. zn. PL. ÚS 7/2017 z 31. mája 2017, ktorým ústavný súd rozhodol o súlade uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení tzv. „Mečiarových amnestií“ s Ústavou Slovenskej republiky. Ústavný súd bez zaváhania zvládol úlohu rozhodnúť o právne komplikovanej, spoločensky citlivej a mimoriadne verejnou sledovanej otázke ústavnej akceptovateľnosti preskúmaného uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky v stanovenej šesťdesiatdňovej lehote, a to napriek neúplnému zloženiu pléna ústavného súdu. Predovšetkým z pohľadu európskeho, ale i celosvetového možno toto rozhodnutie nepochybne hodnotiť ako unikátne, ktoré sa nezmazateľne zapísalo do dejín (nielen) slovenského ústavného práva, keďže inštitúty amnestie, resp. milosti nie sú bežným predmetom rozhodovacej činnosti zahraničných (ústavných) súdov, a to zvlášť vtedy, ak ide o rozhodovanie o zrušení amnestie alebo milosti.

2. **Osobitnú časť** textu tvoria vybrané rozhodnutia ústavného súdu v konaniach podľa jednotlivých právomocí v zmysle ústavy a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o ústavnom súde“).

Ide o:

- rozhodnutia v konaniach o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy,
- rozhodnutia v konaniach o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ústavy,
- rozhodnutia v konaniach vo volebných veciach podľa čl. 129 ods. 2 ústavy,

- rozhodnutie v konaní o súlade uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení amnestie alebo individuálnej milosti podľa čl. 129a ústavy,
 - rozhodnutia v konaniach o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov,
 - rozhodnutia v konaniach o zjednotení právnych názorov podľa § 6 zákona o ústavnom súde,
 - procesné rozhodnutia v konaní pred ústavným súdom,
 - prehľad právnych viet k vybraným rozhodnutiam ústavného súdu z roku 2017,
 - prehľad rozhodnutí, ktoré boli v roku 2017 vyhlásené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.
- 3. Dôležitou súčasťou publikácie za rok 2017 je aj vyhodnotenie projektu predsedníčky ústavného súdu „Efektívnosť výkonu rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaní o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb v kauzálnnej súvislosti s princípom prezumpcie zavineného konania štátu“.**

V rámci tohto projektu sa od roku 2009 systematicky sleduje výkon:

- nálezov ústavného súdu, ktorými vyslovil porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej aj „listina“) a na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „dohovor“) – Rešerš A;
- nálezov ústavného súdu, ktorými vyslovil porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na spravodlivý proces podľa čl. 47 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej aj „charta“) – Rešerš B.

- 4. Samostatná časť publikácie s názvom „Činnosť Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky“** obsahuje informácie o činnosti jej jednotlivých odborov podľa organizačnej štruktúry Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „Kancelária“).

Publikácia **„Ochrana ústavnosti a Ústavy Slovenskej republiky“** má charakter odborného textu, ktorý je však zrozumiteľný pre všetkých záujemcov o rozhodovacu a inú činnosť ústavného súdu. Ide o publikáciu, ktorá čitateľom ponúka systematicky spracovaný prehľad štatistických údajov o rozhodovacej činnosti ústavného súdu a zároveň reálny pohľad na špecifiká ústavného súdu a jeho Kancelárie.

Predkladaná publikácia je tiež vyjadrením vďaky sudcom ústavného súdu za to, že ku každému konaniu v rámci rozhodovacej činnosti pristupujú individuálne, s maximálnou profesionalitou a odbornosťou, a rovnako aj vyjadrením vďaky všetkým zamestnancom Kancelárie za plnenie pracovných povinností a vytváranie vhodných podmienok pre rozhodovacu činnosť sudcov ústavného súdu.

JUDr. Ivetta Macejková, PhD., LL.M.
predsedníčka Ústavného súdu
Slovenskej republiky

VŠEOBECNÁ ČASŤ

2017

1. ROZHODOVACIA ČINNOSŤ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Podľa čl. 124 ústavy má Ústavný súd Slovenskej republiky ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti v právnom poriadku Slovenskej republiky svoje jedinečné a nezastupiteľné miesto. Je orgánom, ktorý určuje obsah vysoko abstraktných ústavných princípov a zabezpečuje ochranu základných práv a slobôd. V rámci rozhodovacej činnosti ako najdôležitejšej činnosti ústavného súdu majú ústavní sudcovia na zreteli uplatňovanie európskych štandardov ochrany základných práv a slobôd a princípov práva jednak ako interpretačných pravidiel a jednak ako samostatných prameňov práva.

Rozhodovaciu činnosť ústavného súdu aj v roku 2017 ovplyvňoval predovšetkým:

- vysoký počet podaní, ktoré bolo potrebné rozhodnúť – **spolu 12 947 podaní** [zostatok z rokov 2013 až 2016 bol **10 513** podaní (z toho 9 250 hromadných podaní), nápad v roku 2017 bol **2 434** podaní návrhov a sťažností],
- dlhodobé neobsadenie všetkých miest sudcov ústavného súdu – plénum ústavného súdu pracovalo v neúplnom zložení (10 sudcov namiesto 13 sudcov ústavného súdu) viac ako tri roky od 4. júla 2014 do 14. decembra 2017, kedy prezident Slovenskej republiky vymenoval troch nových ústavných sudcov: Janu Laššákovú, Mojmíra Mamojku a Miroslava Duriša.

V dôsledku uvedeného došlo v roku 2017 k minimálnemu skráteniu priemernej dĺžky konania pred ústavným súdom (rok 2017 – 11,71 mesiaca), ako aj k zvýšeniu počtu návrhov zamietnutých plénom ústavného súdu z procesných dôvodov bez toho, aby sa o nich meritórne rozhodlo, pretože sa pre meritórne rozhodnutie nedosiahla ústavou požadovaná väčšina 7 hlasov – od 4. júla 2014 do 31. decembra 2017 bolo takto plénom ústavného súdu zamietnutých 14 návrhov.

Napriek uvedeným zložitým podmienkach bola dynamika práce jednotlivých sudcov stabilne vysoká a vybavovanie jednotlivých podaní plynulé.

Vďaka vysokému pracovnému nasadeniu 10 ústavných sudcov v období od 1. januára 2017 do 14. decembra 2017 **ústavný súd v roku 2017 rozhodol spolu 11 952 podaní**, pričom **jeden sudca rozhodol v priemere 1 195 podaní**.

Vymenovanie nových troch ústavných sudcov prezidentom Slovenskej republiky 14. decembra 2017 si vyžiadalo zmeny v rozvrhu práce ústavného súdu vrátane kreovania nových senátov a rozdelenia agendy sudcov.

Zloženie senátov od 1. marca 2017 do 14. decembra 2017

I. senát	Peter Brňák Milan Ľalík Marianna Mochnáčová
II. senát	Ladislav Orosz Lajos Mészáros Ľudmila Gajdošíková

III. senát
Sergej Kohut
Jana Baricová
Rudolf Tkáčik
Ivetta Macejková

Predsedom I. senátu bol sudca Peter Brňák.
Predsedom II. senátu bol sudca Ladislav Orosz.
Predsedom III. senátu bol sudca Sergej Kohut.

Ústavný súd Slovenskej republiky prijal na neverejnom zasadnutí pléna 20. decembra 2017 uznesením Dodatok č. 2 k Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. marca 2017 do 28. februára 2018 (ďalej len „rozvrh práce ústavného súdu“). Zmeny v rozvrhu práce ústavného súdu si vyžiadalo vymenovanie troch nových ústavných sudcov Jany Laššákovej, Mojmíra Mamojku a Miroslava Duriša, na základe ktorého sa zmenilo zloženie senátov:

Zloženie senátov od 21. decembra 2017 do 28. februára 2018

I. senát
Peter Brňák
Milan Ľalík
Marianna Mochnáčová

II. senát
Sergej Kohut
Jana Laššáková
Lajos Mészáros

III. senát
Jana Baricová
Rudolf Tkáčik
Mojmír Mamojka
Ivetta Macejková

IV. senát
Ladislav Orosz
Ľudmila Gajdošíková
Miroslav Duriš

Predsedom I. senátu bol sudca Peter Brňák.
Predsedom II. senátu bol sudca Sergej Kohut.
Predsedníčkou III. senátu bola sudkyňa Jana Baricová.
Predsedom IV. senátu bol sudca Ladislav Orosz.

1.1. Doručené a rozhodnuté podania v roku 2017

Ústavný súd v roku 2017 pracoval s **12 947** podaniami, návrhmi a sťažnosťami (ďalej aj „podania“), z ktorých bolo 9 250 hromadných podaní:

- zostatok z rokov 2013 až 2016 bol **10 513** nevybavených podaní (z toho 9 250 hromadných podaní),
- od 1. januára 2017 do 31. decembra 2017 bolo ústavnému súdu doručených **2 434** podaní.

Ústavný súd v roku 2017 vybavil¹ **11 952** podaní, z čoho:

- o **11 531** podaniach (z toho 9 250 hromadných podaní) rozhodol **2 281** rozhodnutiami² (nálezmi a uzneseniami),
- **421** podaní vybavil odložením podľa § 23a zákona o ústavnom súde.

Tabuľka č. 1

Počet rozhodnutí ústavného súdu v roku 2017 podľa typu právomoci

	Typ právomoci	Nález	Uznesenie	Spolu
A.	konanie o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy	8	9	17
B.	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb podľa čl. 127 ústavy	437	1 756	2 193
C.	konanie vo volebných veciach podľa čl. 129 ods. 2 ústavy	-	6	6
D.	konanie o súlade uznesenia NR SR o zrušení amnestie, alebo individuálnej milosti podľa čl. 129a ústavy	1	-	1
E.	konanie o preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov	5	14	19
F.	zjednocovanie právnych názorov podľa § 6 zákona o ústavnom súde	-	1	1
G.	procesné rozhodnutia v konaní pred ústavným súdom	-	44	44
	Spolu	451	1 830	2 281

Ústavný súd v roku 2017 vydal **2 281** rozhodnutí (nálezov alebo uznesení), z toho

- **25** rozhodnutí (nálezov a uznesení) pléna ústavného súdu³ a
- **2 256** rozhodnutí senátov ústavného súdu, z toho:
 - 737 rozhodnutí (nálezov a uznesení) - I. senát
 - 748 rozhodnutí (nálezov a uznesení) - II. senát
 - 770 rozhodnutí (nálezov a uznesení) - III. senát
 - 1 rozhodnutie (nález) - IV. senát

¹ Pojem „vybavil“ zahŕňa prípady, v ktorých ústavný súd o podaní rozhodol nálezhom alebo uznesením, ako aj prípady, v ktorých ústavný súd vybavil podanie odložením podľa § 23a zákona o ústavnom súde.

² V prípade spojenia viacerých podaní (vecí) na spoločné konanie ústavný súd jedným rozhodnutím rozhodol o viacerých podaniach (veciach).

³ Viď tabuľka č. 1, riadok A, C, D a F.

Na každého sudcu ústavného súdu pripadlo v priemere približne 1 195 rozhodnutých podaní (návrhov a sťažností).

Priemerná dĺžka konania pred ústavným súdom bola 11,71 mesiacov.

1.1.1. Počet nevybavených podaní doručených Ústavnému súdu Slovenskej republiky v rokoch 2014 – 2017

Napriek neúplnému zloženiu pléna ústavného súdu plénum a jednotlivé senáty z predchádzajúcich rokov výrazne znížili stav nevybavených podaní k 31. decembru 2017. Zostatok je takýto:

Tabuľka č. 2

Prehľad nevybavených najstarších podaní k 31. decembru 2017 (roky 2014 – 2017)

rok	nevybavené podania príslušné na rozhodnutie plénu	nevybavené podania príslušné na rozhodnutie senátu	nevybavené podania celkom
2014	2	1	3
2015	2	14	16
2016	12	167	179
2017	18	779	797
Spolu	34	961	995

**UŠTAVA
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY**

2. ŠTATISTICKÝ PREHĽAD ROZHODOVACEJ ČINNOSTI ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY V ROKU 2017

Tabuľka č. 3

Počet podaní doručených ústavnému súdu v roku 2017 podľa typu právomoci⁴

	Typ právomoci	Doručené podania ⁵
A.	konanie o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy	20
B.	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb podľa čl. 127 ústavy	2 342
C.	konanie vo volebných veciach podľa čl. 129 ods. 2 ústavy	8
D.	konanie o súlade uznesenia NR SR o zrušení amnestie alebo individuálnej milosti podľa čl. 129a ústavy	1
E.	konanie o preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov	18
F.	zjednocovanie právnych názorov podľa § 6 zákona o ústavnom súde	1
G.	procesné rozhodnutia v konaní pred ústavným súdom	44
	Spolu	2 434

Zdroj: vlastný

Tabuľka č. 4

Počet podaní vybavených ústavným súdom v roku 2017 podľa typu právomoci

	Typ právomoci	Vybavené veci ⁶
A.	konanie o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy	17
B.	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb podľa čl. 127 ústavy	11 862
C.	konanie vo volebných veciach podľa čl. 129 ods. 2 ústavy	7
D.	konanie o súlade uznesenia NR SR o zrušení amnestie alebo individuálnej milosti podľa čl. 129a ústavy	1
E.	konanie o preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov	20
F.	zjednocovanie právnych názorov podľa § 6 zákona o ústavnom súde	1
G.	procesné rozhodnutia v konaní pred ústavným súdom	44
	Spolu	11 952

⁴ Tabuľky 2 a 3 uvádzajú len tie typy právomocí (zodpovedajúce jednotlivým právomociam ústavného súdu), ktorých sa týkali podania doručené ústavnému súdu v roku 2017 (tabuľka č. 2) alebo podania, o ktorých ústavný súd v priebehu roka 2017 v rámci konkrétneho typu právomoci rozhodoval (tabuľka č. 3). Ústavný súd disponuje celkovo 19 právomocami, ktoré vyplývajú z ustanovení prvého oddielu siedmej hlavy ústavy, ako aj z ustanovení ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej aj „ústavný zákon“).

⁵ Pojem „doručené podania“ znamená počet doručených podaní ústavnému súdu.

⁶ Pojem „vybavené veci“ zahŕňa prípady, v ktorých ústavný súd o podaní rozhodol nálezom alebo uznesením, ako aj prípady, v ktorých ústavný súd vybavil podanie odložením podľa § 23a zákona o ústavnom súde. V prípade spojenia viacerých podaní (vecí) na spoločné konanie ústavný súd jedným rozhodnutím rozhodol o viacerých podaniach (veciach).

2.1. Konanie o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 Ústavy Slovenskej republiky

Podľa čl. 125 ods. 1 ústavy ústavný súd na základe návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov podaného oprávneným subjektom [čl. 130 ods. 1 písm. a) až g) ústavy] rozhoduje v pléne o súlade

a) zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom,

b) nariadení vlády, všeobecne záväzných právnych predpisov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy s ústavou, s ústavnými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a so zákonmi,

c) všeobecne záväzných nariadení podľa čl. 68 s ústavou, s ústavnými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a so zákonmi, ak o nich nerozhoduje iný súd,

d) všeobecne záväzných právnych predpisov miestnych orgánov štátnej správy a všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy podľa čl. 71 ods. 2 s ústavou, s ústavnými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, ak o nich nerozhoduje iný súd.

Ak ústavný súd zistí nesúlad právneho predpisu nižšej právnej sily s právnym predpisom vyššej právnej sily, vysloví tento nesúlad nálezom, ktorý sa vyhlasuje v Zbierke nálezov Slovenskej republiky. V opačnom prípade ústavný súd návrhu na začatie konania nevyhoví. Konanie o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy je najdôležitejšia právomoc ústavného súdu.

Nález, ktorým sa zistil nesúlad právneho predpisu nižšej právnej sily s právnym predpisom vyššej právnej sily alebo s medzinárodnými zmluvami, sa vyhlasuje v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, pričom odo dňa jeho vyhlásenia je nález všeobecne záväzný. Právny predpis nižšej právnej sily, o ktorého nesúlade rozhodol ústavný súd, stráca dňom vyhlásenia nálezu ústavného súdu účinnosť. Orgán, ktorý vydal tento právny predpis nižšej právnej sily, je povinný do šiestich mesiacov od vyhlásenia nálezu ústavného súdu uviesť právny predpis nižšej právnej sily do súladu s právnym predpisom vyššej právnej sily alebo s medzinárodnou zmluvou, pričom je viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným v náleze ústavného súdu. Ak tak neurobí, predpis nižšej právnej sily stráca platnosť po šiestich mesiacoch od vyhlásenia nálezu ústavného súdu.

Doručené podania	20
Vybavené veci	17
• nález	8
• zamietnuté	2
• odmietnuté	6
• spojené	1
SPOLU	17

2.2. Konanie o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd na základe sťažností podaných fyzickými osobami alebo právnickými osobami rozhoduje v senátoch o sťažnosťou namietanom porušení základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Návrhy na začatie tohto typu konania predstavujú výraznú väčšinu nápadu ústavného súdu. Návrhy na začatie konania podľa citovaného čl. 127 ústavy sa pritom týkajú predovšetkým porušenia dvoch základných práv, a to práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

V prípade, ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody, obnovil stav pred porušením. Ústavný súd môže zároveň svojím rozhodnutím, ktorým vyhovel sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

V prípade, ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť, pričom v tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu. Zákon o ústavnom súde pritom popri zakotvení záväznosti právneho názoru ústavného súdu vyjadreného v odôvodnení rozhodnutia ústavného súdu zároveň samostatne zakotvuje taktiež záväznosť príkazu, resp. zákazu uloženého ústavným súdom porušovateľovi práva vo výroku rozhodnutia ústavného súdu. Adresát rozhodnutia ústavného súdu je teda vždy povinný rešpektovať nielen záväznosť príkazu obsiahnutého vo výrokovej časti nálezu ústavného súdu, v zmysle ktorého je napr. povinný vo veci znovu konať a rozhodnúť, ale je zároveň povinný rešpektovať aj právny názor ústavného súdu obsiahnutý v rozhodnutí ústavného súdu.

Doručené podania	2 342
Vybavené veci	11 862
Sťažnosti namietajúce porušenie práv podľa:	
➤ čl. 48 ods. 2 ústavy ⁷ , čl. 38 ods. 2 listiny ⁸ , čl. 6 ods. 1 dohovoru ⁹	709
➤ čl. 46 ods. 1 ústavy ¹⁰ , čl. 36 ods. 1 listiny ¹¹ , čl. 6 ods. 1 dohovoru ¹² , čl. 47 ods. 2 charty ¹³ alebo ďalších článkov ústavy a dohovoru, prípadne ďalších medzinárodných zmlúv	11 153
SPOLU	11 862

⁷ Čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov).

⁸ Čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov).

⁹ Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote).

¹⁰ Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (základné právo na súdnu a inú právnu ochranu).

¹¹ Čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (základné právo na súdnu a inú právnu ochranu).

¹² Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (právo na spravodlivé súdne konanie).

¹³ Čl. 47 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie (právo na spravodlivý proces).

2.2.1. Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „citované články ústavy, listiny alebo dohovoru“)

V rámci konkrétnej kontroly realizovanej ústavným súdom pri rozhodovaní o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb podľa čl. 127 ústavy tvoria sťažnosti namietajúce zbytočné prietahy v konaní významnú časť rozhodovacej činnosti ústavného súdu. Ústavný súd pri rozhodovaní o týchto sťažnostiach vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom, cieľom a podstatou základného práva na konanie bez zbytočných prietahov je predovšetkým odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu, resp. iného orgánu, a to konaním a rozhodovaním príslušných orgánov v primeranej lehote.

Porušenie základného práva podľa citovaných článkov ústavy, listiny alebo dohovoru

• nález – právo porušené bolo	289
• nález – právo porušené nebolo	6
• nález – sťažnosti nevyhoveli	15
• zastavené	6
• odmietnuté	365
• odložené podľa § 23a zákona o ústavnom súde ¹⁴	28
SPOLU	709

Tabuľka č. 5

Nálezy ústavného súdu vyslovujúce porušenie práva podľa citovaných článkov ústavy, listiny alebo dohovoru

odporca	rozhodnuté nálezom rok 2017
Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Prešov Okresná prokuratúra Prešov	1
Najvyšší súd Slovenskej republiky	1
Krajský súd v Bratislave	22
Krajský súd v Banskej Bystrici	1
Krajský súd v Žiline	1
Krajský súd v Trnave	2
Okresný súd Bratislava I	30
Okresný súd Bratislava II	14
Okresný súd Bratislava III	13
Okresný súd Bratislava IV	3
Okresný súd Bratislava V	3
Okresný súd Banská Bystrica	2
Okresný súd Bánovce nad Bebravou	1
Okresný súd Bardejov	8
Okresný súd Čadca	6
Okresný súd Dunajská Streda	4
Okresný súd Galanta	2
Okresný súd Humenné	2

¹⁴ Podľa § 23a zákona o ústavnom súde ak sudca z obsahu podania zistí, že nejde o návrh na začatie konania, podanie odloží.

Okresný súd Kežmarok	3
Okresný súd Košice I	21
Okresný súd Košice II	16
Okresný súd Košice-okolie	12
Okresný súd Komárno	5
Okresný súd Levice	2
Okresný súd Lučenec	1
Okresný súd Malacky	7
Okresný súd Martin	5
Okresný súd Michalovce	3
Okresný súd Námestovo	9
Okresný súd Nové Zámky	3
Okresný súd Nitra	6
Okresný súd Pezinok	11
Okresný súd Piešťany	17
Okresný súd Poprad	2
Okresný súd Prešov	5
Okresný súd Rožňava	3
Okresný súd Senica	1
Okresný súd Skalica	2
Okresný súd Spišská Nová Ves	1
Okresný súd Svidník	1
Okresný súd Trebišov	1
Okresný súd Trnava	6
Okresný súd Trenčín	5
Okresný súd Veľký Krtíš	1
Okresný súd Vranov nad Topľou	1
Okresný súd Zvolen	1
Okresný súd Žilina	22
Spolu	289

Zdroj: vlastný

Ústavný súd v roku 2017 vydal najviac náleзов vyslovujúcich porušenie práva podľa citovaných článkov ústavy, listiny alebo dohovoru na týchto všeobecných súdoch:

Okresný súd Bratislava I	30 náleзов,
Krajský súd v Bratislave	22 náleзов,
Okresný súd Žilina	22 náleзов,
Okresný súd Košice I	21 náleзов,
Okresný súd Piešťany	17 náleзов.

Porovnanie relevantných údajov za posledných päť rokov.

Ústavný súd vyslovil porušenie práva podľa citovaných článkov ústavy, listiny alebo dohovoru:

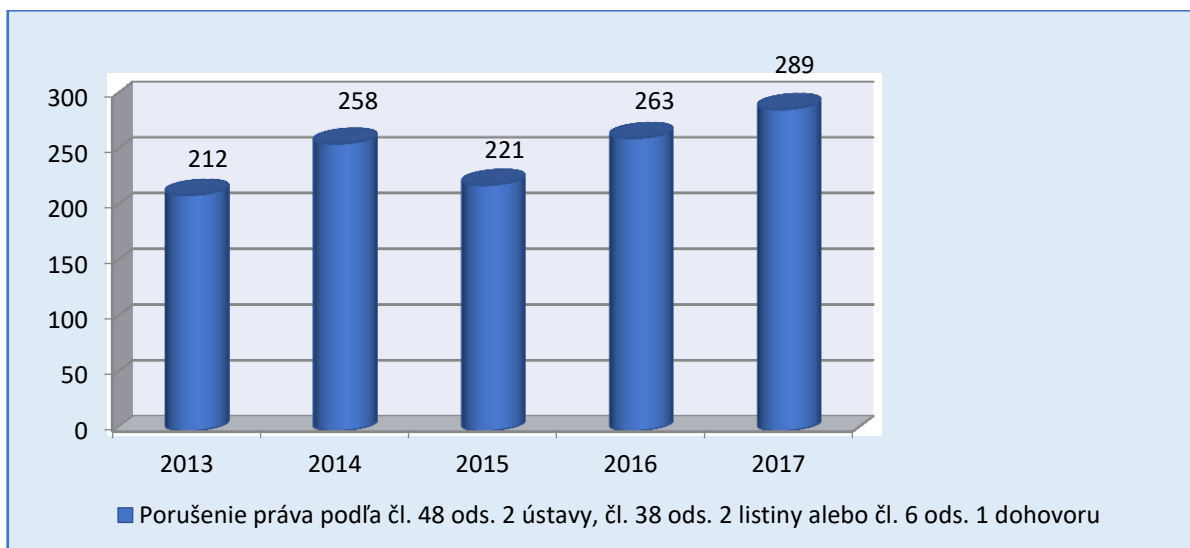
- v roku 2013 – v **212** náleзов,
- v roku 2014 – v **258** náleзов,
- v roku 2015 – v **221** náleзов,
- v roku 2016 – v **263** náleзов,
- v roku 2017 – v **289** náleзов.

Z uvedeného počtu **289 nálezov** v roku 2017, v ktorých ústavný súd vyslovil porušenie práva podľa citovaných článkov ústavy, listiny alebo dohovoru, sa porušenie označených práv týkalo:

- **219** občianskoprávných vecí,
- **18** obchodnoprávných vecí,
- **14** trestných vecí,
- **14** konaní o výkon rozhodnutia a exekúcie,
- **15** rodinných vecí,
- **5** dedičských vecí,
- **1** konania správneho súdnictva,
- **3** konaní o konkurze a reštrukturalizácii.

Graf č. 1

Prehľad počtu nálezov, v ktorých ústavný súd vyslovil porušenie práva podľa citovaných článkov ústavy, listiny alebo dohovoru (roky 2013 – 2017)

Zdroj: vlastný

Extrémne prieťahy¹⁵

Z uvedeného počtu **289 nálezov** v roku 2017, v ktorých ústavný súd vyslovil porušenie práva podľa citovaných článkov ústavy, listiny alebo dohovoru, v **26 nálezoch** konštatoval extrémne prieťahy.

Tabuľka č. 6

Prehľad nálezov za rok 2017, v ktorých ústavný súd vyslovil porušenie práva podľa citovaných článkov ústavy, listiny alebo dohovoru vo vzťahu ku konaniam s extrémnymi prieťahmi

p. č.	odporca	sp. zn. odporcu	sp. zn. ústavného súdu	sudca, ktorému je vec pridelená ¹⁶	rok začatia konania pred všeobecnými súdmi/dĺžka konania
1.	Krajský súd v Banskej Bystrici	36-24 K 77/00	II. ÚS 375/2017	JUDr. Maštalířová	2000/ 17 rokov
2.	Krajský súd v Bratislave	Z-2-43 Cb 1/96	III. ÚS 243/2017	JUDr. Ondrišová	1996/ 21 rokov
3.	Okresný súd Bratislava I	9 C 176/00	III. ÚS 8/2017	JUDr. Hadrbulcová	2000/ 17 rokov
4.	Okresný súd Bratislava I	25 Cb 107/95	III. ÚS 169/2017	JUDr. Repáková	1995/ 22 rokov
5.	Okresný súd Bratislava I	8 C 142/98	III. ÚS 294/2017	JUDr. Doláková	1998/ 19 rokov
6.	Okresný súd Bratislava II	14 C 134/87	III. ÚS 633/2016	JUDr. Nižňanská	1987/ 30 rokov
7.	Okresný súd Bratislava II	17 C 192/97	I. ÚS 267/2016	JUDr. Pachterová	1997/ 20 rokov
8.	Okresný súd Bratislava II	18 C 298/99	I. ÚS 559/2016	JUDr. Staněk	1999/ 18 rokov
9.	Okresný súd Bratislava III	14 C 134/1995	I. ÚS 627/2016	JUDr. Moravová	1995/ 22 rokov
10.	Okresný súd Bratislava III	27 C 30/99	II. ÚS 871/2016	JUDr. Kurinec	1999/ 18 rokov
11.	Okresný súd Bratislava III	8 C 74/97	III. ÚS 232/2017	JUDr. Kurinec	1997/ 20 rokov
12.	Okresný súd Bratislava IV	11 C 112/93	III. ÚS 509/2017	JUDr. Fígerová	1993/ 24 rokov
13.	Okresný súd Bratislava V	15 C 111/99	I. ÚS 413/2017	JUDr. Kleimanová	1999/ 18 rokov
14.	Okresný súd Dunajská Streda	9 C 171/96	III. ÚS 680/2016	JUDr. Vörösová	1996/ 21 rokov
15.	Okresný súd Košice I	10 C 950/99	III. ÚS 712/2016	JUDr. Vekrbauerová	1999/ 18 rokov
16.	Okresný súd Košice I	15 C 830/94	I. ÚS 173/2017	JUDr. Dubjel	1994/ 23 rokov
17.	Okresný súd Košice II	20 C 1134/95	II. ÚS 481/2017	JUDr. Kolesár	1995/ 22 rokov
18.	Okresný súd Levice	Er 141/1997	II. ÚS 502/2017	JUDr. Cambelová	1997/ 20 rokov
19.	Okresný súd Nitra	9 C 97/2009 (9 C 163/98)	II. ÚS 720/2016	Mgr. Benkovičová	1998/ 19 rokov
20.	Okresný súd Nové Zámky	13 Er 539/98	III. ÚS 394/2017	Mgr. Garaj	1998/ 19 rokov
21.	Okresný súd Prešov	25 C 3/2012 (13 C 998/84)	I. ÚS 21/2017	JUDr. Vorobelová	1984/ 33 rokov

¹⁵ Extrémne prieťahy sú prieťahy v konaniach pred všeobecnými súdmi alebo pred orgánmi činnými v trestnom konaní, ktoré sa začali do roku 2000 (vrátane).

¹⁶ Sudca uvedený pri jednotlivých konaniach súdov je zákonný sudca, ktorý vo veci konal ako posledný v poradí.

22.	Okresný súd Prešov	17 C 7/2013 (8 C 92/1996)	I. ÚS 324/2017	JUDr. Farkášová	1996/ 21 rokov
23.	Okresný súd Trenčín	10 C 1281/1993	II. ÚS 482/2017	Mgr. Hvizdoš	1993/ 24 rokov
24.	Okresný súd Žilina	12 C 398/96	III. ÚS 646/2016	JUDr. Panáková	1996/ 21 rokov
25.	Okresný súd Žilina	14 C 415/93	III. ÚS 37/2017	JUDr. Mrva	1993/ 24 rokov
26.	Okresný súd Žilina	D 1356/95	III. ÚS 25/2017	JUDr. Tučková	1995/ 22 rokov

Zdroj: vlastný

Porovnanie relevantných údajov za posledných päť rokov.

Ústavný súd konštatoval extrémne prietahy a porušenie práva podľa citovaných článkov ústavy, listiny alebo dohovoru:

- **v roku 2013** – v **34** nálezoch z celkového počtu **212** nálezov,
- **v roku 2014** – v **59** nálezoch z celkového počtu **258** nálezov,
- **v roku 2015** – v **27** nálezoch z celkového počtu **221** nálezov,
- **v roku 2016** – v **29** nálezoch z celkového počtu **263** nálezov,
- **v roku 2017** – v **26** nálezoch z celkového počtu **289** nálezov.

Opakované prietahy¹⁷

Z uvedeného počtu **289 nálezov** v roku 2017, v ktorých ústavný súd vyslovil porušenie práva podľa citovaných článkov ústavy, listiny alebo dohovoru, v **12 nálezoch** konštatoval opakované prietahy.

Tabuľka č. 7

Prehľad nálezov za rok 2017, v ktorých ústavný súd opakovane vyslovil porušenie práva podľa citovaných článkov ústavy, listiny alebo dohovoru vo vzťahu k opakovaným prietahom

p. č.	odporca	sp. zn. odporcu	sudca, ktorému je vec pridelená ¹⁸	sp. zn. ústavného súdu	predchádzajúca sp. zn. ústavného súdu	rok začatia konania pred všeobecnými súdmi/dĺžka konania
1.	Krajský súd v Bratislave	3 Co 635/2012 (3 Co 10/2007)	JUDr. Podmajerská	II. ÚS 244/2017	IV. ÚS 230/2010	2007/ 10 rokov
2.	Okresný súd Bratislava II	14 C 134/87	JUDr. Nižňanská	III. ÚS 633/2016	I. ÚS 584/2012	1987/ 30 rokov
3.	Okresný súd Bratislava II	18 C 48/02	JUDr. Staněk	II. ÚS 43/2017	III. ÚS 64/07	2002/ 15 rokov
4.	Okresný súd Bratislava III	13 C 23/2002	JUDr. Linetová	I. ÚS 604/2016	I. ÚS 427/2013	2002/ 15 rokov
5.	Okresný súd Bratislava IV	11 C 112/93	JUDr. Fígerová	III. ÚS 509/2017	IV. ÚS 123/05	1993/ 24 rokov
6.	Okresný súd Košice I	10 C 950/99	JUDr. Vekrbauerová	III. ÚS 712/2016	III. ÚS 220/09 III. ÚS 214/06	1999/ 18 rokov
7.	Okresný súd Nitra	9 C 97/2009 (9 C 163/98)	Mgr. Benkovičová	II. ÚS 720/2016	III. ÚS 270/04	1998/ 19 rokov
8.	Okresný súd Piešťany	4 C 219/08	JUDr. Hricková	I. ÚS 286/2017	III. ÚS 159/2014	2008/ 9 rokov
9.	Okresný súd Prešov	17 C 7/2013 (8 C 92/1996)	JUDr. Farkášová	I. ÚS 324/2017	IV. ÚS 289/2014 I. ÚS 74/04	1996/ 21 rokov
10.	Okresný súd Trenčín	14 C 31/2010	JUDr. Jánošková	I. ÚS 675/2016	IV. ÚS 431/2013	2010/ 7 rokov
11.	Okresný súd Trnava	24 C 61/06	Mgr. Tomašovičová	I. ÚS 269/2017	II. ÚS 396/2014	2006/ 11 rokov
12.	Okresný súd Žilina	D 1356/95	JUDr. Tučková	III. ÚS 25/2017	II. ÚS 3/09	1995/ 22 rokov

Zdroj: vlastný

Porovnanie relevantných údajov za posledných päť rokov.

Ústavný súd konštatoval opakované porušenie práva podľa citovaných článkov ústavy, listiny alebo dohovoru:

- **v roku 2013** – v **20** nálezoch z celkového počtu **212** nálezov,
- **v roku 2014** – v **27** nálezoch z celkového počtu **258** nálezov,
- **v roku 2015** – v **10** nálezoch z celkového počtu **221** nálezov,
- **v roku 2016** – v **28** nálezoch z celkového počtu **263** nálezov,
- **v roku 2017** – v **12** nálezoch z celkového počtu **289** nálezov.

¹⁷ Opakované prietahy sú prietahy v konaniach pred všeobecnými súdmi alebo orgánmi činnými v trestnom konaní, v ktorých ústavný súd opakovane nálezom konštatoval porušenie práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, príp. podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

¹⁸ Sudca uvedený pri jednotlivých konaniach súdov je zákonný sudca, ktorý vo veci konal ako posledný v poradí.

2.2.2. Porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na spravodlivý proces podľa čl. 47 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie a iných základných práv zaručených v Ústave Slovenskej republiky alebo iných medzinárodných zmluvách o ľudských právach (ďalej len „citované články ústavy, listiny, dohovoru, charty a iných článkov ústavy alebo iných medzinárodných dohovorov“)

V rámci konkrétnej kontroly realizovanej ústavným súdom pri rozhodovaní o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb podľa čl. 127 ústavy tvoria sťažnosti namietajúce porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu druhú významnú časť (popri sťažnostiach namietajúcich zbytočné preťahy v konaní) rozhodovacej činnosti ústavného súdu.

Porušenie základného práva podľa citovaných článkov ústavy, listiny, dohovoru, charty a iných článkov ústavy alebo iných medzinárodných dohovorov

• nález – právo porušené bolo	90
• nález – právo porušené nebolo	4
• nález – sťažnosti nevyhoveli	21
• zastavené	151
• spojené	9 606
• odmietnuté	1 215
• odložené podľa § 23a zákona o ústavnom súde	66
SPOLU	11 153

Tabuľka č. 8

Nálezy ústavného súdu vyslovujúce porušenie práva podľa citovaných článkov ústavy, listiny, dohovoru, charty a iných článkov ústavy alebo iných medzinárodných dohovorov

odporca	rozhodnuté nálezhom rok 2017
Najvyšší súd Slovenskej republiky	41
Krajský súd v Bratislave	16
Krajský súd v Banskej Bystrici	2
Krajský súd v Prešove	4
Krajský súd v Trenčíne	1
Krajský súd v Trnave	2
Krajský súd v Košiciach	7
Krajský súd v Žiline	4
Krajský súd v Nitre	2
Okresný súd Bratislava II	2
Okresný súd Bratislava IV	1
Okresný súd Bratislava V	1
Okresný súd Trnava	1
Okresný súd Košice I	2
Okresný súd Liptovský Mikuláš	1
Okresný súd Prešov	1
Okresný súd Zvolen	1
Okresný súd Žiar nad Hronom	1
Spolu	90

Zdroj: vlastný

Porovnanie relevantných údajov za posledných päť rokov.

Ústavný súd vyslovil porušenie práva podľa citovaných článkov ústavy, listiny, dohovoru, charty a iných článkov ústavy alebo iných medzinárodných dohovorov:

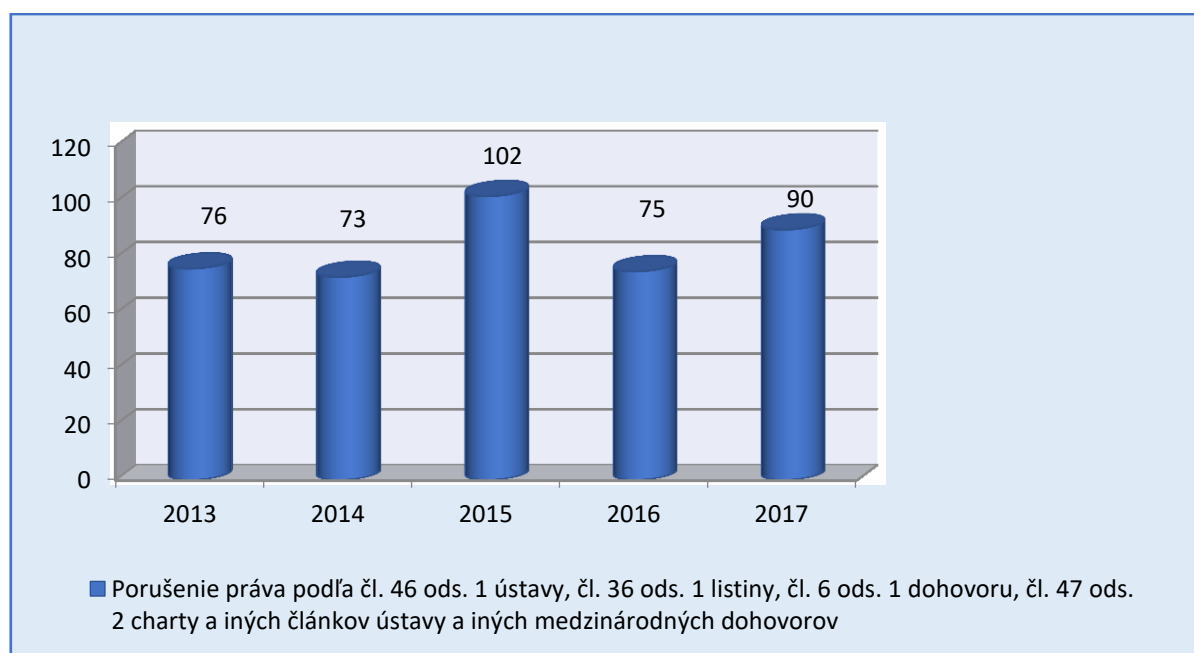
- v roku 2013 – v 76 nálezoach,
- v roku 2014 – v 73 nálezoach,
- v roku 2015 – v 102 nálezoach,
- v roku 2016 – v 75 nálezoach,
- v roku 2017 – v 90 nálezoach.

Z uvedeného počtu **90 nálezov** v roku 2017, v ktorých ústavný súd vyslovil porušenie práva podľa citovaných článkov ústavy, listiny, dohovoru, charty a iných článkov ústavy alebo iných medzinárodných dohovorov, sa porušenie označených práv týkalo:

- 33 občianskoprávných vecí,
- 11 obchodnoprávných vecí,
- 10 trestných vecí,
- 18 vecí správneho súdnictva,
- 5 vecí konkurzu a reštrukturalizácie,
- 10 exekučných vecí,
- 2 pracovnoprávných vecí,
- 1 veci ochrany priemyselného vlastníctva.

Graf č. 2

Prehľad počtu nálezov, v ktorých ústavný súd vyslovil porušenie práva podľa citovaných článkov ústavy, listiny, dohovoru, charty a iných článkov ústavy alebo iných medzinárodných dohovorov (roky 2013 – 2017)

Zdroj: vlastný

2.2.3. Prehľad počtu nálezov z roku 2017, v ktorých Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie práv maloletých detí na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „citované články ústavy a dohovoru“)

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy je poslednou inšinciou aj v systéme ochrany práv maloletých detí. V konaní o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb podľa čl. 127 ústavy, kde je sťažnosťami namietané porušenie práv maloletých detí, ústavný súd naplňa svoje výsostné postavenie exkluzívneho nositeľa ochrany ústavnosti tým, že poskytuje urýchlene a s osobitnou vážnosťou ochranu najzraniteľnejšej skupine obyvateľstva, a to maloletým deťom. Rozhodnutia ústavného súdu, ktorými ústavný súd vyslovil porušenie práv maloletých detí, dávajú každému štátnemu orgánu jasný signál, že ústavný súd prejavuje nulovú toleranciu voči postupom a rozhodnutiam orgánov porušujúcich práva maloletých detí.

Ústavný súd v roku 2017 vyslovil porušenie práv maloletých detí podľa citovaných článkov ústavy a dohovoru v **3 nálezo**ch.

Prehľad doručených podaní namietajúcich porušenie práv maloletých detí podľa citovaných článkov ústavy a dohovoru a počtu nálezov, v ktorých ústavný súd vyslovil porušenie práv maloletých detí podľa citovaných článkov ústavy a dohovoru, za obdobie posledných piatich rokov:

rok 2013	–	doručených 35 podaní – v 5 nálezo ch,
rok 2014	–	doručených 27 podaní – v 3 nálezo ch,
rok 2015	–	doručených 27 podaní – v 4 nálezo ch,
rok 2016	–	doručených 26 podaní – v 2 nálezo ch,
rok 2017	–	doručených 31 podaní – v 3 nálezo ch.

Tabuľka č. 9

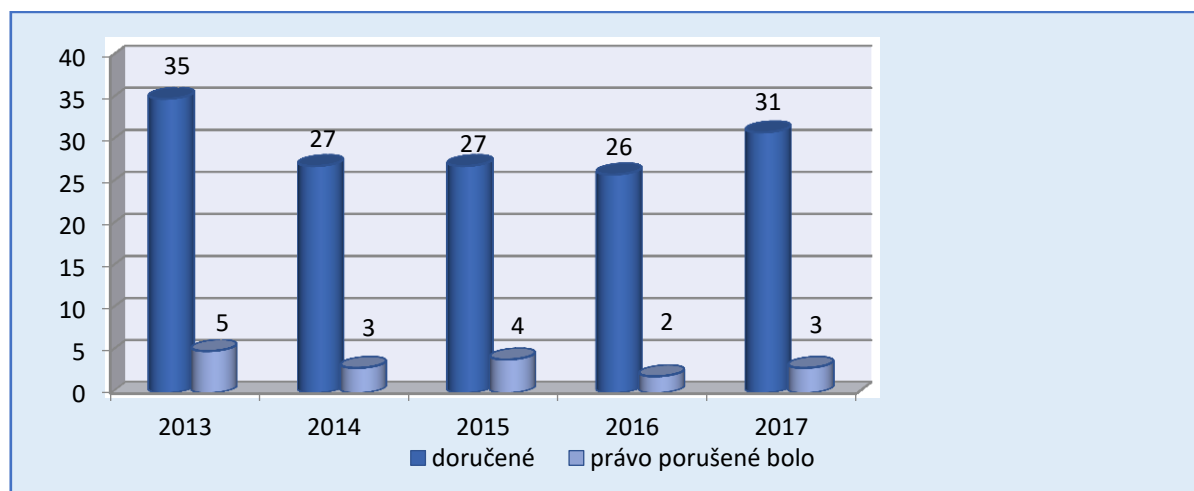
Prehľad nálezov z roku 2017, v ktorých ústavný súd vyslovil porušenie práv maloletých detí podľa citovaných článkov ústavy a dohovoru

p. č.	sp. zn. ústavného súdu	odporca	sp. zn. odporcu	porušené články
1.	II. ÚS 833/2016	OS Rožňava	5 P 43/2014	čl. 48 ods. 2 ústavy čl. 6 ods. 1 dohovoru
2.	III. ÚS 91/2017	OS Martin	16 P 177/2014	čl. 48 ods. 2 ústavy čl. 6 ods. 1 dohovoru
3.	III. ÚS 349/2017	OS Martin	12 P 315/2012	čl. 48 ods. 2 ústavy čl. 6 ods. 1 dohovoru

Zdroj: vlastný

Graf č. 3

Prehľad doručených podaní, v ktorých bolo namietané porušenie práv maloletých detí podľa citovaných článkov ústavy a dohovoru, a počtu nálezov, v ktorých ústavný súd vyslovil porušenie práv maloletých detí podľa citovaných článkov ústavy a dohovoru (roky 2013 – 2017)

Zdroj: vlastný

2.2.4. Prehľad počtu nálezov z roku 2017, v ktorých Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 8 ods. 1, 2 a 5 Listiny základných práv a slobôd alebo práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „citované články ústavy, listiny alebo dohovoru“)

Právo na osobnú slobodu predstavuje jedno z najvýznamnejších základných ľudských práv. V demokratickej spoločnosti je preto samozrejmou možnosť odsúdených osôb, osôb vzatých do väzby a osôb, ktorým bola obmedzená osobná sloboda, namietajú porušenie základného práva na osobnú slobodu. V rámci konania o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb podľa čl. 127 ústavy ústavný súd posudzuje sťažnosti namietajúce porušenie základného práva na osobnú slobodu urýchlene a s osobitnou vážnosťou.

Ústavný súd v roku 2017 vyslovil porušenie práva podľa citovaných článkov ústavy, listiny alebo dohovoru v **11 nálezo**ch.

Prehľad doručených podaní a počtu nálezov, v ktorých ústavný súd vyslovil porušenie práva podľa citovaných článkov ústavy, listiny alebo dohovoru za obdobie posledných piatich rokov:

rok 2013	–	doručených 112 podaní	– v 18 nálezo
rok 2014	–	doručených 135 podaní	– v 8 nálezo
rok 2015	–	doručených 174 podaní	– v 13 nálezo
rok 2016	–	doručených 134 podaní	– v 10 nálezo
rok 2017	–	doručených 118 podaní	– v 11 nálezo

Tabuľka č. 10

Prehľad nálezov, v ktorých ústavný súd vyslovil porušenie práva podľa citovaných článkov ústavy, listiny alebo dohovoru

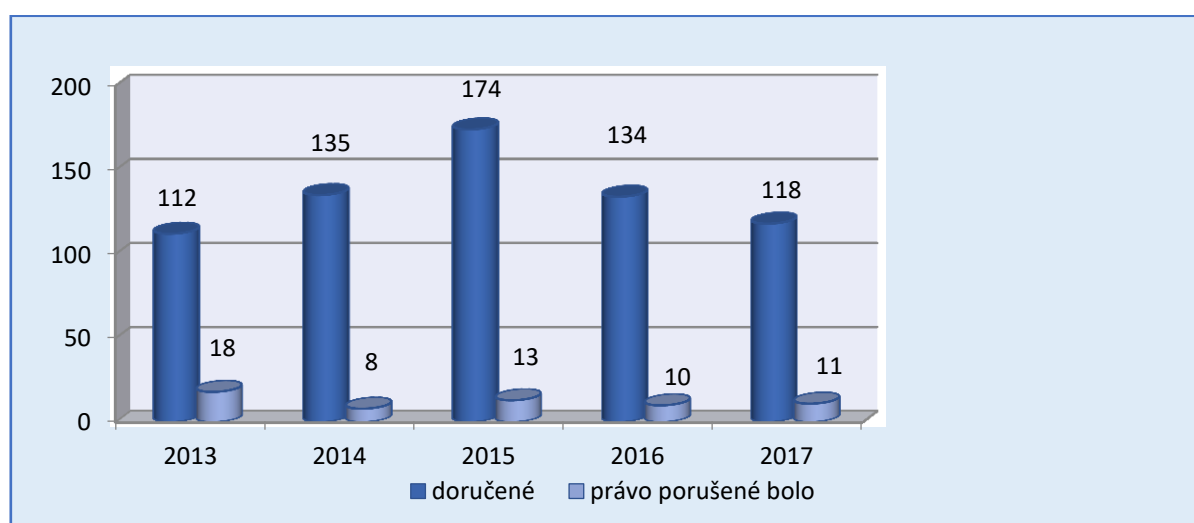
p. č.	sp. zn. ústavného súdu	odporca	sp. zn. odporcu	porušené články
1.	III. ÚS 717/2016	Najvyšší súd Slovenskej republiky	1 Sža 26/2015	čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy čl. 8 ods. 1 a 2 listiny čl. 5 ods. 1 písm. f) dohovoru
2.	II. ÚS 263/2016	Krajský súd v Banskej Bystrici	5 Tos 113/2015	čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy čl. 8 ods. 2 a 5 listiny čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru
3.	I. ÚS 58/2017	Okresný súd Bratislava V	2 T 39/2015	čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy čl. 5 ods. 4 dohovoru
4.	I. ÚS 162/2017	Krajský súd v Banskej Bystrici	3 Tpo 59/2016	čl. 17 ods. 5 ústavy čl. 5 ods. 4 dohovoru
5.	I. ÚS 288/2017	Okresný súd Trnava Krajský súd v Trnave	5 Tk 3/2015 6 Tos 74/2017	čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy čl. 5 ods. 4 dohovoru
6.	III. ÚS 206/20107	Najvyšší súd Slovenskej republiky	1 Sžz 12/2014	čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru
7.	II. ÚS 449/2017	Okresný súd Bratislava IV	3 T 95/2016	čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy čl. 5 ods. 4 dohovoru

8.	II. ÚS 3/2017	Krajský súd v Žiline	2 Tos 84/2015	čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 dohovoru
9.	I. ÚS 408/2017	Okresný súd Bratislava I	1 Tk 2/2016	čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy čl. 5 ods. 4 dohovoru
10.	III. ÚS 369/2017	Okresná prokuratúra Zvolen	2 Pv 468/16/6611	čl. 17 ods. 2 ústavy čl. 5 ods. 4 dohovoru
11.	I. ÚS 411/2017	Krajský súd v Trnave	6 Tpo 31/2017	čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy čl. 5 ods. 4 dohovoru

Zdroj: vlastný

Graf č. 4

Prehľad počtu doručených podaní a počtu nálezov, v ktorých ústavný súd vyslovil porušenie práva podľa citovaných článkov ústavy, listiny alebo dohovoru (roky 2013 – 2017)

Zdroj: vlastný

2.2.5. Prehľad údajov o výške finančného zadostúčinenia priznaného Ústavným súdom Slovenskej republiky sťažovateľom v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky

Ústavným zákonom č. 90/2001 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, došlo s účinnosťou od 1. júla 2001 okrem iného aj k podstatnému prepracovaniu a doplneniu právnej úpravy konania o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb – zakotvila sa najmä možnosť, aby sťažnosť smerovala (na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy) nielen proti právoplatnému rozhodnutiu, ale aj proti opatreniu alebo inému zásahu orgánu verejnej moci (predchádzajúca právna úprava sa týkala len ústredného alebo miestneho orgánu štátnej správy a orgánu územnej samosprávy, teda napr. nie všeobecného súdu), zakotvil sa postup v prípade, ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, pričom došlo i k zakotveniu možnosti, aby ústavný súd úspešnému sťažovateľovi priznal primerané finančné zadostúčinenie.

Ústavný súd za sledované obdobie priznal sťažovateľom celkom v **272** nálezoch finančné zadostúčinenie vo výške **739 400 €**, z toho:

- **270** sťažovateľom za porušenie práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru vo výške **735 400 €**,
- **2** sťažovateľom za porušenie práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 47 ods. 2 charty a iných článkov ústavy alebo iných medzinárodných dohôd v celkovej výške **4 000 €**.

Tabuľka č. 11

Prehľad výšky priznaného finančného zadostúčinenia za porušenie práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru

odporca	priznané finančné zadostúčinenie v € za rok 2017
Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Prešov Okresná prokuratúra Prešov	5 000
Najvyšší súd Slovenskej republiky	4 000
Krajský súd v Bratislave	44 300
Krajský súd v Banskej Bystrici	2 500
Krajský súd v Žiline	3 500
Krajský súd v Trnave	5 000
Okresný súd Bratislava I	71 300
Okresný súd Bratislava II	24 500
Okresný súd Bratislava III	39 200
Okresný súd Bratislava IV	36 500
Okresný súd Bratislava V	8 900
Okresný súd Banská Bystrica	5 000
Okresný súd Bánovce nad Bebravou	1 000
Okresný súd Bardejov	10 900
Okresný súd Čadca	6 650
Okresný súd Dunajská Streda	7 100
Okresný súd Galanta	4 500
Okresný súd Humenné	14 000
Okresný súd Kežmarok	21 000
Okresný súd Košice I	57 000
Okresný súd Košice II	44 000
Okresný súd Košice-okolie	21 200
Okresný súd Komárno	12 000

Okresný súd Levice	5 000
Okresný súd Lučenec	1 000
Okresný súd Malacky	12 700
Okresný súd Martin	9 500
Okresný súd Michalovce	8 000
Okresný súd Námestovo	20 600
Okresný súd Nové Zámky	1 300
Okresný súd Nitra	10 000
Okresný súd Pezinok	28 500
Okresný súd Piešťany	27 000
Okresný súd Poprad	3 000
Okresný súd Prešov	18 000
Okresný súd Rožňava	4 500
Okresný súd Senica	3 500
Okresný súd Skalica	3 500
Okresný súd Spišská Nová Ves	3 000
Okresný súd Svidník	9 000
Okresný súd Trebišov	1 000
Okresný súd Trnava	11 750
Okresný súd Trenčín	27 500
Okresný súd Vranov nad Topľou	1 500
Okresný súd Žilina	76 500
Spolu	735 400 €

Zdroj: vlastný

Všeobecné súdy, vo vzťahu ku ktorým ústavný súd v roku **2017** priznal v konaniach **najvyššie finančné zadostučinenie**:

Okresný súd Žilina	76 500 €
Okresný súd Bratislava I	71 300 €
Okresný súd Košice I	57 000 €

Konania všeobecných súdov, na základe ktorých ústavný súd v roku **2017** priznal **najvyššie finančné zadostučinenie** – v jednom konaní:

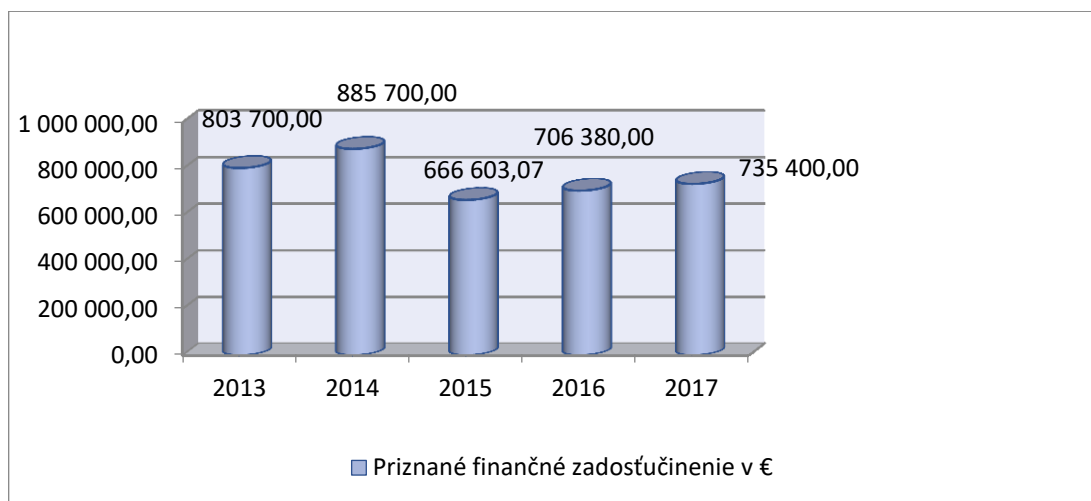
Okresný súd Bratislava IV	27 000 €	22 C 93/05	(I. ÚS 292/2017)
Okresný súd Žilina	25 000 €	14 C 415/93	(III. ÚS 37/2017)
Okresný súd Trenčín	20 000 €	10 C 1281/93	(II. ÚS 482/2017)
Okresný súd Košice II	20 000 €	20 C 1134/95	(II. ÚS 481/2017)

Prehľad výšky finančného zadostučinenia priznaného ústavným súdom v nálezoach, v ktorých vyslovil porušenie práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, za obdobie posledných piatich rokov:

rok 2013	–	803 700 €,
rok 2014	–	885 700 €,
rok 2015	–	666 603,07 €,
rok 2016	–	706 380 €,
rok 2017	–	735 400 €.

Graf č. 5

Finančné zadostúčenie priznané ústavným súdom v nálezoach, v ktorých vyslovil porušenie práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru (roky 2013 – 2017)

Zdroj: vlastný

Tabuľka č. 12

Prehľad výšky priznaného finančného zadostúčenia za porušenie práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 47 ods. 2 charty a iných článkov ústavy alebo iných medzinárodných dohovorov

odporca	priznané finančné zadostúčenie v € za rok 2017
Krajský súd v Košiciach	2 000
Okresný súd Košice I	2 000
Spolu	4 000 €

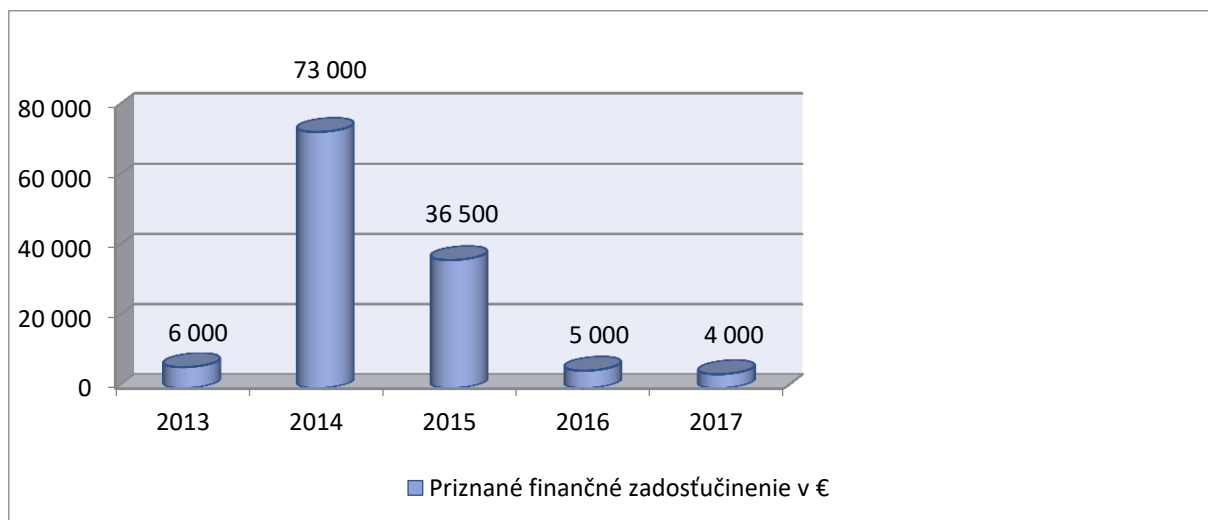
Zdroj: vlastný

Prehľad výšky finančného zadostúčenia priznaného ústavným súdom v nálezoach, v ktorých vyslovil porušenie práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 47 ods. 2 charty a iných článkov ústavy alebo iných medzinárodných dohovorov, za obdobie posledných piatich rokov:

rok 2013	–	6 000 €,
rok 2014	–	73 000 €,
rok 2015	–	36 500 €,
rok 2016	–	5 000 €,
rok 2017	–	4 000 €.

Graf č. 6

Finančné zadosťučinenie priznané ústavným súdom v nálezoach, v ktorých vyslovil porušenie práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 47 ods. 2 charty a iných článkov ústavy alebo iných medzinárodných dohovorov (roky 2013 – 2017)

Zdroj: vlastný

2.3. Konanie vo volebných veciach podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

V konaní vo volebných veciach podľa čl. 129 ods. 2 ústavy ústavný súd na základe volebnej sťažnosti podanej oprávneným subjektom (§ 59 zákona o ústavnom súde) rozhoduje v pléne o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej aj „národná rada“), volieb do orgánov územnej samosprávy (voľby do orgánov samosprávy obcí, voľby do orgánov samosprávnych krajov) a volieb do Európskeho parlamentu. Rozhodovanie o volebných sťažnostiach predstavuje z kvantitatívneho hľadiska významnú časť agendy ústavného súdu a v rámci uplatňovania právomoci podľa čl. 129 ods. 2 ústavy predstavuje absolútne dominantnú skupinu prípadov rozhodovania ústavného súdu o sťažnostiach na neústavnosť alebo nezákonnosť volieb do orgánov samosprávy obcí a miest.

Z ôsmich volebných podaní doručených ústavnému súdu v roku 2017 sa šesť podaní týkalo volieb do orgánov samosprávnych krajov konaných 4. novembra 2017 a dve podania sa týkali volieb do orgánov samosprávy obcí (voľby poslanca do Obecného zastupiteľstva obce Mojš konané 15. novembra 2014, voľby starostu obce Stráne pod Tatrami konané 8. apríla 2017).

Doručené podania	8
Vybavené veci	7
• uznesenie o odmietnutí	6
• odložené podľa § 23a zákona o ústavnom súde	1
<u>SPOLU</u>	<u>7</u>

2.4. Konanie o súlade uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení amnestie alebo individuálnej milosti prijatého podľa čl. 86 písm. i) s Ústavou Slovenskej republiky podľa čl. 129a Ústavy Slovenskej republiky

Ústavný zákon č. 71/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/ 1992 Zb. v znení neskorších predpisov, s účinnosťou od 4. apríla 2017 zakotvil v čl. 86 písm. i) ústavy právomoc Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnúť trojpätinovou väčšinou všetkých poslancov Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení rozhodnutia prezidenta Slovenskej republiky o udelení amnestie alebo o udelení individuálnej milosti, ak takéto rozhodnutie prezidenta Slovenskej republiky odporuje princípom demokratického a právneho štátu.

Tento ústavný zákon zároveň s účinnosťou od 4. apríla 2017 zakotvil v čl. 129a ústavy právomoc ústavného súdu v konaní o súlade uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení amnestie alebo individuálnej milosti podľa čl. 129a ústavy ex offio, t. j. bez návrhu, rozhodovať o súlade uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení amnestie alebo individuálnej milosti prijatého podľa čl. 86 písm. i) ústavy s ústavou. Ústavný súd v pléne rozhodne o súlade uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení amnestie alebo individuálnej milosti alebo jeho časti do 60 dní odo dňa začatia konania.

Ústavný súd môže v šesťdesiatdňovej lehote buď nálezom vysloviť, že uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení amnestie alebo individuálnej milosti je v súlade s ústavou, alebo ústavný súd môže nálezom vysloviť, že uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení amnestie alebo individuálnej milosti nie je v súlade s ústavou.

V prípade, ak by ústavný súd v šesťdesiatdňovej lehote nestihol rozhodnúť, tak konanie o súlade uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení amnestie alebo individuálnej milosti uznesením zastaví. Konanie o súlade uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení amnestie alebo individuálnej milosti sa zastaví aj v prípade, ak sa ústavný súd vo veci podľa čl. 129a ústavy neuznesie nadpolovičnou väčšinou všetkých sudcov.

Doručené podania	1
Vybavené veci	1
• nález	1
<u>SPOLU</u>	<u>1</u>

**2.5. Konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu
a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z.
o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných
funkcionárov v znení zákona č. 545/2005 Z. z.**

Ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov umožňuje, aby sa verejný funkcionár, ktorému bola rozhodnutím vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov vyslovená strata mandátu alebo funkcie alebo ktorému bola uložená pokuta, domáhal preskúmania tohto rozhodnutia ústavným súdom. Ústavný súd v senátoch rozhodne o tomto návrhu verejného funkcionára do 60 dní od jeho doručenia. Ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov alebo s osobitným predpisom, tak toto rozhodnutie uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie senát ústavného súdu nálezom zruší.

Doručené podania	18
Vybavené veci	20
• nález	5
• uznesenie o odmietnutí	7
• uznesenie o zastavení	5
• uznesenie o potvrdení rozhodnutia	2
• odložené podľa § 23a zákona o ústavnom súde	1
<u>SPOLU</u>	<u>20</u>

2.6. Konanie o zjednocovaní právnych názorov podľa § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov

Senát, ktorý v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou dospeje k právnemu názoru odchylnému od právneho názoru vyjadreného už v rozhodnutí niektorého zo senátov, predloží plénu ústavného súdu návrh na zjednotenie odchylných právnych názorov. Plénum ústavného súdu rozhodne o zjednotení odchylných právnych názorov uznesením. Senát je v ďalšom konaní viazaný uznesením pléna ústavného súdu.

Doručené podania	1
Vybavené veci	1
• uznesenie o zjednotení	1
<u>SPOLU</u>	<u>1</u>

2.7. Procesné rozhodnutia v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky

Medzi procesné rozhodnutia ústavného súdu patrí predovšetkým (1) rozhodovanie o spojení vecí na spoločné konanie a (2) rozhodovanie podľa § 28 zákona o ústavnom súde o vylúčení sudcov pre predpojatosť (rozhodovanie o námietkach predpojatosti podaných účastníkmi konania voči sudcom ústavného súdu, rozhodovanie o vyhláseniach vlastnej predpojatosti podaných sudcami ústavného súdu, rozhodovanie o oznámeniach o možných dôvodoch vylúčenia podaných sudcami ústavného súdu):

1. V záujme hospodárnosti konania môže plénum ústavného súdu rozhodnúť o spojení vecí patriacich do pôsobnosti senátov ústavného súdu, ktoré boli pridelené členom rôznych senátov ako sudcom spravodajcom, na spoločné konanie, ak tieto veci spolu skutkovo súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Za rovnakých podmienok môže plénum ústavného súdu rozhodnúť o spojení vecí patriacich do jeho pôsobnosti, ktoré boli pridelené rôznym sudcom spravodajcom. O spojení ostatných vecí patriacich do pôsobnosti senátov ústavného súdu, ktoré spolu skutkovo súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov, rozhoduje príslušný senát ústavného súdu.

2. Sudca ústavného súdu je vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nepredpojatosti. Dôvody vylúčenia sudcu ústavného súdu oznamuje predsedovi ústavného súdu. Taktiež účastník konania môže vyhlásiť, že niektorého zo sudcov odmieta pre jeho predpojatosť. Ak ide o rozhodovanie v pléne ústavného súdu, o vylúčení sudcu pre jeho predpojatosť rozhoduje plénum ústavného súdu. Ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu pre predpojatosť rozhoduje iný senát ústavného súdu.

Doručené podania	44
Vybavené veci	44
• uznesenie o námietke zaujatosti	17
• uznesenie o spojení	27
<u>SPOLU</u>	<u>44</u>

OSOBITNÁ ČASŤ

2017

1. VYBRANÉ ROZHODNUTIA ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY ZA ROK 2017

1.1. Vybrané rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaniach o súlade právných predpisov podľa čl. 125 Ústavy Slovenskej republiky

1. PL. ÚS 18/2014 – vzdelanostný cenzus pre voľby starostu obce a primátora mesta (sudkyňa spravodajkyňa: Jana Baricová)

Ústavnému súdu bol 9. júla 2014 doručený návrh 35 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „skupina poslancov“) na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade čl. I § 165 v časti „a spĺňa predpoklady na výkon funkcie starostu podľa osobitného predpisu“, čl. I § 176 ods. 4 písm. a) v časti „a doklad osvedčujúci splnenie predpokladu na výkon funkcie starostu podľa osobitného predpisu“, čl. I § 176 ods. 7 v časti „ako aj doklad osvedčujúci splnenie predpokladu na výkon funkcie starostu podľa osobitného predpisu“, čl. I § 177 ods. 1 písm. e), čl. III a čl. IV zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o podmienkach výkonu volebného práva“) s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 3 a 4 v spojení s čl. 30 ods. 1, 3 a 4, čl. 31 a čl. 69 ods. 3 ústavy.

Podstata návrhu navrhovateľov spočívala v spochybnení ústavnej súladnosti zákonných ustanovení, ktoré podmieňovali možnosť kandidatúry na funkciu starostu obce (primátora mesta), resp. právo byť volený na funkciu starostu obce (primátora mesta) získaním aspoň stredného vzdelania. Podľa názoru navrhovateľov zavedenie vzdelanostného cenzu predstavovalo zásah do princípov demokratického a právneho štátu, rovnosti v právach a neodňateľnosti základných práv, práva na rovnaké zaobchádzanie, práva zúčastňovať sa na správe verejných vecí, princípu všeobecnosti volebného práva, práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok a ústavného princípu ochrany slobodnej súťaže politických síl v demokratickej spoločnosti. Navrhovatelia taktiež argumentovali, že napadnutá úprava predstavuje aj neprípustné zákonné obmedzenie uvedených základných práv.

K bodu 1 výroku

Ústavný súd pri prieskume napadnutej právnej úpravy dospel k záveru, že získanie minimálneho stredného vzdelania nie je vhodným prostriedkom na dosiahnutie sledovaného cieľa, ktorým malo byť dodržiavanie právneho poriadku starostami obce, resp. primátormi miest. Ústavný súd zároveň konštatoval, že zavedenie vzdelanostného cenzu nepredstavuje nevyhnutný prostriedok pre zabezpečenie riadneho výkonu funkcie starostu obce, resp. primátora mesta, keďže spôsobilosť pre riadny výkon týchto funkcií je možné dosiahnuť aj prostredníctvom iných opatrení ako len získaním aspoň stredného vzdelania. Napadnutá právna úprava preto obmedzuje všeobecnosť pasívneho volebného práva vo voľbách na funkciu starostu obce (primátora mesta) vo väčšej miere, ako umožňuje dosiahnutie inej ústavou chránenej hodnoty, a to dobrej správy vecí verejných. Napokon, zavedením ústavne nesúladného vzdelanostného cenzu došlo k odňatiu práva byť volený na funkciu starostu obce (primátora mesta) u osôb, ktoré nezískali minimálne vzdelanie, a tým došlo aj k zásahu do čl. 12 ods. 1 ústavy, podľa ktorého základné práva a slobody sú neodňateľné.

Ústavný súd následne konštatoval, že napadnutá právna úprava pôsobí diskriminačne a zasahuje do práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok, pretože s osobami, ktoré získali aspoň stredné vzdelanie, zaobchádza inak, ako s osobami, ktoré stredné vzdelanie nezískali, hoci medzi oboma skupinami nie sú rozdiely takého druhu a takej závažnosti, ktoré by odôvodňovali takéto

nerovnaké zaobchádzanie. Ústavný súd preto vyslovil nesúlad napadnutej právnej úpravy aj s čl. 12 ods. 2 a čl. 30 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 13 ods. 4 ústavy.

Ústavný súd zároveň dospel k záveru, že odňatie práva byť volený na funkciu starostu obce, resp. primátora mesta osobám, ktoré nezískali aspoň stredné vzdelanie, predstavuje ústavne neprípustný zásah do slobodnej súťaže politických síl, pretože z nej vylučuje osoby, ktoré požadované vzdelanie nedosiahli, a taktiež obmedzuje osoby uplatňujúce svoje právo voliť vo výbere kandidátov. Napadnutá právna úprava je v rozpore s koncepciou materiálneho právneho štátu, keďže použitý právny prostriedok nie je primeraný vo vzťahu k legitímnemu cieľu, ktorý sledoval zákonodarca, a zároveň je v rozpore s koncepciou demokratického štátu.

K bodu 2 výroku

Ústavný súd však návrhu nevyhovel v časti nesúladu napadnutej právnej úpravy s čl. 2 ods. 2 ústavy, v zmysle ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, keďže úprava volebného práva je v právomoci národnej rady, ktorá pri prijatí spornej legislatívy konala v súlade s pravidlami zákonodarného procesu.

Ústavný súd návrhu nevyhovel ani v časti týkajúcej sa nesúladu napadnutej právnej úpravy s čl. 13 ods. 3 ústavy, podľa ktorého zákonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť rovnako pre všetky prípady. Napadnutá právna úprava totiž platila rovnako pre všetky osoby, ktoré nespĺňali podmienku dosiahnutia aspoň stredného vzdelania.

Ústavný súd návrhu nevyhovel ani v časti tvrdeného nesúladu napadnutej právnej úpravy s čl. 69 ods. 3 ústavy, a to pre porušenie princípu všeobecnosti volebného práva s odôvodnením, že čl. 69 ods. 3 ústavy volebné princípy vôbec neupravuje a tieto sú upravené výlučne v čl. 30 ods. 3 ústavy.

Ústavný súd nálezom z 22. marca 2017 rozhodol:

1. Ustanovenia čl. I § 165 v časti „a spĺňa predpoklady na výkon funkcie starostu podľa osobitného predpisu“, čl. I § 176 ods. 4 písm. a) v časti „a doklad osvedčujúci splnenie predpokladu na výkon funkcie starostu podľa osobitného predpisu“, čl. I § 176 ods. 7 v časti „ako aj doklad osvedčujúci splnenie predpokladu na výkon funkcie starostu podľa osobitného predpisu“, čl. I § 177 ods. 1 písm. e), čl. III a čl. IV zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov nie sú v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 4 v spojení s čl. 30 ods. 1, 3 a 4 a čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Vo zvyšnej časti návrhu nevyhovuje.

K prvému bodu výroku predmetného nálezu (vyslovenie nesúladu napadnutej právnej úpravy) pripojil odlišné stanovisko sudca Milan Lalík.

2. PL. ÚS 38/2015 – predĺženie doby odpisovania majetku

(sudca spravodajca: Lajos Mészáros)

Ústavnému súdu bol 12. januára 2015 doručený návrh skupiny 33 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na začatie konania o súlade § 26 ods. 1 druhej vety v časti „odpisová skupina 6, doba odpisovania 40 rokov“, § 27 ods. 1 v časti „odpisová skupina 6, ročný odpis 1/40“ a § 52zd ods. 6 (spolu ďalej aj „napadnuté ustanovenia“) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“) s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4 a čl. 35 ods. 1 ústavy.

Podstatou návrhu navrhovateľov bolo spochybnenie ustanovení zákona o dani z príjmov, ktoré upravujú, že doba odpisovania sa pri určitých druhoch budov predlžuje z doterajších 20 rokov na 40 rokov, a to aj tam, kde odpisovanie už prebieha. Podľa navrhovateľov v prípade týchto ustanovení ide o pravú retroaktivitu právnych noriem, ktorá v právnom štáte nie je prípustná. Napadnuté ustanovenia tiež v zmysle argumentácie navrhovateľov zároveň vážnym spôsobom zasahujú do základného práva na podnikanie.

Ústavný súd dospel k záveru, že napadnutá právna úprava je v súlade s ústavou. Možnosť ukladať daňové povinnosti okrem iných aj podnikateľským subjektom je zakotvená v čl. 59 ústavy, a teda podnikateľské subjekty si musia byť vedomé, že zákonodarca má k dispozícii prostriedky ich zdaňovania. Zo žiadneho ústavou garantovaného základného práva naopak nevyplýva právo na daňové odpisy alebo na zníženie si daňového základu odpisovaním majetku. Ide preto len o rozhodnutie zákonodarcu v prospech daňovníkov. Zákonodarca pritom nezrušil možnosť odpisovania majetku, táto zostala zachovaná. Zmena sa týka len doby odpisovania majetku, ktorá sa predĺžila z 20 rokov na 40 rokov. Túto zmenu však možno považovať za riziko, s ktorým musia podnikateľské subjekty počítať, a to aj vzhľadom na vyššiu mieru úvahy zákonodarcu pri určovaní daňovej politiky. Napadnuté ustanovenia pritom platia rovnako pre všetkých daňovníkov, nie sú namierené proti konkrétnemu odvetviu hospodárstva a nie sú spôsobilé bezprostredne zasiahnuť len určitú (vybranú) skupinu daňovníkov. Nemožno ani konštatovať, že napadnutá právna úprava neumožňovala podnikateľom pripraviť sa na prijaté zmeny v rozumnom čase. Napadnutými ustanoveniami preto nemohlo dôjsť k obmedzeniu alebo zásahu do základného práva na podnikanie.

Pokiaľ ide o porušenie zákazu pravej retroaktivity, ktorý tvorí jeden z princípov právneho štátu, ústavný súd konštatoval, že daňovník síce musí pre nasledujúce zdaňovacie obdobie upraviť zníženie daňového základu odpisom hmotného majetku, avšak napadnuté ustanovenia nepôsobia spätne, t. j. nemajú vplyv na už v minulosti znížený základ dane na základe odpisovania hmotného majetku. Nová právna úprava je aplikovaná na platné právne vzťahy založené za účinnosti predchádzajúceho právneho predpisu, avšak reguluje správanie subjektov týchto právnych vzťahov len do budúcnosti bez toho, aby zasahovala do práv nadobudnutých v minulosti. Ide teda o v právnom štáte prípustnú takzvanú nepravú retroaktivitu, nie o retroaktivitu pravú. Spôsob regulácie, ktorý zákonodarca v tomto prípade zvolil, tak nemožno hodnotiť ako nelegitímny alebo nevhodný, a preto nemožno ani dospieť k záveru, že by napadnuté ustanovenia boli v rozpore s ústavou z dôvodu neprípustnej retroaktivity.

Ústavný súd nálezom z 1. februára 2017 rozhodol:

Návrhu skupiny 33 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky nevyhovuje.

3. PL. ÚS 49/2015 – rozsah bezplatnej zdravotnej starostlivosti

(sudca spravodajca: Rudolf Tkáčik)

Ústavnému súdu bol 21. septembra 2015 doručený návrh prezidenta Slovenskej republiky (ďalej aj „prezident“ alebo „navrhovateľ“) na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy a § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Prezident ústavnému súdu navrhol rozhodnúť o nesúlade § 3 ods. 4 zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti (ďalej len „zákon o zdravotnej starostlivosti“) s čl. 1 ods. 1, čl. 40 a čl. 152 ods. 4 ústavy.

Podstatu návrhu navrhovateľa tvorila námietka nesúlady zákonných ustanovení, ktoré výslovne vymedzujú úkony (ako napr. objednanie poistenca, vypísanie lekárskeho predpisu, vypísanie návrhu na kúpeľnú liečbu), za ktoré nie je možné od pacientov vyberať poplatky, keďže tieto úkony patria do rozsahu bezplatnej zdravotnej starostlivosti.

Namietaná právna úprava podľa navrhovateľa umožní vyberať poplatky za všetky ostatné, tam výslovne neuvedené úkony spojené s poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Vytvára tak prekážky v prístupe k bezplatnej zdravotnej starostlivosti, čím sa dostáva do rozporu s čl. 40 ústavy, v zmysle ktorého majú občania na základe zdravotného poistenia právo na bezplatnú zdravotnú starostlivosť a na zdravotnícke pomôcky za podmienok, ktoré ustanoví zákon. Dotknuté zákonné ustanovenie má byť v rozpore s čl. 40 ústavy aj preto, že odporuje judikatúre ústavného súdu definujúcej rozsah zdravotnej starostlivosti. Táto právna úprava podľa prezidenta tiež vytvára neohraničený priestor pre vyberanie poplatkov, preto je aj v rozpore s princípom právnej istoty vyplývajúcim z čl. 1 ods. 1 ústavy a v rozpore s čl. 152 ods. 4 ústavy, v zmysle ktorého výklad a uplatňovanie zákonov musí byť v súlade s ústavou.

Ústavný súd dospel k záveru, že napadnutá právna úprava nie je v rozpore s označenými článkami ústavy. Táto právna úprava sa priamo týka práva na bezplatnú zdravotnú starostlivosť podľa čl. 40 ústavy, toto právo ale vôbec neobmedzuje, práve naopak, definuje ho a tým bráni pacienta pred vyberaním poplatkov za stanovené úkony. Ak podľa navrhovateľa definovanie bezplatných úkonov bude poskytovateľov zdravotnej starostlivosti nabádať na spoplatňovanie iných umelo vykonávaných alebo formulovaných činností, potom pôjde o obchádzanie zákona o zdravotnej starostlivosti, čo však nie je nedostatkom napadnutej právnej úpravy. V opačnom prípade by totiž za protiústavný musel byť vyhlásený každý zákon, ktorý jeho adresáti v praxi obchádzajú alebo sa snažia obísť.

Závažnejším argumentom bolo podľa ústavného súdu tvrdenie, že zákon je v rozpore s definíciou zdravotnej starostlivosti podľa čl. 40 ústavy. Poskytovanie zdravotnej starostlivosti je totiž závislé od objemu dostupných finančných prostriedkov získaných príspevkami do verejného zdravotného poistenia, pričom rozširovanie bezplatných zdravotných úkonov aj na úkony pomocné či podporné môže tieto obmedzené prostriedky odčerpávať, a tak poskytovanie zdravotnej starostlivosti fakticky vyprázdňovať. Z tohto pohľadu však rozhodujúce bolo, že všetky dotknuté úkony sú len súčasťou iných „hlavných“ zdravotných úkonov, a zákon teda vôbec nepredpokladá, že by samy osebe boli z verejného zdravotného poistenia hradené. Napadnutá právna úprava tak na odčerpanie finančných prostriedkov z verejného zdravotného poistenia nemá žiaden vplyv.

Predmetné zákonné ustanovenie je pritom jednoznačné a určité, keďže bez akýchkoľvek pochybností definuje konkrétne úkony, ktoré sú súčasťou „hlavných“ zdravotných úkonov, a preto samy osebe nie sú z verejných zdrojov hradené. Právna úprava preto nie je v rozpore s požiadavkou určitosti, resp. právnej istoty. Ústavný súd tiež nepovažoval za dôvodnú argumentáciu prezidenta, podľa ktorej napadnuté ustanovenie otvára poskytovateľom zdravotnej starostlivosti priestor pre nekontrolovateľné vyberanie úhrad za rozmanité vymyslené úkony (činnosti). Orgány dozoru majú k dispozícii dostatočný priestor na to, aby pod zákaz vyberania poplatkov zahrnuli prípadné ďalšie úkony a činnosti, ktoré v napadnutej právnej úprave nie sú zakotvené. Orgány dozoru však musia dôsledne dodržiavať výslovne zákonom stanovené hranice výkladu, účel právnej úpravy, ako aj rešpekt k právam a oprávneným záujmom adresátov právnej úpravy.

Ústavný súd nálezom z 15. novembra 2017 rozhodol:

Návrhu prezidenta Slovenskej republiky nevyhovuje.

K rozhodnutiu pripojila odlišné stanovisko sudkyňa Ľudmila Gajdošíková.

4. PL. ÚS 50/2015 – plnenie zákonných povinností ako podmienka pre uplatnenie práv výrobcov elektriny z obnoviteľných zdrojov energie

(sudca spravodajca: Ladislav Orosz)

Ústavnému súdu bol 13. júla 2015 doručený návrh skupiny 40 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „skupina poslancov“) na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade § 4 ods. 3 zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o podpore OZE“) s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4, čl. 20 ods. 1 a 4 a s čl. 35 ods. 1 ústavy a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“).

Podstatou návrhu navrhovateľa bol namietaný nesúlad ustanovenia, ktoré stanovuje, že výrobca elektriny z obnoviteľných zdrojov, ktorý nesplní povinnosti podľa § 4 ods. 2 zákona o podpore OZE, si nemôže v nasledujúcom kalendárnom roku uplatniť právo na podporu vo vzťahu k ním vyrobenej elektrine. Navrhovatelia namietali nesúlad napadnutého ustanovenia s čl. 1 ods. 1 ústavy z dôvodu jeho nepravnej retroaktivity, t. j. že zasahuje do legitímnych očakávaní výrobcov elektriny OZE, hoci neexistoval

žaden dôvod všeobecného záujmu, ktorý by odôvodňoval jeho prijatie, ako aj z dôvodu jeho neurčitosti a neúplnosti, pretože neustanovuje príslušný procesný postup a ani žaden orgán verejnej správy, ktorý by bol oprávnený rozhodovať o nesplnení povinností podľa § 4 ods. 2 zákona o podpore OZE.

Ústavný súd pri posúdení námietok navrhovateľov vychádzal zo všeobecného stanoviska, že nesplnenie zákonných povinností nepožíva v právnom štáte ochranu a práve naopak je žiaduce, aby bolo sankcionovateľné. Preto ústavný súd považuje vzájomné prepojenie práv výrobcov elektriny z OZE s plnením ich zákonom ustanovených povinností za legitímne.

Zavedenie nepravej retroaktivity do napadnutého ustanovenia podľa ústavného súdu ospravedlňuje viacero dôvodov verejného záujmu:

1. Záujem na dôslednom dodržiavaní povinností vyplývajúcich z právnych noriem, ktorý môže za určitých okolností ospravedlniť aj neštandardné postupy pri tvorbe týchto noriem. Výrobcovia elektriny z OZE majú nárok na podporu, ktorej hodnota je mimoriadne vysoká, a preto je celkom prirodzené, že poskytnutie tejto podpory je podmienené dôsledným dodržiavaním ich povinností.
2. Vďaka previazanosti práv a povinností výrobcov elektriny z OZE možno považovať príslušnú právnu úpravu za prehľadnú a ústavne akceptovateľnú aj z hľadiska tých výrobcov elektriny, ktorí nárok na podporu nemajú, a mohli by sa preto považovať za diskriminovaných.
3. Prehľadnosť a účelnosť právneho mechanizmu, ktorý „stimuluje“ k dodržiavaniu zákonom ustanovených povinností, je v záujme všetkých odberateľov elektriny, keďže podpora poskytovaná výrobcom elektriny z OZE sa nutne musí premietnuť do výslednej ceny elektriny.

Ústavný súd zároveň zdôraznil, že nie každá nedokonalosť právnej úpravy musí mať nevyhnutne za následok vyslovenie jej nesúladu s ústavou. Musí ísť o také nedostatky, ktoré ohrozujú ústavou chránené hodnoty, pričom sa v praxi nedajú preklenúť ani ústavne prijateľným výkladom právnych noriem. Povinnosti podľa § 4 ods. 2 zákona o podpore OZE majú výrobcovia elektriny primárne vo vzťahu k prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy, ktorí sú subjektmi súkromného práva. Nie je žiaduce a ani vhodné, aby zákon ustanovoval orgán verejnej správy, ktorý by bol oprávnený rozhodovať o nesplnení zákonom ustanovených povinností jedného subjektu súkromného práva voči druhému subjektu súkromného práva. Ak medzi nimi dôjde k sporu, tento bude predmetom civilného súdneho konania.

Pokiaľ ide o nesúlad napadnutej úpravy s čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, ako aj čl. 1 dodatkového protokolu z dôvodu porušovania vlastníckeho práva výrobcov elektriny z OZE, ústavný súd uzavrel, že nemožno hovoriť o ich porušení, keďže sporné zákonné ustanovenia možno odôvodniť legitímnym verejným záujmom a nepredstavujú zásadnú koncepčnú ani neočakávanú zmenu. Ústavný súd tiež konštatoval, že podmieňovanie uplatnenia práva na podporu splnením už existujúcich zákonných povinností nemožno v žiadnom prípade považovať za neprípustný zásah do podstaty práva na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd nálezom z 22. marca 2017 rozhodol:

Návrhu skupiny 40 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky nevyhovuje.

5. PL. ÚS 2/2016 – výkon trestu odňatia slobody a pozbavenie spôsobilosti na právne úkony ako prekážky práva voliť

(sudkyňa spravodajkyňa: Jana Baricová)

Ústavnému súdu bol 18. februára 2016 doručený návrh verejnej ochrankyne práv (ďalej aj „navrhovateľka“) na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade ustanovenia § 4 písm. b) zákona o podmienkach výkonu volebného práva s čl. 1 ods. 1 vetá prvá, čl. 2 ods. 1 v spojení s čl. 30 ods. 1 veta prvá a ods. 3 veta prvá ústavy, čl. 3 dodatkového protokolu a s čl. 25 písm. a) a b) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „medzinárodný pakt“) a 30. marca 2016 doručený návrh generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“ alebo

„navrhovateľ“) na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade ustanovení § 4 písm. b) a c) zákona o podmienkach výkonu volebného práva s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 3 a 4 v spojení s čl. 30 ods. 1 a 3 ústavy, čl. 3 dodatkového protokolu v spojení s čl. 14 dohovoru, čl. 25 medzinárodného paktu v spojení s čl. 2 ods. 1 medzinárodného paktu, čl. 29 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím v spojení s čl. 5 ods. 1 a 2 a čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím a s čl. 39 ods. 1 a 2 Charty základných práv Európskej únie.

Podstatou návrhu oboch navrhovateľov bolo spochybnenie súladu napadnutého ustanovenia § 4 písm. b) zákona o podmienkach výkonu volebného práva, podľa ktorého výkon trestu odňatia slobody uložený za spáchanie obzvlášť závažného zločinu predstavuje prekážku práva voliť. Generálny prokurátor spochybnil aj súlad ustanovenia § 4 písm. c) zákona o podmienkach výkonu volebného práva, ktoré ako prekážku práva voliť uvádzalo aj pozbavenie spôsobilosti na právne úkony.

K bodom 1 až 3 výroku

Ústavný súd vyslovil nesúlad uvedeného zákonného ustanovenia, pokiaľ ide o voľby do národnej rady, voľby do Európskeho parlamentu, voľby prezidenta, ľudové hlasovanie o odvolaní prezidenta a hlasovanie v referende podľa čl. 93 až čl. 99 ústavy. Neexistuje totiž žiaden legitímny cieľ, ktorý by ospravedlňoval obmedzenie práva voliť osobám, ktoré sú vo výkone trestu odňatia slobody za spáchanie obzvlášť závažného zločinu, pričom takýto legitímny cieľ neuviedol ani samotný zákonodarcu. Okrem toho aj osoby vo výkone trestu majú objektívny záujem svojou voľbou ovplyvniť zloženie národnej rady a Európskeho parlamentu, keďže činnosť týchto zastupiteľských zborov má zásadný význam aj pre ich život. Ústavný súd napadnutej právnej úprave vytkol aj to, že nezohľadňuje povahu spáchaného trestného činu a ani okolnosti (správanie a osobné pomery) týkajúce sa osoby páchatelia. Z obdobných východísk ústavný súd vychádzal aj pri posudzovaní napadnutej právnej úpravy vo vzťahu k voľbám prezidenta, k ľudovému hlasovaniu o jeho odvolaní, ako aj vo vzťahu k hlasovaniu v referende vyhlásenom podľa čl. 93 až čl. 99 ústavy.

K bodom 4 až 6 výroku

Ústavný súd vyslovil aj nesúlad napadnutej právnej normy, ktorá ako prekážku práva voliť uvádza pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, a to vo vzťahu k voľbám do národnej rady, k voľbám do Európskeho parlamentu, k voľbám prezidenta, k ľudovému hlasovaniu o odvolaní prezidenta, k voľbám do orgánov územnej samosprávy a k hlasovaniu v referende podľa čl. 93 až čl. 99 ústavy. Ústavný súd pritom konštatoval, že táto prekážka práva voliť sleduje legitímny cieľ, aby mohli voliť len osoby, ktoré sú schopné vedome a racionálne sa rozhodovať a porozumieť významu, účelu a účinkom volieb. Nemožno však konštatovať, že neexistujú osoby pozbavené spôsobilosti na právne úkony, ktoré by neboli schopné porozumieť významu, účelu a účinkom volieb. Podľa názoru ústavného súdu je preto v demokratickom a právnom štáte neprípustné také obmedzenie práva voliť osobám pozbaveným spôsobilosti na právne úkony, ktoré je plošné a nezohľadňuje konkrétne osobné pomery dotknutých osôb.

K bodu 7 výroku

Ústavný súd konštatoval, že osoby nachádzajúce sa v čase volieb vo výkone trestu odňatia slobody nie sú súčasťou územného spoločenstva obyvateľov obce, resp. obyvateľov samosprávneho kraja, a teda sa ani nemôžu reálne zúčastňovať na ich živote. Činnosť orgánov samosprávy obce, resp. samosprávneho kraja a jej výsledky pritom nemajú na nich žiadny bezprostredný vplyv. Ustanovenie prekážky výkonu ich volebného práva vo voľbách do orgánov územnej samosprávy má preto svoje logické a aj legitímne zdôvodnenie. Ústavný súd dospel k záveru, že zákonná prekážka práva voliť vo voľbách do orgánov územnej samosprávy pre osoby vo výkone trestu odňatia slobody uloženého im za spáchanie obzvlášť závažného zločinu je z ústavného, ako aj medzinárodnoprávného hľadiska akceptovateľná.

Ústavný súd nálezom z 22. marca 2017 rozhodol:

1. Ustanovenie § 4 písm. b) zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo vzťahu k voľbám do Národnej rady Slovenskej republiky nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 veta prvá a čl. 2 ods. 1 v spojení s čl. 30 ods. 1 veta

prvá a ods. 3 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky, čl. 3 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 25 písm. a) a b) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach.

2. Ustanovenie § 4 písm. b) zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo vzťahu k voľbám do Európskeho parlamentu nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 veta prvá a čl. 2 ods. 1 v spojení s čl. 30 ods. 1 veta prvá a ods. 3 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky, čl. 3 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 25 písm. a) a b) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a čl. 39 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie.

3. Ustanovenie § 4 písm. b) zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo vzťahu k voľbám prezidenta Slovenskej republiky, k ľudovému hlasovaniu o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky a k hlasovaniu v referende vyhlásenom podľa čl. 93 až čl. 99 Ústavy Slovenskej republiky nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 veta prvá a čl. 2 ods. 1 v spojení s čl. 30 ods. 1 veta prvá a ods. 3 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky a čl. 25 písm. a) a b) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach.

4. Ustanovenie § 4 písm. c) zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo vzťahu k voľbám do Národnej rady Slovenskej republiky nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 veta prvá, čl. 2 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 3 a 4 v spojení s čl. 30 ods. 1 veta prvá a ods. 3 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky, čl. 3 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 25 písm. a) a b) v spojení s čl. 2 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, čl. 29 v spojení s čl. 5 ods. 1 a 2 a čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím.

5. Ustanovenie § 4 písm. c) zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo vzťahu k voľbám do Európskeho parlamentu nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 veta prvá, čl. 2 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 3 a 4 v spojení s čl. 30 ods. 1 veta prvá a ods. 3 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky, čl. 3 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 25 písm. a) a b) v spojení s čl. 2 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, čl. 29 v spojení s čl. 5 ods. 1 a 2 a čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím a čl. 39 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie.

6. Ustanovenie § 4 písm. c) zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo vzťahu k voľbám prezidenta Slovenskej republiky, k ľudovému hlasovaniu o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky, k voľbám do orgánov územnej samosprávy a k hlasovaniu v referende vyhlásenom podľa čl. 93 až čl. 99 Ústavy Slovenskej republiky nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 veta prvá, čl. 2 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 3 a 4 v spojení s čl. 30 ods. 1 veta prvá a ods. 3 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky, čl. 25 písm. a) a b) v spojení s čl. 2 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a čl. 29 v spojení s čl. 5 ods. 1 a 2 a čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím.

7. Vo zvyšnej časti návrhu nevyhovuje.

6. PL. ÚS 3/2016 – odstraňovanie nelegálnych reklamných stavieb v skrátrenom konaní a zásah do slobody združovania

(sudkyňa spravodajkyňa: Jana Baricová)

Ústavnému súdu bol 22. júla 2015 doručený návrh skupiny 36 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „navrhovatelia“) na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade § 129a ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „stavebný zákon“) s čl. 1 ods. 1, čl. 12, čl. 13 ods. 3 a 4, čl. 29 ods. 1 a 3, čl. 55 ods. 2 ústavy a čl. 11 a čl. 18 dohovoru a o súlade § 88 ods. 6, 7 a 8 stavebného zákona s čl. 20 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu.

Podstatou návrhu navrhovateľov bol namietaný nesúlاد právnej úpravy, ktorá sa týka odstraňovania reklamných stavieb postavených bez stavebného povolenia, bez splnenia ohlasovacej povinnosti alebo v rozpore s nimi. Podľa tejto úpravy môže na stavebnom úrade ohlásiť odstránenie takejto stavby okrem iných aj záujmové združenie vlastníkov reklamných stavieb, ktoré je zapísané v osobitnom registri vedenom Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Ak vlastníк dotknutej reklamnej stavby po ohlášení jej odstránenia v stanovenej lehote nepreukáže, že reklamná stavba je zhotovená v súlade so stavebným zákonom, stavebný úrad vydá súhlas s odstránením reklamnej stavby.

Navrhovatelia namietali, že podmienky zápisu do registra záujmových združení vlastníkov reklamných stavieb sú nastavené prísne formálne, svojvoľne a sú diskriminačné. Do registra združení totiž možno zapísať len žiadateľa, ktorý preukáže, že je združením právnických osôb registrovaným najmenej jeden rok podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a že jeho členovia vlastnia presne vymedzený, pomerne vysoký počet reklamných stavieb. Navrhovatelia napadnutej právnej úprave tiež vytýkali, že neobsahuje úpravu podstatných náležitostí samotného odstránenia neoprávnených reklamných stavieb a úpravu, ktorá by chránila práva vlastníka pozemku alebo stavby, kde je reklamná stavba umiestnená.

K bodu 1 výroku

Ústavný súd dospel k záveru, že dotknutá právna úprava nijako nezasahuje do práva na združovanie a nijako neobmedzuje fyzické či právnické osoby (aj tie, ktoré nespĺňajú podmienky na zápis do registra spravovaného ministerstvom) pri zakladaní, existencii alebo pôsobení spolkov, spoločností alebo iných združení združujúcich vlastníkov reklamných stavieb.

Vo vzťahu k namietanému nesúladu s čl. 20 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd uviedol, že na tie otázky, ktoré napadnuté ustanovenia výslovne neupravujú, možno subsidiárne použiť ustanovenia všeobecnej úpravy. Je povinnosťou stavebného úradu, ktorý vydáva súhlas s odstránením reklamnej stavby, vysporiadať sa s každým osobitným prípadom tak, aby ním určené podmienky odstránenia reklamnej stavby (napríklad vstup na pozemok, ochrana majetku, nakladanie s odpadom) a ostatné práva vlastníka pozemku (prípadne ďalších subjektov) boli rešpektované a aby celé skrátene konanie o odstránení reklamnej stavby prebehlo spôsobom, ktorý bude garantovať práva a oprávnené záujmy všetkých dotknutých osôb. Ústavný súd preto v tejto časti návrhu nevyhovel.

K bodu 2 výroku

Návrh sudkyne spravodajkyne na vyslovenie nesúladu § 129a ods. 2 stavebného zákona s čl. 1 ods. 1 prvou vetou, čl. 12 ods. 1 prvou vetou a ods. 2 a čl. 55 ods. 2 ústavy bol ústavným súdom zamietnutý podľa čl. 131 ods. 1 ústavy a § 4 ods. 3 zákona o ústavnom súde, keďže v pléne nebola v hlasovaní o tomto návrhu dosiahnutá väčšina.

Ústavný súd nálezom zo 14. júna 2017 rozhodol:

1. Návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vyslovenie nesúladu ustanovenia § 129a ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov s čl. 13 ods. 3 a 4, čl. 29 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 11 a čl. 18 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a ustanovenia § 88 ods. 6, 7 a 8 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších

predpisov s čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nevyhovuje.

2. Vo zvyšnej časti návrh zamietam.

7. PL. ÚS 4/2016 – regulácia hazardu na území obce prostredníctvom petície občanov

(sudkyňa spravodajkyňa: Marianna Mochnáčová)

Ústavnému súdu bol 18. januára 2016 doručený návrh skupiny 31 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „navrhovatelia“ alebo „skupina 31 poslancov“) na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade § 10 ods. 5 písm. d) v časti „za podmienok podľa odseku 6“ a v časti „a musí sa vzťahovať na všetky hazardné hry podľa § 3 ods. 2 písm. b), d), e) a i)“ a § 10 ods. 6 v časti „Všeobecne záväzné nariadenie podľa odseku 5 písm. d) môže obec vydať, ak sa obyvatelia obce petíciou sťažujú, že sa v obci narúša verejný poriadok v súvislosti s hraním hazardných hier, pričom takúto petíciu musí podporiť najmenej 30 % obyvateľov obce, ktorí dovŕšili vek 18 rokov veku“ zákona č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o hazarde“, spolu aj „napadnutá právna úprava“) s čl. 1 ods. 1, čl. 27 ods. 1, čl. 64, čl. 64a, čl. 67 ods. 1 prvou vetou a ods. 3 a čl. 68 ústavy a s čl. 3 ods. 1 a 2 prvou vetou a čl. 4 ods. 2 a 4 Európskej charty miestnej samosprávy (ďalej len „charta miestnej samosprávy“).

Podstatu návrhu navrhovateľov tvoril namietaný nesúlad právnej úpravy, podľa ktorej môže obec prijať všeobecne záväzné nariadenie, ktorým zakáže hazard na jej území len na základe predchádzajúcej petície 30 % registrovaných obyvateľov obce. Táto úprava podľa navrhovateľov narúša nezávislé ústavné postavenie samosprávy garantované ústavou. V zmysle čl. 67 ods. 1 prvej vety ústavy sa územná samospráva uskutočňuje len orgánmi obce, zhromaždeniami obyvateľov obce a miestnym referendum, t. j. nie petíciou obyvateľov obce, preto navrhovatelia namietali nesúlad napadnutej právnej úpravy aj s týmto článkom. Namietaná právna úprava je podľa nich v rozpore aj s čl. 67 ods. 3 ústavy, podľa ktorého štát môže do činnosti obce zasahovať len spôsobom ustanoveným zákonom. Nesúlad s čl. 27 ods. 1 ústavy, ktorý garantuje petičné právo, odôvodňujú tým, že ako predmet verejného a iného spoločného záujmu, ktorý sa má petíciou podľa napadnutej právnej úpravy chrániť, môže byť len verejný poriadok. Inak povedané, obyvatelia obce nemôžu žiadať zákaz hazardu z iných dôvodov.

K bodu 1 výroku

Napadnuté časti ustanovenia § 10 ods. 5 písm. d) zákona o hazarde boli po začatí konania zrušené, preto ústavný súd konanie o návrhu navrhovateľov v tejto časti zastavil, a to podľa § 41a ods. 4 zákona o ústavnom súde.

K bodu 2 výroku

Vo vzťahu k zvyšnej časti ústavný súd návrhu nevyhovel z týchto dôvodov.

Ústavný súd konštatoval, že obecné zastupiteľstvo na prijatie všeobecne záväzného nariadenia nepotrebuje súhlasný prejav vôle iného nositeľa verejnej moci. Petícia je predsa prejav vôle obyvateľov obce, ktorí sú v obci ako samosprávnym celkom združení a v prospech týchto obyvateľov sa obecná samospráva má vykonávať. Napadnutá právna úprava preto nepredstavuje zásah do ústavného práva obce na samosprávu.

Zároveň čl. 67 ods. 1 ústavy neuvádza formy uskutočňovania územnej samosprávy vyčerpávajúco, nemožno teda tvrdiť, že neexistujú iné formy uskutočňovania územnej samosprávy, a preto by bola napadnutá právna úprava v nesúlade s týmto článkom. Nositeľmi práva na územnú samosprávu sú obyvatelia obce, ktorí majú právo na priamu účasť na správe vecí verejných, čo sa týka aj oblasti územnej samosprávy.

Napadnutá právna úprava má charakter zákona. Nevytvára pritom ani predpoklad na to, aby boli akékoľvek štátne orgány oprávnené zasahovať do činnosti obce spôsobom, ktorý zákon nepredpokladá. Napadnutá právna úprava preto nemá vecnú súvislosť s namietaným čl. 67 ods. 3 ústavy.

Ústavný súd tiež konštatoval, že napadnutá právna úprava nezakazuje občanom spísať petíciu pre účely zákazu hazardu aj z iných dôvodov, nespája však s takouto petíciou povinnosť orgánov obce konať. V tejto súvislosti potom pripomenul, že účelom petičného práva nie je garantovať realizáciu petíciou navrhovaného riešenia určitého spoločenského problému orgánom verejnej moci. Petičné právo nezahŕňa očakávanie výsledku, ktorý petícia navrhuje či preferuje.

Napadnutá právna úprava je aj v súlade s čl. 3 ods. 2 prvej vety charty miestnej samosprávy, pretože definitívne rozhodnutie o regulácii prevádzkovania hazardných hier je ponechané obecnému zastupiteľstvu ako priamo volenému orgánu obce. Skutočnosť, že realizácia tejto právomoci je podmienená realizáciou petície ako aktom priamej demokracie, následne zodpovedá druhej vete čl. 3 ods. 2 charty miestnej samosprávy, pretože túto podmienku zavádza zákon, ktorý predstavuje mocenský vôľový akt zákonodarnej moci v štáte. Z uvedených dôvodov ústavný súd nevyhovel návrhu navrhovateľov na vyslovenie nesúladu napadnutej právnej úpravy s čl. 3 ods. 1 a s čl. 3 ods. 2 prvou vetou charty miestnej samosprávy.

Pokiaľ ide o navrhovateľmi namietaný nesúlad napadnutej právnej úpravy s čl. 4 ods. 2 a 4 charty miestnej samosprávy, ústavný súd konštatoval, že napadnutá právna úprava neumožňuje žiadne zásahy do výkonu kompetencie obce zo strany iných nositeľov verejnej moci v Slovenskej republike. Ústavný súd preto v tejto časti návrhu nevyhovel.

Ústavný súd nálezom z 10. mája 2017 rozhodol:

1. Konanie o návrhu skupiny 31 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky v časti namietaného nesúladu § 10 ods. 5 písm. d) v časti „a musí sa vzťahovať na všetky hazardné hry podľa § 3 ods. 2 písm. b), d), e) a i)“ zákona č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1, čl. 27 ods. 1, čl. 64, čl. 64a, čl. 67 ods. 1 prvou vetou a ods. 3 a čl. 68 Ústavy Slovenskej republiky a s čl. 3 ods. 1 a 2 prvou vetou a čl. 4 ods. 2 a 4 Európskej charty miestnej samosprávy zastavuje.

2. Návrhu skupiny 31 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky vo zvyšnej časti nevyhovuje.

K odôvodneniu predmetného nálezu pripojila odlišné stanovisko sudkyňa Ľudmila Gajdošíková.

8. PL. ÚS 7/2016 – ochrana súkromia počas výcviku v autoškole

(sudca spravodajca: Sergej Kohut)

Ústavnému súdu bol 26. mája 2016 doručený návrh skupiny 31 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „navrhovatelia“) na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade § 5 ods. 4, § 5 ods. 5, § 5 ods. 6, § 5a, § 6 ods. 1 písm. k), § 10a ods. 1 písm. e), § 12 ods. 1 písm. f), § 17 ods. 1 písm. l), § 17 ods. 2 písm. f), § 19 ods. 4, § 21 ods. 1 písm. f) a § 22b ods. 2 (ďalej aj „napadnuté ustanovenia“) zákona č. 93/2005 Z. z. o autoškolách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o autoškolách“) s čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2, čl. 19 ods. 3, čl. 22 ods. 1 a čl. 23 ods. 1 ústavy (ďalej aj „označené články“).

Podstatou návrhu navrhovateľov bolo spochybnenie zákonných ustanovení, ktoré pre účely zabezpečenia transparentnosti výučby v autoškolách zaviedli povinné monitorovanie trasy výcvikových jazd, ako aj povinné spracúvanie vybraných osobných údajov účastníka kurzu a inštruktora počas výučby vo výcvikovom vozidle alebo učebni. Uvedené údaje sa spracúvajú pomocou na to určených technických pomôcok a takto získané dáta sa ukladajú v informačnom systéme autoškoly a odosiela sa aj do Jednotného informačného systému v cestnej doprave. Podľa navrhovateľov takáto právna úprava zasahuje do práva na ochranu súkromného života, práva na ochranu osobných údajov a napokon aj práva

na slobodu pobytu a pohybu, avšak bez toho, aby boli dané skutočné dôvody, pre ktoré by bolo spracúvanie akýchkoľvek osobných údajov nevyhnutné.

Ústavný súd návrhu nevyhovel. Vychádzal zo skutočnosti, že získanie oprávnenia viesť motorové vozidlo dopadá na prirodzený život spoločnosti, keďže vedením motorového vozidla v cestnej premávke môže, okrem iného aj z dôvodu nedostatočnej odbornej spôsobilosti, dochádzať k majetkovým škodám, resp. škodám na zdraví. V posudzovanom prípade tak proti sebe stál záujem na zachovaní ochrany súkromia a záujem na udržiavaní verejnej bezpečnosti. Zachovanie oboch záujmov v plnej miere nebolo možné, keďže už zdôvodňovaná potreba transparentnej výučby a výcviku v autoškolách predpokladá v prvom rade identifikáciu inštruktora a účastníka vodičského kurzu; ďalej zabezpečenie kontroly absolvovania výučby a výcviku v súlade s učebnými osnovami a napokon aj kontrolu samotného priebehu výučby a výcviku.

Ústavný súd bol toho názoru, že miera zásahu do ochrany súkromia je nízka, keďže zaznamenávané údaje predstavujú iba nevyhnutný základ pre identifikáciu dotknutých osôb (nejde o zaznamenávanie rodných čísel, čísel dokladov totožnosti a pod.) a zaznamenávajú sa iba vo vzťahu k výučbe a výcviku. Teda osoby zúčastňujúce sa na výučbe a výcviku nie sú bez ďalšieho identifikovateľné pre široké okolie. Z predmetných údajov je potom možné zistiť len to, že sa identifikované osoby na výučbe a výcviku zúčastnili, nie však zistiť ich návyky, vlastnosti a pod.

Zaznamenané údaje sa navyše bezprostredne netýkajú súkromného života dotknutých osôb, ale sú údajmi vyplývajúcimi z účasti jednotlivca na verejnom živote spoločnosti. Teda údaj, kde a ako dlho výučba a výcvik prebieha, nie je údajom, ktorý by účastník vodičského kurzu potreboval chrániť, naopak, práve v tomto prípade do popredia vystupuje verejný záujem na kontrole, či účastník vodičského kurzu predpísanú výučbu a výcvik absolvoval, a to v súlade s učebnými osnovami. Okrem toho pri vedení vozidla sa identifikácia vodiča bežne predpokladá, napr. pri vykonávaní cestných kontrol. Z tohto uhla pohľadu sú nad rámec „bežnej“ identifikácie zaznamenávané iba údaje týkajúce sa absolvovania výučby a výcviku.

Ústavný súd preto uviedol, že transparentné zabezpečenie prípravy účastníkov vodičských kurzov je cieľom dostatočne významným na ospravedlnenie zásahu do ochrany súkromia, a konštatoval, že napadnuté ustanovenia zákona o autoškolách nie sú v rozpore s ústavou.

K tvrdenému porušeniu práva na slobodu pohybu ústavný súd dodal, že nevidí súvislosť tohto práva s napadnutou právnou úpravou. Pri značnej miere zveličenia by síce bolo možné tvrdiť, že nesúhlasný postoj k monitoringu osôb v rámci výučby a výcviku v autoškole je u určitej osoby taký silný, že u nej dokáže vzbudiť vnútorné rozhodnutie neabsolvovať vodičský kurz. Ani takýto dôsledok však osobe v slobode pohybu ani pobytu nebráni.

Ústavný súd nálezom z 10. mája 2017 rozhodol:

Návrhu skupiny 31 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky nevyhovuje.

9. PL. ÚS 2/2017 – náležitosti návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov pred ústavným súdom

(sudca spravodajca: Rudolf Tkáčik)

Ústavnému súdu bol 3. augusta 2015 doručený návrh Krajského súdu v Prešove (ďalej aj „krajský súd“ alebo „navrhovateľ“) na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade § 711 ods. 6 Občianskeho zákonníka s čl. 20 ods. 1, čl. 21 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 13 ods. 3 a 4 ústavy, s čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 dohovoru a s čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu.

Podstatu návrhu navrhovateľa tvoril len odkaz v znení: „*Za odôvodnenie návrhu žiadame považovať celé odôvodnenie pripojeného uznesenia č. k. 21 Co 188/2013-275 zo dňa 19.11.2014.*“. Navrhovateľ vo svojom návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov neuviedol žiadne argumenty, ktorými by podporil návrh na vyslovenie nesúlady.

Z § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že odôvodnenie každého návrhu na začatie konania pred ústavným súdom (vrátane odôvodnenia návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov) je

neoddeliteľnou súčasťou samotného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom. Z uvedeného vyplýva, že v zmysle § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde navrhovateľ nemôže „žiadať“ ústavný súd o to, aby za odôvodnenie jeho návrhov bolo považované odôvodnenie právoplatného uznesenia, ktoré tvorí prílohu jeho návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov.

V prípadoch, ak návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov podáva všeobecný súd, jediným účelom pripojenia právoplatného uznesenia o prerušení konania vedeného pred všeobecným súdom je preukázať, že bol splnený procesný predpoklad tohto konania o súlade právnych predpisov, a to právoplatné prerušenie konania pred všeobecným súdom.

Ústavný súd konštatoval, že návrh krajského súdu na začatie konania o súlade právnych predpisov neobsahoval odôvodnenie, ktoré je podstatnou obsahovou náležitosťou každého návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov, a preto ho uznesením odmietol.

Ústavný súd uznesením z 25. januára 2017 rozhodol:

Návrh Krajského súdu v Prešove odmieta pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

10. PL. ÚS 3/2017 – náležitosti návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov pred ústavným súdom

(sudca spravodajca: Ladislav Orosz)

Ústavnému súdu bol 16. decembra 2016 doručený návrh Okresného súdu Košice I na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade § 4 ods. 3 zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o podpore OZE“) s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4, čl. 20 ods. 1 a 4 a s čl. 35 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu.

Podstatu návrhu okresného súdu, ktorý bol mimoriadne stručný, okrem informácie o prerušení konania vedeného pred všeobecným súdom tvoril len tento text: „Na základe uvedeného Okresný súd Košice I. podáva NÁVRH na začatie konania o určení, že ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nie je v súlade s ustanovením s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4, čl. 20 ods. 1 a 4 a s čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“

Z § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že odôvodnenie každého návrhu na začatie konania pred ústavným súdom (vrátane odôvodnenia návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov) je neoddeliteľnou súčasťou návrhu na začatie konania pred ústavným súdom. Ústavný súd už mnohokrát vo svojej doterajšej judikatúre uviedol, že návrh na začatie konania, ktorý neobsahuje kvalifikované odôvodnenie, nespĺňa podstatnú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Návrh okresného súdu na začatie konania neobsahoval žiadne odôvodnenie, t. j. jeho súčasťou nebola zákonom predpísaná podstatná obsahová náležitosť, ktorá by mohla aspoň signalizovať, že napadnuté ustanovenie § 4 ods. 3 zákona o podpore OZE nie je v súlade s ústavou a dodatkovým protokolom. Za týchto okolností návrh okresného súdu nespĺňal ani základné ústavno-právne požiadavky, ktoré by ústavnému súdu umožnili sa ním po jeho prijatí na ďalšie konanie meritórne zaoberať.

Ústavný súd uznesením z 1. februára 2017 rozhodol:

Návrh Okresného súdu Košice I odmieta pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

11. PL. ÚS 10/2017 – náležitosti návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov pred ústavným súdom

(sudkyňa spravodajkyňa: Jana Baricová)

Ústavnému súdu bol 30. marca 2017 doručený návrh Okresného súdu Košice I na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade § 4 ods. 3 zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4, čl. 20 ods. 1 a 4 a s čl. 35 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu.

Podstatu návrhu navrhovateľa tvorili informácie o právnej veci vedenej pred okresným súdom, v súvislosti s ktorou podáva návrh na začatie konania o súlade ústavnému súdu, informáciu o tom, že predmetný návrh okresný súd podáva na podnet žalobcu, a informáciu o tom, že okresný súd počas konania dospel k záveru, že citované ustanovenie zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie je v rozpore s ústavným právom strany konania na súdnu ochranu. Okresný súd uviedol, že z tohto dôvodu uznesením prerušil svoje konanie a rozhodol sa iniciovať začatie konania pred ústavným súdom, pričom len konštatoval, že podľa jeho názoru je citované ustanovenie zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie v rozpore s označenými ustanoveniami ústavy a dodatkového protokolu.

Ústavný súd v rozhodnutí uviedol, že jednou z neoddeliteľných súčastí každého návrhu na začatie konania pred ústavným súdom (vrátane návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov) je podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde jeho odôvodnenie. Odôvodnenie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom musí byť pritom obsiahnuté priamo v samotnom návrhu. Ústavný súd už mnohokrát vo svojej doterajšej judikatúre rozhodol, že návrh na začatie konania, ktorý neobsahuje kvalifikované odôvodnenie, nespĺňa podstatnú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Okresný súd v návrhu na začatie konania neuviedol konkrétne dôvody, pre ktoré sa domnieva, že namietané ustanovenie § 4 ods. 3 zákona o podpore obnoviteľných zdrojov je v rozpore s uvedenými ustanoveniami ústavy a dodatkového protokolu. Návrh okresného súdu preto neobsahuje zákonom predpísanú podstatnú obsahovú náležitosť. Návrh okresného súdu tak nespĺňal ani základné ústavnoprávne požiadavky, ktoré by ústavnému súdu umožnili sa ním po jeho prijatí na ďalšie konanie meritórne zaoberať.

Ústavný súd uznesením zo 14. júna 2017 rozhodol:

Návrh Okresného súdu Košice I odmieta.

12. PL. ÚS 11/2017 – právoplatné prerušenie konania pred všeobecným súdom je procesnou podmienkou, ktorú musí všeobecný súd splniť a preukázať pri podaní návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov

(sudca spravodajca: Rudolf Tkáčik)

Ústavnému súdu bol 9. marca 2017 doručený návrh Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „navrhovateľ“ alebo „krajský súd“) na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade § 28 ods. 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o potravinách“) s čl. 1 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 35 ods. 1 v spojení s čl. 13 ods. 4 ústavy a s čl. 1 dodatkového protokolu.

Podstata návrhu navrhovateľa spočívala v spochybnení právnej úpravy, ktorá upravuje systém zvyšovania pokút za opakované spáchanie správneho deliktu, ktorú navrhovateľ považuje za neprimeranú a nesúladnú s citovanými článkami ústavy a dodatkového protokolu. Návrh bol podaný v súvislosti s konaním vedeným pred krajským súdom, v ktorom sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti

rozhodnutia Štátnej veterinárnej správy Slovenskej republiky, ktorým mu bola uložená pokuta 1 000 000 € za opakované spáchanie správneho deliktu podľa zákona o potravinách.

Podľa čl. 144 ods. 2 prvej vety ústavy všeobecný súd, ktorý zamýšľa podať návrh na začatie konania o súlade právneho predpisu, musí najprv prerušiť konanie, v ktorom sa má uvedený právny predpis použiť. Je to jeden z procesných predpokladov, ktorého splnenie všeobecný súd preukazuje uznesením, ktoré obsahuje výrok o prerušení konania a ktoré musí byť právoplatné.

Podanie obsahujúce návrh na začatie konania bolo ústavnému súdu doručené bez akýchkoľvek príloh. V odôvodnení podania nie je uvedená informácia o prerušení konania o žalobe žalobcu, krajský súd nepriložil k svojmu návrhu na začatie konania uznesenie o prerušení konania a ústavnému súdu ani nedoručil dotknutý súdny spis.

Ústavný súd vyhodnotil, že podanie navrhovateľa je v rozpore s § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého návrh na začatie konania musí okrem iného obsahovať aj odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy, a že návrh nie je podpísaný zástupcom (predsedom senátu v zmysle § 21 ods. 5 zákona o ústavnom súde) navrhovateľa (krajského súdu).

Ústavný súd uznesením z 20. septembra 2017 rozhodol:

Návrh Krajského súdu v Bratislave odmieta pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

13. PL. ÚS 14/2017 – nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov
(sudca spravodajca: Sergej Kohut)

Ústavnému súdu bol 16. mája 2017 doručený návrh senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), zastúpeného predsedom senátu (ďalej len „navrhovateľ“), na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) a b) ústavy o súlade § 4 ods. 1, 2 a 3, § 6 ods. 1 a 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o Policajnom zbore“), nariadení Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej aj „ministerstvo vnútra“) č. 57 z 27. augusta 2007, č. 117 z 27. augusta 2010, č. 30 z 29. februára 2012 (ďalej len „nariadenia“) a o súlade § 2 ods. 1, § 10 ods. 1, 8 písm. a) a c) a ods. 10 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov [(ďalej len „Trestný poriadok“); označené ustanovenia zákona o Policajnom zbore, označené nariadenia a označené ustanovenia Trestného poriadku (ďalej aj „napadnutá právna úprava“)] s čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5, čl. 17 ods. 2, čl. 22 ods. 2, čl. 46, čl. 144 ods. 1 a 2, čl. 152 ods. 4, čl. 153, čl. 154c ods. 1 a 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru a čl. 47, čl. 49 ods. 2, čl. 51, čl. 52 ods. 1, 3, 4, 5, 6 a 7, čl. 53 a čl. 54 Charty základných práv Európskej únie [označené ustanovenia ústavy, označené ustanovenia dohovoru a označené ustanovenia charty (ďalej aj „referenčné ustanovenia“)].

Podstatu návrhu navrhovateľa tvorili námietky vo vzťahu k obsahu zjednocujúceho stanoviska najvyššieho súdu, ktoré potvrdilo legitimitu presunutia sekcie kontroly a inšpekčnej služby priamo pod riadiacu právomoc ministra vnútra Slovenskej republiky. Tvrdil, že toto zjednocujúce stanovisko nezohľadňuje judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, a žiadal o výklad napadnutých ustanovení zákona o Policajnom zbore a nariadení ministerstva vnútra. Zároveň žiadal o výklad čl. 48 ods. 1 a čl. 13 ods. 2 ústavy, čo sa týka postavenia navrhovateľa ako zákonného sudcu vo veci, keďže uznesenie o vylúčení zákonného sudcu, odňatí veci a jej prikázaní inému súdu nebolo podľa navrhovateľa náležité, respektíve vôbec odôvodnené.

Ústavný súd konštatoval, že návrh neobsahuje zákonom predpísané náležitosti návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov (čl. 125 ods. 1 ústavy), keďže neobsahuje žiadne odôvodnenie, ktoré by aspoň naznačovalo neústavnosť napadnutej právnej úpravy, a to ani v obsahu iných rozhodnutí, na ktoré navrhovateľ v návrhu poukazuje. Preskúmať súlad právneho názoru vyjadreného v zjednocujúcom stanovisku nepatrí do rámca konania o súlade právnych predpisov a interné inštrukcie ministerstva nemajú

všeobecnú záväznosť, a preto tiež nemôžu byť v konaní podľa čl. 125 ods. 1 písm. b) ústavy ústavným súdom preskúmané.

V časti návrhu, ktorý sa javí byť návrhom na začatie konania o výklad ústavy alebo ústavného zákona, navrhovateľ namietal nejednotnosť rozdielných názorov senátov najvyššieho súdu a nevhodnosť postavenia sekcie kontroly a inšpekčnej služby a prostredníctvom tohto návrhu sa domáhal výkladu, ktorý z právnych názorov je správny. Ústavnému súdu však nepatrí zjednocovať právne názory senátov najvyššieho súdu, keďže táto právomoc je zákonom (č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) zverená kolégiám najvyššieho súdu.

Čo sa týka časti návrhu, v ktorom navrhovateľ namietal, že výrok rozhodnutia o pridelení veci jeho senátu nebol odôvodnený, ústavný súd uvádza, že táto námietka by sama osebe mohla byť na ujmu obžalovanému, ktorý by sa nápravy mohol domáhať v konaní o individuálnej sťažnosti. Všeobecný súd však nemá oprávnenie iniciovať (namiesto obžalovaného) konanie o individuálnej sťažnosti pred ústavným súdom, ktoré by prebehlo zastreto v konaní o súlade právnych predpisov alebo v konaní o výklad ústavy alebo ústavných zákonov. Ústavný súd preto návrh odmietol z dôvodu nedostatku svojej právomoci a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Ústavný súd uznesením z 11. októbra 2017 rozhodol:

Návrh Najvyššieho súdu Slovenskej republiky odmieta.

14. PL. ÚS 17/2017 – odsúdenie konajúceho sudcu za úmyselný trestný čin mimo územia Slovenskej republiky ako dovolací dôvod v trestnom konaní

(sudca spravodajca: Lajos Mészáros)

Ústavnému súdu bol 10. novembra 2016 doručený návrh predsedu senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej „navrhovateľ“ alebo „najvyšší súd“) na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy. Navrhovateľ žiadal preskúmať súlad ustanovení § 5 ods. 1 písm. d) a e), ods. 4, 5 a 6 a § 18 ods. 1 písm. a) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príslušných a o zmene a doplnení niektorých zákonov s čl. 141 ods. 1 a 2, čl. 144 ods. 1 a 2, čl. 145 ods. 2 a 4 a čl. 147 ods. 1 ústavy; s čl. 6 ods. 1 dohovoru; s čl. 47, čl. 49 ods. 2 a čl. 51 charty a s čl. 10, čl. 13 a čl. 18 Siedmeho kongresu OSN o prevencii zločinu a zaobchádzania s páchatelmi.

Podstata návrhu navrhovateľa vyplynula z takých skutkových okolností, v ktorých sa dovolateľ v dovolacom konaní na najvyššom súde domáhal zrušenia rozhodnutí vydaných okresným súdom a krajským súdom v jeho trestnej veci, okrem iného aj z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, t.j. že v konaní na okresnom súde rozhodoval sudca, ktorý mal byť z konania vylúčený. Dôvodom vylúčenia sudcu mala byť skutočnosť, že v minulosti bol v Českej republike odsúdený za úmyselný trestný čin. Toto rozhodnutie však nebolo na území Slovenskej republiky uznané, pretože konanie sudcu v tom čase nebolo podľa slovenského právneho poriadku trestným činom. Sudca nebol ani disciplinárne potrestaný, keďže sa o skutku už právoplatne rozhodlo v Českej republike.

Navrhovateľ uviedol, že bezúhonnosť je základnou podmienkou pre výkon funkcie sudcu a podľa jeho názoru odsúdenie za úmyselný trestný čin v inom štáte Európskej únie spôsobuje zánik spôsobilosti túto funkciu vykonávať. Preto ak napadnutá právna úprava, ktorá určuje podmienky odvolania sudcu z funkcie z dôvodu straty bezúhonnosti, nezakotvuje v týchto prípadoch automaticky zánik funkcie sudcu, je v rozpore s tými článkami ústavy, resp. medzinárodných dohovorov, ktoré upravujú výkon funkcie sudcu, resp. právo na súdnu ochranu.

Ústavný súd sa v prvom rade zaoberal formálnymi náležitosťami návrhu, pričom tieto neboli v danom prípade splnené. Predovšetkým návrh nebol dostatočne určitý, keďže sa navrhovateľ domáhal jednak „začatia konania o výklad“ napadnutých ustanovení a jednak vyslovenia nesúlady týchto ustanovení s predpismi vyššej právnej sily. Tento zmätočný návrh nespĺňal zákonnú požiadavku riadneho označenia, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

Druhým formálnym nedostatkom bola skutočnosť, že návrh podal predseda senátu najvyššieho súdu bez toho, aby ho na to poveril samotný senát. V zmysle § 18 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde je však oprávnený na podanie návrhu práve senát, t. j. nielen jeho predseda.

V danom prípade nebola splnená ani podmienka, že napadnuté právne normy musí všeobecný súd vo svojom konaní použiť a že použitie týchto noriem je pre výsledok konania rozhodujúce. Dovolací súd bol totiž povinný skúmať, či bol sudca okresného súdu z konania vylúčený, čo je otázka upravená v § 31 Trestného poriadku, pričom odsúdenie sudcu nie je dôvodom na jeho vylúčenie z konania v zmysle tohto ustanovenia. Z uvedeného vyplýva, že dovolací súd vo svojom konaní napadnuté právne predpisy nepoužije, pričom ich použitie ani do právomoci tohto súdu nepatrí. O odvolaní sudcu z funkcie pre stratu bezúhonnosti totiž na základe napadnutej právnej úpravy rozhoduje Súdna rada Slovenskej republiky a prezident Slovenskej republiky.

Ústavný súd uznesením z 8. novembra 2017 rozhodol:

Návrh Najvyššieho súdu Slovenskej republiky odmieta pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

K rozhodnutiu pripojil odlišné stanovisko sudca Milan Ľalík a doplňujúce stanovisku k odôvodneniu sudkyne Ivetta Macejková a Jana Baricová.

15. PL. ÚS 35/2015 – návrh na začatie konania o súlade právnej úpravy jednorazovej náhrady za zriadenie vecného bremena, ktorý bol zamietnutý z procesných dôvodov – nedosiahnutie väčšiny hlasov všetkých sudcov pri hlasovaní pléna ústavného súdu
(sudkyňa spravodajkyňa: Ľudmila Gajdošíková)

Ústavnému súdu bol 29. apríla 2013 doručený návrh Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“ alebo „navrhovateľ“), zastúpeného sudkyňou, na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade § 66 ods. 5 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“) s čl. 20 ods. 4 ústavy.

Podstatu návrhu navrhovateľa tvorila námietka nesúlady ustanovenia § 66 ods. 5 zákona o elektronických komunikáciách, ktoré limituje možnosť vlastníka nehnuteľnosti na uplatnenie jednorazovej primeranej náhrady za nútené obmedzenie užívania nehnuteľnosti lehotou jedného roka od vykonania tohto zásahu. Uplynutím tejto lehoty toto právo vlastníka nehnuteľnosti zaniká, keďže ide o lehotu prekluzívnu, a to bez ohľadu na to, či sa vlastník nehnuteľnosti o vykonanom zásahu dozvedel. V prejednávanej veci okresného súdu sa žalobkyňa domáhala zaplatenia primeranej náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva z dôvodu, že žalovaný ako podnik v zmysle zákona o elektronických komunikáciách zriadil, resp. postavil vedenie verejnej siete na jej nehnuteľnosti – t. j. na jej pozemku bola žalovaným zrealizovaná telekomunikačná líniová stavba.

Sudkyňa spravodajkyňa vo veci navrhla, aby ústavný súd návrhu okresného súdu nevyhovel, s odkazom na odôvodnenie nálezu sp. zn. PL. ÚS 42/2015 z 12. októbra 2016, v ktorom sa ústavný súd podrobne zaoberal otázkami ochrany vlastníckeho práva, podrobne analyzoval pramene medzinárodného práva, judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj ústavnú ochranu vlastníctva, a to v konaní o súlade porovnateľnej právnej úpravy jednorazovej primeranej náhrady v zákone č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na skutočnosť, že sa pri hlasovaní o návrhu sudkyne spravodajkyne nedosiahla nadpolovičná väčšina hlasov všetkých sudcov, návrh bol podľa čl. 131 ods. 1 druhej a tretej vety ústavy a § 4 ods. 3 zákona o ústavnom súde zamietnutý z procesných dôvodov.

Ústavný súd uznesením z 18. januára 2017 rozhodol:

Návrh Okresného súdu Košice I zamietla.

16. PL. ÚS 41/2015 – návrh na vyslovenie nesúlady právnej úpravy tzv. „minimálnych dôchodkov“, ktorý bol zamietnutý z procesných dôvodov – nedosiahnutie väčšiny hlasov všetkých sudcov pri hlasovaní pléna ústavného súdu

(sudca spravodajca: Rudolf Tkáčik)

Ústavnému súdu bol 1. júla 2015 doručený návrh skupiny 66 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „navrhovateľa“) na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade § 82b ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 140/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej aj „zákon o sociálnom poistení“), s čl. 39 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy.

Podstata návrhu navrhovateľov spočívala v spochybnení ustanovenia § 82b ods. 2 zákona o sociálnom poistení, ktoré zaviedlo do systému sociálneho zabezpečenia inštitút tzv. „minimálneho dôchodku“ a podľa navrhovateľov diskriminuje občanov z dôvodov ich postavenia v systéme starobného dôchodkového sporenia a je v rozpore so zásadou rovnosti v právach a zásadou nediskriminácie pri uplatňovaní práva na primerané hmotné zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 ods. 1 ústavy.

Sudca spravodajca predložil plénu ústavného súdu návrh na rozhodnutie, v ktorom by ústavný súd vyslovil, že ustanovenia § 82b ods. 2 zákona o sociálnom zabezpečení nie sú v súlade s čl. 39 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy. Na základe namietanej právnej úpravy totiž sú ústavne nesúladným spôsobom diferencovaní tí, ktorí boli dôchodkovo poistení v I. pilieri, a tí, ktorí využili právo priznané zákonodarcom, a zvolili si okrem I. piliera aj sporivý pilier. Ak občan pracoval pre spoločnosť, nemožno jeho prácu, z ktorej platil povinné poistné do I. piliera, ale aj do II. piliera, považovať za menej cennú v porovnaní s rovnakou prácou iného občana, ktorý z nej platil povinné poistné len do I. piliera. Výsledkom je potom vyčleňovanie znižujúce dôstojnosť človeka, ktoré je morálne nevyhovujúce.

Voľba, či byť dôchodkovo poistený iba v I. pilieri, alebo si aj sporiť v II. pilieri, predstavuje uplatnenie základného práva na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, pričom obe tieto formy sú rovnocenné. Napriek tomu sa zákonodarca na osobu, ktorá vstúpi do ústavne predpokladaného obdobia staroby, pozerá podľa napadnutej právnej úpravy odlišne, a to len v závislosti od piliera dôchodkového zabezpečenia, ktorý si v produktívnom období života zvolila. Z týchto dôvodov nie je podľa návrhu sudcu spravodajcu napadnuté ustanovenie v súlade s požiadavkou rovnosti pri zabezpečovaní primeraného hmotného zabezpečenia v starobe.

Vzhľadom na skutočnosť, že sa pri hlasovaní o návrhu sudcu spravodajcu nedosiahla nadpolovičná väčšina hlasov všetkých sudcov, bol návrh podľa čl. 131 ods. 1 druhej a tretej vety ústavy a § 4 ods. 3 zákona o ústavnom súde zamietnutý z procesných dôvodov.

Ústavný súd uznesením z 15. februára 2017 rozhodol:

Návrh skupiny 66 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky zamietla.

1.2. Vybrané rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaniach o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky

1.2.1. Vybrané rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaniach o sťažnostiach podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky

1. II. ÚS 454/2016 – ústavná sťažnosť mesta Martin pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie (sudca spravodajca: Lajos Mészáros)

Ústavnému súdu bola 19. marca 2016 doručená sťažnosť mesta Martin (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 25. februára 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“) v konaní o zaplatenie 3 422 293,04 eur s príslušenstvom, v ktorom mal sťažovateľ postavenie žalovaného.

Podstatu sťažnosti sťažovateľa tvorili jeho námietky pre porušenie práv jednak z dôvodu nesprávneho personálneho zloženia dovolacieho senátu najvyššieho súdu rozhodujúceho o mimoriadnom dovolaní, ako aj z dôvodu arbitrárneho odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu a v ňom uvedených právnych záverov.

K bodu 1 výroku

Ústavný súd zistil, že traja z členov dovolacieho senátu sa už v minulosti vo veci sťažovateľa podieľali na rozhodovaní o predchádzajúcom mimoriadnom dovolaní podanom generálnym prokurátorom, resp. jedna členka tohto dovolacieho senátu sa už v minulosti vo veci sťažovateľa podieľala na rozhodovaní v inej fáze konania (rozhodovanie o dovolaní žalobcu). Ústavný súd v tejto súvislosti konštatoval, že títo štyria sudcovia tým, že vo veci sťažovateľa už v minulosti vo veci opakovane rozhodovali, môžu v očiach nestranného pozorovateľa vyvolať obavy, že majú na vec vytvorený silný konštantný meritórny názor a môžu pôsobiť v očiach tretích subjektov zaujato vo vzťahu k účastníkovi konania, v prospech ktorého v minulosti v rámci mimoriadneho dovolania a riadneho dovolania dvakrát meritórne rozhodli. Ústavný súd preto konštatoval, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci nestranným a nezáujatým súdom v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd neakceptoval dôvody sťažnosti v tej časti, ktorá sa týkala porušenia ústavných práv odôvodnením napadnutého uznesenia. Najvyšší súd odmietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora z dôvodu, že podnecovateľ (mesto Martin) nepodal vo veci dovolanie, a teda „opomenul účinne hájiť svoje práva, ktoré zákon poskytuje dotknutej osobe“ a „opomenutie využitia opravného prostriedku nemôže byť nahradené mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora, ktorý má iný účel a podmienky“. Tieto závery sú pritom v súlade s ustálenou judikatúrou ústavného súdu, v súlade so zjednocujúcim stanoviskom pléna ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 3/2015 a rešpektujú vlastnú judikatúru najvyššieho súdu a spoločné stanovisko občianskoprávného kolégia najvyššieho súdu a obchodnoprávného kolégia najvyššieho súdu R 94/2015 z 20. októbra 2015.

K bodom 2 a 3 výroku

Vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd dospel k záveru o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vrátil vec najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Najvyšší súd sa bude musieť vysporiadať v zmysle záverov

ústavného súdu so zložením zákonného senátu prerokúvajúcim druhé mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora.

Ústavný súd sťažovateľovi priznal náhradu trov konania, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním v konaní pred ústavným súdom

Ústavný súd nálezom z 26. januára 2017 rozhodol:

1. Základné právo mesta Martin na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. februára 2016 porušené boli.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. februára 2016 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť mestu Martin trovy konania v sume 909,48 € (slovom deväťstodeväť eur a štyridsaťosem centov), a to na účet advokáta do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu

2. 1. ÚS 575/2016 – ústavné sťažnosti pre namietané porušenie základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok vo veci vymenovania kandidátov na sudcov ústavného súdu

(sudca spravodajca: Milan Ľalík)

Ústavnému súdu boli 5. septembra 2016 až 13. septembra 2016 doručené sťažnosti JUDr. Jána Bernáta, JUDr. Miroslava Duriša, PhD., JUDr. Evy Fulcovej, JUDr. Juraja Sopoligu a JUDr. Jany Laššákovéj (ďalej aj „sťažovatelia v 1. až 5. rade“, všetci spolu aj „sťažovatelia“) vo veci namietaného porušenia základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok postupom prezidenta Slovenskej republiky (ďalej aj „prezident“).

Podstatu sťažnosti tvorila námietka sťažovateľa v 1. rade, ktorého práva mali byť porušené tým, že prezident o ňom nerozhodol ako o kandidátovi na sudcu ústavného súdu, zatiaľ čo ostatní sťažovatelia v 2. až 5. rade namietali, že k porušeniu ich práv došlo tým, že prezident ich svojimi rozhodnutiami zo 6. júla 2016 za sudcov ústavného súdu nevymenoval.

K bodom 1 a 2 výroku

Ústavný súd najprv posúdil sťažnosti sťažovateľov v 2. až 5. rade a odkázal pritom na plne aplikovateľné závery vyslovené vo svojich skorších rozhodnutiach (III. ÚS 571/2014, PL. ÚS 45/2015). Ústavný súd tu zároveň zdôraznil, že nielen výrok, ale aj právny názor obsiahnutý v odôvodnení ústavného súdu je všeobecne záväzný pri riešení typovo zhodných prípadov u všetkých kandidátov predložených národnou radou prezidentovi.

Ústavný súd poukázal na to, že prezident je povinný zabezpečovať riadny chod ústavných orgánov (čl. 101 ods. 1 ústavy) a je viazaný ustanovením čl. 2 ods. 2 ústavy, podľa ktorého má konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Prezident sa pri výkone svojich menovacích právomocí nemôže stavať do pozície orgánu stojaceho nad ústavou a ústavný súd je tým orgánom verejnej moci, ktorý vyvodzuje ústavné obmedzenia pre výkon jeho právomocí. Pokiaľ prezident argumentoval tým, že svoj úrad vykonáva bez príkazov (čl. 101 ods. 1 ústavy), túto absenciu príkazu nie je možné zamieňať za absenciu akejkoľvek kontroly jeho činnosti či rozhodnutí.

Prezident odôvodnil napadnuté rozhodnutia pochybnosťami o schopnosti kandidátov vykonávať funkciu v súlade s poslaním ústavného súdu, teda požiadavkou, ktorá z ústavného textu nevyplýva. Je pritom zrejmé, že prezident vychádzal z rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 4/2012, ktoré sa týkalo výkladu menovacích právomocí prezidenta vo vzťahu ku generálnemu prokurátorovi. Ústavný súd však už v senátnom i plenárnom rozhodnutí (III. ÚS 571/2014, PL. ÚS 45/2015) zaujal jasný záver, že je

potrebné rozlišovať medzi výkonom menovacích právomocí prezidenta vo vzťahu ku generálnemu prokurátorovi a vo vzťahu k sudcom ústavného súdu, čo vyplýva z rozdielnej ústavnej úpravy týchto menovacích právomocí prezidenta. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatoval, že výber kandidátov na sudcov ústavného súdu je ponechaný Národnej rade Slovenskej republiky, prezident je jej návrhom viazaný a voľnú ruku má len vo výbere v rámci navrhnutej skupiny kandidátov.

V súvislosti s tým, že prezident hodnotil aj (ne)záujem kandidátov o ústavné právo, ústavný súd pripomenul, že tu nejde o kritérium dané vnútroštátnou platnou právnou úpravou, pričom ani v zahraničí sa funkcia sudcu ústavného súdu nespája iba s odborom ústavné právo. Podmieňovanie vymenovania za sudcu ústavného súdu požiadavkou, ktorá nie je ústavou (ani podústavnou normou) vyslovene stanovená, a preto nebola a nemohla byť uchádzačom o túto funkciu vopred známa, nie je ústavne súladné, keďže ide o dotváranie ústavy. Ústavný súd zároveň zdôraznil, že ústava predvída najprísnejšie podmienky menovania sudcov ústavného súdu spomedzi ostatných verejných funkcií.

K bodu 3 výroku

Následne ústavný súd posúdil sťažnosť JUDr. Jána Bernáta a konštatoval, že na rozdiel od ostatných sťažovateľov, ktorí v konaní pred ústavným súdom úspešne napadli už aj predchádzajúce rozhodnutie prezidenta o nevymenovaní, tento sťažovateľ vzal svoju ústavnú sťažnosť v predchádzajúcej veci späť a konanie tak bolo vo vzťahu k nemu zastavené. Podľa ústavného súdu sa však materiálne nachádza v rovnakom postavení ako ostatní sťažovatelia, keďže dôvody jeho predchádzajúceho nevymenovania boli identické ako u ostatných sťažovateľov. Skutočnosť, že na rozdiel od ostatných sťažovateľov nebolo predchádzajúce rozhodnutie prezidenta o nevymenovaní sťažovateľa v 1. rade zrušené, tak nezohrávala žiadnu úlohu. Keďže charakter Slovenskej republiky ako materiálneho právneho štátu vyžaduje, aby aj tomuto sťažovateľovi bola poskytnutá účinná ústavná ochrana, ústavný súd vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy postupom prezidenta.

K bodu 4 výroku

V dôsledku vyslovenia porušenia základných práv sťažovateľov ústavný súd nadväzujúcim výrokom zrušil rozhodnutia prezidenta Slovenskej republiky zo 6. júla 2016 o nevymenovaní sťažovateľov v 2. až 5. rade za sudcov ústavného súdu a vrátil vec prezidentovi na ďalšie konanie.

K bodu 5 výroku

Ústavný súd zároveň prikázal prezidentovi, aby pri menovaní sudcov ústavného súdu vychádzal zo stavu, že aj JUDr. Ján Bernát je kandidát na sudcu ústavného súdu predložený mu národnou radou. Okrem iného však ústavný súd určil, že okrem sťažovateľov medzi kandidátov na sudcov ústavného súdu naďalej patria aj Mojmir Mamojka a Imrich Volkai, ktorí na rozdiel od sťažovateľov v 1. až 5. rade ústavné sťažnosti nepodali. Vo vzťahu k týmto kandidátom ústavný súd konštatoval, že dispozičná zásada, ktorá je určujúca pre konanie pred ústavným súdom, neplatí absolútne a záujem na ochrane ústavnosti je v tomto prípade dôležitejší. Tento krok urobil ústavný súd preto, aby predišiel prípadným ďalším sporom, pričom poukázal na skutočnosť, že situáciu zapríčinil sám prezident úmyselným nerešpektovaním rozhodnutí ústavného súdu.

V závere ústavný súd zdôraznil, že nerešpektovanie, resp. nepodriadenie sa rozhodnutiu ústavného súdu znamená samo osebe hrubé a závažné porušenie ústavy zo strany prezidenta, a to konkrétne čl. 1 ods. 1 ústavy v časti právny štát.

K bodu 6 výroku

Sťažovateľom, ktorí v konaní v určenej lehote vyčíslili trovy konania, ústavný súd priznal ich náhradu.

Ústavný súd nálezom zo 6. decembra 2017 rozhodol:

1. Základné právo JUDr. Miroslava Duriša, PhD., JUDr. Evy Fulcovej a JUDr. Juraja Sopoligu na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutiami prezidenta

Slovenskej republiky zo 6. júla 2016 o ich nevymenovaní za sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky porušené bolo.

2. Základné právo JUDr. Jany Laššákovej na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zo 6. júla 2016 o jej nevymenovaní za sudkyňu Ústavného súdu Slovenskej republiky porušené bolo.

3. Základné právo JUDr. Jána Bernáta na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom prezidenta Slovenskej republiky, ktorým nerozhodol o menovanom ako o kandidátovi na sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky, porušené bolo.

4. Rozhodnutia prezidenta Slovenskej republiky zo 6. júla 2016 o nevymenovaní JUDr. Miroslava Duriša, PhD., JUDr. Evy Fulcovej a JUDr. Juraja Sopoligu za sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky a rozhodnutie prezidenta Slovenskej republiky zo 6. júla 2016 o nevymenovaní JUDr. Jany Laššákovej za sudkyňu Ústavného súdu Slovenskej republiky sa zrušujú a vec sa vracia prezidentovi Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

5. Prezidentovi Slovenskej republiky prikazuje, aby vo veci znova konal a rozhodol tak, že z dostatočne zvoleného počtu kandidátov navrhnutých mu Národnou radou Slovenskej republiky vymenuje troch za sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky.

6. Kancelária prezidenta Slovenskej republiky je povinná uhradiť JUDr. Jurajovi Sopoligovi trovy konania v sume 1 107,87 € (slovom tisícstosedem eur a osemdesiatsedem centov) na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu a JUDr. Jane Laššákovej trovy konania v sume 363,79 € (slovom tristošesťdesiattri eur a sedemdesiatdeväť centov) na účet spoločnosti AK H. I. F., spol. s r. o., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. III. ÚS 464/2017 – ústavná sťažnosť vo veci vyšetrovania policajnej akcie v Moldave nad Bodvou

(sudkyňa spravodajkyňa: Jana Baricová)

Ústavnému súdu bola 15. apríla 2016 doručená sťažnosť sťažovateľov v 1. až 9. rade, ktorou namietali porušenie svojich základných práv zaručených v čl. 16 ods. 2, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 21 ods. 1, 2 a 3 a čl. 46 ods. 2 ústavy a práv zaručených v čl. 3, čl. 8, čl. 13 a čl. 14 dohovoru postupom a rozhodnutiami Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Úradu inšpekčnej služby, sekcie kontroly a inšpekčnej služby, odboru inšpekčnej služby Stred v Banskej Bystrici (ďalej len „inšpekčná služba“) a postupom a rozhodnutiami Krajskej prokuratúry v Prešove (ďalej len „krajská prokuratúra“). Napádané postupy a rozhodnutia inšpekčnej služby a krajskej prokuratúry sa týkali vyšetrenia zákonnosti policajnej pátracej akcie 19. júna 2013 na Budulovskej ulici v Moldave nad Bodvou.

Podstatu sťažnosti sťažovateľov tvorila námietka, že vyšetrovanie zákonnosti policajnej pátracej akcie bolo neúčinné a nespĺňalo hneď niekoľko základných princípov, namietali tiež nezávislosť a nestrannosť inšpekčnej služby ako vyšetrovacieho orgánu činného v danej trestnej veci.

Ústavný súd vo vzťahu k inšpekčnej službe uviedol, že sťažovatelia mali proti postupu a rozhodnutiam inšpekčnej služby v predmetnom konaní k dispozícii účinný opravný prostriedok, ktorým bola sťažnosť na krajskú prokuratúru, ktorá vykonáva dozor. Tá je povinná preskúmať nielen správnosť výrokov napadnutých rozhodnutí [§ 192 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku], ale aj postup vyšetrovateľa inšpekčnej služby predchádzajúci ich vydaniu [§ 192 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku].

Sťažovatelia však predmetný opravný prostriedok nevyužili, v dôsledku čoho ústavný súd nemal právomoc o sťažnosti v tejto časti sťažnosti konať. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu totiž vyplýva, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Konaniu pred ústavným súdom tak musí predchádzať vyčerpanie dostupných opravných prostriedkov.

K namietanému porušeniu základných práv zaručených ústavou a práv zaručených dohovorom postupom krajskej prokuratúry ústavný súd uviedol, že krajská prokuratúra sa všetkými podstatnými (relevantnými), skutkovými, ako aj právnymi otázkami zaoberala a dala na ne podrobné odpovede. Krajská prokuratúra až detailným spôsobom reagovala na každú v sťažnostiach prednesenú námietku. Je evidentné, že orgány činné v danom prípravnom konaní vykonali maximum pre objasnenie všetkých skutkových okolností prípadu. Podľa názoru ústavného súdu v danej veci absolútne neprichádza do úvahy čo i len minimálna pochybnosť o tom, že by nebolo vykonané účinné úradné vyšetrovanie inkriminovanej policajnej akcie a následného konania príslušníkov polície na Obvodnom oddelení Policajného zboru Moldava nad Bodvou vo vzťahu k sťažovateľom. Závery prijaté krajskou prokuratúrou boli opreté o výsledky dôkladne vykonaného vyšetrovania a rozsiahle odôvodnenia ich rozhodnutí sú logické, homogénne, bez vnútorných rozporov, obsahujú racionálne vyhodnotenia zabezpečených dôkazných prostriedkov a z nich plynúcich dôkazov. Ani v tejto časti tak sťažnosť nebola dôvodná.

Ústavný súd uznesením z 1. augusta 2017 rozhodol:

Sťažnosť sťažovateľov v 1. až 9. rade odmieta.

4. II. ÚS 285/2017 – ústavná sťažnosť pre namietané porušenie práv v konaní o ochrane osobnosti vedenom proti Ústavu pamäti národa v právnom postavení žalovaného
(sudca spravodajca: Lajos Mészáros)

Ústavnému súdu bola 8. marca 2017 doručená sťažnosť Ústavu pamäti národa (ďalej aj „sťažovateľ“), doplnená podaním doručeným 15. marca 2017, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s porušením čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a jeho uznesením z 31. januára 2017 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“), ako aj postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) a jeho rozsudkom z 30. júna 2015 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“). Označeným rozsudkom krajského súdu bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) z 26. júna 2014, ktorým súd prvého stupňa rozhodol, že žalobca je neoprávnene evidovaný v registračných protokoloch bývalej Štátnej bezpečnosti (ďalej aj „ŠtB“) ako agent.

Podstatou sťažnosti sťažovateľa bolo namietané porušenie jeho základných práv z dôvodu, že krajský súd rozhodol o odvolaní bez nariadenia pojednávania, namietal vykonanie dôkazu výsluchom svedkov, ktorí boli bývalými príslušníkmi ŠtB, a preto boli nedôveryhodní a navyše neboli zbavení povinnosti mlčanlivosti, a tiež namietal, že dovolací súd neoprávnene vykonával dokazovanie.

K bodu 1 výroku

V sťažovateľovej veci sa stali výpovede bývalých príslušníkov ŠtB súčasťou (dôležitých) podkladov pre rozhodnutia všeobecných súdov všetkých inštancií. Uvedení svedkovia viazaní mlčanlivosťou mali byť podľa ústavného súdu oslobodení od povinnosti mlčanlivosti v súlade s § 124 Občianskeho súdneho poriadku (účinného v čase realizácie ich výsluchov pred okresným súdom) v spojení s § 80 ods. 3 zákona o Policajnom zbore už v konaní pred okresným súdom, t. j. pred ich vypočutím. Tým, že krajský súd na uvedené pochybenie nereagoval a výpovede svedkov vzal do úvahy, došlo k porušeniu práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Okrem toho výpovede svedkov, ktorí boli príslušníkmi ŠtB, sú podľa ústavného súdu nepresvedčivé. Z historicky overených skúseností z doby neslobody totiž vyplýva, že činnosť bývalej ŠtB týkajúca sa záznamov o spolupráci s rôznymi občanmi bola v rozpore so slobodou jednotlivcov a ŠtB bola organizáciou zameranou na udržiavanie „bezpečnosti“ totalitného štátu. Dôvody, ktoré

k dôveryhodnosti týchto svedkov uviedli súdy, považuje ústavný súd za absolútne nepostačujúce a arbitrárne, v dôsledku čoho neboli v preskúmvanej veci zachované princípy spravodlivého procesu.

Sťažovateľ namietal skutočnosť, že dovolací súd neprípustne zasiahol do skutkového stavu tým, že v rámci dovolacieho konania vykonal dokazovanie, ku ktorému nemohol sťažovateľ zaujať stanovisko. Ústavný súd musel konštatovať, že v dovolacom konaní sa dokazovanie nevykonáva, dovolacie konanie má prieskumnú povahu, navyše najvyšší súd sa ním snažil „reparovať“ skutkový stav veci, ktorý bol ustálený na súdoch nižšej inštancie. Zároveň tým v materiálnom ponímaní najvyšší súd porušil aj právo sťažovateľa vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, keďže dôkazy vykonané najvyšším súdom mohli a mali byť vykonané pred súdom prvého stupňa. Uvedené procesné pochybenia predstavujú porušenie označených základných práv sťažovateľa v postupe a uznesení najvyššieho súdu.

K otázke pasívnej vecnej legitimácie sťažovateľa (Ústavu pamäti národa) v konaní pred všeobecnými súdmi sa ústavný súd vyjadril tak, že sťažovateľ nie je vo veci žaloby o ochranu osobnosti pasívne vecne legitimovaný z hľadiska zodpovednosti za neoprávnenú evidenciu, ako ani z hľadiska zodpovednosti za zverejnenie tejto evidencie.

Prípustnosť žaloby o ochranu osobnosti sa vyvodzuje priamo z ustanovenia § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kde povinným subjektom je vždy pôvodca zásahu, teda ten, konanie ktorého spôsobilo zásah do osobnosti fyzickej osoby. Ústavný súd zdôraznil, že žalobca sa nedomáhal určenia, že k neoprávnenému zásahu do jeho osobnostných práv došlo zverejnením dokumentov sťažovateľom v zmysle § 19 zákona č. 553/2002 Z. z. o pamäti národa, ale neoprávneným evidovaním sťažovateľa. Sťažovateľ však nie je orgánom, ktorému by boli zverené akékoľvek právomoci v otázkach evidencie spolupracovníkov Štb.

Sťažovateľ nie je (nebol) pôvodcom zásahu a zverejnenie prepisu evidencií bývalej Štátnej bezpečnosti mu ukladá zákon o pamäti národa. Preto ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd porušil sťažovateľovo základné právo na súdnu ochranu aj preto, že rozhodoval o veci, ktorú mal zamietnuť pre absenciu pasívnej vecnej legitimácie žalovaného a vyvolal extrémny rozpor medzi skutkovými zisteniami a právnym hodnotením, čo zakladá dôvod na vyslovenie porušenia základného práva na súdnu ochranu.

K bodom 2 a 3 výroku

Vzhľadom na vyslovené porušenie práv sťažovateľa ústavný súd zrušil namietané uznesenie najvyššieho súdu a rozsudok krajského súdu a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľovi priznal náhradu trov konania v súvislosti s jeho právnym zastupovaním v konaní pred ústavným súdom.

K bodu 4 výroku

Ústavný súd konštatoval, že postup, keď krajský súd rozhodol bez nariadenia pojednávania, je v súlade s § 385 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Posúdenie toho, či existuje dôležitý verejný záujem na nariadení verejného pojednávania na prejednanie odvolania podľa § 385 CSP, je výsostnou úlohou konajúceho odvolacieho súdu po zohľadnení skutkového a právneho stavu a ďalších konkrétnych okolností prejednávanej veci. K žiadnemu excesu vo veci sťažovateľa v tejto súvislosti nedošlo.

Ústavný súd nálezom z 12. októbra 2017 rozhodol:

1. Základné práva Ústavu pamäti národa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a jeho uznesením z 31. januára 2017, ako aj postupom Krajského súdu v Bratislave a jeho rozsudkom z 30. júna 2015 porušené boli.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. januára 2017 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2015 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky a Krajský súd v Bratislave sú povinné spoločne a nerozdielne uhradiť Ústavu pamäti národa trovy konania spolu v sume 749,62 € (slovom sedemstoštyridsaťdeväť eur

a šesťdesiatdva centov), a to na účet advokátskej kancelárie do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

5. III. ÚS 708/2017 – ústavná sťažnosť pre porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie v súvislosti s posúdením poľahčujúcich okolností v trestnej veci sťažovateľa

(sudkyňa spravodajkyňa: Ivetta Macejková)

Ústavnému súdu bola 1. augusta 2017 doručená sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, čl. 141 a čl. 144 ods. 1 ústavy, základného práva podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 6 ods. 3 písm. a) až d) dohovoru rozsudkom Okresného súdu Prievidza (ďalej aj „okresný súd“) z 19. apríla 2017 a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) z 30. mája 2017. Namietanými rozhodnutiami bol sťažovateľ uznaný vinným z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia, keď viedol osobné motorové vozidlo napriek predchádzajúcemu právoplatnému rozsudku, ktorým mu bol uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu.

Podstatou sťažnosti sťažovateľa bolo tvrdenie, že všeobecné súdy v jeho trestnej veci nesprávne a arbitrárne aplikovali poľahčujúce okolnosti a navyše bol odsúdený za iný trestný čin, než ktorý bol uvedený v uznesení o vznesení obvinenia.

K bodu 1 výroku

Poľahčujúcou okolnosťou podľa Trestného zákona je, ak sa páchatel priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval [§ 36 písm. l) Trestného zákona], a poľahčujúcou okolnosťou je aj to, že obžalovaný napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom [§ 36 písm. n) Trestného zákona]. Sťažovateľ na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku, okresný súd toto vyhlásenie prijal, a to umožnilo okresnému súdu vykonávať len dôkazy súvisiace s výrokom o treste bez toho, aby musel vykonávať dokazovanie týkajúce sa viny sťažovateľa. Túto skutočnosť posúdil krajský súd len za poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona, teda že sťažovateľ pomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti, pričom sa nestotožnil so záverom, aby sa vyhlásenie sťažovateľa na hlavnom pojednávaní posúdilo aj ako poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona, že sa sťažovateľ priznal a čin úprimne oľutoval. Krajský súd vyhodnotil, že úprimná ľútosť sťažovateľa, ktorý už bol 19-krát súdne trestaný, opakovane sa dopustil marenia výkonu súdneho rozhodnutia, napriek skutočnosti, že trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo mu bol uložený viackrát, nie je dôveryhodná a nemožno ju z tohto dôvodu prijať ako poľahčujúcu okolnosť.

Ústavný súd považoval tento záver krajského súdu za logický, v súlade s platnou právnou úpravou a okolnosťami prípadu sťažovateľa, ktorý je v súlade s judikatúrou všeobecných súdov. V zmysle judikatúry obžalovaný svojím vyhlásením o priznaní viny na hlavnom pojednávaní umožní konajúcemu súdu v konaní prevziať výsledky dokazovania z prípravného konania bez toho, aby bolo dokazovanie týkajúce sa viny páchatelja konfrontované s dokazovaním na hlavnom pojednávaní, čo je možné považovať za poľahčujúcu okolnosť spočívajúcu v napomáhaní súdu pri objasňovaní trestnej činnosti.

Vo vzťahu k námietke sťažovateľa o porušení princípu totožnosti skutku ústavný súd uviedol, že teória ani prax nechápe totožnosť skutku len ako úplnú zhodu medzi skutkovými okolnosťami uvedenými v obžalobnom návrhu a výrokom rozhodnutia súdu. Postačí zhoda medzi podstatnými skutkovými okolnosťami. Súť totiž musí prihliadať na tie zmeny skutkového deja, ku ktorým došlo v rámci dokazovania. Ústavný súd zistil, že v uznesení o vznesení obvinenia a v obžalobe išlo o ten istý skutok, to isté konanie sťažovateľa, ktoré sa odohrало rovnakým spôsobom, na rovnakom mieste a v rovnakom čase, mierna zmena nastala len v následku. Orgány činné v trestnom konaní totiž museli v rámci prípravného konania ustáliť, ktorý z väčšieho množstva trestov zákazu činnosti plynul v čase skutku sťažovateľa, a to aj s ohľadom na výkon väzby a výkon trestu, počas ktorých sťažovateľovi tresty zákazu činnosti neplynuli.

K bodu 2 výroku

Ústavný súd môže ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu (t.j. advokáta), ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady musia byť splnené súčasne. Z obsahu sťažnosti a z výsledku jej preskúmania ústavným súdom bolo zrejmé, že v danom prípade išlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, preto ústavný súd žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu nevyhovel.

Ústavný súd uznesením z 28. novembra 2017 rozhodol:

1. Sťažnosť sťažovateľa odmieta.

2. Žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky nevyhovuje.

6. III. ÚS 194/2017 – ústavná sťažnosť Slovenského pozemkového fondu pre porušenie základného práva na súdnu ochranu v konaní týkajúcom sa práva opustiť vec a vzdať sa jej vlastníctva

(sudca spravodajca: Sergej Kohut)

Ústavnému súdu bola 13. júna 2016 doručená sťažnosť Slovenského pozemkového fondu (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 31. marca 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok“). Sťažovateľ sa žalobou na Okresnom súde Malacky domáhal určenia, že sporné pozemky v katastrálnom území Borinka sú vo vlastníctve štátu v správe Slovenského pozemkového fondu, a to z právneho titulu opustenej veci podľa § 132 ods. 1 v spojení s § 119 zákona č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 141/1950 Zb.“). Tieto pozemky mali nadobudnúť v roku 1948 na základe výmeru pôdy právní predchodcovia žalovaných, no následne sa ich v roku 1951 vzdali, o čom svedčia vyhotovené zápisnice o vyúčtovaní s odchádzajúcimi prídelcami. Konanie pred všeobecnými súdmi bolo právoplatne skončené zamietnutím žaloby sťažovateľa. O mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom z 31. marca 2016 tak, že ho zamietol ako neopodstatnené.

Podstatu sťažnosti sťažovateľa tvorili námietky, že všeobecný súd sa nevysporiadal s viacerými dôkazmi predloženými v konaní, nedostatočne vyhodnotil a odôvodnil vyhodnotenie dôkazov, akceptoval preukázateľne nesprávne a nezákonné rozhodnutia orgánov verejnej moci.

K bodu 1 výroku

Ústavný súd konštatoval, že najvyšší súd presvedčivo, dôsledne a v súlade so stabilnou rozhodovacou praxou odôvodnil svoj záver, že právní predchodcovia žalovaných nadobudli vlastníctvo k sporným pozemkom. Ústavný súd sa stotožnil aj so záverom, že prípadné následné zmeny vlastníctva v dobe do 26. januára 1955 je potrebné posudzovať podľa zákona č. 141/1950 Zb., pričom do úvahy môže prichádzať iba spôsob zmeny vlastníctva upravený v § 119 písm. a) (*veci, ktoré nepatria inému, sú vo vlastníctve štátu, ak nemajú cenu len nepatrnú*) a § 132 ods. 1 (*vlastníctvo sa stráca najmä tým, že ho nadobudne niekto iný alebo že sa ho vlastník vzdá*) zákona č. 141/1950 Zb.

V otázke zániku vlastníckeho práva právnych predchodcov žalovaných k sporným pozemkom však ústavný súd nepovažuje odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu za vyhovujúce požiadavkám ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd uviedol, že prídelca sa môže prídelu vzdať v zmysle § 132 zákona č. 141/1950 Zb. či tento opustiť, rovnako ako sa každý vlastník môže vzdať vlastníctva k veci či vec opustiť,

pretože právo opustiť vec a vzdať sa jej vlastníctva je súčasťou obsahu vlastníckeho práva. Vzdanie sa prídely podľa § 132 ods. 1 zákona č. 141/1950 Zb. ako jednostranný právny úkon vlastníka, ktorým sa vzdáva vlastníctva, potom znamená obnovenie vlastníckeho práva štátu k prídely; vzdanie sa prídely nie je prevodom vlastníckeho práva, ale prechodom vlastníctva na štát.

Skutočnosť, či prejav vôle pôvodných vlastníkov možno považovať za platný právny úkon vzdania sa vlastníctva alebo, naopak, sú dané dôvody jeho neplatnosti, ako naznačuje najvyšší súd, v konaní predmetom dokazovania nebola a ani rozhodnutia všeobecných súdov nepriniesli na túto otázku dostatočne a presvedčivo odôvodnenú odpoveď. Nevyriešená ostala požiadavka formy právneho úkonu, ako aj otázka, aký vplyv mali chýbajúce podpisy manželiek na (dodatočných) zápisoch o vyúčtovaní z 26. januára 1955 na prípadnú platnosť úkonu. Záver najvyššieho súdu o tom, že nebola preukázaná dostatočne jasná vôľa pôvodných vlastníkov vzdať sa vlastníctva prídely, je nepresvedčivý. Rozsudok najvyššieho súdu preto neobstoí, pretože v danom prípade došlo z jeho strany k takej interpretácii a aplikácii právnych predpisov, ktorá nie je zlučiteľná s ústavou.

K bodom 2 a 3 výroku

Na základe záveru o porušení základných práv sťažovateľa ústavný súd zrušil namietaný rozsudok najvyššieho súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie a sťažovateľovi priznal náhradu trov konania, ktoré tvorili trovy právneho zastúpenia sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd nálezom z 12. septembra 2017 rozhodol:

1. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2016 porušené boli.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2016 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 545,69 € (slovom päťstoštyridsaťpäť eur a šesťdesiatdeväť centov) na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

7. I. ÚS 399/2016 – ústavná sťažnosť pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie v konaní o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci

(sudca spravodajca: Peter Brňák)

Ústavnému súdu bola 26. mája 2016 doručená sťažnosť vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci zaručeného čl. 46 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 dohovoru, ako aj práv podľa čl. 50 ods. 2 ústavy, čl. 8 ods. 2 dohovoru a čl. 36 ods. 1 listiny rozsudkom Krajského súdu v Trnave. Napadnutým rozsudkom bola zamietnutá žaloba sťažovateľa o náhradu škody, ktorá mu mala byť spôsobená rozhodnutím o väzbe.

Podstatou sťažnosti sťažovateľa bolo tvrdenie, že rozhodnutie o väzbe v jeho trestnej veci bolo nezákonné, keďže bolo vydané v trestnom konaní, v ktorom bol sťažovateľ napokon spod obžaloby oslobodený, a preto má právo na náhradu škody spôsobenej orgánmi štátu pri výkone verejnej moci.

Ústavný súd preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu a konštatoval, že v predmetnej veci bolo rozhodujúce, že v trestnom konaní bol síce sťažovateľ spod obžaloby oslobodený, avšak len z dôvodu, že rozhodujúci dôkaz bol vykonaný nezákonne. Zo všetkých rozhodnutí v trestnom konaní potom vyplýva, že skutok samotný sa nepochybne stal. Na základe týchto skutočností potom krajský súd dospel k záveru, že

väzbu si sťažovateľ zapríčinil sám, preto mu podľa § 8 ods. 6 písm. a) zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci právo na náhradu škody nepatrí. Ústavný súd tento záver krajského súdu považoval z ústavného hľadiska za udržateľný a samotná skutočnosť, že sťažovateľ sa s ním nestotožnil, nemohla sama osebe viesť k záveru o zjavnej neopodstatnenosti alebo arbitrárnosti odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu a nezakladala ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným.

Ústavný súd nálezom z 31. augusta 2017 rozhodol:

Sťažnosti sťažovateľa nevyhovuje.

8. III. ÚS 104/2017 – ústavná sťažnosť pre namietané porušenie základného práva na slobodu prejavu a slobodné rozširovanie informácií v konaní o ochranu osobnosti

(sudkyňa spravodajkyňa: Jana Baricová)

Ústavnému súdu bola 4. apríla 2016 doručená sťažnosť, ktorou sa sťažovateľ domáhal vyslovenia porušenia jeho základného práva na slobodu prejavu a na slobodné rozširovanie informácií podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na slobodu prejavu a na slobodné rozširovanie informácií podľa čl. 10 ods. 1 dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“). Predmetným rozsudkom bola sťažovateľovi uložená povinnosť zaplatiť sumu 16 000 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá bola spôsobená publikáciou viacerých článkov týkajúcich sa prenájmu nebytových priestorov Daňovému úradu Košice. Uvedené články mali zasiahnuť do práv fyzickej osoby, ktorá v nich bola nepravdivo spojená s touto kauzou.

Podstata sťažnosti sťažovateľa spočíva v jeho tvrdení, že napadnutý rozsudok v merite veci je zjavne neodôvodnený, nepreskúmateľný a arbitrárny, v ktorom sa krajský súd vôbec nezaoberal posúdením vyvážení proti sebe stojacich práv účastníkov, t.j. právom na slobodu prejavu a právom na ochranu osobnosti. Podľa názoru sťažovateľa všeobecné súdy v danom prípade neurobili nič iné, len to, že ho sankcionovali za to, že verejnosti sprostredkoval informácie poskytnuté štátnymi orgánmi z verejne prístupných databáz.

K bodu 1 výroku

Ústavný súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že inkriminované články poukazovali na nejasné obchodné a politické prepojenia viacerých firiem v kauze prenájmu nebytových priestorov. Primárnym cieľom týchto článkov však nebola kritika dotknutej fyzickej osoby v súvislosti s výkonom jeho povolania ani jej kritika ako súkromnej osoby. Cieľom bola skôr snaha poukázať na systémové zlyhanie štátu pri vstupovaní do právnych vzťahov s obchodnými spoločnosťami, ktoré sú personálne alebo majetkovo prepojené s obchodnými spoločnosťami sídlacimi v cudzích štátoch, kde pre nemožnosť zistenia ich skutočných vlastníkov nemožno zistiť ani to, u koho v skutočnosti skončia finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu. Ústavný súd argumentoval, že nepresnosťami, akých sa sťažovateľ dopustil v inkriminovaných článkoch a za ktoré sa v oprave ospravedlnil, nemožno venovať takú váhu, akú im v napadnutom rozsudku pripísal krajský súd, keď konštatoval, že mali za následok priznanie základu nároku na náhradu ujmy.

Ústavný súd konštatoval, že krajský súd v napadnutom rozsudku uprednostnil ochranu súkromia navrhovateľa pred slobodou prejavu sťažovateľa, odôvodnenie jeho rozhodnutia týkajúce sa priznania nemajetkovej ujmy bolo arbitrárne, neprimerane prísne, nevyvážené a nezohľadňovalo argumenty sťažovateľa ani okolnosti predmetnej veci.

K bodu 2 a 3 výroku

Keďže ústavný súd dospel k záveru o namietanom porušení práv sťažovateľa, napadnutý rozsudok krajského súdu v časti, ktorá sa týkala povinnosti sťažovateľa zaplatiť navrhovateľovi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 16 000 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku, zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Je potrebné, aby krajský súd opätovne s prihliadnutím na uvedené závery ústavného súdu

preskúmal a zvážil satisfakciu priznanú navrhovateľovi z titulu zásahu do jeho základného práva garantovaného čl. 19 ústavy z pohľadu jej nevyhnutnosti a primeranosti, a pokiaľ by dospel k pozitívnemu záveru o nej, aby prehodnotil s prihliadnutím na všetky okolnosti tohto prípadu jej rozsah.

Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania, ktorú tvoria trovy jeho právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

K bodu 4 výroku

Vo vzťahu k požiadavke o priznanie finančného zadostučinenia v sume 16 000 €, teda sume, ktorú sťažovateľ na základe napadnutého rozsudku reálne vyplatil navrhovateľovi, ústavný súd nevyhovел, keďže napadnutý rozsudok krajského súdu v uvedenej časti zrušil, a to považoval za dostatočné.

Ústavný súd nálezom z 19. apríla 2017 rozhodol:

1. Základné právo sťažovateľa na slobodu prejavu a na slobodné rozširovanie informácií podľa čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na slobodu prejavu a na slobodné rozširovanie informácií podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline porušené boli.

2. Rozsudok Krajského súdu v Žiline v časti, ktorou bol potvrdený prvý výrok rozsudku Okresného súdu Čadca týkajúci sa povinnosti odporcu zaplatiť navrhovateľovi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 16 000 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku, zrušuje a vec v rozsahu zrušenia vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Žiline je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia v sume 363,97 € (slovom tristošesťdesiattri eur a deväťdesiatšedem centov) na účet právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Návrhu sťažovateľa na priznanie finančného zadostučinenia nevyhovuje.

9. I. ÚS 14/2017 – ústavná sťažnosť pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie v konaní o neplatnosť Zmluvy o prevádzke vodnej elektrárne Gabčíkovo (sudca spravodajca: Peter Brňák)

Ústavnému súdu bola 7. októbra 2016 doručená ústavná sťažnosť, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojitosti s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 12 ods. 1, čl. 13 ods. 4, čl. 20 ods. 1 a čl. 35 ods. 1, čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1 a čl. 154c ods. 1 ústavy, čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 152 ods. 4 ústavy, práv podľa čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 48 ods. 1 ústavy, čl. 20 ods. 1 ústavy postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 29. júna 2016.

Podstata sťažnosti sťažovateľa spočívala v jeho námietke, že všeobecné súdy Slovenskej republiky pri rozhodovaní v spore o neplatnosti zmluvy použili právo Európskej únie spôsobom, ktorý nie je v súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie.

V predmetnom konaní sa Úrad pre verejné obstarávanie ako žalobca proti sťažovateľovi domáhal určenia neplatnosti Zmluvy o prevádzke vodnej elektrárne Gabčíkovo. V konaniach vedených pred všeobecnými súdmi bolo rozhodnuté o neplatnosti predmetnej zmluvy. Z obsahu podanej sťažnosti však bolo zrejmé, že sťažovateľ sa domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia ústavným súdom v takom rozsahu, akoby išlo o ďalšiu vnútroštátnu opravnú inštanciu súdnej moci, hoci toto nie je úlohou ústavného súdu.

Ústavný súd dospel k záveru, že existuje viacero dôvodov na odmietnutie sťažnosti. Konštatoval, že porušenie práva Európskej únie nezakladá vždy aj porušenie ústavného práva. Smernice Európskej únie, ktorých nesprávne použitie sťažovateľ namietal, sa uplatňujú na právne vzťahy fyzických a právnických osôb voči štátu, a nie na vzťahy medzi fyzickými a právnickými osobami navzájom. Sťažovateľ pritom neuviedol, v čom spočívala ústavná intenzita nesprávneho výkladu práva Európskej únie použitého všeobecným súdom.

Ústavný súd nemá právomoc preskúmať dodržanie prameňa práva Európskej únie nielen za podmienok vymedzených v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie, ale ani v sporoch o právo, ktoré nedosahujú takú mieru protiprávnosti, ktorú by bolo možné označiť za ústavnú. Skutočnosť, že bolo porušené právo Európskej únie, sama osebe nezakladá ústavnú intenzitu protiprávneho stavu.

Ústavný súd vyhodnotil predložené námietky ako námietky, ktorých podrobný prieskum nie je dôvodný, keďže sťažovateľ namietol porušenie svojich práv vo vzťahoch bez ústavnej intenzity, veľakrát v ústavnoprávne celkom malicherných otázkach. Sťažovateľ v podstatnom rozsahu použil rovnakú argumentáciu ako pred všeobecnými súdmi, pričom prehliadol, že pred orgánmi všeobecného súdnictva viedol spor o zákonnosť, kým pred ústavným súdom má viesť spor o ústavnosť. To znamená, že v namietnutých okolnostiach k porušeniu základných práv a slobôd sťažovateľa očividne nemohlo dôjsť.

Ústavný súd uznesením z 11. januára 2017 rozhodol:

Sťažnosť sťažovateľa odmieta.

10. III. ÚS 196/2017 – ústavná sťažnosť pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie v konaní o zmene priebehu katastrálnej hranice Košice - Sokoľany

(sudca spravodajca: Sergej Kohut)

Ústavnému súdu bola 5. októbra 2016 doručená sťažnosť mesta Košice (ďalej aj „sťažovateľ“) pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Napadnutým rozsudkom bolo potvrdené rozhodnutie o zmene priebehu hranice mesta Košice a obce Sokoľany spočívajúcej vo vrátení časti územia z katastra mesta Košice do katastra obce Sokoľany. Dotknuté rozhodnutie bolo vydané na žiadosť obce Sokoľany, ktorá tvrdila, že pri pôvodnom začlenení časti jej územia do katastra mesta Košice nebola splnená zákonom ustanovená podmienka súhlasu obce.

Podstatu sťažnosti sťažovateľa tvorila námietka, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu sa zakladá na skutkových záveroch, ktoré sú v extrémnom rozpore s obsahom listín, na ktoré sa vo svojom rozhodnutí odvoláva, a ich výklad založil na prílišnom formalizme.

K bodu 1 výroku

Ústavný súd preskúmal napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu a dospel k záveru, že toto rozhodnutie je nesprávne. Rozhodujúcou otázkou v konaní bolo posúdenie, či súhlas obyvateľov obce Hutníky s územnou zmenou bol daný, t.j. či bol obsahom ich vôle.

Obec Hutníky, ktorá pozostávala z dvoch katastrálnych území k. ú. Bočiar a – k. ú. Sokoľany, bola právnym predchodcom obce Sokoľany (obec Sokoľany v danom čase neexistovala). Otázne bolo, či obec vyslovila súhlas s pričlenením časti územia obce Hutníky k mestu Košice z oboch jej katastrálnych území, t.j. aj z katastrálneho územia Sokoľany, alebo iba z katastrálneho územia Bočiar. Kým súhlas vo vzťahu ku katastrálnemu územiu Bočiar bol preukázaný, sporným ostalo, či bol súhlas vyslovený aj vo vzťahu k časti katastrálneho územia Sokoľany.

Najvyšší súd tvrdil, že je vylúčené pričlenenie k. ú. Sokolian k okresu Košice-mesto, keďže bod „A“ uznesenia o územných zmenách, v ktorom je vyjadrený súhlas s územnou zmenou, nepojednáva o k. ú. Sokoľany a zároveň bod „B“ uznesenia o územných zmenách, v ktorom je vyjadrený nesúhlas s územnou zmenou, pojednáva iba o obci Hutníky.

Podľa názoru ústavného súdu však bod „A“ a bod „B“ uznesenia o územných zmenách nie sú výrokmi vzájomne sa vylučujúcimi. Ich súčasná platnosť aj správnosť je možná. Bod „B“ uznesenia o územných zmenách totiž hovorí, že do okresu Košice-mesto nemá byť včlenená obec Hutníky. Z toho ale nevyplýva, že do okresu Košice-mesto nemôže byť včlenená časť obce Hutníky. Tento záver je potrebné urobiť vzhľadom na obsah dôvodovej správy. Podľa dôvodovej správy „*Rada MNV v Hutníkoch vyslovila nesúhlas s pričlenením celého katastrálneho územia obce k okresu Košice-mesto*“. Z uvedeného nevyplýva, že do okresu Košice-mesto nemôže byť pričlenená niektorá (ktorákoľvek) časť obce Hutníky.

Podľa dôvodovej správy tiež „*Rada MNV v Hutníkoch vyslovila súhlasné stanovisko k predloženému návrhu*“. Táto skutočnosť podporuje logiku vyslovenia súhlasu obcou Hutníky s plánom pričlenenia špecifikovaného územia pod vznikajúcim priemyselným parkom k okresu Košice-mesto.

Ústavný súd pripomína, že súčasťou návrhu územných zmien boli presne špecifikované časti odčleňovaného územia obce Hutníky, a to vo vzťahu k obom katastrálnym územiam (teda k. ú. Bočiar, ako aj k. ú. Sokoľany), dokonca s presnou špecifikáciou výmery, ktorá bola v prípade odčleňovaného k. ú. Sokolian takmer trojnásobkom odčleňovanej výmery k. ú. Bočiar. S uvedenou skutočnosťou sa najvyšší súd nevysporiadal. Najvyšší súd sa v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal ani s popisom priebehu hranice okresov odčleňovaného územia (ten sa tiež dotýkal k. ú. Sokolian). Ústavný súd dospel k presvedčeniu o svojvôli pri hodnotení vôle obyvateľov obce Hutníky prejavenej v uznesení o územných zmenách, keďže prijatý záver najvyššieho súdu z podkladov pre rozhodnutie nevyplýva a samotný obsah vôle nebol zohľadnený vo svojej komplexnosti.

K bodom 2 a 3 výroku

Vzhľadom na vyslovené porušenie základných práv sťažovateľa ústavný súd zrušil napadnutý rozsudok najvyššieho súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie a priznal sťažovateľovi náhradu trov konania spočívajúcu v trovách jeho právneho zastúpenia.

K bodu 4 výroku

Zákon o ústavnom súde obsahuje osobitnú úpravu § 21 ods. 2, podľa ktorej vedľajšími účastníkmi konania sú osoby, ktorým toto postavenie priznáva tento zákon (t.j. zákon o ústavnom súde), ak sa tohto postavenia nevzdajú. Napriek nepochybnému právnomu záujmu obce Sokoľany na výsledku tohto konania pred ústavným súdom bol ústavný súd vzhľadom na uvedené ustanovenie nútený konštatovať, že jej vstup do konania ako vedľajšieho účastníka nie je možný. Napriek uvedenému záveru s predmetom konania obec oboznámil, umožnil jej vyjadriť sa k nemu a na jej vyjadrenia prihladol.

Ústavný súd nálezom z 12. septembra 2017 rozhodol:

1. Základné právo mesta Košice na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. júna 2016 porušené boli.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. júna 2016 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť mestu Košice trovy právneho zastúpenia v sume 459,33 € (slovom štyristopäťdesiatdeväť eur a tridsaťtri centov) na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Návrhu obce Sokoľany na vstup do konania ako vedľajší účastník vo veci vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. III. ÚS 196/2017 nevyhovuje.

11. I. ÚS 212/2017 – ústavná sťažnosť pre namietané porušenie práv v trestnom konaní – možnosť uplatnenia inštitútu účinnej ľútosti pri trestnom čine spáchanom neoprávneným uplatnením nároku na vrátenie dane z pridanej hodnoty

(sudca spravodajca: Milan Ľalík)

Ústavnému súdu bola 27. decembra 2016 doručená sťažnosť, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 a 6 ústavy, ako aj práv zaručených v čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) dohovoru uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 18. apríla 2012 a zo 16. augusta 2016.

Podstatu sťažnosti okrem iného tvorila aj argumentácia sťažovateľa, ktorý bol právoplatne odsúdený za spáchanie trestného činu neodvedenia dane, že najvyšší súd v napadnutých uzneseniach nesprávne rozhodol o tom, že sa na ním spáchaný trestný čin, ktorého sa mal dopustiť tým, že si neoprávnene uplatnil nárok na vrátenie DPH, nevzťahujú priaznivejšie ustanovenia Trestného zákona účinného od 1. januára 2006 (ďalej len „nový Trestný zákon“), ale ustanovenia Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „starý Trestný zákon“). Nový Trestný zákon totiž pre uplatnenie inštitútu účinnej ľútosti nevyžadoval, aby páchatel následok trestného činu zamedzil alebo dobrovoľne napravil, pričom práve prvok dobrovoľnosti v prípade sťažovateľa absentoval, keďže dodatočné daňové priznanie podal až v dôsledku väzobného stíhania.

Ústavný súd sa stotožnil s právnym názorom dovolacieho súdu, že na prípad sťažovateľa nie je možné aplikovať ustanovenie § 86 ods. 1 písm. e) nového Trestného zákona o účinnej ľútosti, pretože sťažovateľ spáchal trestný čin tým, že si neoprávnene uplatnil nárok na vrátenie dane z pridanej hodnoty, a to vo väčšom rozsahu. Skutok spáchaný sťažovateľom bol subsumovaný pod skutkovú podstatu trestného činu neodvedenia dane, podľa ktorého sa tohto trestného činu nedopustí len ten, kto fakticky neodvedie (nezaplatí) určenému príjemcovi splatnú daň, ktorú zrazil, tak ako by sa to mohlo zdať z označenia tejto skutkovej podstaty, ale tohto trestného činu sa dopustí aj ten, kto „... neoprávnene v rozsahu nie malom uplatní nárok na vrátenie dane...“, tak ako to bolo aj v prípade sťažovateľa. Konanie sťažovateľa teda nespočívalo vo faktickom neodvedení splatnej dane, ktorú by tak v zmysle ustanovenia o účinnej ľútosti podľa § 86 ods. 1 písm. e) nového Trestného zákona mohol dodatočne zaplatiť „... najneskôr v nasledujúci deň po dni, keď sa páchatel po skončení jeho vyšetrovania mohol oboznámiť s jeho výsledkami“, ale jeho konanie spočívalo v tom, že si neoprávnene uplatnil odpočet DPH, takže dodatočne nemal čo zaplatiť, aby naplnil uvedenú zákonnú dikciu účinnej ľútosti podľa nového Trestného zákona.

Ústavný súd po posúdení aj ďalších námietok sťažovateľa vo veci jeho ústavnej sťažnosti konštatoval, že závery odvolacieho a dovolacieho súdu možno považovať za logické, ústavne udržateľné, neodporujúce aplikovanej právnej úprave a nemožno im vyčítať svojvoľnosť, ktorá by mala za následok arbitrárnosť napadnutých rozhodnutí.

Ústavný súd nálezom z 31. augusta 2017 rozhodol:

Základné práva sťažovateľa zaručené v čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva zaručené v čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. apríla 2012 a zo 16. augusta 2016 porušené neboli.

12. III. ÚS 95/2017 – ústavná sťažnosť pre namietané porušenie práv v konaní o určenie vlastníckeho práva k hnutelným veciam nachádzajúcim sa v Krivorožskom ťažobnom a úpravárenskom kombináte okysličených rúd na Ukrajine
(sudca spravodajca: Sergej Kohut)

Ústavnému súdu bola 27. decembra 2016 doručená sťažnosť Slovenskej republiky – Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ústavy postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) z 26. februára 2015 a postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 30. júna 2016.

Podstata sťažnosti sťažovateľa vyplynula z takých skutkových okolností, v ktorých bol sťažovateľ žalovaným v súdnom spore o určenie vlastníckeho práva k hnutelným veciam nachádzajúcim sa v Krivorožskom ťažobnom a úpravárenskom kombináte na Ukrajine (ďalej len „ťažobný kombinát“). Všeobecné súdy rozhodli v neprospech sťažovateľa (žalobe vyhovel). Zmluvu o postúpení pohľadávky z 29. decembra 1992, ktorá mala byť právnym titulom nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcu, síce považovali konajúce súdy za absolútne neplatnú, avšak posúdili ju ako dostatočný základ pre dobromyseľné vydržanie vlastníckeho práva podľa čl. 344 ods. 1 ukrajinského občianskeho zákonníka.

Sťažovateľ namietal, že krajský súd sa nevysporiadal s ním tvrdeným odňatím možnosti konať pred súdom tým, že okresný súd konal v jeho neprítomnosti, ďalej že nebola daná právomoc slovenských súdov na rozhodnutie sporu, ako aj s námietkou nezohľadnenia argumentácie ukrajinských orgánov a nesprávnej aplikácie ustanovení ukrajinskej právne úpravy.

K bodu 1 výroku

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že vo vzťahu k namietanému odňatiu možnosti konať pred súdom sú závery krajského súdu podrobne a presvedčivo odôvodnené. Z ústavného hľadiska obстоjí aj záver o právomoci slovenských súdov vo veci konať a rozhodnúť, ako aj záver o tom, že na posúdenie nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním bolo potrebné aplikovať právo štátu, na území ktorého sa predmet sporu nachádza.

Ústavný súd sa však nestotožnil s postupom krajského súdu, ktorý sa odmietol zaoberať obsahom stanovísk ukrajinských štátnych orgánov, ktoré sťažovateľ predložil, len s odôvodnením, že nie je zrejmé, či ide o legálny výklad na to povolaného orgánu Ukrajiny. Podľa týchto stanovísk zákonné ustanovenia o vydržaní nie je možné aplikovať vo vzťahu k majetku vo vlastníctve cudzieho štátu bez toho, aby príslušné orgány tohto štátu s aplikáciou ustanovení národného práva súhlasili. Práve na túto podstatnú argumentáciu sťažovateľa krajský súd neodpovedal.

Krajský súd tiež nedostatočne odôvodnil svoje závery o dobromyseľnosti žalobcu, keďže v zmluve o postúpení pohľadávky bola dojednaná aj povinnosť vrátenia majetku pre prípad, že v stanovenom čase nebude dosiahnutá dohoda s Ukrajinou o dokončení ťažobného kombinátu. Pokiaľ bola podľa názoru všeobecných súdov práve táto zmluva základom dobromyseľnosti žalobcu, potom napriek jej absolútnej neplatnosti musí byť pri dobromyseľnosti žalobcu náležite zohľadnená i jeho vedomosť, že jeho ďalšie vlastníctvo bolo podmienené dosiahnutím dohody o dokončení ťažobného kombinátu.

Ústavný súd ďalej uviedol, že povinnosť aplikácie práva cudzieho štátu slovenským súdom neznamena len izolovanú aplikáciu určitej konkrétnej normy, naopak, predpokladá aplikáciu právneho poriadku v jeho celosti, navyše je potrebné zohľadniť aj relevantnú judikatúru súdnych orgánov tohto štátu. Ústavný súd dospel k záveru, že rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

K bodu 2 a 3 výroku

Ústavný zrušil namietaný rozsudok krajského súdu, vrátil mu vec na ďalšie konanie a priznal sťažovateľovi náhradu trov konania, ktorú tvorili trovy právneho zastúpenia sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom.

K bodu 4 výroku

Ústavný súd však nezistil porušenie hmotného práva sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, najmä s ohľadom na predmet konania, ktorým bola určovací žaloba, preto v tejto časti sťažnosti nevyhovel.

Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu ústavný súd sťažnosti nevyhovel, pretože bolo dostatočne a presvedčivo odôvodnené, zodpovedalo zmyslu právnej úpravy prípustnosti dovolania.

Ústavný súd nálezom z 12. septembra 2017 rozhodol:

1. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 26. februára 2015 porušené boli.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave 26. februára 2015 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 363,80 € (slovom tristošesťdesiattri eur a osemdesiat centov) na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

13. III. ÚS 459/2017 – ústavná sťažnosť pre namietané porušenie práv v konaní, v ktorom bola Protimonopolným úradom Slovenskej republiky uložená obchodným spoločnostiam pokuta za kartelové správanie vo verejnej súťaži na stavbu diaľničného úseku (sudca spravodajca: Sergej Kohut)

Ústavnému súdu boli 17. februára 2017 doručené sťažnosti troch obchodných spoločností (ďalej aj „sťažovateľky“), ktorými namietali porušenie svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 48 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 a 2 dohovoru a ďalších postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 2. novembra 2016.

Podstata sťažnosti sťažovateľiek spočívala v namietanom porušení ich práv rozhodnutiami Protimonopolného úradu Slovenskej republiky a Rady Protimonopolného úradu Slovenskej republiky, ktorými im boli uložené pokuty za ich koordinované správanie v rámci verejnej súťaže na realizáciu diaľničného úseku „D1 Mengusovce – Jánovce“. Správanie sťažovateľiek bolo považované za dohodu v rozpore so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva a zároveň za dohodu v rozpore so zákonom č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Po vyčerpaní opravných prostriedkov boli uvedené rozhodnutia potvrdené rozsudkom najvyššieho súdu z 30. decembra 2013. Ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 893/2014 zo 17. júna 2015 tento rozsudok najvyššieho súdu zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

Predmetom tejto ústavnej sťažnosti bolo opätovné rozhodnutie najvyššieho súdu, ktorý po vrátení veci rozsudkom z 2. novembra 2016 opätovne rozhodnutia o pokutách potvrdil.

Sťažovateľky namietali, že napadnutý rozsudok bol vydaný senátom, ktorého členovia nie sú zákonnými sudcami, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatočné odôvodnenie, v ktorom sa najvyšší súd nevysporiadal s ich zásadnými námietkami. Namietali aj pochybenia pri vykonávaní a hodnotení dôkazov a zbytočné prietahy v konaní.

K bodu 1 výroku

Vzhľadom na skutočnosť, že predmetom sťažností sťažovateľiek bolo preskúmanie (toho istého) napadnutého rozsudku najvyššieho súdu vydaného v napadnutom konaní, v ktorom sťažovateľky vystupovali v procesnom postavení žalobkýň, a rozsah práv, ktorých porušenie sťažovateľky vo veci namietali, bol porovnateľný, ústavný súd v záujme hospodárnosti konania spojil sťažnosti troch sťažovateľiek na spoločné konanie.

K bodu 2 výroku

Ústavný súd vo vzťahu k námietke, že vec rozhodoval nezákonný sudca, zistil, že predseda správneho kolégia po vrátení veci najvyššiemu súdu na ďalšie konanie prideliť vec náhodným výberom na základe čl. 3 ods. 6 rokovacieho poriadku. Ústavný súd považuje tento postup pridelenia veci za spravodlivý spôsob riešenia, ktorý ukončil právnu polemiku o správnom pridelení veci, zachoval princíp náhodnosti prideľovania, nezhoršil právne postavenia sťažovateľiek a pridelenie veci bolo realizované bez úmyslu ovplyvniť výsledok sporu. Ústavný súd dospel k záveru, že v tomto prípade išlo o konštruktívny prístup k výkladu normy, a preto túto časť sťažnosti odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť.

Vo vzťahu k námietke sťažovateľiek, že skutok nebol dostatočne konkretizovaný, ústavný súd upriamil pozornosť na názor vyjadrený najvyšším súdom v napadnutom rozsudku, a to že vo veci treba prihliadať aj na latenciu a plánovitosť protiprávneho konania a takisto na zahľadovanie stôp. Konkretizácia skutku totiž musí byť posudzovaná prísne individuálne vzhľadom na charakter a povahu protiprávneho konania. Ústavný súd považuje zamietnutie uvedených námietok sťažovateľiek najvyšším súdom za primerane odôvodnené a založené na racionálnych úvahách podložených právnou úpravou aj skutkovým stavom.

Pokiaľ ide o skutkový stav a obstaranie dôkazov, ústavný súd dospel k záveru, že z napadnutého rozsudku a ani z obsahu spisu nevyplyvajú žiadne relevantné pochybenia vo vykonaní alebo hodnotení spochybňovaných dôkazov, sťažovateľkám boli podrobne vysvetlené materiálne dôvody, o ktoré sa najvyšší súd pri svojom rozhodnutí opierať. Ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd dal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, a preto ako celok spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce z čl. 46, čl. 48 a čl. 50 ods. 2 ústavy v namietaných súvislostiach.

Vo vzťahu k namietaným prieťahom v konaní ústavný súd konštatoval, že sťažnosti boli ústavnému súdu doručené po skončení napadnutého konania, ktoré navyše na najvyššom súde netrvalo dlho (približne 15 mesiacov), čo je doba, ktorá nenadobudla ústavnoprávny rozmer, navyše ak sa počas 12 rokov trvajúceho sporu sťažovateľky o dĺžku samotného konania nijako nezaujímal. Ústavný súd preto aj túto námietku odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd uznesením zo 4. júla 2017 rozhodol:

1. Sťažnosti sťažovateľiek spája na spoločné konanie.

2. Sťažnosti sťažovateľiek odmieta ako zjavne neopodstatnené.

14. III. ÚS 707/2017 – ústavná sťažnosť pre namietané porušenie základného práva zúčastňovať sa na správe vecí verejných postupom mesta a jeho primátora v procese rozdelenia mesta

(sudkyňa spravodajkyňa: Ivetta Macejková)

Ústavnému súdu bola 30. júna 2016 doručená sťažnosť, ktorou sťažovatelia namietali porušenie svojho základného práva priamo sa zúčastňovať na správe vecí verejných zaručeného v čl. 30 ods. 1 ústavy postupom mesta Banskej Bystrice a listom jeho primátora z 2. mája 2016.

Podstatu sťažnosti tvorilo namietané porušenie základného práva podľa čl. 30 ods. 1 ústavy sťažovateľov, ktorí boli členmi petičného výboru, na návrh ktorého bolo uznesením Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici v roku 1996 vyhlásené verejné hlasovanie obyvateľov o odčlenení mestskej časti Šalková od mesta Banská Bystrica. Keďže vo verejnom hlasovaní vyslovilo viac ako 89 % obyvateľov tejto mestskej časti s odčlenením súhlas, mala byť podľa sťažovateľov uzavretá dohoda o rozdelení mesta. Listom z 2. mája 2016 však primátor mesta petičnému výboru oznámil, že k uzavretiu tejto dohody nemôže dôjsť, keďže mestská časť Šalková nespĺňa zákonnú podmienku minimálneho počtu obyvateľov potrebných pre oddelenie od mesta (zákonná podmienka bola zavedená novelizáciou právnej úpravy až v roku 2002, pozn.). Podľa sťažovateľov však splnenie hmotnoprávných podmienok na rozdelenie mesta už bolo posúdené uznesením mestského zastupiteľstva v roku 1996, a preto je mesto povinné pokračovať v procese smerujúcom k rozdeleniu a nemá právomoc rozhodnúť o zastavení tohto procesu ani úradným postupom tento proces fakticky zastaviť.

Ústavný súd uviedol, že proces rozdelenia obce má verejnoprávny charakter a v tomto procese na jednej strane stoja orgány územnej samosprávy a na strane druhej obyvatelia obce, ktorí prejavili svoju vôľu sa od mesta odčleniť. Obyvateľom, ktorí sa na hlasovaní zúčastnili, vzniklo legitímne očakávanie, že výsledok hlasovania povedie k podpisu dohody o rozdelení mesta. Na druhej strane však toto legitímne očakávanie nemá absolútnu povahu, pretože primátor nemá bezpodmienečnú povinnosť takúto dohodu uzatvoriť a pri jej uzatváraní musí dbať na oprávnené záujmy mesta. Nemal by však pritom postupovať svojvoľne a arbitrárne.

Ústavný súd však zároveň uviedol, že samotná skutočnosť, že k uvedenému postupu (zásahu) primátora mesta v procese rozdelenia mesta, prípadne odčlenenia mestskej časti nedošlo v rámci správneho, prípadne administratívneho konania, neznamená, že tento postup, zásah, prípadne nečinnosť orgánu územnej samosprávy pri výkone právomocí verejnej povahy nie je možné preskúmať v systéme správneho súdnictva.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že právomoc ústavného súdu preskúmať namietaný postup primátora mesta je subsidiárna. Postup primátora mesta je totiž preskúmateľný správnym súdom v rámci konania podľa príslušných ustanovení Správneho súdneho poriadku a do právomoci ústavného súdu by potom patrilo až následné preskúmanie ústavnosti rozhodnutia správneho súdu.

Ústavný súd uznesením z 28. novembra 2017 rozhodol:

Sťažnosť sťažovateľov odmieta pre nedostatok právomoci.

15. I. ÚS 21/2017 – ústavná sťažnosť pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v konaní o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam – extrémne prietahy

(sudkyňa spravodajkyňa: Marianna Mochnáčová)

Ústavnému súdu bola 29. novembra 2016 doručená sťažnosť vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podstatou sťažnosti bolo namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote postupom Okresného súdu Prešov v konaní o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam a postupom Krajského súdu v Prešove v odvolacom konaní.

K bodu 1 výroku

Ústavný súd skúmal porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitnosť veci, správanie účastníka a postup súdu.

Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že predmet posudzovaného konania sa môže javiť po skutkovej stránke ako čiastočne zložitejší vzhľadom na potrebu vykonania znaleckého dokazovania. Avšak vzhľadom na to, že spory o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov, nemožno predmetnú vec, t. j. celkovú dĺžku posudzovaného konania, ospravedlniť zložitou vecou.

Pri hodnotení správania sťažovateľa v preskúvanom konaní ústavný súd nezistil žiadne okolnosti, ktorými by sťažovateľ mohol prispieť k zásadnému predĺženiu prebiehajúceho súdneho konania.

Tretím hodnoteným kritériom bol postup konajúcich súdov. Ústavný súd posudzoval konanie ako celok, t. j. spolu postup okresného súdu aj krajského súdu, a zohľadnil okolnosť, že vo výraznej miere k celkovej dĺžke konania prispel svojím postupom okresný súd a len v nepatrnom rozsahu krajský súd svojím postupom v odvolacích konaniach. Pokiaľ ide o samotný postup okresného súdu, ústavný súd prihliadol aj na okolnosť, že konanie bolo (najmä v období od roku 1991 do 2007) opakovane prerušované do doby právoplatného skončenia iných súdnych konaní majúcich význam pre rozhodnutie veci. Pozornosti ústavného súdu neuniklo, že okresný súd v období rokov 2008 až 2016 vo veci priebežne a koncentrovane vykonával úkony smerujúce k rozhodnutiu veci, pričom konanie bolo v čase rozhodovania ústavného súdu (marec 2017) právoplatne skončené v celosti. Napriek uvedenému vzhľadom na celkovú dĺžku posudzovaného konania v trvaní 26 rokov (a to bez prihliadnutia na prvú etapu konania od podania žaloby 9. júla 1984 do zrušenia právoplatných rozsudkov okresného súdu a krajského súdu najvyšším súdom a vrátenia veci okresnému súdu 12. apríla 1991) ústavný súd konštatuje, že konanie ako celok charakterizujú prieťahy.

K bodom 2 až 3 výroku

Vzhľadom na to, že ústavný súd dospel k záveru o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, priznal mu vo vzťahu k okresnému súdu primerané finančné zadostučinenie v sume 10 000 € z dôvodu zohľadnenia miery zavinenia okresného súdu na prieťahoch v konaní a náhradu trov konania.

K bodu 4 výroku

V časti požadovaného finančného zadostučinenia, ktorá prevyšovala ústavným súdom priznanú sumu 10 000 €, ústavný súd sťažnosti nevyhovel. Vzhľadom na to, že v čase rozhodovania ústavného súdu už bolo posudzované konanie skončené, ústavný súd nevyhovel sťažnosti ani v časti návrhu na uloženie príkazu krajskému súdu konať bez zbytočných prieťahov.

Ústavný súd nálezom z 8. marca 2017 rozhodol:

1. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov a postupom Krajského súdu v Prešove porušené boli.

2. Sťažovateľovi priznáva finančné zadostučinenie v sume 10 000 € (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Prešov povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Prešov je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 459,33 € (slovom štyristopäťdesiatdeväť eur a tridsaťtri centov) na účet jeho právnej zástupkyne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Sťažnosti vo zvyšnej časti nevyhovuje.

16. I. ÚS 324/2017 – ústavná sťažnosť pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v konaní o zaplatenie nájomného – opakované prietahy
(sudca spravodajca: Peter Brňák)

Ústavnému súdu bola 22. mája 2017 doručená sťažnosť vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie nájomného.

Podstatou sťažnosti sťažovateľky bolo jej tvrdenie, že k porušovaniu jej práv malo dochádzať aj napriek tomu, že už v predchádzajúcom a dokonca v poradí už druhom náleze ústavného súdu pod sp. zn. IV. ÚS 289/2014 boli v tomto súdnom konaní zistené prietahy. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie obdobia po právoplatnosti uvedeného nálezu ústavného súdu.

K bodu 1 výroku

Ústavný súd skúmal porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu.

Kritérium zložitosti veci ústavný súd bližšie už nehodnotil, pretože tak urobil už v náleze sp. zn. IV. ÚS 289/2014 (ústavný súd tu konštatoval, že ide o vec skutkovo zložitú, čo však nemôže ospravedlniť celkovú dĺžku konania, ktoré v tom čase trvalo už osemnásť rokov).

Správanie sťažovateľky v tomto období ústavný súd vyhodnotil ako aktívne, hoci neposkytla okresnému súdu listinné doklady o tom, aké konkrétne sumy členovia záhradkárskeho zväzu, resp. predseda (žalovaní) jej naozaj uhradili za užívanie pôdy.

Pri hodnotení postupu súdu ústavný súd nezistil dlhšie obdobie úplnej nečinnosti, ktoré by stálo za zmienku spomenúť. Na druhej strane však nemožno akceptovať, že rozsudok okresného súdu (obsahoval až 21 výrokov) bol odvolacím súdom vo výrokovej časti (až v 10 výrokoch) zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie, najmä preto, že okresný súd nesprávne posúdil uplatnený nárok voči niektorým žalovaným ako nárok vyplývajúci z bezdôvodného obohatenia a súčasne nesprávne zamietol nároky sťažovateľky a ďalších žalobcov z dôvodu ich premlčania. Samotné obdobie od vrátenie veci súdom vyššej inštancie bolo tiež poznačené neefektívnou činnosťou okresného súdu, keďže okresný súd nekonal v intenciách záverov nálezu ústavného súdu.

Ústavný súd poukázal na svoju doterajšiu judikatúru, v zmysle ktorej aj neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

K bodom 2 a 3 výroku

Vzhľadom na záver o porušení základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd považoval za primerané priznať sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie v sume 1000 € a náhradu trov konania.

K bodu 4 výroku

Ústavný súd nevyhovel časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľka žiadala priznať finančné zadosťučinenie nad ústavným súdom priznanú sumu. Ústavný súd tiež neprikázal okresnému súdu konať, pretože tak už urobil v náleze sp. zn. I. ÚS 70/04 z 10. septembra 2014.

Ústavný súd nálezom z 31. augusta 2017 rozhodol:

1. Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v období

po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 289/2014 z 18. septembra 2014 porušené boli.

2. Sťažovateľke priznáva finančné zadostúčenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Prešov povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Prešov je povinný uhradiť sťažovateľke trovy konania v sume 374,81 € (slovom tristosedemdesiatštyri eur a osemdesiatjeden centov) na účet jej právnej zástupkyne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

1.2.2. Rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaniach o sťažnostiach podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky, v ktorých Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodoval o namietanom porušení práv maloletých detí

1. II. ÚS 833/2016 – ústavná sťažnosť pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v konaní o úprave rodičovských práv k maloletému a o určení výživného (sudca spravodajca: Lajos Mészáros)

Ústavnému súdu bola 30. mája 2016 doručená sťažnosť sťažovateľa a jeho maloletej dcéry (ďalej len „sťažovateľka“, spolu aj „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Rožňava (ďalej len „okresný súd“).

Podstatou sťažnosti sťažovateľov bolo namietané porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote v konaní vo veci ochrany maloletých (ďalej aj „napadnuté konanie“), ktoré sa začalo podaním návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v septembri 2014.

K bodu 1 výroku

Pri posudzovaní tejto sťažnosti ústavný súd predovšetkým konštatoval, že predmetom napadnutého konania je úprava pomerov k maloletému dieťaťu, konkrétne výkon rodičovských práv a vyživovacia povinnosť k dieťaťu, preto si povaha tohto konania vyžaduje mimoriadnu starostlivosť a pozornosť všeobecného súdu venovanú efektívnemu a rýchlemu postupu.

Ústavný súd uviedol, že uvedené konanie, ktorého predmetom je úprava práv a povinností k maloletému dieťaťu, nie je právne zložitá, postup súdov je podporený v týchto veciach jasnou a stabilizovanou judikatúrou. Istá skutková zložitosť bola daná zmenou miestnej príslušnosti súdu a opakovanými zmenami návrhov zo strán účastníkov.

Ústavný súd ďalej zistil, že sťažovateľ odmieta poskytovať súdu riadnu súčinnosť, nezúčastnil sa na ani jednom pojednávaní, odmietol sa zúčastniť výsluchu u dožiadaného súdu a psychologického vyšetrenia u znalkyne.

Čo sa týka postupu okresného súdu vo veci samej, ústavný súd nezistil žiadne obdobie nečinnosti, avšak okresný súd je absolútne nečinný vo vzťahu k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Návrh bol okresnému súdu doručený 25. septembra 2014 a o návrhu nerozhodol ani k 9. februáru 2017 (deň rozhodnutia ústavného súdu). Aj celková dĺžka konania vo veci samej, ktorá na okresnom súde ku dňu rozhodnutia ústavného súdu trvá viac ako dva a pol roka, je z ústavného hľadiska neakceptovateľná. Preto ústavný súd konštatoval, že v uvedenom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, ktoré možno z časti pričítať okresnému súdu a z časti samotnému sťažovateľovi.

K bodu 2 a 4 výroku

Vzhľadom na záver ústavného súdu o porušení základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd priznal maloletej sťažovateľke primerané finančné zadostučinenie vo výške 1 000 € a priznal obom sťažovateľom nárok na náhradu trov konania.

K bodu 3 výroku

Vzhľadom na nesúčinnosť, ba až obštrukčnú činnosť sťažovateľa v napadnutom konaní ústavný súd dospel k názoru, že vo vzťahu k sťažovateľovi postačí konštatovanie porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a finančné zadostučinenie sťažovateľovi nepriznal.

Ústavný súd nálezom z 9. februára 2017 rozhodol:

1. Základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Rožňava porušené boli.

2. Maloletej sťažovateľke priznáva finančné zadostučinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Rožňava povinný vyplatiť k rukám jej matky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Sťažovateľovi nepriznáva finančné zadostučinenie.

4. Okresný súd Rožňava je povinný uhradiť sťažovateľom trovy konania v sume 454,74 € (slovom štyristopäťdesiatštyri eur a sedemdesiatštyri centov) na účet právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

2. III. ÚS 91/2017 – ústavná sťažnosť pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v konaní o zvýšení výživného
(sudca spravodajca: Sergej Kohut)

Ústavnému súdu bola 28. októbra 2016 doručená sťažnosť dvoch maloletých sťažovateľov pre namietané porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“).

Podstatou sťažnosti sťažovateľov bolo namietané porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote v konaní o zvýšení výživného, ktoré sa začalo podaním návrhu 19. júna 2014.

K bodu 1 výroku

Konanie pred okresným súdom začalo na návrh matky 19. júna 2014. Ústavný súd predovšetkým konštatoval, že predmetom namietaného konania je zvýšenie výživného pre maloleté deti. Je to teda vec, ktorej povaha si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená.

Keďže predmetom konania je rozhodovanie o zvýšení výživného, vec nemožno považovať za právne ani za fakticky zložitú. Ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ťarchu sťažovateľov pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným prieťahom.

Ústavný súd zistil, že okresný súd bol dlhodobo nečinný v období od 15. júna 2015 do 24. októbra 2016 (16 mesiacov) a postup okresného súdu bol neefektívny a nesústreďený (bezdôvodné postúpenie veci Okresnému súdu Námestovo), v dôsledku čoho došlo k porušeniu ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej dobe.

K bodom 2 až 5 výroku

Keďže dospel ústavný súd k záveru, že práva sťažovateľov porušené boli, prikázal okresnému súdu konať ďalej bez zbytočných prieťahov, priznal sťažovateľom primerané finančné zadostučinenie každému v sume 1 000 € a náhradu trov konania.

Ústavný súd nálezom z 11. apríla 2017 rozhodol:

1. Základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Martin porušené boli.

2. Okresnému súdu Martin prikazuje ďalej konať bez zbytočných prieťahov.

3. Maloletému sťažovateľovi v 1. rade priznáva finančné zadostúčenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Martin povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu k rukám jeho zákonnej zástupkyne.

4. Maloletému sťažovateľovi v 2. rade priznáva finančné zadostúčenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Martin povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu k rukám jeho zákonnej zástupkyne.

5. Sťažovateľom priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 363,79 € (slovom tristošesťdesiattri eur a sedemdesiatdeväť centov), ktoré je Okresný súd Martin povinný vyplatiť na účet ich právnej zástupkyne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. II. ÚS 361/2016 – ústavná sťažnosť pre namietané porušenie základného práva na starostlivosť o deti a ich výchovu v konaní o zverení maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a zisťovanie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa
(sudca spravodajca: Lajos Mészáros)

Ústavnému súdu bola 8. marca 2016 doručená sťažnosť sťažovateľa a jeho maloletého syna (ďalej aj „maloletý“, spolu ďalej len „sťažovatelia“) vo veci namietaného porušenia ich základného práva na starostlivosť o deti a ich výchovu a práva dieťaťa na rodičovskú výchovu a starostlivosť podľa čl. 41 ods. 4 ústavy a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom Okresného súdu Ružomberok (ďalej len „okresný súd“) z 18. septembra 2015 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) z 15. decembra 2015 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

Podstata sťažnosti spočívala v namietanom porušení práv v konaní, v ktorom bol na návrh matky rozsudkom okresného súdu upravený výkon rodičovských práv a povinností k maloletému tak, že súd maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky a upravil stretávanie otca s maloletým. Krajský súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v celom rozsahu potvrdil. Sťažovatelia v sťažnosti namietajú, že všeobecné súdy napadnutými rozhodnutiami ukrátili zákonné právo maloletého na rovnocenný styk s oboma rodičmi. Problematickou bola v konaní pred všeobecnými súdmi najmä otázka striedavej starostlivosti a z toho vyplývajúca otázka vhodnosti striedavej školskej dochádzky v dvoch rôznych školách.

Ústavný súd konštatoval, že pre dosiahnutie spravodlivého rozhodnutia o úprave styku rodičov s dieťaťom je potrebné zo strany konajúceho súdu zohľadniť predovšetkým tieto kritériá:

- existenciu pokrvného puta medzi dieťaťom a osobami, ktoré sa usilujú o jeho zverenie do ich osobnej starostlivosti,
- mieru zachovania identity a integrity dieťaťa a jeho rodinných väzieb v prípade jeho zverenia do starostlivosti tej-ktorej osoby,
- schopnosť osôb usilujúcich sa o zverenie dieťaťa, zaistiť jeho priaznivý fyzický a psychický vývoj vrátane vzdelávacích, emocionálnych, materiálnych a iných potrieb,
- pranie dieťaťa.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vyplynulo, že krajský súd sa zhodol so záverom okresného súdu o tom, že obaja rodičia – matka aj otec maloletého – majú predpoklady na to, aby im bol maloletý zverený do striedavej osobnej starostlivosti. Napriek tejto skutočnosti okresný súd dospel k dôvodnému záveru, že nariadenie striedavej osobnej starostlivosti nie je v súlade so záujmom

maloletého dieťaťa, pričom za relevantnú považoval vzdialenosť medzi Ružomberkom a Bratislavou – bydliskami rodičov maloletého – praktické dôsledky, ktorým by maloletý bol vystavený kvôli tejto vzdialenosti, najmä nutnosť navštevovať dve školy.

Ústavný súd skonštatoval, že uvedené závery všeobecných súdov sú logické, vyplývajú zo zistených skutkových okolností, sú konzistentné a riadne odôvodnené, preto sú ústavne udržateľné.

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľov, že konajúce súdy nerešpektovali prejavovaný názor maloletého, ústavný súd uviedol, že zistené skutkové okolnosti v prerokúvanej veci dostatočne odôvodňujú tento postup konajúcich súdov. Podľa názoru ústavného súdu treba vziať do úvahy aj skutočnosť, že v čase rozhodovania okresného súdu mal maloletý 6 až 9 rokov, čo vo svojej podstate spochybňuje jeho spôsobilosť dostatočne vyhodnotiť, o akú zmenu v jeho živote by išlo v prípade, ak by bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti, a či by ju dokázal zvládnuť. Aj znalkyne sa vyjadrovali v tomto smere značne opatrne, keďže nemali osobnú skúsenosť s takto realizovanou striedavou osobnou starostlivosťou.

Ústavný súd nálezom z 3. augusta 2017 rozhodol:

Sťažnosti sťažovateľov nevyhovuje.

4. III. ÚS 349/2017 – ústavná sťažnosť pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v konaní o návrhu na výkon rodičovských práv a povinností

(sudca spravodajca: Sergej Kohut)

Ústavnému súdu bola 23. marca 2017 doručená sťažnosť maloletej sťažovateľky pre namietané porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Martin.

Podstatou sťažnosti sťažovateľky bolo namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a prejednanie veci v primeranej lehote v konaní o výkon rodičovských práv (ďalej aj „napadnuté konanie“), ktoré začalo podaním návrhu na vydanie predbežného opatrenia 12. októbra 2012.

K bodu 1 výroku

Čo sa týka hodnotenia právnej a skutkovej zložitosti napadnutého konania, ústavný súd konštatoval, že rozhodovanie o výkone rodičovských práv a povinností k maloletým deťom tvorí bežnú súčasť agendy všeobecných súdov a v danom prípade nevykazuje črty mimoriadnej zložitosti, ktoré by boli dôvodom na výrazné predĺženie napadnutého konania. Z hľadiska povahy konania ide o vec, ktorá vo všeobecnosti vyžaduje postup okresného súdu s osobitnou rýchlosťou, čo v okolnostiach danej veci nebolo uskutočňované.

Správanie zákonnej zástupkyne, t.j. matky v konaní pred okresným súdom, neovplyvnilo podstatnejším spôsobom jeho dĺžku tak, aby jej bolo možné pričítať podiel na stave, v akom sa vec v čase podania sťažnosti ústavnému súdu nachádzala.

Priebeh napadnutého konania bol v zásade plynulý, ale na druhej strane napadnuté konanie je potrebné hodnotiť ako dostatočne neefektívne. Uvedené konštatovanie vyplýva zo skutočnosti, že napadnuté konanie v takej citlivej veci pre sťažovateľku, ktorá je maloletá, nebolo právoplatne skončené ani po 5 rokoch od jeho začatia, čo z ústavnoprávneho hľadiska nie je akceptovateľné.

Ústavný súd vzal do úvahy aj skutočnosť, že otec sťažovateľky je cudzí štátny príslušník, čo v súvislosti s potrebou prekladov všetkých písomných dokumentov v konaní priebeh konania objektívne spomaľuje, čo však nezabavuje okresný súd zodpovednosti za aktuálny stav konania. Ústavný súd ich zohľadnil pri výške sumy finančného zadostučinenia.

K bodom 2 až 4 výroku

Vzhľadom na záver ústavného súdu o tom, že základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli porušené, ústavný súd prikázal okresnému súdu ďalej konať bez zbytočných prietahov, priznal sťažovateľke primerané finančné zadostučinenie v sume 2 000 € a náhradu trov konania.

Ústavný súd nálezom zo 4. júla 2017 rozhodol:

1. Základné právo maloletej sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Martin porušené boli.

2. Okresnému súdu Martin prikazuje, aby v konaní konal bez zbytočných prietáhov.

3. Maloletej sťažovateľke priznáva finančné zadostúčenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré je Okresný súd Martin povinný vyplatiť do rúk jej zákonnej zástupkyne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Martin je povinný uhradiť maloletej sťažovateľke trovy konania v sume 374,81 € (slovom tristosedemdesiatštyri eur a osemdesiatjeden centov) na účet jej právnej zástupkyne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

1.2.3. Rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaniach o sťažnostiach, v ktorých Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2, 3 a 5 Ústavy Slovenskej republiky alebo práv podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

1. II. ÚS 60/2017 – ústavná sťažnosť pre namietané porušenie základného práva na osobnú slobodu v súvislosti s jej obmedzením na základe príkazu na vyšetrovanie duševného stavu (sudca spravodajca: Lajos Mészáros)

Ústavnému súdu Slovenskej republiky bola 27. decembra 2016 doručená sťažnosť vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 13 dohovoru príkazmi Okresného súdu Stará Ľubovňa a Krajského súdu v Prešove. Príkazom okresného súdu bola sťažovateľovi obmedzená sloboda tým, že mu bola uložená povinnosť podrobiť sa vyšetrovaniu duševného stavu v zdravotníckom zariadení. Následným príkazom krajského súdu bol z tohto zdravotníckeho zariadenia po štrnástich dňoch prepustený.

Podstatou sťažnosti sťažovateľa bola jeho námietka, že okresný súd porušil ustanovenia Trestného poriadku, keď o pozorovaní jeho zdravotného stavu v zdravotníckom zariadení nerozhodol zákonom predpísanou formou – uznesením, ale formou príkazu. Nápravu nezákonného stavu podľa presvedčenia sťažovateľa nevykonali ani krajský súd, keďže napadnutý príkaz okresného súdu nezrušil, ale na vec reagoval vydaním nového príkazu, v ktorom však žiadnym spôsobom nekonštatoval nezákonnosť postupu okresného súdu a ani nijako neodôvodnil, prečo v súvislosti s nutnosťou sťažovateľovho pozorovania v zdravotníckom zariadení dospel zrejme k odlišnému názoru ako okresný súd.

Ústavný súd konštatoval, že okresný súd v napadnutom príkaze jasne, riadne a ústavne korektným spôsobom odôvodnil potrebu nariadenia vyšetrovania duševného stavu sťažovateľa ako obvineného v zdravotníckom zariadení v rámci trestného konania. Takéto obmedzenie osobnej slobody sťažovateľa bolo materiálne zákonné a nevyhnutné, hoci formálne mal okresný súd vo veci rozhodnúť uznesením. Pokiaľ ide o príkaz krajského súdu, tento v plnej miere vyhovel sťažovateľovi a nariadil jeho prepustenie zo zdravotníckeho zariadenia. Týmto príkazom preto došlo z pohľadu sťažovateľa k náprave nezákonného stavu, preto ústavný súd nemal dôvod sa ním ďalej zaoberať.

Okrem toho však krajský súd na základe sťažnosti podanej v trestnom konaní sťažovateľom, napadnutý príkaz okresného súdu zrušil svojím uznesením, ktorým zároveň vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Krajský súd tak urobil napriek tomu, že proti príkazu okresného súdu formálne nie je opravný prostriedok prípustný, keďže posudzoval príkaz okresného súdu nie zo stránky formálnej, ale zo stránky obsahovej, t.j. ako by išlo o uznesenie, ktorým mal okresný súd vo veci rozhodnúť.

Sťažovateľova námietka, že ochrana jeho procesných práv nebola úplná, keďže krajský súd nezrušil napadnutý príkaz okresného súdu, preto nebola opodstatnená (resp. nekorešpondovala so skutočným stavom veci). Napadnutý príkaz okresného súdu nie je viac platný a ochrana aj procesných ústavných práv sťažovateľa bola zo strany krajského súdu úplná a ústavne bezchybná.

Ústavný súd nálezom z 12. apríla 2017 rozhodol:

Sťažnosti sťažovateľa nevyhovuje.

2. III. ÚS 206/2017 – ústavná sťažnosť pre namietané porušenie práva cudzinca na slobodu a bezpečnosť pri výkone zaistenia

(sudca spravodajca: Rudolf Tkáčik)

Ústavnému súdu bola 25. februára 2015 doručená sťažnosť vo veci namietaného porušenia práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Sťažovateľ, ktorý je cudzincom, bol zaistený rozhodnutím útvaru policajného zaistenia, a to pre účely realizácie trestu vyhostenia z územia Slovenskej republiky. Toto zaistenie však podľa sťažovateľa bolo neúčelné, keďže Slovenská republika vyhostenia do domovskej krajiny sťažovateľa nerealizuje z dôvodu nepriaznivej bezpečnostnej situácie. Sťažovateľ preto podal žiadosť o bezodkladné prepustenie zo zaistenia, ktorej však útvary policajného zaistenia nevyhovel.

Podstata sťažnosti sťažovateľa spočívala v tom, že sťažovateľ podal najvyššiemu súdu žalobu pre nezákonný zásah orgánu verejnej správy, ktorá bola namietaným rozsudkom zamietnutá s odôvodnením, že sťažovateľ pred podaním žaloby nevyužil proti rozhodnutiu o zaistení dostupný opravný prostriedok. Sťažovateľ pred ústavným súdom proti rozhodnutiu najvyššieho súdu namietal, že dohovor mu garantuje právo na periodickú (opakovanú) súdnu kontrolu, v rámci ktorej má byť posúdená zákonnosť ďalšieho trvania zaistenia jeho osoby, a to aj v prípadoch, keď proti prvotnému rozhodnutiu o zaistení opravný prostriedok nepodal.

K bodu 1 výroku

Ústavný súd poukázal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, z ktorej vyplýva, že prípady pozbavenia osobnej slobody (zaistenia) majú byť podľa dohovoru podrobené periodickej kontrole, či je ďalšie trvanie zaistenia ospravedlniteľné. Preto má dotknutá osoba právo domáhať sa, aby súd preskúmal zákonnosť ďalšieho trvania pozbavenia jej osobnej slobody. Vzhľadom na to, že sa naplnenie podmienok ustanovených zákonom v čase vyvíja a pôvodné zaistenie nariadené zákonným spôsobom môže stratiť svoje opodstatnenie a stať sa tak nezákonným, mala by byť zaistená možnosť domáhať sa takejto kontroly opakovane v určitých primeraných intervaloch. Požiadavky na urýchlené rozhodovanie o pozbavení osobnej slobody a na periodickú súdnu kontrolu v primeraných intervaloch majú svoje opodstatnenie v tom, že zabezpečujú, aby zadržaná osoba nemusela byť vystavená nebezpečenstvu, že zostane podrobená zadržovaniu aj dlho po tom, ako pozbavenie jej slobody prestalo byť ospravedlniteľné.

Ústavný súd dospel k záveru, že z obsahu žaloby podanej na najvyššom súde vyplýva, že sťažovateľ nenapádal primárne rozhodnutie o zaistení, ale domáhal sa súdnej previerky zákonnosti ďalšieho trvania zaistenia jeho osoby. Najvyšší súd preto obsah žaloby vyhodnotil nesprávne a dospel predčasne k záveru, že v danom prípade sťažovateľovi v konaní pred súdom ochranu nemožno poskytnúť.

K bodom 2 a 4 výroku

Ústavný súd dospel k záveru o porušení práv sťažovateľa, a preto napadnutý rozsudok najvyššieho súdu zrušil a priznal sťažovateľovi náhradu trov konania, ktoré predstavujú trovy jeho právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

K bodu 3 výroku

Vyslovenie porušenia garantovaných práv sťažovateľa postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu a zrušenie namietaného rozsudku predstavujú podľa názoru ústavného súdu s prihliadnutím na skutočnosť, že si sťažovateľ vlastný dôvod zaistenia (uložený trest vyhostenia) privodil svojím úmyselným a závažným protiprávnym konaním, za dostatočné. Ústavný súd vzhľadom na uvedené sťažovateľovi požadované primerané finančné zadosťučinenie nepriznal.

Ústavný súd nálezom zo 4. júla 2017 rozhodol:

1. Právo sťažovateľa na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jeho rozsudkom z 9. decembra 2014 porušené bolo.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. decembra 2014 zrušuje.

3. Sťažovateľovi finančné zadostučinenie nepriznáva.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný sťažovateľovi uhradiť trovy právneho zastúpenia v sume 296,44 € (slovom dvestodeväťdesiatšesť eur a štyridsaťštyri centov) na účet jeho právnej zástupkyne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. II. ÚS 779/2016 – ústavná sťažnosť pre namietané porušenie základného práva na osobnú slobodu v konaní a rozhodovaní o väzbe

(sudca spravodajca: Ladislav Orosz)

Ústavnému súdu bola 11. júla 2016 doručená ústavná sťažnosť pre namietané porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru uznesením Krajského súdu v Trnave, ktorý ako súd druhého stupňa rozhodoval o väzbe sťažovateľa. Sťažovateľ bol ponechaný vo väzbe a jeho väzba nebola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Podstatu sťažnosti sťažovateľa tvorila námietka, že okresný súd bol pri rozhodovaní o jeho väzbe nesprávne obsadený, keďže vo veci rozhodoval samosudca, hoci mal o väzbe rozhodovať senát. Krajský súd sa pritom v napadnutom uznesení s uvedeným pochybením prvostupňového súdu nevysporiadal. Sťažovateľ tiež namietal, že krajský súd napadnutým uznesením rozhodol o jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu bez toho, aby mal k dispozícii písomné odôvodnenie označenej sťažnosti sťažovateľa. Sťažovateľ napokon namietal, že okresný súd pri rozhodovaní o jeho väzbe nerozhodol samostatným výrokom (resp. rozhodnutím) o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu.

K bodu 1 výroku

Ústavný súd zo spisového materiálu zistil, že o väzbe sťažovateľa rozhodoval okresný súd v senáte, pričom v písomnom vyhotovení predmetného väzobného rozhodnutia došlo k zrejmej nesprávnosti, keď je v ňom ako konajúci uvedený samosudca, resp. sudca. Skutočnosť, že krajský súd rozhodujúci o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sa touto otázkou výslovne nezaoberal, sama osebe nespôsobuje ústavnú neakceptovateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu.

Vo vzťahu k námietke, že krajský súd nemal k dispozícii písomné odôvodnenie sťažnosti sťažovateľa, ústavný súd poukázal na skutočnosť, že podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku je odvolací súd pri podaní sťažnosti povinný preskúmať napadnuté výroky uznesenia, ako aj správnosť postupu konania, ktoré rozhodnutiu predchádzalo, a to z hľadiska všetkých pochybení, ktoré mohli nastať, bez ohľadu na to, či boli v sťažnosti konkretizované, alebo nie. Krajský súd pri svojom rozhodnutí postupoval v súlade s už uvedenými princípmi, preto absencia písomného odôvodnenia sťažnosti nemohla mať sama osebe rozhodujúci význam.

Z rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že okresný súd síce skutočne pochybil, keď o žiadosti sťažovateľa o prepustenie nerozhodol samostatným výrokom, táto skutočnosť však podľa neho nemala na správnosť rozhodnutia o väzbe vplyv. Ústavný súd potvrdil uvedený záver krajského súdu, pričom poukázal na skutočnosť, že rozhodovanie o väzbe obvineného po podaní obžaloby v sebe zahŕňa posúdenie splnenia všetkých zákonom ustanovených podmienok ďalšieho väzobného stíhania obvineného, a to v rozsahu v zásade totožnom s rozhodovaním o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu.

K bodu 2 výroku

Vzhľadom na skutočnosť, že k právnomu zastupovaniu došlo na základe uznesenia ústavného súdu, ktorým bol sťažovateľovi právny zástupca ustanovený, ústavný súd považoval za potrebné ustanovenému advokátovi priznať úhradu za úkony právnej služby, ktoré pri zastupovaní sťažovateľa vykonal.

Ústavný súd nálezom z 29. júna 2017 rozhodol:

1. Základné práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a jeho práva podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave z 21. apríla 2016 porušené neboli.

2. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa v sume 459,32 € (slovom štyristopäťdesiatdeväť eur a tridsaťdva centov) na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. I. ÚS 58/2017 – ústavná sťažnosť pre namietané porušenie základného práva na osobnú slobodu a práva slobodu a bezpečnosť v súvislosti s rýchlosťou rozhodovanie o väzbe
(sudkyňa spravodajkyňa: Marianna Mochnáčová)

Ústavnému súdu bola 2. januára 2017 doručená sťažnosť vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava V pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby a porušenie základného práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného čl. 5 ods. 1 a 3 dohovoru uznesením Krajského súdu v Bratislave.

Podstatou sťažnosti sťažovateľa bola namietaná dĺžka konania pred uvedenými súdmi, keď od podania jeho žiadosti o prepustenie z väzby až do rozhodnutia krajského súdu uplynulo spolu 105 dní. Konanie vo veci tak trvalo neúmerne dlho a nespĺňalo požiadavky vyplývajúce z ústavy a dohovoru. Vo vzťahu ku krajskému súdu tiež namietal, že jeho uznesenie o zamietnutí sťažnosti proti rozhodnutiu okresného súdu vykazovalo znaky arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti.

K bodu 1 výroku

Ústavný súd zistil, že okresný súd vydal uznesenie o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby v dobe približne jedného mesiaca od jej doručenia, čo nemožno hodnotiť ako ústavne neudržateľné. Okresnému súdu však trvalo viac ako mesiac a pol, kým krajskému súdu predložil spis na rozhodnutie o sťažnosti proti jeho uzneseniu o väzbe, čo už neakceptovateľne zasiahlo do sťažovateľom označeného základného práva na osobnú slobodu. Z tohto dôvodu ústavný súd rozhodol o porušení vo výroku označených práv sťažovateľa.

K bodu 2 výroku

Na druhej strane však rýchlosť rozhodovania krajského súdu o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu (12 dní od predloženia spisu krajskému súdu do jeho vrátenia okresnému súdu, resp. 14 dní do doručenia uznesenia krajského súdu sťažovateľovi) bolo potrebné hodnotiť ako zlučiteľnú s obsahom sťažovateľom označených práv zaručujúcich okrem iného aj urýchlené rozhodovanie súdnych orgánov o zákonnosti jeho ďalšieho držania vo väzbe.

Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie krajského súdu, ústavný súd zistil, že závery v ňom uvedené nie sú rozporné ani svojvoľné a zodpovedajú ustálenej aplikácii použitých právnych predpisov. Možno tiež konštatovať, že tieto závery vyplývajú z podrobného preskúmania spisového materiálu existujúceho v čase rozhodovania krajského súdu v trestnej veci sťažovateľa zabezpečeného v rámci prípravného konania i následného konania pred okresným súdom, ktorého výsledky sú popísané v texte odôvodnenia uznesenia. Z obsahu uznesenia krajského súdu nadväzujúceho na uznesenie okresného súdu teda vyplýva, že konajúce súdy sa zaoberali všetkými skutočnosťami relevantnými pri rozhodovaní o väzbe, ako je existencia a dôvodnosť obvinenia proti sťažovateľovi, existencia dôvodov trvania preventívnej väzby a dôvodov vylučujúcich použitie inštitútov nahradzujúcich väzbu. Ústavný súd považuje uznesenie krajského súdu za odôvodnené ústavne konformným spôsobom.

Ústavný súd nálezom z 29. marca 2017 rozhodol:

1. Základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava V porušené boli.

2. Sťažnosti vo zvyšnej časti nevyhovuje.

1.3. Vybrané rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaniach vo volebných veciach podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

1. PL. ÚS 20/2017 – konanie vo veci namietanej nezákonnosti volieb poslancov zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja vo volebnom obvode č. 8

(sudca spravodajca: Peter Brňák)

Ústavnému súdu bola 15. novembra 2017 doručená sťažnosť vo veci namietanej nezákonnosti volieb poslancov zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja konaných 4. novembra 2017 vo volebnom obvode č. 8 – Devínska Nová Ves, Devín. V sťažnosti boli ako odporcovia označené politické strany, ktorých kandidáti sa vo voľbách zúčastnili, a sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd zrušil rozhodnutie volebnej komisie a vyhlásil voľby za neplatné.

Podstatou sťažnosti sťažovateľky bolo tvrdenie, že pri voľbách došlo k porušeniu § 24 zákona o podmienkach výkonu volebného práva tým, že príslušná volebná komisia mala nesprávne informovať voličov o tom, že sťažovateľka sa vzdala kandidatúry vo voľbách do zastupiteľstva samosprávneho kraja. Tieto tvrdenia preukazovala vyhlásením dvoch voličiek, resp. obrazovým záznamom elektronickej komunikácie s treťou, bližšie nekonkretizovanou voličkou.

Po preskúmaní ústavnej sťažnosti ústavný súd konštatoval, že sťažovateľka ako odporcov v tomto konaní označila iba politické subjekty, hoci jej sťažnosť v časti smeruje proti zvolenému protikandidátovi, pretože výsledok, „ktorým bol vyhlásený zvolený kandidát do zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja“, žiada sťažovateľka zrušiť. Za daných okolností mal byť ako odporca označený aj zvolený poslanec zastupiteľstva samosprávneho kraja za volebný obvod 8.

Okrem toho sťažovateľka žiadala rozhodnutie volebnej komisie zrušiť a zároveň vyhlásiť voľby za neplatné, pričom ústavný súd takouto právomocou nedisponuje a nemôže súčasne rozhodnúť o oboch návrhoch sťažovateľky. Z ústavnej sťažnosti preto nebolo zrejmé, ktorého rozhodnutia sa sťažovateľka domáha.

Ústavný súd tiež konštatoval, že sťažovateľka nedostatočne a neurčito označila porušenie volebného zákona, keďže nekonkretizovala, ktoré práva voliča, resp. povinnosti volebnej komisie vyplývajúce z ňou uvedeného zákonného ustanovenia, boli porušené či nedodržané.

Ústavný súd uznesením z 12. decembra 2017 rozhodol:

Sťažnosť sťažovateľky odmieta pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

2. PL. ÚS 21/2017 – konanie vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb do zastupiteľstva Trenčianskeho samosprávneho kraja

(sudca spravodajca: Sergej Kohut)

Ústavnému súdu bola 20. novembra 2017 doručená sťažnosť pre namietanú neústavnosť a nezákonnosť volieb poslancov zastupiteľstva Trenčianskeho samosprávneho kraja konaných 4. novembra 2017 vo volebnom obvode č. 8 – Púchov, a to z dôvodu porušenia ústavného princípu rovnosti pri uchádzaní sa o volenú funkciu poslanca zastupiteľstva samosprávneho kraja.

Podstatu sťažnosti sťažovateľa tvorila argumentácia, že jeden zo zvolených poslancov zastupiteľstva nesplnil svoju zákonnú povinnosť osobne doručiť kandidátnu listinu zapisovateľovi volebnej komisie, ale urobil tak prostredníctvom splnomocnenca, a preto nemal byť ako kandidát vo voľbách zaregistrovaný. V dôsledku tejto skutočnosti prebehli podľa sťažovateľa voľby do zastupiteľstva samosprávneho kraja v rozpore so zákonom o voľbách a s ústavou.

Podľa názoru ústavného súdu príslušné ustanovenie zákona o voľbách v prípade podania kandidátnej listiny nezávislým kandidátom stanovuje, že má byť podaná osobne. Podanie kandidátnej listiny nezávislým kandidátom osobne však nemožno bez výhrad zamieňať za jej osobné doručenie, aj keď je zrejmé, že predmetné ustanovenie pojednáva zároveň aj o doručovaní. V prípade formulácie, podľa ktorej nezávislý kandidát podáva kandidátnu listinu osobne, primárne nejde o vyjadrenie spôsobu doručenia kandidátnej listiny, ale o vyjadrenie skutočnosti, že nezávislý kandidát podáva kandidátnu listinu sám za seba, resp. vo svojom mene (vyjadrené pojmom „osobne“). Inak povedané, ide o vyjadrenie nemožnosti zastúpenia osoby pri kandidatúre ako takej.

Od pojmu podanie je však potrebné odlíšiť pojem doručenie, t.j. spôsob doručenia kandidátnej listiny zapisovateľovi. Podľa názoru ústavného súdu totiž v príslušnom ustanovení zákona o voľbách („nezávislý kandidát podáva kandidátnu listinu osobne“) nemá zákonodarca záujem vylúčiť nezávislého kandidáta z možnosti splnomocniť tretiu osobu na doručenie jeho kandidátnej listiny zapisovateľovi volebnej komisie samosprávneho kraja. Námietky sťažovateľa preto ústavný súd považoval za zjavne neopodstatnené.

Ústavný súd uznesením z 12. decembra 2017 rozhodol:

Sťažnosť sťažovateľa odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

3. PL. ÚS 22/2017 – konanie vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb do orgánov Bratislavského samosprávneho kraja vo volebnom obvode č. 16
(sudkyňa spravodajkyňa: Ivetta Macejková)

Ústavnému súdu bola 15. novembra 2017 doručená sťažnosť vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb konaných 4. novembra 2017 do orgánu územnej samosprávy – volieb do zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja vo volebnom obvode č. 16.

Podstata sťažnosti sťažovateľa spočívala v námietke, že v deň volieb došlo k porušeniu zákazu vedenia volebnej kampane, keďže pred volebnými miestnosťami v Stupave bol realizovaný zber podpisov pod petíciu proti hazardu v Stupave, pričom na každom petičnom hárku bol ako prvý člen petičného výboru uvedený zvolený kandidát. Okrem toho počas samotnej volebnej kampane zvolený kandidát vydal a distribuoval volebný leták, v ktorom okrem iného nepodloženými a nepravdivými vyjadreniami diskreditoval sťažovateľa a tvrdil, že má verejnú podporu dekana Bratislavy-Sever a správcu Stupavskej farnosti.

Ústavný súd na základe dôkazov predložených sťažovateľom považoval za preukázané, že v čase volebného moratória bol pred volebnými miestnosťami v Stupave realizovaný zber podpisov pod petíciu proti hazardu v Stupave. Z týchto dôkazov však nevyplývalo, že došlo aj k aktívnemu propagovaniu kandidáta, resp. k aktívnemu ovplyvňovaniu formovania názorov voličov. Osoby zbierajúce podpisy síce oslovovali voličov, aby podpísali predmetnú petíciu, nebolo však zistené, že by tieto osoby aj aktívne presviedčali voličov, aby títo volili dotknutého kandidáta. Ani uvedenie mena kandidáta na petičnej listine nie je možné považovať za aktívnu propagáciu kandidáta. Sťažovateľ teda nepreukázal, že by zber podpisov pod predmetnú petíciu naplňal znaky volebnej kampane predpokladané § 2 ods. 1 zákona č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z.z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov.

Ústavný súd sa oboznámil s obsahom predmetného volebného letáku a zistil, že tento naozaj obsahuje viaceré kritické vyjadrenia vo vzťahu k sťažovateľovi, išlo však o vyjadrenia nepresahujúce mieru, s ktorou sa musí každý kandidát na verejnú volenú funkciu v rámci volebnej kampane vyrovnávať a ktorú musí byť pripravený znášať. Pokiaľ ide o tvrdenia o podpore pre zvoleného kandidáta zo strany dekana Bratislavy-Sever a správcu Stupavskej farnosti, nebolo preukázané, že by boli nepravdivé.

Ústavný súd uznesením z 12. decembra 2017 rozhodol:

Sťažnosť sťažovateľa odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

4. PL. ÚS 23/2017 – konanie vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb do orgánov Žilinského samosprávneho kraja

(sudca spravodajca: Milan Ľalík)

Ústavnému súdu bola 20. novembra 2017 doručená sťažnosť vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb do orgánov Žilinského samosprávneho kraja (ďalej len „samosprávny kraj“) konaných 4. novembra 2017 z dôvodu porušenia čl. 30 ods. 3 ústavy a § 22 ods. 6 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov. K porušeniu ústavy a zákona malo dôjsť tým, že v priebehu volieb jednotlivé obce voličom nezabezpečili zodpovedajúce písacie potreby.

Podstatou sťažnosti sťažovateľa bola argumentácia, že príslušná legislatíva žiadnym spôsobom neupravuje, aké majú byť písacie potreby, ktoré sú na vykonanie volebného aktu bezpodmienečne nutné. Na území Žilinského kraja pritom nie je možné zistiť, akým spôsobom obce tieto písacie potreby zabezpečovali, či ich vôbec zabezpečili a či aj takto zabezpečené písacie potreby boli funkčné tak, aby ich rys na hlasovacom lístku zotrval v takej podobe, ako to volič realizoval hlasovacím úkonom. Na trhu sú pritom verejne dostupné perá, ktorých atrament je po istom čase voľným okom neviditeľný. Podľa sťažovateľa potom o nevhodnosti, resp. absencii písacích potrieb v napadnutých voľbách svedčí aj skutočnosť, že z výsledkov volieb vyplýva vysoký podiel hlasovacích lístkov, ktoré boli neplatné.

Ústavný súd pri posudzovaní volebnej sťažnosti uzavrel, že táto sťažnosť neobsahuje všetky nevyhnutné náležitosti ustanovené v § 20 a v § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde, najmä pokiaľ ide o požiadavku označenia dôkazov. Sťažovateľom tvrdené dôvody neústavnosti a nezákonnosti volieb do orgánov samosprávneho kraja boli založené na domnelom a hypotetickom porušení ústavy a zákona o voľbách bez označenia konkrétnych dôkazov, ktoré by boli spôsobilé ich aj preukázať. Tvrdenia sťažovateľa o neústavnosti a nezákonnosti uskutočnených volieb sú len v rovine podozrení, domnienok a špekulácií, ktoré vyplývajú len zo samotného faktu vysokého podielu neplatných hlasovacích lístkov odovzdaných vo voľbách, nie sú však podložené jediným konkrétnym dôkazom. V tejto súvislosti bolo tiež potrebné uviesť, že aj keď ústavný súd v konaní vo volebných veciach je skutkovým súdom, jeho činnosť v rámci prieskumu ústavnosti a zákonnosti volieb nemôže dopĺňať, či dokonca nahrádzať procesnú aktivitu sťažovateľa, prípadne úkony právnej služby, ktoré má vykonať advokát.

Ústavný súd uznesením z 12. decembra 2017 rozhodol:

Sťažnosť sťažovateľa odmieta pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

1.4. Rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaní o súlade uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení amnestie alebo individuálnej milosti prijatého podľa čl. 86 písm. i) s Ústavou Slovenskej republiky podľa čl. 129a Ústavy Slovenskej republiky

1. PL. ÚS 7/2017 – konanie o súlade uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení tzv. „Mečiarových amnestií“ s ústavou (sudca spravodajca: Ladislav Orosz)

Ústavný súd začal 6. apríla 2017 na základe ústavy konanie o súlade uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení amnestie alebo individuálnej milosti. V zmysle čl. 129a ústavy v spojení s § 48b ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd začal toto konanie bez návrhu, a to dňom vyhlásenia uznesenia národnej rady v zbierke zákonov.

Podstatou konania bolo preskúmanie uznesenia národnej rady z 5. apríla 2017, ktorým bol zrušený článok V a článok VI rozhodnutia predsedu vlády Slovenskej republiky o amnestiách z 3. marca 1998 a zo 7. júla 1998, ako aj rozhodnutie prezidenta Slovenskej republiky v konaní o milosť pre obvineného z 12. decembra 1997 (ďalej „preskúmané uznesenie národnej rady“).

Ústavný súd vykonal ústavný prieskum preskúmaného uznesenia národnej rady, podstatou ktorého bolo:

1. Formulovanie záveru o tom, či rozhodnutiami Vladimíra Mečiara o amnestiách a rozhodnutím Michala Kováča o udelení milosti došlo, resp. mohlo dôjsť k porušeniu niektorých ústavných princípov demokratického a právneho štátu.

2. Formulovanie záveru o tom, či došlo, resp. mohlo dôjsť k porušeniu ústavných princípov demokratického a právneho štátu preskúmaným uznesením národnej rady. Inak povedané, či je z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné, že predmetné amnestie a milosť boli preskúmaným uznesením národnej rady zrušené.

3. Následné vyváženie (vyvažovanie) dotknutých ústavných princípov, ktorého výsledok predstavuje základné východisko pre rozhodnutie ústavného súdu v tejto veci.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd po vykonaní ústavného prieskumu založeného na vyvažovaní dotknutých ústavných princípov demokratického a právneho štátu dospel k týmto záverom:

Pokiaľ ide časti preskúmaného uznesenia národnej rady, ktoré sa týkajú zrušenia rozhodnutí o amnestii na skutky súvisiace s prípravou a vykonaním referenda vyhláseného na 23. a 24. máj 1997, ústavný súd dospel k záveru, že týmito rozhodnutiami došlo k zásahu do viacerých ústavných princípov demokratického a právneho štátu. Na druhej strane ústavný súd konštatoval, že preskúmaným uznesením národnej rady došlo k zásahu do právnej istoty dotknutých (amnestovaných) osôb.

Podľa názoru ústavného súdu pri objektívnom vyvažovaní dotknutých ústavných princípov nemôže obstať uprednostňovanie právnej istoty osôb dôvodne podozrivých zo spáchania závažných trestných činov. Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že preskúmané uznesenie národnej rady je v častiach, ktorými zrušilo rozhodnutia o amnestiách na skutky súvisiace s prípravou a vykonaním referenda vyhláseného na 23. a 24. máj 1997, v súlade s ústavou.

Pokiaľ ide o časti preskúmaného uznesenia národnej rady, ktoré sa týkajú zrušenia rozhodnutí o amnestii na skutky súvisiace so zavraždením Michala Kováča ml. do cudziny, ústavný súd dospel k záveru, že týmito zrušenými rozhodnutiami o amnestii došlo k zásahu do viacerých ústavných princípov demokratického a právneho štátu. Na druhej strane ústavný súd konštatoval, že preskúmaným uznesením národnej rady došlo k zásahu do právnej istoty dotknutých (amnestovaných) osôb.

Na základe vzájomného vyvažovania dotknutých princípov demokratického a právneho štátu a poukazujúc na svoj predchádzajúci záver o nemožnosti uprednostňovania právnej istoty amnestovaných osôb, ako aj poukazujúc na princíp spravodlivosti predstavujúci základné východisko pre výkon súdnej moci, ústavný súd dospel k záveru, že preskúmané uznesenie národnej rady je v častiach, ktorými zrušilo rozhodnutia o amnestiách na skutky súvisiace so zavlečením Michala Kováča ml. do cudziny, v súlade s ústavou.

Pokiaľ ide o časť preskúmaného uznesenia národnej rady, ktorá sa týka zrušenia milosti udelennej Michalovi Kováčovi ml., ústavný súd konštatoval, že udelenie milosti prezidentom vlastnému synovi objektívne vyvoláva podozrenie, že prezident uprednostnil osobný záujem, resp. záujem blízkej osoby pred verejným záujmom na stíhaní páchatel'ov trestných činov. Na tomto základe možno vyhodnotiť derogované rozhodnutie prezidenta Michala Kováča ako také, ktoré sa vyznačuje prvkami svojvôle, resp. zneužitia právomoci. Na druhej strane ústavný súd konštatoval, že zrušením rozhodnutia o milosti došlo k zásahu do právnej istoty Michala Kováča ml.

Ústavný súd pri posudzovaní ústavnej akceptovateľnosti tejto časti preskúmaného uznesenia národnej rady vzal na zreteľ, že spoločným menovateľom preskúmaných rozhodnutí predsedu vlády o amnestiách, resp. milosti prezidenta bol politický zápas medzi vtedajším prezidentom Michalom Kováčom a predsedom vlády Vladimírom Mečiarom, a zároveň akceptoval aj argument národnej rady o potrebe uplatniť „rovnaký meter“ na rozhodnutia, ktoré boli vydané v kontroverznom období konca 90. rokov. Ústavný súd preto rozhodol, že aj táto časť preskúmaného uznesenia národnej rady je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky.

Ústavný súd nálezom z 31. mája 2017 rozhodol:

Uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky č. 570 z 5. apríla 2017 o zrušení článku V a článku VI rozhodnutia predsedu vlády Slovenskej republiky z 3. marca 1998 o amnestii uverejneného pod č. 55/1998 Z. z., rozhodnutia predsedu vlády Slovenskej republiky zo 7. júla 1998 o amnestii uverejneného pod č. 214/1998 Z. z. a rozhodnutia prezidenta Slovenskej republiky v konaní o milosť pre obvineného č. k. 3573/96-72-2417 z 12. decembra 1997 je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky.

K výroku predmetného nálezu pripojili odlišné stanovisko sudcovia Milan Ľalík a Peter Brňák.

K odôvodneniu predmetného nálezu pripojili odlišné stanovisko sudcovia Ivetta Macejková, Ľudmila Gajdošíková a Lajos Mészáros.

**1.5. Vybrané rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky
v konaniach o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu
a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z.
o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov
v znení zákona č. 545/2005 Z. z.**

**1. II. ÚS 789/2016 – konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu,
ktoré sa týkalo zákazu podnikania verejných funkcionárov**
(sudca spravodajca: Ladislav Orosz)

Ústavnému súdu bol 12. októbra 2016 doručený návrh Mgr. Igora Matoviča (ďalej len „navrhovateľ“) na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor pre nezlučiteľnosť funkcií“ alebo „výbor“). Výbor pre nezlučiteľnosť funkcií napadnutým rozhodnutím vyslovil, že navrhovateľ porušil čl. 5 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej aj „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov“ alebo „ústavný zákon“) tým, že v období od 10. augusta 2013 do 2. septembra 2013 podnikal, a uložil mu pokutu vo výške 11 766 eur.

Podstata návrhu navrhovateľa spočívala v tom, že výbor pre nezlučiteľnosť funkcií, ktorý mu uložil pokutu, podľa jeho názoru nesprávne interpretoval slovné spojenie „Verejný funkcionár nesmie podnikat...“. Navrhovateľ nemal v uvedenom období pozastavenú živnosť. Podľa navrhovateľa sa pod podnikaním rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne osobou, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť na účely dosiahnutia zisku, pričom navrhovateľ zároveň poukázal na to, že síce naplnil jednu zo zákonných podmienok podnikania (existencia živnostenského oprávnenia), avšak ďalšie zákonom ustanovené podmienky podnikania nespĺňal, keďže v rozhodnom období nevykonával sústavnú činnosť na účely dosiahnutia zisku, a teda „formálne bol podnikateľom (pasívny aspekt), ale de facto nepodnikal (aktívny aspekt)“. Okrem toho navrhovateľ namietal aj nedostatok svojej „pasívnej legitimácie“ vo vzťahu ku konaniu výboru pre nezlučiteľnosť funkcií, keďže došlo k uplynutiu funkčného obdobia, v ktorom k porušeniu ústavného zákona o ochrane verejného záujmu došlo.

Ústavný súd námietku navrhovateľa týkajúcu sa výkladu čl. 5 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu vyhodnotil ako nedôvodnú, keďže podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu ústavný zákon o ochrane verejného záujmu neumožňuje výboru pre nezlučiteľnosť funkcií skúmať a pri rozhodovaní zohľadniť, či verejný funkcionár aktívne využíval oprávnenie podnikat, prípadne či z tejto činnosti dosahoval príjem alebo zisk.

V súvislosti s námietkou nedostatku pasívnej legitimácie ústavný súd uzavrel, že spôsob, akým sťažovateľ ústavný zákon vykladá, je v rozpore s účelom, ktorý tento zákon sleduje. Uvedená interpretácia by totiž umožňovala verejnému funkcionárovi minimálne v období bezprostredne pred uplynutím svojho volebného (funkčného) obdobia v zásade „beztrestne“ porušovať povinnosti alebo obmedzenia uložené mu týmto ústavným zákonom vo vedomí, že výbor pre nezlučiteľnosť funkcií o porušení týchto povinností alebo obmedzení už nestihne do uplynutia svojho volebného obdobia rozhodnúť, pričom po prípadnom opätovnom zvolení (ustanovení) dotknutého verejného funkcionára do verejnej funkcie sa jeho deliktami „spáchanými“ v uplynulom volebnom (funkčnom) období už novoustanovený výbor nebude môcť zaoberať.

V okolnostiach tohto prípadu bol navrhovateľ „pasívne legitimovaný“, a to napriek tomu, že k porušeniu tejto povinnosti došlo v predchádzajúcom volebnom období.

Ústavný súd uznesením z 2. marca 2017 rozhodol:

Rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií zo 16. júna 2016 potvrdzuje.

2. I. ÚS 386/2017 – konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu – povinnosť splnenia základných formálnych náležitostí písomného vyhotovenia rozhodnutia orgánu verejnej správy

(sudkyňa spravodajkyňa: Marianna Mochnáčová)

Ústavnému súdu bol 18. júla 2017 doručený návrh starostu obce Chorvátsky Grob (ďalej len „navrhovateľ“) na preskúmanie rozhodnutia Obecného zastupiteľstva obce Chorvátsky Grob (ďalej aj „odporca“) z 30. júna 2017 podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov. Namietaným rozhodnutím bola navrhovateľovi uložená pokuta za nesplnenie povinnosti podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona podať písomné oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov.

Podstatu návrhu navrhovateľa tvorila jeho argumentácia, že povinnosti vyplývajúce mu z ustanovenia čl. 7 ústavného zákona splnil riadne, včas a v lehote. Namietal tiež, že napadnuté uznesenie bolo vydané neoprávnenou osobou, keď uznesenie obecného zastupiteľstva podpísala predsedníčka Komisie Obecného zastupiteľstva na ochranu verejného záujmu (ďalej len „komisia“), rozhodnutie bolo nesprávne datované k 30. júnu 2017, hoci bolo prijaté obecným zastupiteľstvom 20. júna 2017.

K bodu 1 výroku

Ústavný súd zistil, že napadnuté rozhodnutie obecného zastupiteľstva nespĺňa základné zákonné náležitosti ako jeho datovanie, keď nesporne ide o rozhodnutie odporcu z 20. júna 2017, pričom v rozpore s uvedeným je v závere rozhodnutia uvedený dátum 30. júna 2017, a to bez toho, že by bolo zrejmé, či ide o dátum rozhodnutia, eventuálne len o dátum jeho písomného vyhotovenia. Ďalším podstatným nedostatkom náležitostí napadnutého rozhodnutia je neoznačenie orgánu, ktorý ho vydal v jeho závere, s pripojením podpisu oprávnených osôb. V tejto súvislosti ústavný súd nespochybňuje oprávnenie odporcu poveriť samotným písomným vyhotovením svojho rozhodnutia inú osobu, avšak nie je možné zamieňať osobu poverenú technickým vyhotovením rozhodnutia s konajúcim orgánom, t. j. je neprípustné, aby osoba vyhotovujúca rozhodnutie bola v závere označená ako orgán, ktorý rozhodol. Akékoľvek (do)vysvetlenie obecného zastupiteľstva, či už v odôvodnení rozhodnutia alebo v jeho vyjadrení k návrhu navrhovateľa, sú z analyzovaného hľadiska nepodstatné. Tieto formálne nedostatky namietaného rozhodnutia obecného zastupiteľstva bránia ústavnému súdu skúmať, či sa navrhovateľ dopustil porušenia povinností, ktoré mu vyplývajú z ústavného zákona.

Ústavný súd dospel k záveru, že v posudzovanom konaní neboli vo vzťahu k navrhovateľovi dodržané princípy spravodlivého procesu tým, že obecné zastupiteľstvo svoje rozhodnutia sformulovalo nepreskúmateľným spôsobom. Vzhľadom na to je potrebné napadnuté rozhodnutia považovať za rozporné s týmito ústavnými princípmi a ako také aj za arbitrárne. Vzhľadom na uvedený záver ústavný súd napadnuté rozhodnutie obecného zastupiteľstva zrušil.

K bodu 2 výroku

Vzhľadom na výsledok konania priznal ústavný súd navrhovateľovi aj náhradu trov konania, ktorú tvorili trovy právneho zastúpenia navrhovateľa v konaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd nálezom z 31. augusta 2017 rozhodol:

1. Rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce Chorvátsky Grob z 20. júna 2017 datované dňom 30. júna 2017 zrušuje.

2. Obecné zastupiteľstvo obce Chorvátsky Grob je povinné uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 312,34 € (slovom tristodvanásť eur a tridsaťštyri centov) na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. II. ÚS 69/2017 – konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu – možnosť viesť konanie pre nesplnenie povinnosti podľa čl. 7 ústavného zákona voči bývalému starostovi obce v období najviac jedného roka po skončení výkonu verejnej funkcie

(sudca spravodajca: Ladislav Orosz)

Ústavnému súdu bol 21. novembra 2016 doručený návrh navrhovateľky na preskúmanie rozhodnutia Obecného zastupiteľstva obce Ratkovo (ďalej aj „obecné zastupiteľstvo“) č. 02/2016 z 27. októbra 2016 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) vydaného podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podstatu návrhu navrhovateľky tvorila námietka voči rozhodnutiu obecného zastupiteľstva, ktorým bola navrhovateľke ako bývalej starostke obce Ratkovo uložená pokuta vo výške 779 € z dôvodu, že navrhovateľka ako starostka porušila svoju povinnosť vyplývajúcu jej z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, keď za obdobie roku 2013 nepodala oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov. Navrhovateľka argumentovala, že napadnuté rozhodnutie nespĺňa zákonom predpísané náležitosti, výrok nekorešponduje s odôvodnením, ktoré je nedostatočné, nie je z neho zrejmé, kto ho podpísal, konanie voči nej ako bývalej starostke začalo po uplynutí viac ako jedného roka odo dňa skončenia výkonu funkcie a zároveň argumentovala tým, že si všetky svoje povinnosti vyplývajúce z ústavného zákona riadne splnila.

K bodu 1 výroku

Z ústavného zákona vyplýva, že konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov pre nesplnenie povinnosti vyplývajúcej z čl. 7 ústavného zákona možno voči bývalému starostovi obce ako verejnému funkcionárovi viesť v období najviac jedného roka po skončení výkonu jeho verejnej funkcie, keďže len v tomto ohrozenom období má ešte bývalý starosta obce pre účely tohto konania „status“ verejného funkcionára.

Obecné zastupiteľstvo začalo voči navrhovateľke konanie 16. septembra 2016. Navrhovateľka zastávala funkciu starostky obce Ratkovo do 2. januára 2015, z čoho jednoznačne vyplýva, že po 2. januári 2016 už nemala postavenie verejného funkcionára, a preto nebolo možné začať po tejto lehote proti nej predmetné konanie a už vôbec nie rozhodnúť o porušení povinnosti podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona. Touto námietkou navrhovateľky sa pritom obecné zastupiteľstvo vôbec nezaoberalo a všetky námietky navrhovateľky odmietlo ako bezdôvodné.

Námietku navrhovateľky o oneskorenom začatí konania podľa čl. 9 ústavného zákona proti nej, ako aj námietku o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva vyhodnotil ústavný súd ako opodstatnenú, a preto napadnuté rozhodnutie obecného zastupiteľstva podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde zrušil. Posudzovaním ďalších námietok navrhovateľky sa už nezaoberal.

K bodu 2 výroku

Vzhľadom na výsledok konania priznal ústavný súd navrhovateľke aj náhradu trov konania, ktorú tvorili trovy právneho zastúpenia navrhovateľky v konaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd nálezom z 22. júna 2017 rozhodol:

1. Rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce Ratkovo z 27. októbra 2016 zrušuje.

2. Obec Ratkovo je povinná uhradiť sťažovateľke trovy konania v sume 363,79 € (slovom tristošesťdesiattri eur a sedemdesiatdeväť centov) na účet jej právnej zástupkyne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. III. ÚS 360/2017 – konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu – povinnosť uviesť vo výroku rozhodnutia v konaní vo veci ochrany verejného záujmu tzv. skutkovú vetu

(sudkyňa spravodajkyňa: Ivetta Macejková)

Ústavnému súdu boli 3. apríla 2017 doručené štyri návrhy navrhovateľa na preskúmanie rozhodnutí Obecného zastupiteľstva obce Číž (ďalej aj „obecné zastupiteľstvo“) č. 1/15/03/2017 z 15. marca 2017, č. 2/15/03/2017 z 15. marca 2017, č. 3/15/03/2017 z 15. marca 2017 a č. 4/15/03/2017 z 15. marca 2017 (ďalej aj „rozhodnutia obecného zastupiteľstva“) vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podstatu návrhov navrhovateľa tvorila námietka nepreskúmateľnosti napadnutých rozhodnutí obecného zastupiteľstva. V prípade prvých troch napadnutých rozhodnutí obecného zastupiteľstva mal navrhovateľ ako starosta obce Číž porušiť svoju povinnosť podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, t.j. odovzdať oznámenie zamestnaní, činností a majetkových pomerov. V poradí štvrtým napadnutým rozhodnutím obecného zastupiteľstva bola navrhovateľovi uložená pokuta za porušenie povinnosti podľa čl. 4 ods. 1 a 2 písm. a) a b) ústavného zákona za porušenie obmedzenia a povinnosti starostu obce presadzovať a chrániť verejný záujem pri výkone svojej funkcie, zákazu uprednostniť osobný záujem pred verejným záujmom a povinnosti zdržať sa všetkého, čo môže byť v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu. V prípade všetkých štyroch rozhodnutí navrhovateľ namietal neurčitost' ich výrokov, z ktorých nebolo možné určiť, za aké konkrétne konanie mu je pokuta ukladaná, obecné zastupiteľstvo nezistilo správne a v dostatočnom rozsahu skutkový stav veci a rozhodlo po zákonnej lehote 60 dní.

K bodu 1 výroku

Ústavný súd zistil, že v prípade prvých troch rozhodnutí sú ich výroky úplne identické a až z odôvodnenia je možné ustáliť, že v prípade každého rozhodnutia bola navrhovateľovi uložená pokuta za porušenie inej povinnosti vyplývajúcej z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona za iné časové obdobie. Aj v prípade štvrtého rozhodnutia chýba výrok, v ktorom by bolo uvedené, v čom je konanie alebo opomenutie verejného funkcionára v rozpore s ústavným zákonom. Obecné zastupiteľstvo opätovne vo výroku uviedlo len výpočet ustanovení ústavného zákona, ku ktorým porušeniu malo dôjsť. V prípade štvrtého rozhodnutia chýba skutkový opis porušenia aj v odôvodnení rozhodnutia, pričom samotné rozhodnutie odkazuje na obsah správy z administratívnej finančnej kontroly hlavného kontrolóra, ktorá však nie je v texte odôvodnenia žiadnym spôsobom (dátumom, číslom) identifikovaná.

Ústavný súd tak dospel k záveru, že výrok všetkých štyroch namietaných rozhodnutí obecného zastupiteľstva nespĺňa zákonom ustanovené náležitosti, vôbec neobsahuje skutkovú vetu, t. j. opis konkrétneho konania alebo opomenutia, ktorým sa mal navrhovateľ dopustiť porušenia konkrétnych povinností upravených ústavným zákonom, a tak nespĺňa požiadavku nezameniteľnosti výroku sankcionovaného skutku. Iba výrok rozhodnutia (enunciát) je právne záväzný. Akékoľvek (do)vysvetlenia obecného zastupiteľstva, či už v odôvodnení rozhodnutia alebo v jeho vyjadrení k návrhu navrhovateľa, sú z analyzovaného hľadiska neopodstatnené. Tento formálny nedostatok namietaných rozhodnutí obecného zastupiteľstva bráni ústavnému súdu skúmať, či sa navrhovateľ dopustil porušenia povinností, ktoré mu vyplývajú z ústavného zákona, a to z dôvodu ich nepreskúmateľnosti. Na základe uvedeného ústavný súd všetky štyri napadnuté rozhodnutia obecného zastupiteľstva zrušil.

K bodu 2 výroku

Vzhľadom na výsledok konania priznal ústavný súd navrhovateľovi aj náhradu trov konania, ktorú tvorili trovy právneho zastúpenia navrhovateľa v konaní pred ústavným súdom.

K bodu 3 výroku

Vzhľadom na spojenie štyroch návrhov na spoločné konanie ústavný súd pri náhrade trov právneho zastúpenia aplikoval právnu úpravu náhrady trov pri spojených veciach a v prevyšujúcej časti nárok na náhradu trov navrhovateľovi nepriznal.

Ústavný súd nálezom z 3. júla 2017 rozhodol:

1. Rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce Číž č. 1/15/03/2017 z 15. marca 2017, rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce Číž č. 2/15/03/2017 z 15. marca 2017, rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce Číž č. 3/15/03/2017 z 15. marca 2017 a rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce Číž č. 4/15/03/2017 z 15. marca 2017 vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. zrušuje.

2. Obec Číž je povinná uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 1 092,72 eur (slovom tisícdeväťdesiatdva eur a sedemdesiatdva centov) na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Vo zvyšnej časti návrhu nevyhovuje.

5. **III. ÚS 229/2017 – konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu – neurčitost' výroku a nedostatok odôvodnenia rozhodnutia predstavujú porušenie princípov spravodlivého procesu zo strany obecného zastupiteľstva**

(sudkyňa spravodajkyňa: Jana Baricová)

Ústavnému súdu bol 22. marca 2017 doručený návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal preskúmania rozhodnutia Obecného zastupiteľstva obce Valaská (ďalej len „obecné zastupiteľstvo“) schváleného uznesením z 1. marca 2017 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podstatu návrhu navrhovateľa tvorila námietka, že napadnuté rozhodnutie, ktorým bola navrhovateľovi uložená pokuta z dôvodu porušenia čl. 7 ods. 2 ústavného zákona (povinnosť predložiť potvrdenie o podanom daňovom priznaní alebo iného dokladu o sume príjmov), nespĺňa formálne náležitosti podľa ústavného zákona, a to zákonné náležitosti výroku a jeho odôvodnenia. Obecné zastupiteľstvo sa v ňom podľa navrhovateľa nevysporiadalo s výškou pokuty, nedodržalo zákonnú lehotu 60 dní na rozhodnutie a rozhodnutie mu nebolo účinne doručené.

K bodu 1 výroku

Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia ústavný súd konštatoval, že výrok napadnutého rozhodnutia vôbec neobsahuje tzv. skutkovú vetu, teda dostatočne konkrétny a nezameniteľný popis konania (alebo nekonania), ktoré sa navrhovateľovi kladie za vinu. Z výroku teda nie je zrejmé, aké (ne)konanie navrhovateľa považovalo obecné zastupiteľstvo za porušenie čl. 7 ods. 2 ústavného zákona, pritom iba výrok rozhodnutia je právne záväzný. Ani z odôvodnenia rozhodnutia nebolo podľa ústavného súdu možné ustáliť, či porušenie povinnosti malo spočívať v tom, že navrhovateľ nepriložil potvrdenie o podanom daňovom priznaní alebo iného dokladu, alebo v tom, že navrhovateľovo oznámenie obsahovalo na konkretizovaných stranách neúplné údaje. Napadnuté rozhodnutie preto ústavný súd posúdil ako vnútorne rozporné, ktoré nespĺňa atribúty riadneho odôvodnenia orgánu verejnej moci a je prejavom arbitrárneho prístupu obecného zastupiteľstva k rozhodovaniu v navrhovateľovej veci. Vzhľadom na zistené nedostatky ústavný súd napadnuté rozhodnutie zrušil a ďalšími námietkami navrhovateľa sa nezaoberal.

K bodu 2 výroku

Vzhľadom na výsledok konania priznal ústavný súd navrhovateľovi aj náhradu trov konania, ktorú tvorili trovy právneho zastúpenia navrhovateľa v konaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd nálezom zo 16. mája 2017 rozhodol:

1. Rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce Valaská schválené z 1. marca 2017 vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. zrušuje.

2. Obec Valaská je povinná zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania v sume 468,51 € (slovom štyristošesťdesiatosem eur a päťdesiatjeden centov) na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

6. **III. ÚS 479/2017 – konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu – povinnosť náležite odôvodniť porušenie zákazu uprednostniť osobný záujem pred záujmom verejným pri výkone verejnej funkcie**

(sudkyňa spravodajkyňa: Jana Baricová)

Ústavnému súdu bol 4. júla 2017 doručený návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal preskúmania rozhodnutia Obecného zastupiteľstva obce Naháč (ďalej len „obecné zastupiteľstvo“) schváleného uznesením z 5. júna 2017 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), vydaného v konaní podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podstata návrhu navrhovateľa spočívala v namietaní nesprávnosti rozhodnutia Obecného zastupiteľstva obce Naháč, ktorým bola navrhovateľovi ako starostovi obce uložená pokuta za porušenie povinnosti podľa čl. 4 ods. 1 a 2 písm. a) ústavného zákona, pretože porušil obmedzenia a povinnosti starostu obce pri výkone svojej funkcie presadzovať a chrániť verejný záujem, zákaz uprednostniť osobný záujem pred verejným záujmom a povinnosť zdržať sa všetkého, čo môže byť v rozpore s ústavným zákonom. Navrhovateľ s rozhodnutím nesúhlasil, namietal procesné pochybenia (nedodržanie lehoty na vydanie rozhodnutia) a nesplnenie formálnych náležitostí rozhodnutia (výroku a odôvodnenia).

K bodu 1 výroku

Ústavný súd zistil, že výrok napadnutého rozhodnutia neobsahuje skutkovú vetu (t. j. dostatočne konkrétny a nezameniteľný popis konania, ktoré sa navrhovateľovi kladie za vinu), čo bráni jednoznačnej identifikácii eventuálneho protiústavného skutku navrhovateľa. Iba výrok rozhodnutia (enunciát) je právne záväzný. Akékoľvek (do)vysvetlenie obecného zastupiteľstva, či už v odôvodnení rozhodnutia alebo v jeho vyjadrení k návrhu navrhovateľa, sú z analyzovaného hľadiska irelevantné.

Po oboznámení sa aj s odôvodnením napadnutého rozhodnutia ústavný súd uvádza, že síce obsahuje celý rad pochybení navrhovateľa, resp. porušení povinností podľa rôznych zákonov a interných predpisov obce, ale absentuje v ňom preukázanie akejkoľvek súvislosti s tvrdením obecného zastupiteľstva, že navrhovateľ týmto postupom, resp. konaním vo funkcii starostu obce uprednostnil svoj osobný záujem pred verejným záujmom, do akého konkrétneho prospechu sa tento záujem premietol, vo vzťahu k navrhovateľovi alebo osobám jemu blízkym. Ústavný súd po preskúmaní dôkazov, ktoré mu boli v tomto konaní predložené, nevylučuje, že navrhovateľ sa mohol dopustiť v rozhodnutí uvedených porušení ustanovení právnych predpisov, tak ako to uviedlo obecné zastupiteľstvo, avšak zanedbanie povinností podľa týchto predpisov ešte nemusí automaticky znamenať porušenie ústavného zákona o ochrane verejného záujmu (pokiaľ verejnému funkcionárovi z tohto porušenia zároveň neplynie prospech). Pokiaľ sa starosta obce dopustí porušenia, resp. zanedbania povinností pri výkone svojej funkcie, zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov upravuje prostriedky, ktoré obecné zastupiteľstvo môže, resp. musí v takom prípade použiť na to, aby sa proti starostovi obce vyvodila zodpovednosť (vyhlásenie referenda o odvolaní starostu).

S ohľadom na charakter pochybení navrhovateľa a na to, že v rozhodnutí chýba prepojenie týchto pochybení na porušenie ustanovení ústavného zákona o ochrane verejného záujmu (konkretizácia uprednostneného osobného záujmu navrhovateľa a jeho profitu), dospel ústavný súd k záveru, že napadnuté uznesenie Obecného zastupiteľstva obce Naháč z 5. júna 2017 je nepreskúmateľné a zrušil ho.

K bodu 2 výroku

Keďže ústavný súd napadnuté uznesenie obecného zastupiteľstva zrušil, priznal navrhovateľovi aj náhradu trov konania, ktorú tvorili trovy jeho právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd nálezom z 20. septembra 2017 rozhodol:

1. Rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce Naháč schválené uznesením z 5. júna 2017 vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. zrušuje.

2. Obec Naháč je povinná zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania v sume 312,34 € (slovom tristodvanásť eur a tridsaťštyri centov) na účet jeho právneho do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

1.6. Rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaniach o zjednotení právnych názorov podľa § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov

1. PLz. ÚS 1/2017 – návrh na zjednotenie právnych názorov senátov zamietnutý z procesných dôvodov – nedosiahnutie väčšiny hlasov všetkých sudcov pri hlasovaní pléna ústavného súdu
(sudca spravodajca: Ladislav Orosz)

Ústavnému súdu bol 12. októbra 2016 doručený návrh navrhovateľa, ktorým sa domáha preskúmania rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor pre nezlučiteľnosť funkcií“ alebo „výbor“) zo 16. júna 2016 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) vydaného v konaní o ochrane verejného záujmu podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, ktorým bola navrhovateľovi uložená pokuta z dôvodu porušenia povinnosti podľa čl. 5 ods. 2 ústavného zákona tým, že v období od 10. augusta 2013 do 2. septembra 2013 podnikal.

Podstatou návrhu na začatie konania o zjednotení právnych názorov senátov bola rozdielnosť v právnych názoroch, ktorá vyplynula z konania o návrhu navrhovateľa, ktorým žiadal preskúmať rozhodnutie výboru pre nezlučiteľnosť funkcií. Uvedeným rozhodnutím mu bola uložená pokuta pre porušenie zákazu podnikania, pričom rozhodujúcou skutočnosťou na prijatie záveru o porušení zákazu podnikania bolo, že navrhovateľ nemal v rozhodnom období pozastavenú živnostenskú činnosť.

Keďže II. senát ústavného súdu dospel v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou k inému právnemu názoru, ako sú právne názory vyjadrené v rozhodnutiach iných senátov ústavného súdu, predložil v zmysle § 6 zákona o ústavnom súde plénu ústavného súdu návrh na zjednotenie odchylných právnych názorov.

Právny názor vyplývajúci z doterajšej judikatúry ústavného súdu vo vzťahu k výkladu pojmu „verejný funkcionár nesmie podnikáť“, s ktorým sa nestotožnil II. senát a ktorý bol pre konanie o zjednotení právnych názorov relevantný, je záver, že ústavný zákon neumožňuje výboru pre nezlučiteľnosť funkcií skúmať a pri rozhodovaní zohľadniť, či verejný funkcionár aktívne využíval oprávnenie podnikáť.

II. senát ústavného súdu pri formulovaní svojho právneho záveru vychádzal z legálnej definície pojmu podnikanie, tak ako je obsiahnutá v § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktorá je založená na chápaní podnikania ako aktívnej činnosti vyjadrenej slovami „... *sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku*“ (§2 ods. 1 Obchodného zákonníka), resp. „...*sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok ustanovených zákonom*“ (§2 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon). Z týchto definícií možno podľa II. senátu vyvodiť, že podnikateľ, živnostník, ktorý nevykonáva sústavnú činnosť na účely dosiahnutia zisku, nepodniká, a preto ani nemôže porušiť zákaz vyjadrený v druhej vete čl. 5 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov. Zo žiadneho ustanovenia živnostenského zákona nevyplýva povinnosť živnostníka oznámiť živnostenskému úradu pozastavenie živnosti, ak v určitom období nemieni podnikáť. Takáto povinnosť verejného funkcionára nie je ustanovená ani v žiadnom ustanovení zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

II. senát ústavného súdu zastáva názor, že k vysloveniu porušenia zákazu ustanoveného v druhej vete čl. 5 ods. 2 ústavného zákona (zákazu podnikáť) nepostačuje len zistenie výboru, že verejný funkcionár nemal v rozhodnom období pozastavené živnostenské oprávnenie, ale výbor pre nezlučiteľnosť funkcií musí zistiť, že verejný funkcionár v rozhodnom období v rámci svojho živnostenského oprávnenia aktívne vykonával činnosť na účely dosiahnutia zisku. Samotná držba živnostenského oprávnenia (pasívne

podnikanie) vo svojej podstate neumožňuje verejnému funkcionárovi verejnú funkciu zneužívať na svoj osobný prospech.

Pri hlasovaní o tomto návrhu II. senátu nebola dosiahnutá nadpolovičná väčšina hlasov všetkých sudcov a návrh bol podľa čl. 131 ods. 1 druhej a tretej vety ústavy a § 4 ods. 3 zákona o ústavnom súde zamietnutý z procesných dôvodov.

Ústavný súd uznesením z 1. februára 2017 rozhodol:

Návrh sa zamietá.

2. ZBIERKA NÁLEZOV A UZNESENÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „zbierka nálezov a uznesení“) je jedným z významných zdrojov slúžiacich na oboznamovanie sa s rozhodnutiami ústavného súdu, ktorý je určený nielen odbornej, ale aj laickej verejnosti.

Povinnosť ústavného súdu vydávať zbierku nálezov a uznesení zakotvuje ustanovenie § 31 Spravovacieho a rokovacieho poriadku Ústavného súdu Slovenskej republiky. V záujme prehľadnosti a praktickej využiteľnosti je súčasťou zbierky nálezov a uznesení zoznam publikovaných rozhodnutí ústavného súdu podľa spisovej značky, zoznam ustanovení Ústavy Slovenskej republiky, medzinárodných zmlúv a iných všeobecne záväzných právnych predpisov dotknutých publikovanými rozhodnutiami ústavného súdu, zoznam právnych predpisov dotknutých publikovanými rozhodnutiami ústavného súdu, ako aj vecný register.

Všetky rozhodnutia zverejnené v tlačenej zbierke nálezov a uznesení sú zároveň v plnom znení zverejnené v elektronickej verzii zbierky nálezov a uznesení dostupnej na webovom sídle ústavného súdu.

Jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu publikované v zbierkach nálezov a uznesení sú dopĺňané výstižnými, výklad práva zhrňujúcimi a zovšeobecňujúcimi právnymi vetami. Právne vety zhrňujú nosnú právnu podstatu, zmysel publikovaného rozhodnutia ústavného súdu, resp. jeho odôvodnenia. Právna veta predstavuje koncentrovanú podobu publikovaného rozhodnutia ústavného súdu. Právne vety vyjadrujúce právny názor ústavného súdu zároveň v koncentrovanej podobe predstavujú ústavne konformný výklad zákonov, resp. iných prameňov práva.

I keď právne vety vystihujú podstatu publikovaného rozhodnutia, netvorí priamu súčasť tohto rozhodnutia. Sú jeho doplnkom, ktorý je potrebné vnímať v súvislosti so skutkovým stavom a právnymi okolnosťami konkrétneho prípadu.

Právnu vetu formuluje spravidla sudca spravodajca (keďže on najpodrobnejšie pozná dôvody, ktoré ústavný súd viedli k dosiahnutiu právneho názoru, ktorý je obsiahnutý v rozhodnutí), a to v súvislosti s publikáciou konkrétneho rozhodnutia ústavného súdu v zbierke nálezov a uznesení.

Právna veta musí byť normatívnou právnou vetou vyjadrenou určitým stupňom všeobecnosti, no nesmie byť úplne všeobecná. Sudca spravodajca tak pri formulácii právnej vety musí hľadať rovnováhu medzi úplnou kazuistickosťou na jednej strane a úplnou všeobecnosťou na strane druhej. K formulácii právnej vety musí sudca spravodajca pristupovať čo najdôslednejšie, keďže v prípade nevhodne zvolenej, nereprezentatívnej alebo príliš kusej právnej vety by mohlo dôjsť k dezinterpretácii príslušného rozhodnutia ústavného súdu.

V tejto súvislosti je zároveň potrebné zdôrazniť, že právnou vetou sa nerozumie veta v obvyklom jazykovom (gramatickom) zmysle, spravidla ju totiž netvorí len jedna veta, ale tvorí ju niekoľko viet (súvetí) či celých odsekov.

V každoročne vydávaných zbierkach nálezov a uznesení sa právne vety alebo ich najdôležitejšie časti zdôrazňujú zvlášť na začiatku publikovaného rozhodnutia, pričom sa kvôli prehľadnosti i graficky odlišujú od ostatného textu.

Prvotný cieľ právnych viet je anotačný a informatívny, majú v prvom rade sprehľadniť zbierku nálezov a uznesení, a tak čitateľovi zjednodušiť prácu s judikatúrou ústavného súdu. Právne vety umožňujú čitateľovi veľmi rýchlo zistiť, aká právna otázka bolo riešená v tom-ktorom rozhodnutí ústavného súdu, aký je jeho prínos, aby sa následne rozhodol, či si podrobne preštuduje celé rozhodnutie.

V roku 2017 bolo jednotlivými senátmi ústavného súdu schválených na publikovanie v zbierke nálezov a uznesení celkovo **69** právnych viet k senátnym rozhodnutiam ústavného súdu:

- **21** právnych viet k senátnym rozhodnutiam – **I. senát**
I. ÚS 151/2016, I. ÚS 274/2016, I. ÚS 379/2016, I. ÚS 399/2016, I. ÚS 448/2016, I. ÚS 575/2016, I. ÚS 629/2016, I. ÚS 736/2016, I. ÚS 14/2017, I. ÚS 16/2017, I. ÚS 51/2017, I. ÚS 89/2017, I. ÚS 125/2017, I. ÚS 131/2017, I. ÚS 155/2017, I. ÚS 212/2017, I. ÚS 249/2017, I. ÚS 310/2017, I. ÚS 389/2017, I. ÚS 457/2017, I. ÚS 518/2017,
- **25** právnych viet k senátnym rozhodnutiam – **II. senát**
II. ÚS 224/2016, II. ÚS 675/2016, II. ÚS 716/2016, II. ÚS 789/2016, II. ÚS 792/2016, II. ÚS 796/2016, II. ÚS 798/2016, II. ÚS 819/2016, II. ÚS 830/2016, II. ÚS 9/2017, II. ÚS 56/2017, II. ÚS 125/2017, II. ÚS 139/2017, II. ÚS 182/2017, II. ÚS 259/2017, II. ÚS 281/2017, II. ÚS 285/2017, II. ÚS 295/2017, II. ÚS 375/2017, II. ÚS 392/2017, II. ÚS 491/2017, II. ÚS 592/2017, II. ÚS 659/2017, II. ÚS 705/2017, II. ÚS 720/2017,
- **23** právnych viet k senátnym rozhodnutiam – **III. senát**
III. ÚS 350/2014, III. ÚS 355/2016, III. ÚS 651/2016, III. ÚS 694/2016, III. ÚS 717/2016, III. ÚS 44/2017, III. ÚS 95/2017, III. ÚS 104/2017, III. ÚS 152/2017, III. ÚS 212/2017, III. ÚS 254/2017, III. ÚS 276/2017, III. ÚS 288/2017, III. ÚS 289/2017, III. ÚS 352/2017, III. ÚS 360/2017, III. ÚS 409/2017, III. ÚS 460/2017, III. ÚS 627/2017, III. ÚS 689/2017, III. ÚS 707/2017, III. ÚS 708/2017, III. ÚS 734/2017.

V roku 2017 bolo plénom ústavného súdu schválených na publikovanie v zbierke nálezov a uznesení celkovo **8** právnych viet k plenárnym rozhodnutiam ústavného súdu:

- PL. ÚS 18/2014, PL. ÚS 38/2015, PL. ÚS 49/2015, PL. ÚS 50/2015, PL. ÚS 2/2016, PL. ÚS 4/2016, PL. ÚS 7/2017 a PL. ÚS 22/2017.

Právne vety k plenárnym rozhodnutiam ústavného súdu:

1. PL. ÚS 18/2014 – VZDELANOSTNÝ CENSUS PRE VOĽBY ZA STAROSTU OBCE (PRIMÁTORA MESTA) (sudkyňa spravodajkyňa: Jana Baricová)

Právo na rovnaké zaobchádzanie v prístupe k voleným a iným verejným funkciám je rovnako ako iné ústavou garantované práva obmedziteľné za podmienok ustanovených v čl. 13 ods. 2, 3 a 4 ústavy vrátane rešpektovania princípu proporcionality. Pre ústavne prípustné obmedzenie základného práva sa požaduje existencia legitímneho cieľa spočívajúceho v dôležitom verejnom záujme a primeranosť prostriedku pre jeho dosiahnutie. Zásah do základného práva tak musí obstáť aj z hľadiska proporcionality.

Obmedzenie práva kandidovať a byť volený na funkciu starostu obce (primátora mesta) osobám, ktoré nezískali aspoň stredné vzdelanie podľa § 16 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktoré predstavuje ústavne neprípustný spôsob obmedzenia práva zúčastňovať sa na správe verejných vecí a princípu všeobecnosti volieb, ako aj práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok (a v spojitosti s týmto právom aj práva na rovnaké zaobchádzanie), má vplyv na slobodnú súťaž politických síl, pretože z nej ústavne neprípustným spôsobom vylučuje osoby, ktoré napadnutou právnou úpravou požadované vzdelanie nedosiahli, a taktiež obmedzuje vo výbere kandidátov osoby uplatňujúce svoje právo voliť.

2. PL. ÚS 38/2015 – ODPISOVANIE MAJETKU NA ÚČELY SPLNENIA SI DAŇOVÝCH POVINNOSTÍ DAŇOVNÍKOV

(sudca spravodajca: Lajos Mészáros)

Zo žiadneho ústavou garantovaného základného práva nemožno vyvodiť právo podnikateľského subjektu na daňové odpisy alebo právo na zníženie si daňového základu odpisovaním majetku. Ide o dobrodenie zákonodarcu v prospech daňovníkov. Zmena zákonnej úpravy odpisovania majetku pre účely daňových povinností daňovníkov nemá potenciál zasiahnuť do jadra (esencie) základného práva na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 ústavy.

Pokiaľ zákonodarcu upravil v právnom poriadku možnosť daňovníkov odpisovať na účely splnenia si nových povinností majetok a znížovať tým základ dane a podnikateľské subjekty za určitého nastavenia pravidiel hry vstupovali na trh, potom náhla zmena podmienok odpisovania majetku na účely daňových povinností by mohla obmedziť základné právo vlastníť majetok, ako aj základné právo na podnikanie. Ústavný súd v tomto prípade skúma, či nejde o svojvoľné obmedzenie základného práva na podnikanie, ktoré nesleduje legitímny cieľ alebo ho nesleduje nerozumnými prostriedkami (test racionality).

3. PL. ÚS 49/2015 – ZMENA ROZSAHU ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI POSKYTOVANEJ NA ZÁKLADE ZDRAVOTNÉHO POISTENIA A ČL. 40 ÚSTAVY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

(sudca spravodajca: Rudolf Tkáčik)

Metodologicky nemožno ústavne nedovolené obmedzenie základného práva ustanovením zákona založiť na argumentácii o protiprávnom správaní niektorého z adresátov kritizovanej právnej regulácie poškodzujúcim iného adresáta, pričom takýto delikt nestojí len formálne v rozpore s dikciou zákona, ale narúša aj účel právnej úpravy, ktorej súčasťou je napadnuté ustanovenie.

4. PL. ÚS 50/2015 – NEPLNENIE ZÁKONOM USTANOVENÝCH POVINNOSTÍ NEPOŽÍVA PRÁVNU OCHRANU

(sudca spravodajca: Ladislav Orosz)

Zákonodarcu neustanovuje subjektom práva právne povinnosti samoúčelne, ale naopak, so zjavným zámerom, aby tieto právne povinnosti boli dodržiavané. Neplnenie zákonom ustanovených povinností nemôže v právnom štáte požívať právnu ochranu. Naopak, v podmienkach právneho štátu je vo všeobecnosti akceptovateľné a v zásade vždy aj z dôvodu zabezpečovania efektívnosti právnej úpravy žiaduce, aby nesplnenie zákonom ustanovených povinností bolo sankcionovateľné, resp. mohlo (potenciálne) vyvolať negatívne právne dôsledky na subjekt práva, ktorý si zákonom ustanovenú povinnosť nesplnil.

5. PL. ÚS 2/2016 – OBMEDZENIE SPÔSOBILOSTI NA VÝKON PRÁVA VOLIŤ

(sudkyňa spravodajkyňa: Jana Baricová)

Obmedziť spôsobilosť posudzovanej osoby na výkon volebného práva možno len na základe výslovného výroku súdneho rozhodnutia (s prípadným určením, ktorého volebného práva, aktívneho, pasívneho alebo oboch, prípadne ktorých volieb sa dotýka).

6. PL. ÚS 4/2016 – PETÍCIA OBYVATEĽOV OBCE AKO ZÁKONNÁ PODMIENKA PRE REALIZÁCIU NORMOTVORNEJ PRÁVOMOCI OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA VO SFÉRE PREVÁDZKOVANIA HAZARDU

(sudkyňa spravodajkyňa: Marianna Mochnáčová)

Zavedením petície obyvateľov obce ako podmienky pre rozhodovanie obecného zastupiteľstva o regulácii hazardu na území obce zákonodarca neprijal mocenské opatrenie kvalifikovateľné ako ústavne relevantný zásah obmedzujúci právo obce na samosprávu. Splnenie oboch zákonných podmienok pre reguláciu prevádzkovania hazardu na území obce (petícia, prijatie všeobecne záväzného nariadenia) si totiž nevyžaduje právom uznaný prejav vôle subjektu od obce odlišného. Zodpovednosť obce za reguláciu prevádzkovania hazardu na jej území sa preskúmanou právnou úpravou nenarušila, pričom súčasne sa ňou ani miera samostatnosti obce pri rozhodovaní o regulácii hazardu nijako nezmenila. Podmienka zavedená zákonodarcom vykazuje črtu zabezpečenia zvýšenej legitimacy pri obmedzovaní základných práv prevádzkovateľov hazardných hier obcou, ako aj posilnenia participatívneho prvku pri výkone druhovo určenej vlastnej kompetencie obce.

7. PL. ÚS 7/2017

(sudca spravodajca: Ladislav Orosz)

I. PRÁVNA POVAHA UZNESENIA NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY PRIJATÉHO NA ZÁKLADE čl. 86 písm. i) ÚSTAVY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1. Uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky prijaté na základe čl. 86 písm. i) Ústavy Slovenskej republiky možno charakterizovať ako individuálny právny akt *sui generis*, ktorý bol vydaný na základe aplikácie ústavy, a má teda nespochybniteľný ústavný základ, ktorý mu garantuje vysokú legitimitu a právnu autoritu.

2. Za akty ústavodarnej moci možno považovať len také akty Národnej rady Slovenskej republiky ako jediného ústavodarného orgánu Slovenskej republiky, na ktorých prijatie je potrebný v zmysle čl. 84 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky súhlas trojpäťinovej väčšiny všetkých poslancov národnej rady, ktoré majú nespochybniteľne charakter normatívneho právneho aktu. Uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky prijaté na základe čl. 86 písm. i) Ústavy Slovenskej republiky preto nemožno považovať za akt ústavodarnej moci.

II. PRINCÍPY DEMOKRATICKÉHO A PRÁVNEHO ŠTÁTU A POŽIADAVKY NA ICH INTERPRETÁCIU A APLIKÁCIU

Ústavné princípy možno charakterizovať ako regulatívne právne idey, ktoré svojím všeobecným normatívnym pôsobením vytvárajú normatívny základ nielen ústavy, ale aj celého právneho poriadku Slovenskej republiky. Ústavné princípy ako ústavné normy *sui generis* disponujú najvyšším stupňom všeobecnosti a abstraktnosti a sú implicitne obsiahnuté v zásade v každej ústavnej norme.

Ústavné princípy treba interpretovať a aplikovať vo vzájomnej súvzťažnosti a vo vzájomnom vyvažovaní. Koncepcia vzájomného vyvažovania a zvažovania ústavných princípov je vo svojej podstate priznaním, že základné princípy ako nositelia základných hodnôt si môžu navzájom protirečiť, a preto je vždy potrebné hľadať primeranú hranicu a rovnováhu medzi rozpornými hodnotami.

III. PRINCÍPY DEMOKRATICKÉHO A PRÁVNEHO ŠTÁTU AKO MATERIÁLNY ZÁKLAD ÚSTAVNÉHO PRIESKUMU

Princípy demokratického a právneho štátu predstavujú hodnotové požiadavky, ktoré ústavodarca kladie na Slovenskú republiku ako demokratický a právny štát a ako základné ústavné princípy tvoria spolu materiálne jadro Ústavy Slovenskej republiky.

V podmienkach demokratického a právneho štátu nemôže žiadne rozhodnutie ústavného orgánu (vrátane rozhodnutí o amnestii alebo milosti) stáť mimo ústavného prieskumu z hľadiska toho, či zodpovedá (neodporuje) základným ústavným princípom ako konštitutívnym hodnotám, ktoré sú nedotknuteľné a ktoré demokratický a právny štát rešpektuje a chráni.

IV. LIMITY VÝKONU PRÁVOMOCI PREZIDENTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY VYHLASOVAŤ AMNESTIU A UDEĽOVAŤ MILOST'

Limity výkonu právomoci prezidenta Slovenskej republiky vyhlasovať amnestiu alebo udeľovať milosť spočívajú najmä

a) v ústavnom sľube prezidenta, ktorého text je ustanovený v čl. 104 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky,

b) v pozitívnom ústavnom záväzku Slovenskej republiky a jej všetkých ústavných orgánov uznávať a dodržiavať všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky (čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky),

c) v princípoch demokratického a právneho štátu, ktoré tvoria základné kritérium ústavného prieskumu akéhokoľvek rozhodnutia orgánu verejnej moci vrátane rozhodnutí prezidenta.

V. DÔVODY UMOŽŇUJÚCE ZRUŠENIE AMNESTIE ALEBO MILOSTI

Vychádzajúc z judikatúry medzinárodných súdnych orgánov možno za kľúčové dôvody, ktoré môžu „ospravedlniť“ zrušenie amnestie alebo milosti, považovať predovšetkým

a) závažnosť skutku, ktorý bol amnestovaný (omilostený) z hľadiska intenzity jeho dopadu na ľudské práva a základné slobody, prípadne iné chránené hodnoty,

b) osobu páchatela, ktorého skutok bol amnestovaný, pričom najprísnejšie sa toto kritérium posudzuje v prípade, ak sa amnestia týka predstaviteľa štátu (ústavného činiteľa), resp. osôb konajúcich v mene štátu, t. j. vtedy, ak ide vo svojej podstate o tzv. samo-amnestiu.

8. PL. ÚS 22/2017 – EVOLUTÍVNY VÝKLAD ÚSTAVY. VOLEBNÉ MORATÓRIUM A PETÍCIA

(sudkyňa spravodajkyňa: Ivetta Macejková)

1. Vývoj právneho názoru ústavného súdu na posúdenie otázky porušenia zákazu vedenia volebnej kampane v čase volebného moratória úzko súvisí s uplatňovaním teórie tzv. živej ústavy, resp. uplatňovaním tzv. evolutívneho výkladu ústavy (porovnaj napr. interpretačné prizmy uplatňované Európskym súdom pre ľudské práva), ktorým dochádza k zmene právnych noriem aj bez zmeny právneho textu. V dôsledku uvedeného tak plynutím času prirodzene dochádza aj k prekonávaniu niektorých starších rozhodnutí ústavného súdu rozhodnutiami novšími, obdobne ako to je i v judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva. Z uvedeného tak vyplýva, že judikatúru ústavného súdu týkajúcu sa akejkolvek problematiky nemožno interpretovať a aplikovať rigidne a ako navždy danú (nemennú), ale, naopak, je potrebné vnímať ju, posudzovať ju a aplikovať vo vývoji. Judikatúra ústavného súdu či iných orgánov súdneho typu v akejkolvek oblasti nevyhnutne zahŕňa aj prelamovanie už skôr vyslovených (vlastných) právnych názorov. Ide o prirodzený jav, ktorý sa v rozhodovacej činnosti súdnych orgánov objektívne musí skôr či neskôr objaviť.

2. Skutočnosť, že v čase volebného moratória bol pred volebnými miestnosťami realizovaný zber podpisov pod petíciu, pod ktorou bol na každom petičnom hárku ako člen petičného výboru ako prvý uvedený zvolený kandidát, ktorý bol zároveň na každom petičnom hárku uvedený ako osoba určená pre styk s orgánmi verejnej moci, ako aj pre doručovanie, sama osebe nepostačuje na záver o porušení volebného moratória, a teda na vyslovenie nezákonnosti volieb do orgánu samosprávneho kraja, keďže (1) nebolo preukázané, že by pri zbere podpisov pod predmetnú petíciu došlo k aktívnemu sprístupňovaniu informácií o zvolenom kandidátovi do dispozičnej sféry voličov s cieľom ovplyvniť voľbu voličov, resp. nebolo preukázané aktívne ovplyvňovanie formovania názorov voličov; (2) nebolo preukázané, že by išlo o novú informáciu sprístupnenú verejnosti až počas volebného moratória, a zároveň (3) nebolo preukázané, že by zber podpisov pod predmetnú petíciu mal znaky neprípustnej volebnej agitácie vo forme protiprávneho konania spôsobilého ovplyvniť volebný výsledok.

3. ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

V zmysle § 13 písm. a) zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 310/2016 Z. z. medzi iné akty, ktoré sa vyhlasujú v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, patria aj rozhodnutia ústavného súdu.

V zmysle § 33 ods. 2 zákona o ústavnom súde v spojení s § 38, § 41 ods. 2, § 48a, § 70 ods. 2 a § 70b ods. 2 zákona o ústavnom súde sa v Zbierke zákonov Slovenskej republiky vyhlasujú tieto rozhodnutia ústavného súdu:

1. nález, ktorým ústavný súd v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy rozhodol o nesúlade právnych predpisov nižšej právnej sily s právnym predpisom vyššej právnej sily alebo s medzinárodnou zmluvou;

2. uznesenie, ktorým ústavný súd v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy rozhodol o pozastavení účinnosti napadnutých právnych predpisov, ich častí alebo niektorých ich ustanovení;

3. uznesenie, ktorým ústavný súd v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy rozhodol o zrušení pozastavenia účinnosti napadnutých právnych predpisov, ich častí alebo niektorých ich ustanovení;

4. uznesenie, ktorým ústavný súd v rámci konania o výklade ústavy alebo ústavného zákona podľa čl. 128 ústavy rozhodol vo veci samej;

5. nález, ktorým ústavný súd v konaní o súlade uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky o zrušení amnestie alebo individuálnej milosti podľa čl. 129a ústavy rozhodol vo veci samej;

6. nález, ktorým ústavný súd v konaní o sťažnosti proti výsledku referenda a o sťažnosti proti výsledku ľudového hlasovania o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky podľa čl. 129 ods. 3 ústavy rozhodol vo veci samej.

V zmysle § 27 Spravovacieho a rokovacieho poriadku Ústavného súdu Slovenskej republiky sa v Zbierke zákonov Slovenskej republiky uverejňuje výroková časť rozhodnutí ústavného súdu.

V roku 2017 boli v Zbierke zákonov Slovenskej republiky vyhlásené celkovo 3 rozhodnutia ústavného súdu:

1. Pod č. 130/2017 Z. z. bol 31. mája 2017 v Zbierke zákonov Slovenskej republiky vyhlásený nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 2/2016 z 22. marca 2017, ktorým ústavný súd vyslovil nesúlad:

– ustanovenia § 4 písm. b) zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo vzťahu k voľbám do Národnej rady Slovenskej republiky, k voľbám do Európskeho parlamentu, k voľbám prezidenta Slovenskej republiky, k ľudovému hlasovaniu o odvolaní prezidenta a k hlasovaniu v referende vyhlásenom podľa čl. 93 až čl. 99 ústavy s viacerými ustanoveniami ústavy, Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a Charty základných práv Európskej únie – išlo o ustanovenie zakotvujúce, že výkon trestu odňatia slobody uložený za spáchanie obzvlášť závažného zločinu predstavuje prekážku práva voliť;

– ustanovenia § 4 písm. c) zákona o podmienkach výkonu volebného práva vo vzťahu k voľbám do Národnej rady Slovenskej republiky, k voľbám do Európskeho parlamentu, k voľbám prezidenta Slovenskej republiky, k ľudovému hlasovaniu o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky, k voľbám do orgánov územnej samosprávy a k hlasovaniu v referende vyhlásenom podľa čl. 93 až čl. 99 ústavy s viacerými ustanoveniami ústavy, Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a Charty základných práv Európskej únie a Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím – išlo o ustanovenie zakotvujúce, že pozbavenie spôsobilosti na právne úkony predstavuje prekážku práva voliť.

2. Pod č. 131/2017 Z. z. bol 31. mája 2017 v Zbierke zákonov Slovenskej republiky vyhlásený **nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 18/2014 z 22. marca 2017**, ktorým ústavný súd vyslovil nesúlad ustanovenia čl. I § 165 v časti „a spĺňa predpoklady na výkon funkcie starostu podľa osobitného predpisu“, čl. I § 176 ods. 4 písm. a) v časti „a doklad osvedčujúci splnenie predpokladu na výkon funkcie starostu podľa osobitného predpisu“, čl. I § 176 ods. 7 v časti „ako aj doklad osvedčujúci splnenie predpokladu na výkon funkcie starostu podľa osobitného predpisu“, čl. I § 177 ods. 1 písm. e), čl. III a čl. IV zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 4 v spojení s čl. 30 ods. 1, 3 a 4 a čl. 31 ústavy – išlo o ustanovenia, ktoré podmieňovali možnosť kandidatúry na funkciu starostu obce (primátora mesta), resp. právo byť volený na funkciu starostu obce (primátora mesta) získaním aspoň stredného vzdelania podľa § 16 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších prepisov.

3. Pod č. 140/2017 Z. z. bol 2. júna 2017 v Zbierke zákonov Slovenskej republiky vyhlásený **nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 7/2017 z 31. mája 2017**, ktorým ústavný súd rozhodol, že uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky č. 570 z 5. apríla 2017 o zrušení článku V a článku VI rozhodnutia predsedu vlády Slovenskej republiky z 3. marca 1998 o amnestii uverejneného pod č. 55/1998 Z. z., rozhodnutia predsedu vlády Slovenskej republiky zo 7. júla 1998 o amnestii uverejneného pod č. 214/1998 Z. z. a rozhodnutia prezidenta Slovenskej republiky v konaní o milosť pre obvineného č. k. 3573/96-72-2417 z 12. decembra 1997 je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky.

PROJEKT

2017

1. EFEKTÍVNOSŤ VÝKONU ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY V KONANÍ O SŤAŽNOSTIACH FYZICKÝCH OSÔB A PRÁVNICKÝCH OSÔB V KAUZÁLNEJ SÚVISLOSTI S PRINCÍPOM PREZUMPCIE ZAVINENÉHO KONANIA ŠTÁTU

Ústavný súd od začiatku roku 2009 realizuje projekt, ktorého cieľom je:

- zabrániť opätovnému vzniku zbytočných prieťahov v občianskom súdnom konaní a trestnom konaní s osobitným dôrazom na monitorovanie tzv. opakovaných a extrémnych prieťahov (Rešerš A),
- efektívnejšie realizovať výkon rozhodnutí ústavného súdu pri porušení práva na súdnu a inú právnu ochranu (Rešerš B),
- koordinovaným postupom so zainteresovanými subjektmi zabezpečiť precíznejšiu riadiacu a kontrolnú činnosť na všeobecných súdoch v konkrétnych prípadoch,
- po splnení podmienok iniciovať disciplinárnu zodpovednosť sudcov (prokurátorov, vyšetrovateľov),
- napomáhať predchádzaniu uplatňovania právnej zodpovednosti proti Slovenskej republike v konaní pred Európskym súdom pre ľudské práva z dôvodu porušenia ľudských práv a základných slobôd sťažovateľov.

Podrobnosti týkajúce sa projektu (prehľady, tabuľky a dosiahnuté výsledky), ako aj vyhodnotenie jeho efektívnosti sú dostupné na webovom sídle ústavného súdu www.ustavnysud.sk v časti **Predseda Ústavného súdu Slovenskej republiky – Projekt.**

Dĺžka trvania projektu: **I. etapa: roky 2009 – 2013**
 II. etapa: roky 2014 – 2017

REŠERŠ A

Zhodnotenie účinnosti a efektívnosti výkonu rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorými vyslovil porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa **čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky**, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa **čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd** a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa **čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd** podľa metodiky projektu.

Prehľad právoplatných nálezov, v ktorých ústavný súd vyslovil porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 38 ods. 2 listiny a porušenie práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru za sledované obdobie rokov 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016 a 2017.

Tabuľka č. 13

Prehľad výsledkov projektu (Rešerš A) za obdobie od roku 2009 do roku 2017

rok	celkový počet nálezov	z toho skončené k 31. 12. 2017	z toho neskončené k 31. 12. 2017
2009	252	236	16
2010	219	194	25
2011	209	178	31
2012	194	160	34
2013	213	160	53
2014	235	156	79
2015	231	151	80
2016	246	109	137
2017	315 ¹⁹	85	230
Spolu	2114	1429	685

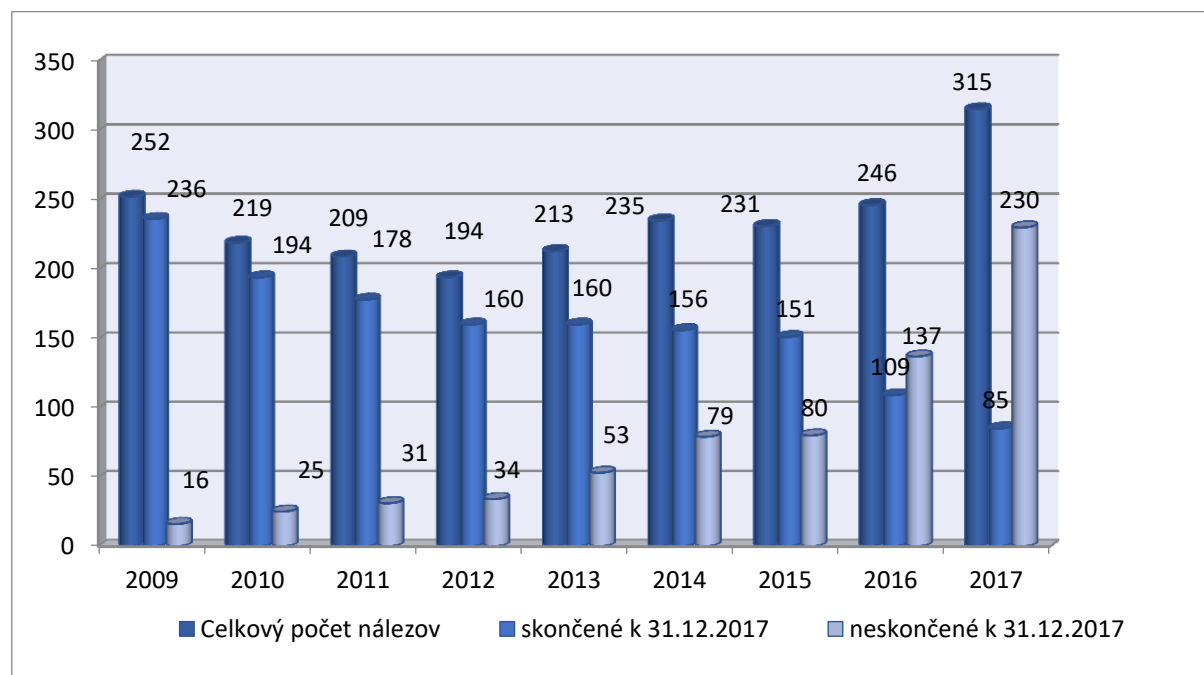
Zdroj: vlastný

Ústavný súd v rámci projektu „Efektívnosť výkonu rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaní o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb v kauzálnej súvislosti s princípom prezumpcie zavineného konania štátu“ eviduje za roky 2009 – 2017 v súvislosti s porušením základných práv zaručených citovanými článkami vo vzťahu k neskončeným konaniam všeobecných súdov a orgánov činných v trestnom konaní 685 nálezov ústavného súdu, ktoré bude aj naďalej až do ich právoplatného skončenia sledovať.

¹⁹ Rozdiel medzi celkovým počtom nálezov uvedených v tabuľke č. 5 (289 nálezov) a počtom nálezov uvedených v tabuľke č. 13 (315 nálezov) je daný tým, že v tabuľke č. 5 sú rozhodnuté nálezy v roku 2017 (vrátane neprávoplatných) a v tabuľke č. 13 sú uvedené všetky nálezy, ktoré nadobudli právoplatnosť v roku 2017 (vrátane nálezov rozhodnutých v roku 2016 a právoplatných až v roku 2017).

Graf č. 7

Prehľad výsledkov projektu (Rešerš A) za obdobie od roku 2009 do roku 2017

Zdroj: vlastný

V rámci projektu ústavný súd preveruje aj to, či všeobecné súdy, resp. iné orgány, ktorým ústavný súd v nálezoch uložil povinnosť vyplatiť primerané finančné zadostučenie úspešným sťažovateľom, toto primerané finančné zadostučenie včas zaplatili.

Ústavný súd zistil, že priznané primerané finančné zadostučenie bolo sťažovateľom vo všetkých prípadoch vyplatené.

EXTRÉMNE A OPAKOVANÉ PRIEŤAHY

Ústavný súd venuje v rámci **projektu** osobitnú pozornosť kategórii tzv. **extrémnych** prieťahov a tiež tzv. **opakovaných** prieťahov.

Extrémne prieťahy sú prieťahy v konaniach pred všeobecnými súdmi alebo pred orgánmi činnými v trestnom konaní, ktoré začali do roku 2000 (vrátane) a k 31. decembru 2017 neboli právoplatne skončené.

Opakované prieťahy sú prieťahy v konaniach pred všeobecnými súdmi alebo orgánmi činnými v trestnom konaní, v ktorých ústavný súd opakovaně nálezom konštatoval porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prípadne podľa čl. 38 ods. 2 listiny, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z celkového počtu **685** právoplatných náleзов ústavného súdu týkajúcich sa neskončených konaní všeobecných súdov za roky 2009 – 2017 k 31. decembru 2017 bude ústavný súd aj naďalej monitorovať:

- **114** náleзов týkajúcich sa extrémnych prieťahov,
- **47** náleзов týkajúcich sa opakovaných prieťahov.

Ústavný súd sa týmto projektom priblížil cieľu, ktorý každoročne sleduje Európska komisia pre efektívnosť súdnictva – CEPEJ, najmä pokiaľ ide o komparatívny nástroj predstavený 27. marca 2013 Európskou komisiou pod názvom „**Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície**“, ktorý poskytuje komparatívny prehľad efektívnosti, kvality a nezávislosti justičných systémov v členských štátoch Európskej únie. Cieľom tohto prehľadu je prostredníctvom získaných porovnávacích údajov pomôcť vnútroštátnym orgánom v úsilí o zlepšenie ich justičných systémov. Každoročne vydávané porovnávacie prehľady Európskej únie v oblasti justície pritom potvrdzujú, že práve efektívne a nezávislé justičné systémy majú rozhodujúci význam pri vytváraní priaznivého investičného prostredia a sú základným pilierom každej demokracie.

Extrémne prieťahy

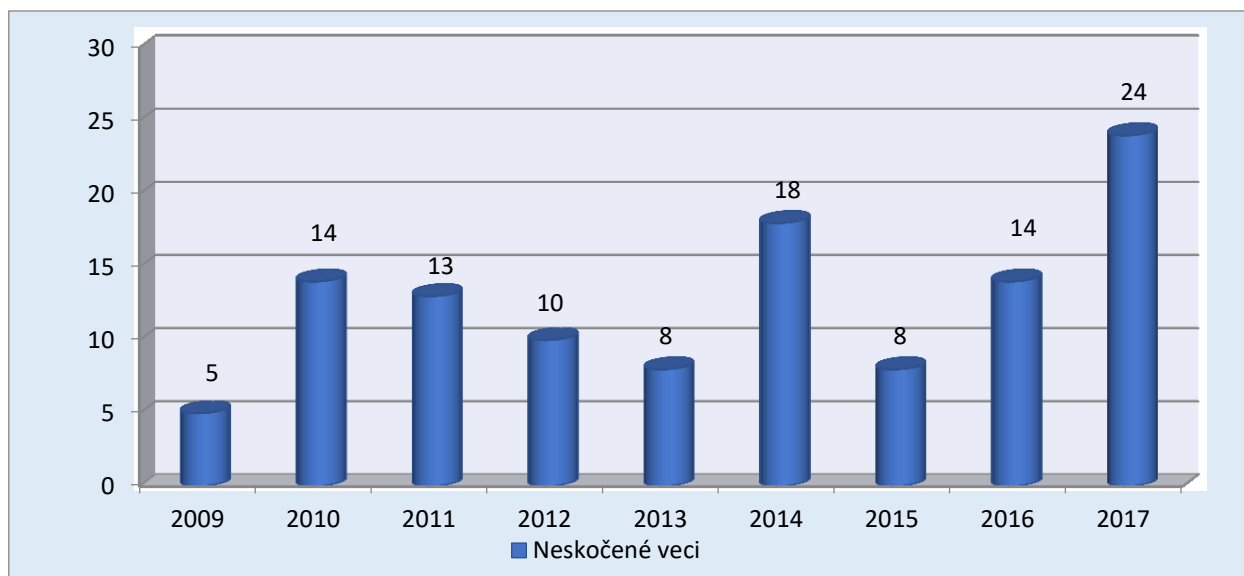
Extrémne prieťahy sú prieťahy v konaniach pred všeobecnými súdmi alebo pred orgánmi činnými v trestnom konaní, ktoré začali do roku 2000 (vrátane) a k 31. decembru 2017 neboli právoplatne skončené.

Z celkového počtu **685** právoplatných náleзов ústavného súdu týkajúcich sa neskončených konaní všeobecných súdov za roky 2009 – 2017 bude ústavný súd v roku 2018 v rámci monitorovania venovať zvýšenú pozornosť výkonu **114 náleзов**, v ktorých bolo z dôvodu extrémnych prieťahov konštatované porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prípadne podľa čl. 38 ods. 2 listiny, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

rok 2009	5 náleзов	(tabuľka č. 14)
rok 2010	14 náleзов	(tabuľka č. 15)
rok 2011	13 náleзов	(tabuľka č. 16)
rok 2012	10 náleзов	(tabuľka č. 17)
rok 2013	8 náleзов	(tabuľka č. 18)
rok 2014	18 náleзов	(tabuľka č. 19)
rok 2015	8 náleзов	(tabuľka č. 20)
rok 2016	14 náleзов	(tabuľka č. 21)
rok 2017	24 náleзов	(tabuľka č. 22)
SPOLU	114 náleзов	

Graf č. 8

Prehľad počtu nálezov vo vzťahu k neskončeným konaniam všeobecných súdov s extrémnymi prieťahmi za obdobie od roku 2009 do roku 2017

Zdroj: vlastný

Tabuľka č. 14

Prehľad nálezov z roku 2009 týkajúcich sa neskončených konaní všeobecných súdov s extrémnymi prieťahmi

p. č.	odporca	sp. zn. odporcu	sp. zn. ústavného súdu	sudca, ktorému je vec pridelená ²⁰	rok začatia konania pred všeobecnými súdmi
1.	Okresný súd Bratislava I	14 C 172/96	III. ÚS 7/09	Mgr. Bajánková	1996/ 21 rokov
2.	Okresný súd Bratislava IV	6 C 526/96	I. ÚS 117/09	JUDr. Evin	1996/ 21 rokov
3.	Okresný súd Dunajská Streda	5 C 171/96	III. ÚS 47/09	JUDr. Csémyová	1996/ 21 rokov
4.	Okresný súd Košice I	15 C 820/94	II. ÚS 342/08	JUDr. Brondoš	1994/ 23 rokov
5.	Okresný súd Žilina	D 1356/95	II. ÚS 3/09	JUDr. Tučková	1992/ 25 rokov

Zdroj: vlastný

Tabuľka č. 15

Prehľad nálezov z roku 2010 týkajúcich sa neskončených konaní všeobecných súdov s extrémnymi prieťahmi

p. č.	odporca	sp. zn. odporcu	sp. zn. ústavného súdu	sudca, ktorému je vec pridelená	rok začatia konania pred všeobecnými súdmi
1.	Krajský súd v Bratislave	49 Cb 24/00 (33 Cb 39/1998)	I. ÚS 259/2010	JUDr. Noskovičová	1998/ 19 rokov
2.	Krajský súd v Košiciach	13 Cb 767/00	IV. ÚS 305/2010	JUDr. Kočišová	2000/ 17 rokov
3.	Okresný súd Banská Bystrica	13 C 53/00	IV. ÚS 90/2010	JUDr. Slobodník	2000/ 17 rokov
4.	Okresný súd Banská Bystrica	13 C 53/00	IV. ÚS 411/09	JUDr. Slobodník	2000/ 17 rokov
5.	Okresný súd Banská Bystrica	13 C 53/00	III. ÚS 28/2010	JUDr. Slobodník	2000/ 17 rokov
6.	Okresný súd Banská Bystrica	13 C 53/00	II. ÚS 145/2010	JUDr. Slobodník	2000/ 17 rokov
7.	Okresný súd Banská Bystrica	13 C 53/00	IV. ÚS 149/2010	JUDr. Slobodník	2000/ 17 rokov
8.	Okresný súd Bratislava I	10 C 190/00	IV. ÚS 338/09	JUDr. D. Káčerová	2000/ 17 rokov

²⁰ Sudca uvedený pri jednotlivých konaniach súdov je zákonný sudca, ktorý vo veci konal ako posledný v poradí.

9.	Okresný súd Bratislava III	8 C 22/96	II. ÚS 278/09	JUDr. Kurínek	1995/ 22 rokov
10.	Okresný súd Bratislava III	8 C 492/95	II. ÚS 288/09	JUDr. Vaverčáková	1995/ 22 rokov
11.	Okresný súd Bratislava III	Er 2863/98	II. ÚS 366/09	JUDr. Weisová	1988/ 29 rokov
12.	Okresný súd Košice I	10 C 950/99	III. ÚS 220/09	JUDr. Vekrbauerová	1999/ 18 rokov
13.	Okresný súd Trenčín	18 D 6174/93	I. ÚS 321/2010	JUDr. Knociková	1993/ 24 rokov
14.	Okresný súd Žilina	14 C 415/93	IV. ÚS 173/2010	JUDr. Mrva	1993/ 24 rokov

Zdroj: vlastný

Tabuľka č. 16

Prehľad nálezov z roku 2011 týkajúcich sa neskončených konaní všeobecných súdov s extrémnymi prietiahmi

p. č.	odporca	sp. zn. odporcu	sp. zn. ústavného súdu	sudca, ktorému je vec pridelená	rok začatia konania pred všeobecnými súdmi
1.	Okresný súd Banská Bystrica	13 C 53/00	IV. ÚS 52/2011	JUDr. Slobodník	2000/ 17 rokov
2.	Okresný súd Bratislava I	9 C 185/88	IV. ÚS 366/2011	JUDr. Cviková	1988/ 19 rokov
3.	Okresný súd Bratislava IV	6 C 12/99	I. ÚS 317/2010	JUDr. Evin	1999/ 18 rokov
4.	Okresný súd Čadca	8 C 1079/99	II. ÚS 169/2011	Mgr. Stehurová	1999/ 18 rokov
5.	Okresný súd Galanta	11 Cb 47/00	I. ÚS 189/2011	JUDr. Jakubovič	2000/ 17 rokov
6.	Okresný súd Košice II	19 C 1375/99	IV. ÚS 394/2011	JUDr. Kováčová	1991/ 26 rokov
7.	Okresný súd Košice II	29 C 34/97	II. ÚS 335/2011	JUDr. Mičková	1997/ 20 rokov
8.	Okresný súd Košice-okolie	11 C 514/99	II. ÚS 60/2011	JUDr. Mlejová	1999/ 18 rokov
9.	Okresný súd Košice-okolie	1 D 994/90	IV. ÚS 270/2011	JUDr. Nemcová	1985/ 32 rokov
10.	Okresný súd Košice-okolie	16 C 440/94	II. ÚS 80/2011	JUDr. Sinčáková	1994/ 23 rokov
11.	Okresný súd Nové Zámky	13 C 422/99	IV. ÚS 442/2011	JUDr. Rajňáková	1999/ 18 rokov
12.	Okresný súd Trenčín	18 D 6174/93	I. ÚS 403/2011	JUDr. Knociková	1993/ 24 rokov
13.	Okresný súd Žilina	13 C 486/92	III. ÚS 319/2011	JUDr. Svediaková	1992/ 25 rokov

Zdroj: vlastný

Tabuľka č. 17

Prehľad nálezov z roku 2012 týkajúcich sa neskončených konaní všeobecných súdov s extrémnymi prietiahmi

p. č.	odporca	sp. zn. odporcu	sp. zn. ústavného súdu	sudca, ktorému je vec pridelená	rok začatia konania pred všeobecnými súdmi
1.	Krajský súd v Bratislave	Z-2-35 Cb 1359/93	II. ÚS 83/2012	JUDr. Haitová	1993/ 24 rokov
2.	Krajský súd v Bratislave	7 K 223/00	II. ÚS 398/2012	JUDr. Noskovičová	2000/ 17 rokov
3.	Okresný súd Banská Bystrica	13 C 53/00	IV. ÚS 422/2012	JUDr. Slobodník	2000/ 17 rokov
4.	Okresný súd Bratislava I	15 C 96/92	I. ÚS 158/2011	JUDr. Belanová	1992/ 25 rokov
5.	Okresný súd Bratislava II	17 C 141/94	III. ÚS 42/2011	JUDr. Pacharová	1994/ 23 rokov
6.	Okresný súd Bratislava III	V-2 10 C 75/96	I. ÚS 30/2012	JUDr. Kurínek	1996/ 21 rokov
7.	Okresný súd Bratislava IV	4 C 204/92	II. ÚS 475/2011	JUDr. Rigáňová	1992/ 25 rokov
8.	Okresný súd Dunajská Streda	4 C 163/91	II. ÚS 384/2011	JUDr. Képešyová	1991/ 26 rokov
9.	Okresný súd Košice II	19 C 508/95	III. ÚS 129/2012	Mgr. Petrovič	1995/ 22 rokov
10.	Okresný súd Žilina	12 C 398/96	IV. ÚS 26/2012	JUDr. Panáková	1996/ 21 rokov

Zdroj: vlastný

Tabuľka č. 18

Prehľad nálezov z roku 2013 týkajúcich sa neskončených konaní všeobecných súdov s extrémnymi prietiahmi

p. č.	odporca	sp. zn. odporcu	sp. zn. ústavného súdu	sudca, ktorému je vec pridelená	rok začatia konania pred všeobecnými súdmi
1.	Krajský súd v Prešove	2 NcCb 9/05	I. ÚS 420/2012	JUDr. Škrab	2000/ 17 rokov
2.	Okresný súd Bratislava I	8 C 99/92	III. ÚS 202/2013	JUDr. Bajánková	1992/ 25 rokov

3.	Okresný súd Bratislava II	13 C 200/98	II. ÚS 405/2012	JUDr. Staněk	1998/ 19 rokov
4.	Okresný súd Bratislava III	19 Cb 558/99	IV. ÚS 315/2013	Mgr. Dufalová	1997/ 20 rokov
5.	Okresný súd Trenčín	7 C 519/01	II. ÚS 168/2013	JUDr. Kumová	1999/ 18 rokov
6.	Okresný súd Trnava	7 T 248/96	II. ÚS 8/2013	Mgr. Pollák	1996/ 21 rokov
7.	Okresný súd Trnava	7 T 248/96	IV. ÚS 567/2013	Mgr. Pollák	1996/ 21 rokov
8.	Okresný súd Žilina	13 C 486/92	IV. ÚS 432/2012	JUDr. Svediaková	1992/ 25 rokov

Zdroj: vlastný

Tabuľka č. 19

Prehľad nálezov z roku 2014 týkajúcich sa neskončených konaní všeobecných súdov s extrémnymi prietiahmi

p. č.	odporca	sp. zn. odporcu	sp. zn. ústavného súdu	sudca, ktorému je vec pridelená	rok začatia konania pred všeobecnými súdmi
1.	Krajský súd v Bratislave	28 Cb 16/01	I. ÚS 38/2014	JUDr. Sedláčková	2000/ 17 rokov
2.	Okresný súd Bratislava I	10 C 50/94	IV. ÚS 141/2014	JUDr. Káčerová	1994/ 23 rokov
3.	Okresný súd Bratislava I	8 C 4/00	III. ÚS 58/2014	JUDr. Doláková	1992/ 25 rokov
4.	Okresný súd Bratislava IV	6 C 526/96	IV. ÚS 334/2012	JUDr. Evin	1996/ 21 rokov
5.	Okresný súd Bratislava V	Er 59/96	IV. ÚS 551/2013	JUDr. Sandtnerová	1994/ 23 rokov
6.	Okresný súd Čadca	6 C 544/99	I. ÚS 110/2014	Mgr. Holeščáková	1997/ 20 rokov
7.	Okresný súd Čadca	8 C 1079/99	I. ÚS 641/2014	Mgr. Stehurová	1999/ 18 rokov
8.	Okresný súd Čadca	10 C 412/00	III. ÚS 511/2014	JUDr. Žideková	1999/ 18 rokov
9.	Okresný súd Čadca	6 C 1645/99	II. ÚS 623/2013	JUDr. Krišťáková	1999/ 18 rokov
10.	Okresný súd Košice I	15 C 258/94	II. ÚS 368/2013	JUDr. Mgr. Dubjel	1994/ 23 rokov
11.	Okresný súd Košice I	15 C 258/94	IV. ÚS 303/2014	JUDr. Mgr. Dubjel	1994/ 23 rokov
12.	Okresný súd Košice II	29 C 34/97	IV. ÚS 216/2014	JUDr. Mičková	1997/ 20 rokov
13.	Okresný súd Košice-okolie	11 C 515/99	IV. ÚS 109/2014	JUDr. Mlejová	1999/ 18 rokov
14.	Okresný súd Námestovo	3 C 285/08	III. ÚS 500/2014	Mgr. Mikulášová	1998/ 19 rokov
15.	Okresný súd Nové Zámky	12 C 62/95	IV. ÚS 664/2013	JUDr. Kováčsová	1995/ 22 rokov
16.	Okresný súd Pezinok	5 C 8/08	III. ÚS 362/2014	JUDr. Michálek	1999/ 18 rokov
17.	Okresný súd Prešov	17 C 7/2013	IV. ÚS 289/2014	JUDr. Farkášová	1996/ 21 rokov
18.	Okresný súd Trenčín	18 D 6174/93	II. ÚS 324/2013	JUDr. Knociková	1993/ 24 rokov

Zdroj: vlastný

Tabuľka č. 20

Prehľad nálezov z roku 2015 týkajúcich sa neskončených konaní všeobecných súdov s extrémnymi prietiahmi

p. č.	odporca	sp. zn. odporcu	sp. zn. ústavného súdu	sudca, ktorému je vec pridelená	rok začatia konania pred všeobecnými súdmi
1.	Okresný súd Bratislava I	10 C 159/93	II. ÚS 191/2014	JUDr. Kresl	1993/ 24 rokov
2.	Okresný súd Bratislava III	V-29 C 33/96	III. ÚS 578/2014	JUDr. Kurinec	1996/ 21 rokov
3.	Okresný súd Čadca	14 Cb 108/96	II. ÚS 189/2015	Mgr. Holeščáková	1996/ 21 rokov
4.	Okresný súd Košice II	19 C 508/95	II. ÚS 169/2015	Mgr. Petrovič	1995/ 22 rokov
5.	Okresný súd Nitra	17 C 163/08	III. ÚS 10/2015	Mgr. Mesárošová	1998/ 19 rokov
6.	Okresný súd Žilina	13 C 486/92	I. ÚS 386/2015	JUDr. Svediaková	1992/ 25 rokov
7.	Okresný súd Žilina	13 C 486/92	III. ÚS 690/2014	JUDr. Svediaková	1992/ 25 rokov
8.	Okresný súd Žilina	25 C 381/07	II. ÚS 751/2014	JUDr. Scholtzová	1999/ 18 rokov

Zdroj: vlastný

Tabuľka č. 21

Prehľad nálezov z roku 2016 týkajúcich sa neskončených konaní všeobecných súdov s extrémnymi prieťahmi

p. č.	odporca	sp. zn. odporcu	sp. zn. ústavného súdu	sudca, ktorému je vec pridelená	rok začatia konania pred všeobecnými súdmi
1.	Okresný súd Bratislava I	29 Cb 130/01 (Rob 2329/00)	III. ÚS 493/2015	JUDr. Bednarčík	2000/17 rokov
2.	Okresný súd Bratislava II	13 C 200/98	II. ÚS 876/2014	JUDr. Staněk	1998/19 rokov
3.	Okresný súd Bratislava III	6 C 299/98	II. ÚS 511/2015	Mgr. Fekete	1998/19 rokov
4.	Okresný súd Bratislava III	V-2-7 C 186/96	I. ÚS 115/2016	JUDr. Lamprechtová	1996/21 rokov
5.	Okresný súd Dunajská Streda	5 C 171/96	I. ÚS 492/2015	JUDr. Csémyová	1996/21 rokov
6.	Okresný súd Dunajská Streda	9 C 171/96	II. ÚS 704/2015	JUDr. Vörösová	1996/21 rokov
7.	Okresný súd Galanta	11 Cb 47/00	II. ÚS 500/2015	JUDr. Jakubovič	2000/17 rokov
8.	Okresný súd Košice-okolie	11 C 514/99	II. ÚS 767/2015	JUDr. Mlejová	1999/18 rokov
9.	Okresný súd Košice II	19 C 155/06 (19 C 389/96)	I. ÚS 27/2016	JUDr. Burkušová	1996/21 rokov
10.	Okresný súd Košice II	29 C 34/97	I. ÚS 577/2015	JUDr. Mičková	1997/20 rokov
11.	Okresný súd Revúca	6 Er 453/08 (Er 173/99)	II. ÚS 300/2015	JUDr. Kvetková	1999/18 rokov
12.	Okresný súd Svidník	6 C 261/99	I. ÚS 36/2016	JUDr. Tvrdíková	1999/18 rokov
13.	Okresný súd Trnava	17 C 2/00	III. ÚS 282/2016	Mgr. Anovčinová	2000/17 rokov
14.	Okresný súd Trnava	14 C 119/00	II. ÚS 496/2016	Mgr. Tomašovičová	2000/17 rokov

Zdroj: vlastný

Tabuľka č. 22

Prehľad nálezov z roku 2017 týkajúcich sa neskončených konaní všeobecných súdov s extrémnymi prieťahmi

p. č.	odporca	sp. zn. odporcu	sp. zn. ústavného súdu	sudca, ktorému je vec pridelená	rok začatia konania pred všeobecnými súdmi
1.	Krajský súd v Banskej Bystrici	36-24 K 77/00	II. ÚS 375/2017	JUDr. Maštaliřová	2000/17 rokov
2.	Krajský súd v Bratislave	Z-2-43 Cb 1/96	III. ÚS 243/2017	JUDr. Ondriřová	1996/21 rokov
3.	Okresný súd Bratislava I	19 C 56/94	III. ÚS 79/2016	Mgr. Bajánková	1994/23 rokov
4.	Okresný súd Bratislava I	9 C 176/00	III. ÚS 8/2017	JUDr. Hadrbulcová	2000/17 rokov
5.	Okresný súd Bratislava I	25 Cb 107/95	III. ÚS 169/2017	JUDr. Repáková	1995/22 rokov
6.	Okresný súd Bratislava I	8 C 142/98	III. ÚS 294/2017	JUDr. Doláková	1998/19 rokov
7.	Okresný súd Bratislava II	17 C 192/97	I. ÚS 267/2016	JUDr. Pacharová	1997/20 rokov
8.	Okresný súd Bratislava II	18 C 298/99	I. ÚS 559/2016	JUDr. Staněk	1999/18 rokov
9.	Okresný súd Bratislava III	14 C 165/00	III. ÚS 471/2016	JUDr. Lohnertová	2000/17 rokov
10.	Okresný súd Bratislava III	27 C 30/99	II. ÚS 871/2016	JUDr. Kurinec	1999/18 rokov
11.	Okresný súd Bratislava III	8 C 74/97	III. ÚS 232/2017	JUDr. Kurinec	1997/20 rokov
12.	Okresný súd Bratislava V	15 C 111/99	I. ÚS 413/2017	JUDr. Kleimanová	1999/18 rokov
13.	Okresný súd Čadca	Er 1260/96	I. ÚS 626/2016	JUDr. Pytliaková	1996/21 rokov
14.	Okresný súd Dunajská Streda	9 C 171/96	III. ÚS 680/2016	JUDr. Vörösová	1996/21 rokov
15.	Okresný súd Košice I	10 C 950/99	III. ÚS 712/2016	JUDr. Vekrbauerová	1999/18 rokov
16.	Okresný súd Košice I	15 C 830/94	I. ÚS 173/2017	JUDr. Dubjel	1994/23 rokov
17.	Okresný súd Košice II	32 Cb 406/98 (Nc 3304/97 1 Rob 1009/97)	I. ÚS 560/2016	JUDr. Raábová	1997/20 rokov
18.	Okresný súd Košice II	20 C 1134/95	II. ÚS 481/2017	JUDr. Kolesár	1995/22 rokov
19.	Okresný súd Nitra	9 C 97/2009 (9 C 163/98)	II. ÚS 720/2016	Mgr. Benkovičová	1998/19 rokov
20.	Okresný súd Nové Zámky	13 Er 539/98	III. ÚS 394/2017	Mgr. Garaj	1998/19 rokov
21.	Okresný súd Prešov	17 C 7/2013 (8 C 92/1996)	I. ÚS 324/2017	JUDr. Farkášová	1996/21 rokov
22.	Okresný súd Žilina	12 C 398/96	III. ÚS 646/2016	JUDr. Panáková	1996/21 rokov
23.	Okresný súd Žilina	14 C 415/93	III. ÚS 37/2017	JUDr. Mrva	1993/24 rokov
24.	Okresný súd Žilina	D 1356/95	III. ÚS 25/2017	JUDr. Tučková	1995/22 rokov

Zdroj: vlastný

Opakované prietahy

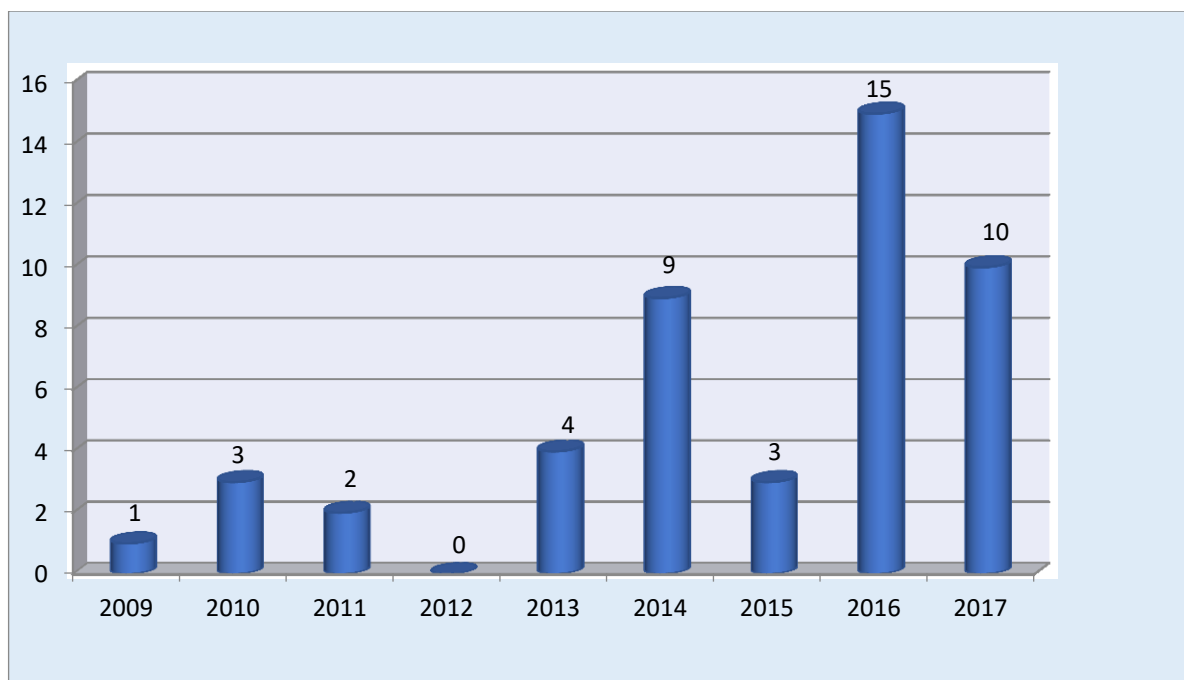
Opakované prietahy sú prietahy v konaniach pred všeobecnými súdmi alebo orgánmi činnými v trestnom konaní, v ktorých ústavný súd opakovane (v tej istej veci) nálezom konštatoval porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prípadne práva podľa čl. 38 ods. 2 listiny, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z celkového počtu **685** právoplatných náleзов ústavného súdu týkajúcich sa neskončených konaní všeobecných súdov za roky 2009 – 2017 bude ústavný súd v roku 2018 v rámci monitorovania venovať zvýšenú pozornosť výkonu **47 náleзов**, v ktorých bolo **opakovane vyslovené porušenie** základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prípadne podľa čl. 38 ods. 2 listiny, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

rok 2009	1 nález	(tabuľka č. 23)
rok 2010	3 nálezy	(tabuľka č. 24)
rok 2011	2 nálezy	(tabuľka č. 25)
rok 2012	0 náleзов	
rok 2013	4 nálezy	(tabuľka č. 26)
rok 2014	9 náleзов	(tabuľka č. 27)
rok 2015	3 nálezy	(tabuľka č. 28)
rok 2016	15 náleзов	(tabuľka č. 29)
rok 2017	10 náleзов	(tabuľka č. 30)
SPOLU	47 náleзов	

Graf č. 9

Prehľad počtu náleзов vo vzťahu k neskončeným konaniam všeobecných súdov, v ktorých boli zistené opakované prietahy

Zdroj: vlastný

Tabuľka č. 23

Prehľad nálezov z roku 2009 vo vzťahu k neskončeným konaniam všeobecných súdov, v ktorých boli zistené opakované prieťahy

p. č.	odporca	sp. zn. odporcu	sudca, ktorému je vec pridelená ²¹	sp. zn. ústavného súdu	predchádzajúca sp. zn. ústavného súdu	rok začatia konania pred všeobecnými súdmi – dĺžka konania
1.	Okresný súd Bratislava I	1 Er 1842/02	JUDr. R. Milták	I. ÚS 97/09	III. ÚS 37/07	2002/ 15 rokov

Zdroj: vlastný

Tabuľka č. 24

Prehľad nálezov z roku 2010 vo vzťahu k neskončeným konaniam všeobecných súdov, v ktorých boli zistené opakované prieťahy

p. č.	odporca	sp. zn. odporcu	sudca, ktorému je vec pridelená	sp. zn. ústavného súdu	predchádzajúca sp. zn. ústavného súdu	rok začatia konania pred všeobecnými súdmi – dĺžka konania
1.	Krajský súd v Košiciach	13 Cb 767/00	JUDr. Kočišová	IV. ÚS 305/2010	I. ÚS 255/08	2000/ 17 rokov
2.	Okresný súd Bratislava I	15 C 34/02	JUDr. Belanová	I. ÚS 49/2010	I. ÚS 125/07	2001/ 16 rokov
3.	Okresný súd Bratislava III	15 C 8/02	JUDr. Kurinec	IV. ÚS 417/09	II. ÚS 244/05	1999/ 18 rokov

Zdroj: vlastný

Tabuľka č. 25

Prehľad nálezov z roku 2011 vo vzťahu k neskončeným konaniam všeobecných súdov, v ktorých boli zistené opakované prieťahy

p. č.	odporca	sp. zn. odporcu	sudca, ktorému je vec pridelená	sp. zn. ústavného súdu	predchádzajúca sp. zn. ústavného súdu	rok začatia konania pred všeobecnými súdmi – dĺžka konania
1.	Okresný súd Košice II	29 C 34/97	JUDr. Mičková	II. ÚS 335/2011	II. ÚS 8/05 IV. ÚS 37/05 IV. ÚS 300/04	1997/ 20 rokov
2.	Okresný súd Košice II	19 C 1375/99	JUDr. Kováčová	IV. ÚS 394/2011	IV. ÚS 148/03	1999/ 18 rokov

Zdroj: vlastný

Tabuľka č. 26

Prehľad nálezov z roku 2013 vo vzťahu k neskončeným konaniam všeobecných súdov, v ktorých boli zistené opakované prieťahy

p. č.	odporca	sp. zn. odporcu	sudca, ktorému je vec pridelená	sp. zn. ústavného súdu	predchádzajúca sp. zn. ústavného súdu	rok začatia konania pred všeobecnými súdmi – dĺžka konania
1.	Okresný súd Bratislava I	10 C 104/04	JUDr. Hlistová	III. ÚS 212/2013	II. ÚS 323/09	2004/ 13 rokov
2.	Okresný súd Bratislava V	12 C 313/03	JUDr. Leimbergerová	III. ÚS 215/2013	III. ÚS 256/09	2003/ 14 rokov
3.	Okresný súd Čadca	6 C 1645/99	JUDr. Krišťáková	II. ÚS 623/2013	I. ÚS 7/2011	1999/ 18 rokov
4.	Okresný súd Piešťany	4 C 62/08	JUDr. Hricková	IV. ÚS 171/2013	II. ÚS 286/07	1999/ 18 rokov

Zdroj: vlastný

²¹ Sudca uvedený pri jednotlivých konaniach súdov je zákonný sudca, ktorý vo veci konal ako posledný v poradí.

Tabuľka č. 27

Prehľad nálezov z roku 2014 vo vzťahu k neskončeným konaniam všeobecných súdov, v ktorých boli zistené opakované prietahy

p. č.	odporca	sp. zn. odporcu	sudca, ktorému je vec pridelená	sp. zn. ústavného súdu	predchádzajúca sp. zn. ústavného súdu	rok začatia konania pred všeobecnými súdmi – dĺžka konania
1.	Okresný súd Bratislava IV	6 C 526/96	JUDr. Evin	IV. ÚS 334/2012	I. ÚS 117/09	1996/ 21 rokov
2.	Okresný súd Čadca	8 C 1079/99	JUDr. Stehurová	I. ÚS 641/2014	II. ÚS 169/2011	1999/ 18 rokov
3.	Okresný súd Košice I	15 C 258/94	JUDr. Mgr. Dubjel	IV. ÚS 303/2014	IV. ÚS 69/07	1994/ 23 rokov
4.	Okresný súd Košice I	15 C 258/94	JUDr. Mgr. Dubjel	II. ÚS 368/2013	IV. ÚS 187/07	1994/ 23 rokov
5.	Okresný súd Košice II	29 C 34/97	JUDr. Mičková	IV. ÚS 216/2014	II. ÚS 335/2011	1997/ 20 rokov
6.	Okresný súd Námestovo	3 C 285/08	Mgr. Mikulášová	III. ÚS 500/2014	III. ÚS 217/03	1998/ 19 rokov
7.	Okresný súd Pezinok	5 C 8/08	JUDr. Michálek	III. ÚS 362/2014	III. ÚS 33/2012	1999/ 18 rokov
8.	Okresný súd Trenčín	18 D 6174/93	JUDr. Knociková	II. ÚS 324/2013	I. ÚS 403/2011 I. ÚS 321/2010	1993/ 24 rokov
9.	Okresný súd Trnava	9 C 55/04	Mgr. Tomašovičová	IV. ÚS 300/2014	II. ÚS 68/2011	2003/ 14 rokov

Zdroj: vlastný

Tabuľka č. 28

Prehľad nálezov z roku 2015 vo vzťahu k neskončeným konaniam všeobecných súdov, v ktorých boli zistené opakované prietahy

p. č.	odporca	sp. zn. odporcu	sudca, ktorému je vec pridelená	sp. zn. ústavného súdu	predchádzajúca sp. zn. ústavného súdu	rok začatia konania pred všeobecnými súdmi – dĺžka konania
1.	Okresný súd Bratislava I	18 C 377/04	Mgr. Plavčáková	II. ÚS 239/2015	III. ÚS 332/2010	2004/ 13 rokov
2.	Okresný súd Košice I	40 C 145/07	JUDr. Veľká	III. ÚS 708/2014	IV. ÚS 502/2011	2003/ 14 rokov
3.	Okresný súd Nové Zámky	6 C 129/04	JUDr. Záhorák	II. ÚS 854/2014	III. ÚS 383/2012	2004/ 13 rokov

Zdroj: vlastný

Tabuľka č. 29

Prehľad nálezov z roku 2016 vo vzťahu k neskončeným konaniam všeobecných súdov, v ktorých boli zistené opakované prietahy

p. č.	odporca	sp. zn. odporcu	sudca, ktorému je vec pridelená	sp. zn. ústavného súdu	predchádzajúca sp. zn. ústavného súdu	rok začatia konania pred všeobecnými súdmi – dĺžka konania
1.	Okresný súd Bratislava I	18 C 315/09	JUDr. Líšková	III. ÚS 125/2016	III. ÚS 288/2014	2009/ 8 rokov
2.	Okresný súd Bratislava II	13 C 200/98	JUDr. Staněk	II. ÚS 876/2014	II. ÚS 405/2012	1998/ 19 rokov
3.	Okresný súd Bratislava III	6 C 299/98	Mgr. Fekete	II. ÚS 511/2015	I. ÚS 102/06	1998/ 19 rokov
4.	Okresný súd Bratislava III	6 C 31/2011 (6 NcC 5/02)	Mgr. Fekete	III. ÚS 542/2015	III. ÚS 92/2010	2002/ 15 rokov
5.	Okresný súd Čadca	7 C 31/06	JUDr. Pytliaková	I. ÚS 401/2016	I. ÚS 355/2014	2006/ 11 rokov
6.	Okresný súd Čadca	7 C 31/06	JUDr. Pytliaková	II. ÚS 560/2016	I. ÚS 355/2014	2006/ 11 rokov
7.	Okresný súd Dunajská Streda	5 C 171/96	JUDr. Csémyová	I. ÚS 492/2015	III. ÚS 47/09	1996/ 21 rokov
8.	Okresný súd Galanta	11 Cb 47/00	JUDr. Jakubovič	II. ÚS 500/2015	I. ÚS 189/2011	2000/ 17 rokov
9.	Okresný súd Košice-okolie	11 C 514/99	JUDr. Mlejová	II. ÚS 767/2015	II. ÚS 60/2011	1999/ 18 rokov
10.	Okresný súd Košice-okolie	15 C 80/2010	JUDr. Puškášová	III. ÚS 302/2016	I. ÚS 22/2016	2010/ 7 rokov
11.	Okresný súd Košice I	10 C 270/08	JUDr. Nemešová	I. ÚS 312/2016	II. ÚS 690/2015	2008/ 9 rokov
12.	Okresný súd Košice II	29 C 34/97	JUDr. Mičková	I. ÚS 577/2015	I. ÚS 199/04	1997/ 20 rokov
13.	Okresný súd Martin	12 P 303/2010	JUDr. Majcher	III. ÚS 243/2016	III. ÚS 353/2015	2010/ 21 rokov
14.	Okresný súd Pezinok	5 C 813/08	JUDr. Uhrík	II. ÚS 768/2015	I. ÚS 152/2014	2008/ 9 rokov
15.	Okresný súd Žilina	15 P 135/02	JUDr. Tučková	II. ÚS 306/2016	I. ÚS 492/2011	2002/ 15 rokov

Zdroj: vlastný

Tabuľka č. 30

Prehľad náleзов z roku 2017 vo vzťahu k neskončeným konaniam všeobecných súdov, v ktorých boli zistené opakované prietahy

p. č.	odporca	sp. zn. odporcu	sudca, ktorému je vec pridelená	sp. zn. ústavného súdu	predchádzajúca sp. zn. ústavného súdu	rok začatia konania pred všeobecnými súdmi – dĺžka konania
1.	Okresný súd Bratislava II	18 C 48/02	JUDr. Staněk	II. ÚS 43/2017	III. ÚS 64/07	2002/ 15 rokov
2.	Okresný súd Bratislava III	13 C 23/2002	JUDr. Linetová	I. ÚS 604/2016	I. ÚS 427/2013	2002/ 15 rokov
3.	Okresný súd Košice-okolie	8 C 1/03	JUDr. Mlejová	I. ÚS 570/2016	IV. ÚS 226/2013 IV. ÚS 172/2010	2003/ 14 rokov
4.	Okresný súd Košice I	11 C 1134/01	JUDr. Mlinárčiková	III. ÚS 511/2016	III. ÚS 397/2010	2001/ 16 rokov
5.	Okresný súd Košice I	10 C 950/99	JUDr. Vekrbauerová	III. ÚS 712/2016	III. ÚS 220/09 III. ÚS 214/06	1999/ 18 rokov
6.	Okresný súd Nitra	9 C 97/2009 (9 C 163/98)	Mgr. Benkovičová	II. ÚS 720/2016	III. ÚS 270/04	1998/ 19 rokov
7.	Okresný súd Piešťany	4 C 219/08	JUDr. Hricková	I. ÚS 286/2017	III. ÚS 159/2014	2008/ 9 rokov
8.	Okresný súd Prešov	17 C 7/2013 (8 C 92/1996)	JUDr. Farkášová	I. ÚS 324/2017	IV. ÚS 289/2014 I. ÚS 74/04	1996/ 21 rokov
9.	Okresný súd Trenčín	14 C 31/2010	JUDr. Jánošková	I. ÚS 675/2016	IV. ÚS 431/2013	2010/ 7 rokov
10.	Okresný súd Trnava	24 C 61/06	Mgr. Tomašovičová	I. ÚS 269/2017	II. ÚS 396/2014	2006/ 11 rokov

Zdroj: vlastný

Opakované prietahy sú podobne ako extrémne prietahy veľmi aktuálnym a závažným problémom slovenského súdnictva, a preto je nevyhnutné, aby všeobecné súdy postupovali v týchto konaniach aktívne a efektívne s cieľom čo najskôr danú vec právoplatne ukončiť.

Extrémne a súčasne aj opakované prietahy

V súvislosti s monitorovaním tzv. „špeciálnych kategórií konaní“, t. j. **114 konaní s extrémnymi prietahmi a 47 konaní s opakovanými prietahmi**, ústavný súd osobitne poukazuje na **22 konaní** pred všeobecnými súdmi, v ktorých nálezmi konštatoval **extrémne a zároveň aj opakované prietahy** (tabuľka č. 31). Je pritom alarmujúce, že v tejto kategórii konaní všeobecných súdov sú aj konania, v ktorých ústavný súd trikrát a v jednom prípade dokonca až štyrikrát (!) konštatoval porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, príp. podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Tabuľka č. 31

Prehľad neskončených konaní pred všeobecnými súdmi, v ktorých boli konštatované opakované a extrémne prietahy, za obdobie od roku 2009 do roku 2017

p. č.	odporca	sp. zn. odporcu	sudca všeobecného súdu, ktorému je vec pridelená ²²	sp. zn. ústavného súdu	predchádzajúca sp. zn. ústavného súdu	rok začatia konania pred všeobecnými súdmi – dĺžka konania
1.	Krajský súd v Košiciach	13 Cb 767/00	JUDr. Kočíšová	IV. ÚS 305/2010	I. ÚS 255/08	2000/ 17 rokov
2.	Okresný súd Bratislava II	13 C 200/98	JUDr. Staněk	II. ÚS 876/2014	II. ÚS 405/2012	1998/ 19 rokov
3.	Okresný súd Bratislava III	6 C 299/98	Mgr. Fekete	II. ÚS 511/2015	I. ÚS 102/06	1998/ 19 rokov
4.	Okresný súd Bratislava IV	6 C 526/96	JUDr. Evin	IV. ÚS 334/2012	I. ÚS 117/09	1996/ 21 rokov
5.	Okresný súd Čadca	6 C 1645/99	JUDr. Krišťáková	II. ÚS 623/2013	I. ÚS 7/2011	1999/ 18 rokov
6.	Okresný súd Čadca	8 C 1079/99	Mgr. Stehurová	I. ÚS 641/2014	II. ÚS 169/2011	1999/ 18 rokov
7.	Okresný súd Dunajská Streda	5 C 171/96	JUDr. Csémyová	I. ÚS 492/2015	III. ÚS 47/09	1996/ 21 rokov

²² Sudca uvedený pri jednotlivých konaniach súdov je zákonný sudca, ktorý vo veci konal ako posledný v poradí.

8.	Okresný súd Galanta	11 Cb 47/00	JUDr. Jakubovič	II. ÚS 500/2015	I. ÚS 189/2011	2000/ 17 rokov
9.	Okresný súd Košice I	10 C 950/99	JUDr. Vekrbauerová	III. ÚS 712/2016	III. ÚS 220/09 III. ÚS 214/06	1999/ 18 rokov
10.	Okresný súd Košice I	15 C 258/94	JUDr. Mgr. Dubjel	II. ÚS 368/2013	IV. ÚS 187/07	1994/ 23 rokov
11.	Okresný súd Košice I	15 C 258/94	JUDr. Mgr. Dubjel	IV. ÚS 303/2014	IV. ÚS 69/07	1994/ 23 rokov
12.	Okresný súd Košice II	29 C 34/97	JUDr. Mičková	II. ÚS 335/2011	II. ÚS 8/05 IV. ÚS 37/05 IV. ÚS 300/04	1997/ 20 rokov
13.	Okresný súd Košice II	19 C 1375/99	JUDr. Kováčová	IV. ÚS 394/2011	IV. ÚS 148/03	1999/ 18 rokov
14.	Okresný súd Košice II	29 C 34/97	JUDr. Mičková	IV. ÚS 216/2014	II. ÚS 335/2011	1997/ 20 rokov
15.	Okresný súd Košice II	29 C 34/97	JUDr. Mičková	I. ÚS 577/2015	I. ÚS 199/04	1997/ 20 rokov
16.	Okresný súd Košice-okolie	11 C 514/99	JUDr. Mlejová	II. ÚS 767/2015	II. ÚS 60/2011	1999/ 18 rokov
17.	Okresný súd Námestovo	3 C 285/08	Mgr. Mikulášová	III. ÚS 500/2014	III. ÚS 217/03	1998/ 19 rokov
18.	Okresný súd Nitra	9 C 97/2009 (9 C 163/98)	Mgr. Benkovičová	II. ÚS 720/2016	III. ÚS 270/04	1998/ 19 rokov
19.	Okresný súd Pezinok	5 C 8/08	JUDr. Michálek	III. ÚS 362/2014	III. ÚS 33/2012	1999/ 18 rokov
20.	Okresný súd Prešov	17 C 7/2013	JUDr. Farkášová	I. ÚS 324/2017	IV. ÚS 289/2014 I. ÚS 74/04	1996/ 21 rokov
21.	Okresný súd Trenčín	18 D 6174/93	JUDr. Knociková	II. ÚS 324/2013	I. ÚS 403/2011 I. ÚS 321/2010	1993/ 24 rokov
22.	Okresný súd Žilina	D 1356/95	JUDr. Tučková	III. ÚS 25/2017	II. ÚS 3/09	1995/ 22 rokov

Zdroj: vlastný

Vzhľadom na mimoriadnu závažnosť situácie v súvislosti s tým, že na všeobecných súdoch sa dosiaľ ešte stále vedie 22 súdnych konaní s extrémnymi a súčasne s opakovanými prietahmi, ústavný súd považuje za veľmi dôležité prostredníctvom spolupráce s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, verejným ochrancom práv, Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, Najvyšším súdom Slovenskej republiky, Súdnou radou Slovenskej republiky, ako aj s krajskými a okresnými súdmi zabezpečiť pokiaľ možno v čo najkratšom časovom horizonte právoplatné skončenie týchto konaní, ktoré by malo byť pre všeobecné súdy absolútnou prioritou.

REŠERŠ B

Zhodnotenie účinnosti a efektívnosti výkonu rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorými vyslovil porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na spravodlivý proces podľa čl. 47 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie podľa metodiky projektu.

Prehľad nálezov, v ktorých ústavný súd vyslovil porušenie práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. podľa čl. 47 ods. 2 charty za sledované obdobie rokov 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016 a 2017.

Tabuľka č. 32

Prehľad výsledkov projektu (Rešerš B) od roku 2009 do roku 2017

rok	celkový počet nálezov	skončené k 31. 12. 2017	neskončené k 31. 12. 2017
2009	72	72	-
2010	74	74	-
2011	98	97	1
2012	64	63	1
2013	76	76	-
2014	68	65	3
2015	95	90	5
2016	89	83	6
2017	78 ²³	35	43
spolu	714	655	59

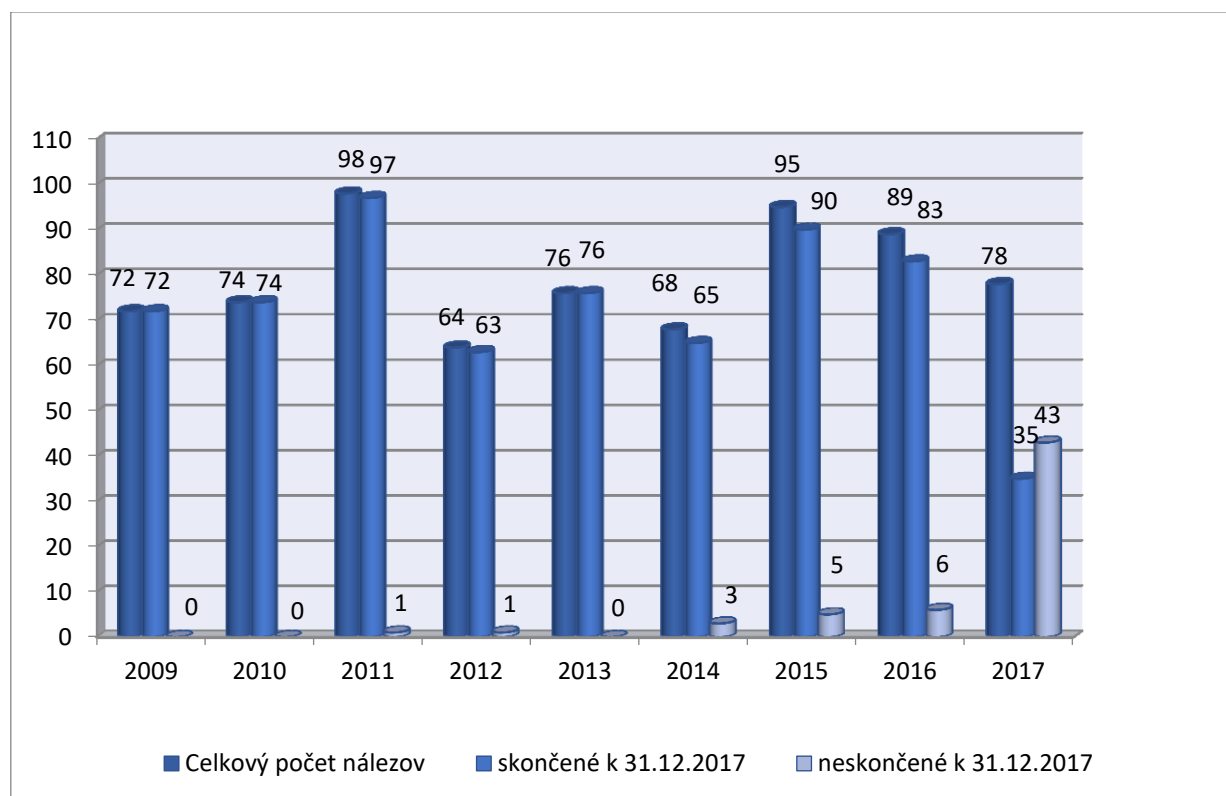
Zdroj: vlastný

Po vyhodnotení výsledkov projektu za rok 2017 v časti monitorovania nálezov, v ktorých ústavný súd vyslovil porušenie práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, prípadne podľa čl. 36 ods. 1 listiny, podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. práva podľa čl. 47 ods. 2 charty, možno konštatovať, že sa **potvrdil trend kontinuálneho poklesu počtu nálezov ústavného súdu, ktorých výkon vo vzťahu ku konaniam všeobecných súdov, prípadne iných orgánov, je potrebné aj naďalej monitorovať** (rok 2015 – 80 nálezov, rok 2016 – 65 nálezov, rok 2017 – 59 nálezov).

²³ Rozdiel medzi celkovým počtom nálezov uvedených v tabuľke č. 8 (90 nálezov) a počtom nálezov uvedených v tabuľke č. 32 (78 nálezov) je daný tým, že v tabuľke č. 8 sú rozhodnuté nálezy v roku 2017 (vrátane neprávoplatných) a v tabuľke č. 32 sú uvedené všetky nálezy, ktoré nadobudli právoplatnosť v roku 2017 (vrátane nálezov rozhodnutých v roku 2016 a právoplatných až v roku 2017).

Graf č. 10

Prehľad výsledkov projektu (Rešerš B) od roku 2009 do roku 2017

Zdroj: vlastný

Záver

V roku 2017 sa kontinuálne pokračovalo v realizácii projektu predsedníčky ústavného súdu prebiehajúceho už od roku 2009, v rámci ktorého sa monitoruje výkon rozhodnutí (nálezov) ústavného súdu

- vo vzťahu k porušeniu základných práv sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (projekt – Rešerš A) a
- vo vzťahu k porušeniu základných práv sťažovateľov na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na spravodlivý proces podľa čl. 47 ods. 2 charty (projekt – Rešerš B).

Medzi základné ciele tohto projektu patrí predovšetkým prostredníctvom efektívnejšej realizácie výkonu rozhodnutí ústavného súdu napomáhať skráteniu dĺžky konania na všeobecných súdoch, a tým prispievať k posilňovaniu dôvery verejnosti v súdnictvo ako také (projekt – Rešerš A), ako aj napomáhať zabezpečovaniu reálneho garantovania práva na súdnu a inú právnu ochranu (projekt – Rešerš B).

Zhodnotenie výsledkov projektu – Rešerš A

Ústavný súd v súvislosti s výsledkami monitorovania projektu – Rešerš A opätovne poukazuje na pretrvávajúcu skutočnosť rýchleho rastu počtu konaní, v ktorých konštatoval zbytočné prieťahy v konaniach všeobecných súdov, prípadné orgánov činných v trestnom konaní. Rozsah monitorovania sa oproti situácii z minulého roka zvýšil z 593 na 685 nálezov, k čomu prispel aj mimoriadne vysoký nárast počtu právoplatných nálezov z roku 2017, v ktorých ústavný súd konštatoval zbytočné prieťahy v konaní – kým

v roku 2016 nadobudlo právoplatnosť 246 nálezov ústavného súdu, v roku 2017 nadobudlo právoplatnosť až 315 nálezov ústavného súdu, čo predstavuje najvyšší počet nálezov za jeden kalendárny rok počas celého obdobia realizácie projektu.

Ústavný súd bude aj naďalej sledovať, či všeobecné súdy, prípadne orgány činné v trestnom konaní postupujú v konaniach, v ktorých boli ústavným súdom konštatované zbytočné prieťahy, efektívne, t. j. tak, aby boli tieto konania čo najskôr právoplatne skončené.

Špeciálnu a zvýšenú pozornosť ústavný súd naďalej venuje monitorovaniu výkonu nálezov ústavného súdu týkajúcich sa konaní pred všeobecnými súdmi, v ktorých boli zistené extrémne a opakované prieťahy, t. j. konania s celkovou dĺžkou 17 a viac rokov (extrémne prieťahy), a konania, v ktorých ústavný súd opakovane konštatoval porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (opakované prieťahy).

Extrémne a opakované prieťahy v konaniach pred všeobecnými súdmi predstavujú dlhodobý problém s celospoločenským dosahom, ktorý vo svetle princípov a zásad súdnictva vyúsťuje do prehlbujúcej sa nedôvery občanov v súdny systém Slovenskej republiky. Právoplatné skončenie konaní, v ktorých boli zistené extrémne a opakované prieťahy, by preto malo byť pre všeobecné súdy absolútnou prioritou.

Vzhľadom na uvedené možno len privítať a oceniť iniciatívu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky znížiť súdne prieťahy v konaniach na všeobecných súdoch, ktorá je okrem iného reakciou práve aj na pravidelne publikované zistenia dlhodobo realizovaného projektu predsedníčky ústavného súdu, pričom ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky Lucia Žitňanská v tejto súvislosti okrem iného uviedla: *„Tempo rozhodovania slovenských súdov je stredobodom pozornosti ministerstva spravodlivosti. A zároveň musím povedať, že projekt, resp. pravidelné výstupy z tohto projektu, ktorý sa realizuje od roku 2009 na Ústavnom súde Slovenskej republiky, nám v tom veľmi pomáhajú, pretože s týmito výstupmi môžeme ďalej pracovať napríklad na poradách s predsedami súdov. A rovnako na základe týchto podkladov možno potom v rámci našej kompetencie tieto konkrétne prípady ďalej sledovať.“*

Zhodnotenie výsledkov projektu – Rešerš B

Výsledky monitorovania týkajúce sa projektu – Rešerš B možno hodnotiť veľmi pozitívne, pretože sa potvrdil trend kontinuálneho poklesu počtu nálezov ústavného súdu, ktorých výkon vo vzťahu ku konaniam všeobecných súdov, prípadne iných orgánov, je potrebné aj naďalej monitorovať (rok 2015 – 80 nálezov, rok 2016 – 65 nálezov, rok 2017 – 59 nálezov), čo svedčí o zlepšení prístupu všeobecných súdov, prípadne iných orgánov, vo vzťahu ku ktorým bolo nálezmi vyslovené porušenie základného práva sťažovateľov na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na spravodlivý proces podľa čl. 47 ods. 2 charty, k napĺňaniu cieľov tohto projektu.

Ústavný súd bude aj v roku 2018 podrobne monitorovať výkon svojich nálezov a prostredníctvom tohto projektu v spolupráci s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, verejným ochrancom práv, Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, Najvyšším súdom Slovenskej republiky a Súdnou radou Slovenskej republiky vyvíjať tlak na všeobecné súdy, prípadne iné orgány, s cieľom dosiahnuť právoplatné skončenie aj zvýšných sledovaných konaní.

ČINNOSŤ KANCELÁRIE
ÚSTAVNÉHO SÚDU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2017

Kancelária Ústavného súdu Slovenskej republiky je právnickou osobou, ktorá bola zriadená na základe zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov.

Jej postavenie a úlohy upravujú ustanovenia § 9, § 9a a § 9b zákona o ústavnom súde, v zmysle ktorých Kancelária Ústavného súdu Slovenskej republiky plní úlohy spojené s organizačným, personálnym, ekonomickým, administratívnym a technickým zabezpečením činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky. Kanceláriu riadi a v jej mene vystupuje vedúci Kancelárie, ktorého vymenúva a odvoláva predsedníčka ústavného súdu, ktorej zodpovedá za svoju činnosť.

Úlohy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky plnia štátni zamestnanci podľa zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zamestnanci na základe zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov, vo vzťahu ku ktorým plní Kancelária úlohy služobného úradu a zamestnávateľa.

S účinnosťou od 1. júna 2017 nadobudol účinnosť nový zákon o štátnej službe, ktorý nahradil zákon č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Kancelária Ústavného súdu Slovenskej republiky v priebehu roku 2017 realizovala v súvislosti s nadobudnutím účinnosti zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov úpravy obsahu služobných zmlúv štátnych zamestnancov v zmysle prechodných ustanovení citovaného zákona.

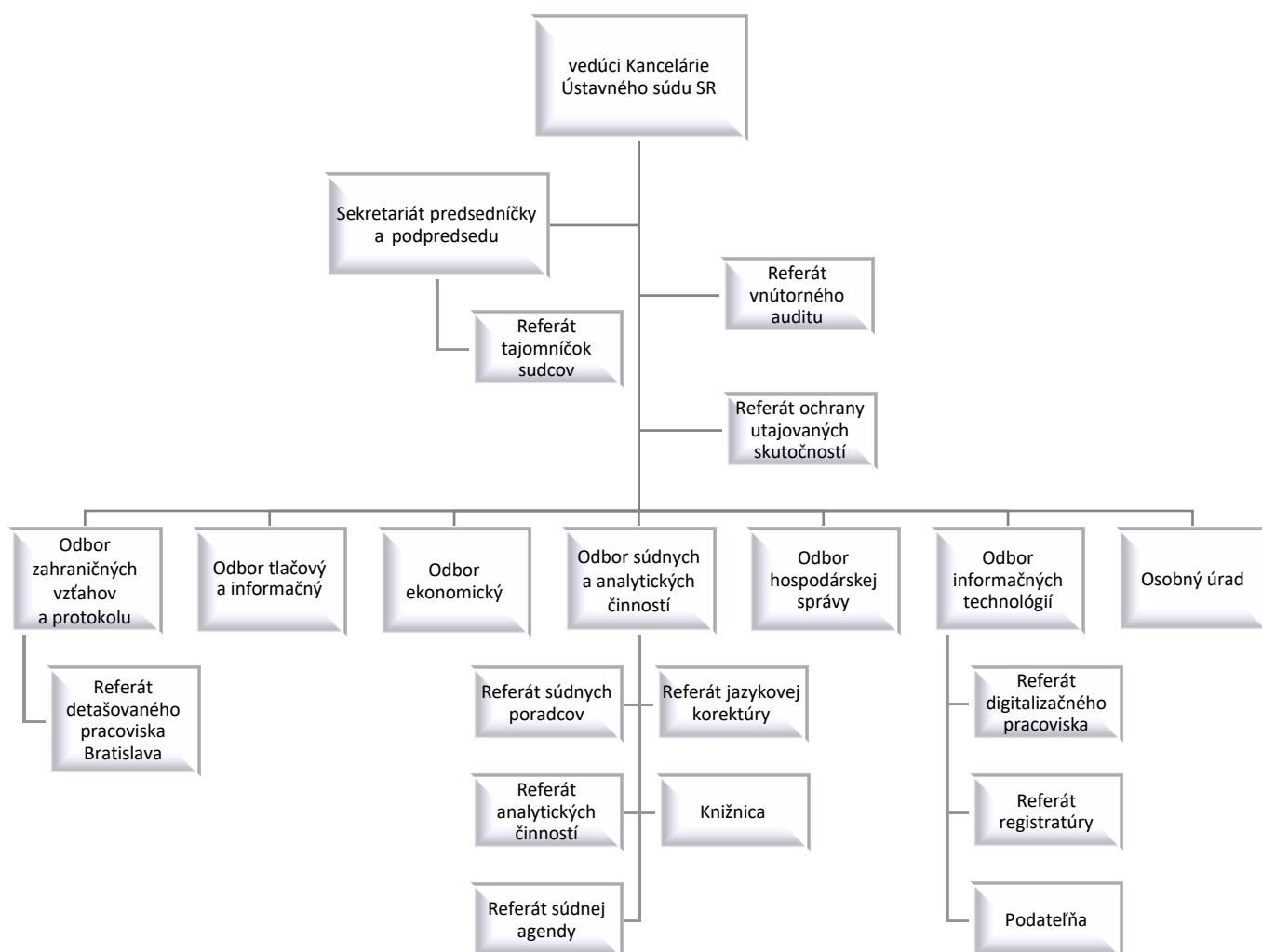
1. ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA KANCELÁRIE ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Personálne obsadenie štátnozamestnaneckých miest bolo v roku 2017 realizované na základe výsledkov uskutočnených výberových konaní v celkovom počte 13 výberových konaní.

Na uvoľnené štátnozamestnanecké miesta bolo v roku 2017 prijatých 10 uchádzačov o zamestnanie a na zamestnanecké miesta vo výkone práce vo verejnom záujme 5 uchádzačov o zamestnanie.

Za uvedené obdobie ukončilo štátnozamestnanecký pomer 10 štátnych zamestnancov a zamestnanecký pomer vo výkone práce vo verejnom záujme 4 zamestnanci.

Organizačná schéma Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Na rozhodovacej a ďalšej činnosti ústavného súdu sa podieľajú aj jednotlivé odbory riadené vedúcim Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky Ing. Tomášom Mosným, a to:

Odbor súdnych a analytických činností

riaditeľ odboru JUDr. Miloslav Babják

Referát súdnych poradcov

zástupkyňa riaditeľa odboru JUDr. Zlatica Timková

Mgr. Alena Angelovičová, PhD., JUDr. Vladimír Bela, JUDr. Andrea Daráková, JUDr. Pavel Dreisig, JUDr. Katarína Ficová, Mgr. Milan Gunár (od 4. 12. 2017), JUDr. Katarína Havrilčáková (od 1. 11. 2017), Mgr. Matúš Holko, JUDr. Štefan Juhás (do 3. 12. 2017), JUDr. Ladislav Juszkó, JUDr. Karin Kalejová, JUDr. Jozef Kirst, JUDr. Dana Kirstová, JUDr. Martin Kocai, JUDr. Helena Kravcová (do 8. 6. 2017), Mgr. Gabriela Krivdová (od 1. 8. 2017), JUDr. Roman Lajoš (do 3. 7. 2017), JUDr. Dagmar Lešťanová, Mgr. Peter Lengyel, Mgr. Ing. Dominika Makó, JUDr. Andrej Makranský, JUDr. Lucia Novysedláková (do 3. 7. 2017), JUDr. Martina Perháčová, Mgr. Lenka Popovičová (od 9. 1. 2017), JUDr. Marián Skička, JUDr. Renáta Smajdová, JUDr. Anna Šafčáková, JUDr. Ján Štiavnický, PhD., JUDr. Diana Turčíková, JUDr. Zuzana Vráblová, JUDr. Martina Závatzká

Referát analytických činností

zástupkyňa riaditeľa odboru JUDr. Martina Buchová

Mgr. Tomáš Hubinák, Mgr. Tomáš Majerník, JUDr. Igor Mihálik, JUDr. Ján Mihaľov, PhD., JUDr. Ing. Vladimír Pavlišák, JUDr. Anna Poliačiková (do 31. 10. 2017)

Referát jazykovej korektúry

PaedDr. Marta Ondrejková, Mgr. Žofia Maďarošová (od 15. 9. 2017), PhDr. Slávka Gazdíková

Referát súdnej agendy

Marta Bačová (do 31. 8. 2017), Bc. Beáta Gadušová (od 1. 9. 2017), Jana Vozárová

Knižnica

PhDr. Darina Kožuchová

Sekretariát predsedníčky a podpredsedu

vedúca sekretariátu Gabriela Kimlerová

Referát tajomníčok sudcov

zástupkyňa vedúcej sekretariátu Adriána Vlčková

Angela Bandréová, Anna Buchlová, Eva Buchlová, Elena Čegiňová, Eva Fazekašová, Zuzana Gaborová, Bc. Beáta Gadušová (do 31. 8. 2017), Marcela Gazdíková, Ing. Iveta Harviľáková, Beáta Libová, Katarína Mattová, Ingrid Slovinská, Mgr. Oľga Verešpejová, Ingrid Weissová

Odbor zahraničných vzťahov a protokolu

riaditeľka odboru JUDr. Mária Siegfriedová

zástupkyňa riaditeľky odboru Mgr. Andrea Nagyová

Bc. Helena Juríková, Mgr. Tomáš Pliško

Referát detašovaného pracoviska Bratislava

Dagmar Mešková

Odbor tlačový a informačný

riaditeľka odboru PhDr. Martina Ferencová, PhD.

zástupkyňa riaditeľky odboru Mgr. Jana Fecsu

JUDr. Katarína Havrilčáková (do 31. 10. 2017), Mgr. Ivana Vilinská (od 26. 10. 2017)

Odbor ekonomický

riaditeľka odboru Ing. Alena Zeleňáková

zástupkyňa riaditeľky odboru Ing. Viera Pavličková

Ing. Mária Herpáková

Osobný úrad

riaditeľka osobného úradu JUDr. Patrícia Dráb Kakarová

zástupkyňa osobného úradu Bc. Andrea Lazúrová

Bc. Tatiana Onderková (do 21. 7. 2017), Mgr. Dagmar Semanová (od 22. 7. 2017)

Odbor hospodárskej správy

riaditeľka odboru Ing. Mgr. Dagmar Takáčová (do 14. 3. 2017), Ing. Renáta Kováčová (od 15. 3. 2017)

zástupca riaditeľky odboru Mgr. Jaroslav Čegiň

JUDr. Lucia Langerová (od 1. 9. 2017), Ing. Mgr. Dagmar Takáčová (od 15. 3. 2017), Mgr. Magdaléna Palková, Marcel Pajdič, Tibor Pilip, Dušan Nagy-Bačo, Marek Roháček (od 30. 1. 2017), Mgr. Peter Bajdich (od 1. 6. 2017), Radovan Okoš (od 1. 9. 2017), Katarína Chocholová (do 31. 8. 2017), Štefan Andrassy (do 31. 8. 2017), Martin Šesták (do 18. 1. 2017), Vladimír Valko (do 30. 6. 2017)

Odbor informačných technológií

riaditeľka odboru Ing. Zuzana Bodnárová

zástupca riaditeľky Ing. Vladimír Baláži

Ing. Viktor Forrai, Ing. Slavomír Kunderát (od 1. 5. 2017)

Referát digitalizačného pracoviska

Iveta Kollárová

Referát registratúry

Mgr. Jana Krešáková (od 18. 5. do 22. 6. 2017), Mgr. Michaela Kurinovská, PhD. (od 1. 8. 2017)

Podateľňa

Helena Šarakanová

Referát ochrany utajovaných skutočností

Ing. Andrej Luterán

Referát vnútorného auditu

Ing. Valéria Háziková, Peter Vernarský (od 15. 5. 2017)

S účinnosťou od 1. marca 2017 bol vydaný nový organizačný poriadok so stanovenou novou organizačnou štruktúrou Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky.

1.1. ČINNOSŤ ODBORU SÚDNYCH A ANALYTICKÝCH ČINNOSTÍ

Odbor súdnych a analytických činností je organizačným útvarom Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý sa priamo podieľa na rozhodovacej činnosti ústavného súdu. Zastrešuje niekoľko referátov, konkrétne:

- referát súdnych poradcov,
- referát analytických činností,
- referát súdnej agendy,
- referát jazykovej korektúry
- knižnicu.

Referát súdnych poradcov

Referát súdnych poradcov je organizačným útvarom odboru súdnych a analytických činností, do ktorého sú zaradení poradcovia sudcov ústavného súdu (súdni poradcovia). Súdni poradcovia sa v rozsahu ustanovenom zákonom (najmä § 10 ods. 2 zákona o ústavnom súde aktívne podieľajú na realizácii procesných úkonov v konaniach pred ústavným súdom. Predseda ústavného súdu, predseda senátu a sudca môžu poradcu poveriť vykonaním jednotlivých úkonov, ktoré inak patria sudcovi, najmä výsluchom svedkov, znalcov a obstaraním listín potrebných na rozhodnutie.

Základnou úlohou súdnych poradcov je však príprava podkladov potrebných pre rozhodovanie ústavného súdu. Táto činnosť zahŕňa predovšetkým spracovanie analýz podaní doručených ústavnému súdu a vypracúvanie odborných právnych stanovísk k veciam, ktoré sú predmetom prerokovania a rozhodovania v senátoch a v pléne ústavného súdu.

Súdni poradcovia sa taktiež podieľajú na výbere rozhodnutí a príprave podkladov pre publikovanie vybraných rozhodnutí ústavného súdu v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Referát analytických činností

Referát analytických činností je organizačným útvarom odboru súdnych a analytických činností, do ktorého sú zaradení zamestnanci Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky vykonávajúci analytickú činnosť (analytici). Vznikol v roku 2010. Zámerom bolo zvýšenie úrovne poskytovania odborných podkladov pre rozhodovaciu činnosť ústavného súdu.

Úlohou tohto organizačného útvaru je predovšetkým vypracúvanie odborných podkladov, stanovísk a analýz potrebných pre rozhodovaciu činnosť ústavného súdu najmä v prípadoch, v ktorých príprava zmienených podkladov zahŕňa právnu komparáciu vyžadujúcu vyhľadávanie, preklad a analýzu cudzojazyčných právnych zdrojov obsahujúcich informácie z oblasti právnej teórie, legislatívy a relevantnej judikatúry najvyšších súdov a ústavných súdov vybraných štátov, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie. Za rok 2017 možno upozorniť najmä na:

- analýzu judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v roku 2016 týkajúcu sa Slovenskej republiky s dôrazom na prípady, v ktorých na vnútroštátnej úrovni rozhodoval aj ústavný súd;
- analýzu týkajúcu sa niektorých aspektov tzv. „Mečiarových amnestií“ v súvislosti s rozhodovaním ústavného súdu o súlade uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky č. 570 z 5. apríla 2017, ktorým boli uvedené amnestie zrušené, s Ústavou Slovenskej republiky (PL. ÚS 7/2017);
- analýzu k vybraným otázkam súdnej kontroly ústavnosti vo vzťahu k parlamentu s dôrazom na otázky autonómie parlamentu pri úprave jeho vnútorných pomerov a otázku ochrany slobody prejavu poslancov parlamentu v rámci činnosti parlamentu, osobitne pri parlamentnej rozprave, a to v súvislosti s konaním vedeným na ústavnom súde vo veci súladu niektorých ustanovení zákona

o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky s Ústavou Slovenskej republiky (PL. ÚS 6/2017);

- prípravu podkladov na rozhodovanie ústavného súdu vo veci súladu niektorých ustanovení zákona o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov týkajúcich sa tzv. zmrazovania platov ústavných činiteľov s Ústavou Slovenskej republiky (PL. ÚS 8/2017);
- spracovávanie právnych analýz k judikatúre ústavného súdu na základe požiadavky sudcov ústavného súdu a vypracovávanie štatistík a analýz týkajúcich sa špecifických oblastí rozhodovacej činnosti ústavného súdu;
- pravidelne vypracovávanie prehľadov o rozhodovacej činnosti ústavného súdu, ktoré obsahujú vybrané nálezy a uznesenia pléna ústavného súdu a jednotlivých senátov ústavného súdu za daný kalendárny mesiac na publikovanie na webovej stránke ústavného súdu (konkrétne: www.ustavnysud.sk v časti „Prehľady rozhodnutí“). Cieľom tejto aktivity je sprístupniť informácie o rozhodovacej činnosti ústavného súdu v stručnejšej a zrozumiteľnejšej forme širšej verejnosti;
- v spolupráci s redakciou časopisu Justičná revue vydávaného Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky pripravuje vybrané rozhodnutia ústavného súdu na uverejnenie. Cieľovou skupinou tejto aktivity je na rozdiel od predchádzajúceho prípadu predovšetkým odborná verejnosť;
- zapájanie sa aj do výmeny informácií medzi ústavnými súdmi či najvyššími vnútroštátnymi súdnymi orgánmi a medzinárodnými súdnymi orgánmi. Zamestnanci referátu analytických činností sa podieľajú na spolupráci a výmene informácií v rámci siete pre výmenu informácií zriadenej Európskou komisiou pre demokraciu prostredníctvom práva (Benátska komisia) a Justičnej siete Európskej únie. Vypracovávajú taktiež odpovede na odborné otázky partnerských ústavných súdov či iných zahraničných subjektov, ktoré súvisia napríklad s legislatívou Slovenskej republiky, judikatúrou ústavného súdu, prípadne vzťahom rozhodovacej činnosti ústavného súdu a rozhodovacej činnosti iných súdnych orgánov (Súdného dvora Európskej únie, Európskeho súdu pre ľudské práva a pod.);
- poskytovanie súčinnosti a podieľanie sa na výmene informácií s Kanceláriou zástupcu Slovenskej republiky pred Európskym súdom pre ľudské práva pri vypracovaní stanovísk vlády Slovenskej republiky v konaní pred Európskym súdom pre ľudské práva;
- poskytovanie odbornej podpory Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky pri administratívnom vybavovaní vecí, ktoré si vyžadujú dôkladnejší právny rozbor, prípadne pri vypracovaní dokumentov s právnym obsahom;
- poskytovanie zodpovedným zamestnancom Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky odbornú pomoc a konzultácie aj v prípade náročnejších vecí pri vybavovaní žiadostí o poskytnutie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov;
- zúčastňovanie sa na správe a aktualizácii časti webovej stránky ústavného súdu (www.ustavnysud.sk časť „Prehľady rozhodnutí“), kde sa publikujú vybrané rozhodnutia ústavného súdu, ako aj iných ústavných súdov, Súdného dvora Európskej únie a Európskeho súdu pre ľudské práva spracované referátom analytických činností.

Referát súdnej agendy

Referát súdnej agendy je organizačným útvarom odboru súdnych a analytických činností, ktorý zabezpečuje vedenie súdnych registrov ústavného súdu. Zároveň metodicky usmerňuje zamestnancov Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky, pokiaľ ide o otázky vedenia súdnych spisov a zápisu údajov do informačného systému Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky v časti týkajúcej sa spisovej agendy.

Referát jazykovej korektúry

Referát jazykovej korektúry je organizačným útvarom odboru súdnych a analytických činností, ktorý sa podieľa na formálnej jazykovej úprave rozhodnutí ústavného súdu a zároveň sa ako gestorský útvar Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky v rozhodujúcej miere podieľa na príprave tlače a vydaní Zbierky nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Knižnica

V roku 2015 bola zriadená moderná knižnica s novým technickým a technologickým vybavením vrátane technológie RFID a profesionálneho softvéru Advanced Rapid Library, vďaka ktorým je evidencia a knihovnícke spracovanie všetkých kníh a časopisov vo fonde knižnice v súlade s medzinárodnými štandardmi a platnou legislatívou.

Knižničná zbierka v súčasnosti obsahuje viac ako 3500 titulov, 6600 exemplárov kníh a zborníkov a 392 zväzkov päťdesiatich titulov časopisov spracovaných retrospektívne až do roku 1992. Najviac zastúpená je slovenská a česká odborná literatúra, ale vzrastá aj záujem o zahraničné tituly. Od marca 2017 je na webovom sídle Ústavného súdu Slovenskej republiky prístupný online katalóg publikačnej činnosti sudcov ústavného súdu obsahujúci viac ako 220 bibliografických záznamov. V záujme skvalitnenia informačnej podpory ústavných sudcov ústavného súdu, súdnych poradcov, analytikov i ostatných odborných zamestnancov Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky knižnica intenzívne spolupracuje s ďalšími právnickými knižnicami na Slovensku a v zahraničí.

1.2. ČINNOSŤ ODBORU ZAHRANIČNÝCH VZŤAHOV A PROTOKOLU

Odbor zahraničných vzťahov a protokolu je samostatným organizačným útvarom Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky. Odbor organizačne zastrešuje aj referát detašovaného pracoviska Bratislava.

- Odbor zabezpečuje oficiálny styk Ústavného súdu Slovenskej republiky so zahraničnými ústavnými súdmi, ako aj oficiálny styk s ústavnými činiteľmi a orgánmi verejnej moci Slovenskej republiky.
- Odbor zabezpečuje medzinárodnú spoluprácu, v rámci ktorej sú jeho aktivity zamerané na budovanie a rozvoj bilaterálnych vzťahov s európskymi ústavnými súdmi, predovšetkým s ústavnými súdmi štátov strednej Európy. Odbor kladie medzi svoje priority rozvoj spolupráce s európskymi inštitúciami, ako je Súdny dvor Európskej únie v Luxemburgu a Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu. V roku 2017 odbor zorganizoval návštevu predsedu Európskeho súdu pre ľudské práva Guida Raimondiho, ktorého na pozvanie predsedníčky Ivetty Macejkovej prijali najvyšší ústavní činitelia v Slovenskej republike.
- Odbor sa podieľa na spoluorganizovaní viacerých medzinárodných vedeckých konferencií. Od roku 2012 v spolupráci s Právnickou fakultou Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach organizuje medzinárodnú vedeckú konferenciu „Ústavné dni“. V roku 2017 sa konal šiesty ročník tejto medzinárodnej vedeckej konferencie, ktorej témou bolo „25. výročie Ústavy Slovenskej republiky“.
- Odbor pripravuje a organizuje oficiálne návštevy zahraničných delegácií v rámci rozvoja existujúcich bilaterálnych vzťahov a zabezpečuje nadväzovanie nových bilaterálnych vzťahov so zahraničnými ústavnými súdmi. Spomedzi bilaterálnych kontaktov je potrebné vyzdvihnúť každoročné pracovné stretnutia s Ústavným súdom Českej republiky, kde sa oba sudy striedajú v roli hostiteľa. V roku 2017 bol hostiteľom Ústavný súd Českej republiky a dejiskom podujatia boli Karlove Vary. Stálou témou týchto stretnutí je rozbor najzaujímavejších rozhodnutí oboch súdov.
- Odbor realizuje preklady stanovísk Európskej komisie pre demokraciu prostredníctvom práva (tzv. Benátskej komisie) a uverejňuje ich na webovej stránke ústavného súdu www.ustavnysud.sk. Predsedníčka ústavného súdu Ivetta Macejková je už jedenásty rok jej členkou ako zástupkyňa Slovenskej republiky menovaná vládou. Pravidelne sa zúčastňuje plenárnych zasadnutí v Benátkach, na ktorých ju v prípade potreby zastupuje náhradná členka, sudkyňa ústavného súdu Jana Baricová. Výsledkom aktívnej činnosti predsedníčky ústavného súdu v rámci Benátskej komisie je informovanie odbornej i laickej verejnosti o stanoviskách Benátskej komisie. V roku 2017 experti Benátskej komisie vypracovali stanovisko k otázkam týkajúcim sa menovania sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky CDL-AD(2016)018, ktorého anglický text odbor preložil a publikoval na webovej stránke ústavného súdu. S Benátskou komisiou úzko spolupracujú aj „liaison officeri“ ústavného súdu, do ktorých kompetencie patrí odpovedanie na otázky členských štátov v rámci Benátskeho fóra. Dôležitou súčasťou ich činnosti je vypracovanie skrátenej formy rozhodnutí ústavného súdu pre účely publikácie v databáze CODICES.
- Odbor organizačne zastrešuje účasť delegácií ústavného súdu na kongresoch Konferencie európskych ústavných súdov a Svetovej konferencie ústavného súdnictva. V roku 2017 sa konal XVII. kongres Konferencie európskych ústavných súdov v Batumi, ako aj IV. kongres Svetovej konferencie pre ústavné súdnictvo vo Vilniuse, kde mal ústavný súd svoje zastúpenie. S členstvom ústavného súdu v týchto združeniach a jeho účasťou na ich kongresoch súvisí aj požiadavka vypracovania „národnej správy“ v anglickom jazyku, ktorá tvorí súčasť obsahu zborníka z kongresu.

- Odbor zabezpečuje zahraničné pracovné cesty sudcov ústavného súdu a ostatných zamestnancov Kancelárie pri rozvíjaní bilaterálnych vzťahov so zahraničnými súdmi a inštitúciami, ako aj ich účasť na medzinárodných vedeckých konferenciách.
- Odbor dohliada na dodržiavanie protokolu pri oficiálnych prijatiach najvyšších ústavných činiteľov a veľvyslancov akreditovaných v Slovenskej republike. V rámci toho koordinuje spoluprácu s diplomatickými misiami akreditovanými v Slovenskej republike a pripravuje podklady pre jednotlivé prijatia. V roku 2017 na pozvanie predsedníčky Ivetty Macejkovej navštívil sídlo ústavného súdu predseda vlády Slovenskej republiky Robert Fico.
- Odbor zabezpečuje cudzojazyčné preklady podkladových materiálov pre rozhodovaciu činnosť, preklady vybraných stanovísk Benátskej komisie, vybraných rozhodnutí ústavného súdu, príspevky sudcov ústavného súdu na zahraničných konferenciách a analýzy vypracované referátom analytických činností.
- Odbor zabezpečuje tlmočenie pri zahraničných návštevách na ústavnom súde a návštevách delegácií ústavného súdu v zahraničí.
- Odbor vypracúva oficiálnu korešpondenciu v rámci písomného styku ústavného súdu s ústavnými činiteľmi, štátnymi orgánmi a predstaviteľmi zahraničných ústavných súdov, Európskeho súdu pre ľudské práva, Súdneho dvora Európskej únie a medzinárodných organizácií, a to predovšetkým v anglickom, francúzskom a nemeckom jazyku.
- Odbor sa podieľa na spravovaní webovej stránky ústavného súdu v sekciách Benátska komisia, Návštevy, konferencie a semináre, Užitočné linky, ako aj jej anglickej jazykovej mutácii.

Prehľad aktivít zabezpečovaných odborom zahraničných vzťahov a protokolu v roku 2017

Dátum	Prehľad aktivít
31. január 2017 Bratislava	Stretnutie s expertmi a členmi Benátskej komisie k stanovisku Benátskej komisie k nevymenovaniu sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky. <u>Účasť:</u> JUDr. Ivetta Macejková, PhD., LL.M., JUDr. Jana Baricová, JUDr. Mária Siegfriedová
15. – 17. február 2017 Budapešť	Medzinárodná konferencia predsedov ústavných súdov krajín V4 „ <i>Zachovanie ústavnej identity v rámci Európskej únie – úloha ústavných súdov</i> “ usporiadaná Ústavným súdom Maďarska. <u>Účasť:</u> JUDr. Marianna Mochnáčová, PhD., LL.M., JUDr. Lajos Mészáros, Mgr. Andrea Nagyová
24. február 2017 Košice	Oficiálne prijatie predsedu vlády Slovenskej republiky Roberta Fica predsedníčkou Ústavného súdu Slovenskej republiky Ivettou Macejkovou na Ústavnom súde Slovenskej republiky.
2. – 3. marec 2017 Košice	Oficiálna návšteva predsedu Európskeho súdu pre ľudské práva Guida Raimondiho na Ústavnom súde Slovenskej republiky. <u>Účasť:</u> sudcovia Ústavného súdu Slovenskej republiky
10. – 11. marec 2017 Benátky	110. plenárne zasadnutie Európskej komisie pre demokraciu prostredníctvom práva (Benátska komisia) v Benátkach. <u>Účasť:</u> JUDr. Ivetta Macejková, PhD., LL.M., JUDr. Jana Baricová, JUDr. Mária Siegfriedová
26. – 28. marec 2017 Luxemburg	Fórum sudcov 2017 – <i>Sieť súdov na európskej úrovni: garancia vysokej kvality súdnictva</i> , ktorú usporiadal Súdny dvor Európskej únie pri príležitosti 60. výročia podpísania Rímskych zmlúv. <u>Účasť:</u> JUDr. Lajos Mészáros, JUDr. Rudolf Tkáčik, Mgr. Tomáš Plško
5. – 7. apríl 2017 Piešťany	Medzinárodná konferencia „ <i>Právny pluralizmus a pojem práva</i> “ organizovaná Ústavom štátu a práva Slovenskej akadémie vied. <u>Účasť:</u> JUDr. Ľudmila Gajdošíková, CSc.
15. – 19. máj 2017 Petrohrad	Účasť na konferencii „ <i>Ústavné súdnictvo: doktrína a prax</i> “, ktorú usporiadal Ústavný súd Ruskej federácie v rámci VII. medzinárodného právneho fóra v Petrohrade <u>Účasť:</u> JUDr. Ivetta Macejková, PhD., LL.M., JUDr. Mária Siegfriedová
17. – 19. máj 2017 Karlsruhe	16. zasadnutie Spoločnej rady pre ústavné súdnictvo a konferencia na tému „ <i>Odvážne súdy: bezpečnosť, xenofóbia a základné práva</i> “, ktorú usporiadala Európska komisia pre demokraciu prostredníctvom práva (Benátska komisia). <u>Účasť:</u> JUDr. Igor Mihálik, Mgr. Tomáš Plško
19. – 21. jún 2017 Brno	Medzinárodná konferencia „ <i>Záväznosť súdnych rozhodnutí</i> “ organizovaná Najvyšším súdom Českej republiky v spolupráci s Ministerstvom spravodlivosti Českej republiky. <u>Účasť:</u> JUDr. Milan Ľalík

29. jún – 1. júl 2017 Batumi	XVII. kongres Konferencie európskych ústavných súdov usporiadaný Ústavným súdom Gruzínska v Batumi na tému „ <i>Úloha ústavného súdu pri ochrane a aplikácii ústavných princípov</i> “. <u>Účasť:</u> JUDr. Ivetta Macejková, PhD., LL.M., JUDr. Jana Baricová, Mgr. Andrea Nagyová
28. júl 2017 Košice	Prijatie ústavných sudcov, vrcholných predstaviteľov ukrajinskej justície, pedagogických a vedecko-výskumných pracovníkov a študentov z piatich univerzít na Ukrajine v rámci „ <i>Letnej školy o ústavnom práve a ľudských právach</i> “. <u>Účasť:</u> JUDr. Jana Baricová, Ing. Tomáš Mosný, JUDr. Mária Siegfriedová, JUDr. Igor Mihálik, Mgr. Tomáš Pliško
11. – 14. september 2017 Vilnius	4. kongres Svetovej konferencie pre ústavné súdnictvo usporiadaný Ústavným súdom Litvy vo Vilniuse na tému „ <i>Právny štát a ústavné súdnictvo v modernom svete</i> “. <u>Účasť:</u> JUDr. Marianna Mochnáčová, PhD., LL.M., JUDr. Mária Siegfriedová
26. september 2017 Košice	Medzinárodná vedecká konferencia „ <i>25. výročie Ústavy Slovenskej republiky – VI. ústavné dni</i> “ organizovaná Ústavným súdom Slovenskej republiky v spolupráci s Právnickou fakultou Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. <u>Účasť:</u> sudcovia a poradcovia Ústavného súdu Slovenskej republiky, významní predstavitelia domácej a zahraničnej právnickej obce
28. september 2017 Košice	Prijatie delegácie Ústavnoprávneho výboru Senátu Parlamentu Českej republiky a delegácie Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky. <u>Účasť:</u> JUDr. Ivetta Macejková, PhD., LL.M., doc. JUDr. Ladislav Orosz, CSc.
29. september 2017 Košice	II. Deň otvorených dverí na Ústavnom súde Slovenskej republiky. <u>Účasť:</u> sudcovia, poradcovia a ďalší zamestnanci Ústavného súdu Slovenskej republiky
2. – 4. október 2017 Karlové Vary	Pracovné stretnutie sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky a sudcov Ústavného súdu Českej republiky organizované Ústavným súdom Českej republiky v Karlových Varoch. <u>Účasť:</u> sudcovia Ústavného súdu Slovenskej republiky a sudcovia Ústavného súdu Českej republiky
6. – 7. október 2017 Benátky	112. plenárne zasadnutie Európskej komisie pre demokraciu prostredníctvom práva (Benátska komisia) v Benátkach. <u>Účasť:</u> JUDr. Jana Baricová, JUDr. Mária Siegfriedová
19. – 22. október 2017 Tirana	Medzinárodná vedecká konferencia „ <i>Europeizácia vnútroštátneho ústavného práva a konštitucionalizácia európskeho práva – výzvy do budúcnosti</i> “, ktorú usporiadal Ústavný súd Albánskej republiky pri príležitosti 25. výročia jeho založenia. <u>Účasť:</u> JUDr. Sergej Kohut, JUDr. Lajos Mészáros, Mgr. Tomáš Pliško
8. – 9. december 2017 Benátky	113. plenárne zasadnutie Európskej komisie pre demokraciu prostredníctvom práva (Benátska komisia) v Benátkach. <u>Účasť:</u> JUDr. Jana Baricová, JUDr. Mária Siegfriedová

**Prehľad stanovísk Európskej komisie pre demokraciu prostredníctvom práva
preložených odborom zahraničných vzťahov a protokolu v roku 2017**

p. č.	Názov stanoviska
1.	Stanovisko k novele volebného zákona týkajúce sa vyškrtnutia kandidátov z kandidátnych listín politických strán (Ukrajina) prijaté Európskou komisiou pre demokraciu prostredníctvom práva (Benátska komisia) na jej 107. plenárnom zasadnutí (Benátky 10. – 11. jún 2016) Spr 13/2017, CDL-AD(2016)018
2.	Stanovisko k návrhu ústavného zákona o ochrane národa (Francúzsko) prijaté Európskou komisiou pre demokraciu prostredníctvom práva (Benátska komisia) na jej 106. plenárnom zasadnutí (Benátky 11. – 12. marec 2016) Spr 54/2017, CDL-AD(2016)006
3.	Stanovisko k otázkam týkajúcich sa menovania sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky prijaté Európskou komisiou pre demokraciu prostredníctvom práva (Benátska komisia) na jej 110. plenárnom zasadnutí (Benátky 10. – 11. marec 2017) Spr 541/2017, CDL-AD(2017)001
4.	Stanovisko k zákonu zo 16. októbra 2015, ktorým sa mení a dopĺňa organický zákon č. 2/1979 o ústavnom súde (Španielsko) , prijaté Európskou komisiou pre demokraciu prostredníctvom práva (Benátska komisia) na jej 110. plenárnom zasadnutí (Benátky 10. – 11. marec 2017) Spr 913/2017, CDL-AD(2017)003
5.	List AMICUS CURIAE pre ústavný súd k zákonu o prechodnom opätovnom hodnotení sudcov a prokurátorov (previerkový zákon) (Albánsko) prijatý Európskou komisiou pre demokraciu prostredníctvom práva (Benátska komisia) na jej 109. plenárnom zasadnutí (Benátky 9. – 10. december 2016) Spr 1051/2017, CDL-AD(2016)036
6.	Kompilácia stanovísk Benátskej komisie týkajúcich sa ústavnej revízie ústavy Spr 1124/2017 CDL-PI(2015)023
7.	Spoločné stanovisko k novele volebného kódexu z 8. januára 2016 (Gruzínsko) prijaté Európskou komisiou pre demokraciu prostredníctvom práva (Benátska komisia) na jej 106. plenárnom zasadnutí (Benátky 11. – 12. december 2016) Spr 1306/2017, CDL-AD(2016)003
8.	Stanovisko k návrhom zmien Trestného a Občianskeho súdneho poriadku (Albánsko) prijaté Európskou komisiou pre demokraciu prostredníctvom práva (Benátska komisia) na jej 99. plenárnom zasadnutí (Benátky 13. – 14. jún 2014) Spr 0009/2018, CDL-AD(2014)016
9.	Stanovisko k novele ústavy (Kazachstan) prijaté Európskou komisiou pre demokraciu prostredníctvom práva (Benátska komisia) na jej 110. plenárnom zasadnutí (Benátky 10. – 11. marec 2017) Spr 0010/2018, CDL-AD(2017)010
10.	Zoznam kritérií právneho štátu prijaté Európskou komisiou pre demokraciu prostredníctvom práva (Benátska komisia) na jej 106. plenárnom zasadnutí (Benátky 11. – 12. marec 2016) Spr 0011/2018, CDL-AD(2016)007

Preklad stanovísk Benátskej komisie je dostupný na:

<https://www.ustavnsud.sk/-/benatska-komisija-2017>.

1.3. ČINNOSŤ ODBORU HOSPODÁRSKEJ SPRÁVY

Odbor hospodárskej správy je útvarom Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý sa nepriamo podieľa na rozhodovacej činnosti ústavného súdu:

- realizovaním verejných obstarávaní na dodávky tovarov, služieb a prác potrebných pre činnosť ústavného súdu,
- organizovaním a zabezpečovaním dodávok tovarov, prác a služieb pre materiálno-technické zabezpečenie činnosti ústavného súdu,
- vykonávaním činností súvisiacich s evidenciou a správou majetku ústavného súdu,
- zabezpečovaním a riadením autodopravy.

Odbor hospodárskej správy v priebehu roku 2017 zrealizoval stavebné práce zamerané na opravu severných štítových stien dvoch budov, prístrešku pre motorové vozidlá, v letných mesiacoch prebiehali maliarske a údržbárske práce kancelárskych a bytových priestorov pre ústavných sudcov, opravy poškodených vertikálnych strešných zvodov na budove B3 na Mäsiarskej ulici. Realizáciou doplnkového vykurovania, zavedením elektrickej a internetovej siete sa dokončil priestor, ktorý od druhej polovice roku 2017 plní funkciu čítárne, ktorá je súčasťou knižnice ústavného súdu. V závere roka v strešnej časti budovy B3 bola umiestnená doplnková klimatizačná jednotka pre účely odstránenia havarijného stavu týkajúceho sa prehrievania priestorov serverovne v budove B3.

Odbor hospodárskej správy v rámci postupnej obnovy vozového parku ústavného súdu realizoval nákup osobného motorového vozidla značky Volkswagen Passat.

Odbor hospodárskej správy sa podieľal aj na prípravných prácach pre nadchádzajúce obdobie, kde jeho pracovníci participovali na poskytovaní podkladov a údajov v rámci prípravy vypracovania štúdie a následne vykonávajúceho projektu plánovanej celkovej klimatizácie budov ústavného súdu.

1.4. ČINNOSŤ ODBORU TLAČOVÉHO A INFORMAČNÉHO

Odbor tlačový a informačný je samostatným organizačným útvarom Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý zabezpečuje najmä komunikáciu s interným a externým prostredím Ústavného súdu Slovenskej republiky s cieľom šíriť a posilňovať dobré meno ústavného súdu:

- odbor zabezpečuje komunikáciu s médiami v ústnej i písomnej podobe;
- zabezpečuje monitoring médií;
- analyzuje mediálne výstupy vo vzťahu k ústavnému súdu a jeho rozhodovacej činnosti;
- vydáva tlačové správy, v roku 2017 vydal 205 tlačových správ (z toho 17 plenárnych správ, 110 senátnych správ, 33 správ k udalostiam, 45 iných správ);
- podieľa sa na aktualizovaní obsahovej náplne webovej stránky ústavného súdu;
- plánuje, koordinuje a realizuje informačnú a masmediálnu prezentáciu ústavného súdu;
- poskytuje účastníkom konaní vedených na ústavnom súde a ich právny zástupcom informácie o konaniach telefonicky a písomne;
- poskytuje informácie v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov – v roku 2017 odbor vybavil 184 žiadostí o informácie;
- vybavuje sťažnosti podané podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov – v roku 2017 odbor vybavil 8 sťažností;
- zabezpečuje komunikáciu s verejnosťou – v roku 2017 vybavil písomne 1115 podaní, ktoré nespádajú pod zákon o slobode informácií a zákon o sťažnostiach, a v rámci telefonického poskytovania informácií podal 876 informácií;
- realizuje PR aktivity Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky a zabezpečuje ich medializáciu;
- organizuje podujatie „Deň otvorených dverí“, v roku 2017 zorganizoval jeho druhý ročník;
- v roku 2017 sa podieľal na vydaní Ilustrovanej Charty základných práv Európskej únie.

2. PROJEKTY KANCELÁRIE ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY FINANCOVANÉ Z PROSTRIEDKOV EURÓPSKEJ ÚNIE

Implementácia dvoch projektov financovaných z prostriedkov Európskej únie, a to projektu „Elektronizácia služieb Ústavného súdu Slovenskej republiky“ a „Digitalizácia objektov Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky“ bola ukončená už v roku 2015. Hlavným cieľom Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky bolo zefektívnenie, zvýšenie kvality, ako aj zlepšenie dostupnosti služieb poskytovaných Ústavným súdom Slovenskej republiky.

2.1. Projekt „Elektronizácia služieb Ústavného súdu Slovenskej republiky“

Projekt „Elektronizácia služieb Ústavného súdu Slovenskej republiky“ Kancelária Ústavného súdu Slovenskej republiky ukončila 31. decembra 2015. Projekt bol spolufinancovaný z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja prostredníctvom Operačného programu Informatizácia spoločnosti – Tvoríme vedomostnú spoločnosť.

Informačný systém „Elektronizácia služieb Ústavného súdu Slovenskej republiky“ tvorí niekoľko samostatných modulov, ktorých špecifikácia a postup implementácie boli detailne opísané v dokumente „Ochrana ústavnosti a Ústavy Slovenskej republiky v rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky za rok 2015“. V projekte sme sa zaviazali počas nasledujúcich piatich rokov dosiahnuť výsledky nielen udržiavať a stabilizovať, ale v zmysle budúcich užívateľských požiadaviek a technologického rozvoja tiež modernizovať a rozširovať.

Jednou z najdôležitejších úloh v rámci plnenia tohto záväzku bolo analytické spracovanie a funkčné sprevádzkovanie **Elektronického prideľovania spisov**, ktoré je súčasťou modulu Manažment konaní.

Elektronické prideľovanie návrhov na začatie konania pred ústavným súdom bolo navrhnuté a zrealizované tak, aby sa v súvislosti s rozdelením práce v rámci rozhodovacej činnosti ústavného súdu v maximálnej možnej miere dodržala zásada náhodnosti prideľovania vecí jednotlivým sudcom ako spravodajcom za súčasného rešpektovania ich rovnomerného zaťaženia.

Elektronické prideľovanie spisov, vychádzajúc z § 29 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého návrh vo veci, o ktorej rozhoduje ústavný súd v senáte alebo v pléne, sa v súlade s rozvrhom práce prideľuje sudcovi ako spravodajcovi náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov schválených plénom ústavného súdu tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania prideľovania vecí, je založené na týchto princípoch:

- náhodnosť
- rovnomernosť
- transparentnosť
- flexibilita.

Elektronizácia prideľovania návrhov na začatie konania zároveň umožnila pomerne rýchlu publikáciu výsledkov uskutočneného prideľovania jednotlivých návrhov na začatie konania na webovom sídle ústavného súdu (www.ustavnysud.sk) za dodržania všetkých zákonných ustanovení zaručujúcich ochranu osobných údajov dotknutých osôb.

V roku 2017 sa pre stabilizáciu systémov prevádzkovaných Kanceláriou Ústavného súdu Slovenskej republiky pristúpilo k rozsiahlejšej výmene hardvérových komponentov. Vymenili sme niektoré servery, ktorých spoľahlivosť bola už výrazne poznačená dobou ich používania, vymenili sme batérie v zdrojoch náhradného napájania, ktoré už nemali dostatočnú kapacitu a pri výpadku napájania zo siete 230 V by bol ohrozený chod systémov Kancelárie. Najvýznamnejšou investíciou bol nákup hardvéru a podpory pre vzdialený prístup. Výmena typu a formy vzdialeného prístupu bola nevyhnutná, pretože s modernizáciou technológií pre tento typ komunikácie a s rozširujúcimi sa hrozbami pri takýchto komunikačných kanáloch sa čoraz častejšie objavujú varovania pred neoprávneným preniknutím do jadra systému tej-ktorej organizácie a my sme touto výmenou získali väčšiu bezpečnosť a spoľahlivosť pre sudcov a zamestnancov, ktorí tento komunikačný kanál využívajú. Všetky tieto výmeny hardvérových častí systému pomôžu tomu, že pre prevádzku a ďalší rozvoj projektu „Elektronizácia služieb Ústavného súdu Slovenskej republiky“ nebudú zo strany hardvéru žiadne obmedzenia.

2.2. Projekt „Digitalizácia objektov Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky“

Už od roku 2013 sa v Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky realizuje projekt „Digitalizácia objektov Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky“. Na tento projekt získala Kancelária v roku 2013 od Ministerstva kultúry Slovenskej republiky nenávratný finančný príspevok. Digitalizujú sa spisy a audiozáznamy z pojednávaní, ktoré boli vyhlásené za kultúrne dedičstvo.

Časť digitalizovaných záznamov je už publikovaná na našej internetovej stránke www.ustavnysud.sk. V nadchádzajúcich obdobiach na našej stránke budú pribúdať ďalšie digitalizované objekty.

Našou snahou preto bude, aby digitalizované objekty boli bez chýb a aby ich hodnota bola vo veľkej miere ocenená všetkými jej používateľmi.

3. VÝZNAMNÉ UDALOSTI NA ÚSTAVNOM SÚDE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Rok 2017 bol mimoriadne bohatý na akcie, ktoré Ústavný súd Slovenskej republiky organizoval vo svojom sídle v Košiciach, ale aj na svojom detašovanom pracovisku v Bratislave.

31. január 2017

Predsedníčka ústavného súdu Ivetta Macejková a sudkyňa ústavného súdu Jana Baricová prijali v priestoroch detašovaného pracoviska ústavného súdu v Bratislave delegáciu Európskej komisie pre demokraciu prostredníctvom práva (tzv. Benátskej komisie) vedenú jej podpredsedom Christophom Grabenwarterom, členom Benátskej komisie Richardom Claytonom a riaditeľom divízie ústavnej spravodlivosti Benátskej komisie Schnutzom Rudolfom Dürrom. Cieľom návštevy Benátskej komisie bolo vypracovať stanovisko k menovaniu sudcov ústavného súdu, ktoré bolo následne prijaté na 110. plenárnom zasadnutí Benátskej komisie v marci 2017 ako stanovisko k otázkam týkajúcim sa menovania sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky CDL-AD(2016)018. Vzhľadom na jeho významný dopad na vývoj ústavnoprávnej situácie v Slovenskej republike je jeho slovenské znenie uverejnené na webovej stránke www.ustavnysud.sk a je tak k dispozícii odbornej i laickej verejnosti.

24. február 2017

Prvá oficiálna návšteva predsedu vlády Roberta Fica v sídle ústavného súdu. Predmetom rokovania boli dôsledky neúplného počtu sudcov ústavného súdu na rozhodovaciu činnosť ústavného súdu, materiálno-technické zabezpečenie ústavného súdu, ako aj jeho personálne vybavenie. Obaja ústavní činitelia skonštatovali naliehavú potrebu doplnenia zamestnancov Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky, ako aj potrebu ďalšieho rozvoja elektronizácie a zvýšenia bezpečnosti vzhľadom na aktuálnu situáciu v medzinárodnom kontexte.

3. marec 2017

Oficiálna návšteva predsedu Európskeho súdu pre ľudské práva Guida Raimondiho, sprevádzaného sudkyňou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“) za Slovenskú republiku Alenou Poláčkovou, ktorého prijali najvyšší ústavní činitelia, vrátane prezidenta republiky Andreja Kisku, podpredsedu Národnej rady Slovenskej republiky Bélu Bugára, predsedníčky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Daniely Švecovej a predsedníčky Súdnej rady Slovenskej republiky Jany Bajánkovej. Vo svojom prejave pred plénom ústavného súdu sa predseda ESĽP zameral na prebiehajúce reformy systému Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd – najmä Protokolu č. 16 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý Slovenská republika podpísala, ale zatiaľ neratifikovala, ako aj prejednanie možnosti širšieho zapojenia sudcov, resp. vyšších súdnych úradníkov a súdnych poradcov do programu pracovných pobytov v Kancelárii ESĽP. Predseda ESĽP sa stretol aj s primátorom mesta Košice Richardom Rašim a bol si prezrieť pamätnú dlaždicu s jeho menom, ktorá bola umiestnená na jeho počesť pri Dóme sv. Alžbety na Hlavnej ulici v Košiciach.

28. júl 2017

Návšteva ústavných sudcov a vrcholových predstaviteľov ukrajinskej justície, pedagogických a vedeckovýskumných pracovníkov z piatich univerzít na Ukrajine v rámci letnej školy o ústavnom práve. V zastúpení predsedníčky ústavného súdu hostí privítala sudkyňa ústavného súdu Jana Baricová, ktorá ich oboznámila s históriou ústavného súdnictva v Slovenskej republike, právomocami ústavného súdu a aktuálnou rozhodovacou činnosťou. Vedúci Kancelárie Tomáš Mosný hosťom ukázal priestory súdu vrátane pojednávacej miestnosti, knižnice či Siene nezávislosti.

8. september 2017

Potulka po meste „Ústavný súd ako ho nepoznáte“, ktorú zorganizoval počas prvého septembrového víkendu Milan Kolcun – známy popularizátor dejín Košíc v spolupráci s Kanceláriou. Cieľom potuliek je sprostredkovať Košičanom obvykle neprístupné miesta a odhaľovať tak tajomstvá skryté za múrmi. Potulky po meste sa na ústavnom súde konali po prvýkrát a zaznamenali veľký úspech.

26. september 2017

VI. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie Ústavné dni pod názvom „25. rokov Ústavy Slovenskej republiky“, ktorého sa okrem najvyšších predstaviteľov slovenskej justície a domácej akademickej obce zúčastnili aj významní predstavitelia akademickej obce a právnej praxe z Českej republiky a Poľska. Konferencia bola tematicky zameraná na aktuálne otázky týkajúce sa Ústavy Slovenskej republiky ako základného zákona štátu a jej premien počas 25-ročnej existencie. Organizátorom podujatia je od roku 2012 ústavný súd v spolupráci s Právnickou fakultou Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.

28. september 2017

Predsedníčka ústavného súdu Ivetta Macejková a sudca ústavného súdu Ladislav Orosz prijali delegáciu Ústavnoprávneho výboru Senátu Parlamentu Českej republiky pod vedením senátora Miroslava Antla, ako aj delegáciu Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky vedenú jeho predsedom Róbertom Madejom. Medzi diskutovanými témami rezonovala najmä téma novely Ústavy Slovenskej republiky, ako aj problematika obchodovania s ľuďmi a terorizmu. Po oficiálnom rokovaní si hostia prezreli priestory ústavného súdu v sprievode vedúceho Kancelárie Tomáša Mosného.

29. september 2017

Druhý ročník Dňa otvorených dverí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „DOD“).

Po úspechu historicky prvého DOD, ktorý si v roku 2016 prišlo pozrieť vyše 2000 návštevníkov, sa predsedníčka ústavného súdu Ivetta Macejková rozhodla založiť tradíciu organizovania tohto podujatia. Sprievodným programom bola „Darcovská kvapka krvi“, verejná zbierka „Ústavný súd za záchranu života“ na externý automatizovaný defibrilátor. V rámci podujatia sa uskutočnil krst jedinečnej publikácie „Ilustrovaná Charta základných práv Európskej únie“, ktorá tematicky nadviazala na publikáciu „Ilustrovaná Ústava Slovenskej republiky“. Obe publikácie majú slúžiť ako učebná pomôcka pre základné a stredné školy. V rámci podujatia si široká verejnosť mohla prezrieť priestory ústavného súdu, vyskúšať si sudcovský talár či prezrieť diela z Východoslovenskej galérie, ktoré zdobia objekty ústavného súdu. Do programu sa zapojili aj umelci – profesionálne i amatérske zoskupenia ako napr. Musica Iuvenalis, Chorus Comenianus či Pop Band, ako aj výtvarníci Pavol Bratský a Pavol Siman. Keďže sa druhého ročníka zúčastnilo viac ako 2 500 účastníkov, účasť verejnosti prekonalala všetky očakávania.

Predkladá:

JUDr. Ivetta Macejková, PhD., LL.M.
predsedníčka Ústavného súdu Slovenskej republiky

Spracovali:

Ing. Tomáš Mosný
JUDr. Miloslav Babják
JUDr. Martina Buchová
JUDr. Ján Mihaľov
JUDr. Mária Siegfriedová
Gabriela Kimlerová
Adriána Vlčková

Jazyková korektúra:

PaedDr. Marta Ondrejková

Grafická úprava

JUDr. Marián Skička
Gabriela Kimlerová
Adriána Vlčková